

THE
Ambādās Chaware
Digambara Jain Granthamālā
OR
KARANJA JAIN SERIES

EDITED
With the Co-operation of Various Scholars

BY
HIRALAL JAIN, M. A , LL. B
King Edward College, Amraoti

Volume I

PUBLISHED BY
Karanja Jain Publication Society
Karanja, Berar, India

JASAHARACARIU

OF

PUṢPADANTA

an Apabhraṃśa work of the 10th Century

CRITICALLY EDITED

With an Introduction, Glossary and Notes

BY

Paraśurāma Lakṣmaṇa Vaidya

M. A. (Cal), D LITT (Paris)

Professor of Sanskrit and allied languages
Fergusson College, Poona

1931

A copy of this volume, postage paid, may be obtained directly by sending a Postal Order of Rupees Six and annas Eight or Ten Shillings and six pence from the Secretary, Karanja Jain Publication Society, Karanja, Berar, India.

We have great pleasure in announcing that the following Apabhramsa works are under preparation and we hope to issue them soon in the forthcoming Volumes of this Series Orders for Copies may be registered now with the Secretary

- 1 *Kurakanḍucarī of Kanakūmata*
2. *Sudamsanacarī of Nayanandī*
- 3 *Mahāpurāṇa of Puspadantī.*
- 4 *Apabhramsa-kathā-saṃgraha.*

Printed from type at the
Shri Ganesh Printing Works, 495-496, Shanwar Peth, Poona
and Published by
Seth Gopal Ambadas Chaware, Karanja, Berar.

श्री १०८ भट्टारक वीरसेनजी स्वामी,
सेनगण, कारंजा (वाराणसी)

समर्पण-पत्रिका

प्रातः स्मरणीय, अध्यात्मविद्याविशारद, सद्गुरु, श्री १०८ भट्टारक

श्री वीरसेनजी स्वामी—

आपकी श्रेष्ठ अध्यात्मविद्यापर मुग्ध होकर तथा आपके उपदेशा-
मृत का आकंट पान करके मैं जिस प्रकार आपका अतिशय व्रणा व
घन्य हुआ हूँ उसी प्रकार अनेक विद्वान् पंडित व मुमुक्षु लोकों के
अंतःकरण में भी आपने चिरस्थायी स्थान प्राप्त किया है। हमारे अहो-
भाग्य से हमें आप जैसी अद्वितीय विभूति प्राप्त हुई है।

अपने धर्मोपदेश से आपने जो मेरी आत्मा का कल्याण किया है
उसके लिये मैं आपका चिर ऋणी हो चुका हूँ। उसी अनन्त ऋणराशि
के अत्पांश परिशोधनार्थ आपके ही सदुपदेश के फल-स्वरूप मेरे पूज्य
पिताजी की स्मृति में स्थापित ग्रंथमाला का यह प्रथम पुष्प 'यशोधर
चरित' आपके अर्पण करता हूँ।

आपका विनम्र शिष्य

गोपाल अम्बादास चवरे

प्राथमिक वक्तव्य

जैन धर्म भारतवर्षके सबसे प्राचीन धर्मोंमें से है। इस धर्म ने देशकी सम्यता व आचार, कलाकौशल्य और विज्ञान पर चिरस्थायी छाप लगा दी है। इस धर्म का प्राचीन साहित्य बहुत विस्तीर्ण तथा सर्वांगपरिपुष्ट है। किन्तु खेद है कि यह साहित्य अभीतक पूर्णरूप से प्रकाशित नहीं हुआ। बम्बई की माणिकचन्द्र दिगम्बर जैन ग्रंथमाला इस ओर प्रशसनीय कार्य कर रही है, किन्तु सम्पूर्ण प्राचीन साहित्य को शीघ्र प्रकाश में लाने के लिये एक नहीं अनेक ग्रंथमालाओं की आवश्यकता है।

हमें यह प्रकट करते हुए अत्यन्त हर्ष होता है कि कारजा के उदार तथा धर्मिष्ठ श्रीमान् सेठ गोपाल साहुजी चवरे ने अपने पूज्य पिता अम्बादास साहुजी चवरे की पुण्यस्मृति में उनके नाम से एक 'जैन धर्मोन्नति फंड' खोला है, जिसमें उन्होंने बीस हजार रुपया प्रदान किया है। धर्म की उन्नति के लिये प्राचीन जैन ग्रंथोंका सुचारु रूप से प्रकाशन व प्रसार आगश्यक जान सेठजीने इस द्रव्य के व्याज से 'अम्बादास चवरे दिगम्बर जैन ग्रंथमाला' प्रकाशित करने का निश्चय किया है व इस हेतु एक समिति भी बना दी है। इस ग्रंथमाला में मूल प्राचीन संस्कृत व प्राकृत ग्रंथ उच्च कोटि के विद्वानों द्वारा वैज्ञानिक शैली से सम्पादित कराकर प्रकाशित किये जायगे जिससे उन ग्रंथों का देश व विदेश में आदर हो सके, वे विश्वविद्यालयों की उच्च कक्षाओं में पाठ्य पुस्तकें नियुक्त की जा सकें तथा उनके द्वारा विद्वान लोग पुण्यतत्त्व की खोज कर सकें। कारजा तथा अन्यस्थानों के शास्त्रमंडारों में जो बहुसंख्यक ग्रंथरत्न छिपे हुए हैं उनकी जगमगाती हुई ज्योति को इस ग्रंथमाला द्वारा संसार के सन्मुख प्रस्तुत करनेका उक्त समिति प्रयत्न करेगी।

इस ग्रंथमाला का प्रथम पुष्प 'यशोधर चरित' प्रस्तुत है। इसके कर्ता विक्रमकी ग्यारहवीं शताब्दि के महाकवि पुष्पदन्ताचार्य हैं। ग्रंथ की कथा वही यशोधर महाराज का पवित्र चरित्र है जिसका वर्णन सोमदेवादि अनेक आचार्यों ने संस्कृत में किया है। भाषा की दृष्टि से यह ग्रंथ बड़ा महत्वपूर्ण है। उसकी भाषा वह अपभ्रंश प्राकृत है जो आज की प्रचलित हिन्दी, गुजराती, मराठी आदि भाषाओं की जननी है तथा जिसके ग्रंथों के लिये विद्वत्समाज लालायित हो रहा है।

इस ग्रंथ का सम्पादन फर्ग्युसन विद्यामंदिर के संस्कृत व अर्धमागधी आदि प्राकृत भाषाओं के अध्यापक तथा अनेक प्राकृत संस्कृत जैन ग्रंथों के सम्पादक डॉ. परशुराम लक्ष्मण वैद्य, एम. ए.; डी. लिट्. द्वारा हुआ है। आपने अनेक हस्तलिखित प्रतियों परसे संशोधन करके ग्रंथ को प्रचुर पांडित्यपूर्ण तथा विद्वानों द्वारा संप्राप्त बनाया है।

जसहरचरिउ

जिनकी अनुमतिसे गोपाल साहुजीने उक्त उदार कार्य किया है तथा जिनके सदुपदेशके फल-स्वरूप आज कारंजा में श्री महावीर ग्रंथचर्याश्रम, चवरे दि जैन बोर्डिंग, जे. डी. चवरे, ए व्ही. स्कूल, तथा जे. जी चवरे, हायस्कूल नामक धार्मिक तथा सामाजिक संस्थाएँ दृष्टि पड़ती हैं उन्हीं अध्यात्मप्रेमी श्री १०८ बीरसेन स्वामी भट्टारकको यह ग्रंथ समर्पित किया गया है। उक्त कार्योंके लिये जैन समाज स्वामीजीका चिर ऋणी रहेगा।

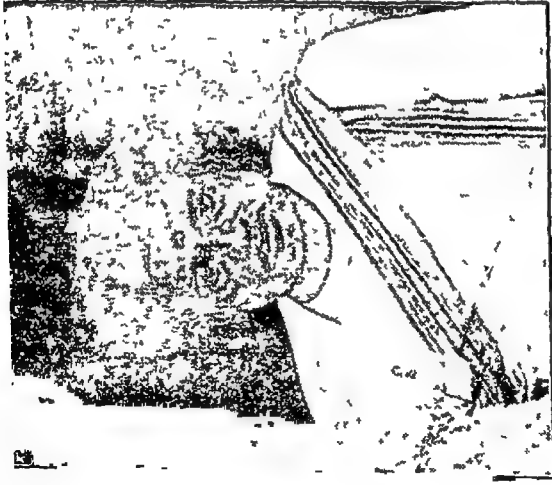
हमे यह प्रकट करते हुए असह्य दुःख होता है कि गोपाल साहुजीके वन्धु, वरार दि. जैन समाजके आधार और आभूषण तथा हमारी समितिने एक मान्य सदस्य व इस ग्रंथमालाको जन्म देने में भारी प्रयत्न करनेवाले श्रीयुक्त जयकुमार देवदासजी चवरे वक्तीलका ग्रंथमालाका यह प्रथम पुष्प प्रस्तुतित होनेके पूर्वही हमसे वियोग हो गया। आपके वियोगसे हमारी समिति तथा जैन समाजको जो क्षति पहुंची है उसकी पूर्ति होना कठिन है।

निद्वत्समाज से प्रार्थना है कि आगे संस्कृत, प्राकृत व अपभ्रंश भाषाके चुने हुए ग्रंथोंको सर्वांगसुंदर और पूर्ण बनाकर प्रकाशित करने में हमे सहयोग प्रदान करें।

हीरालाल जैन

स्वर्गवासी श्रीमान् अंवादास गंगासावजी चवरे
कारंजा (अकोला)

जन्म
२३-८-१८५६

स्वर्गवास
२४-९-१९२३

श्रीमान् गोपाल अंवादासजी चवरे
कारंजा (अकोला)

जन्म
२७-२-१८८६

A NOTE

BY THE GENERAL EDITOR

JAINISM is one of the most ancient religions of India. It has played a great part in the cultural development of the Indian people. "Ahimsā paramo dharma" or 'Non-violence is duty par excellence' is the sine-qua-non of this faith which has always stood for universal peace and brotherhood. It has sought to accommodate the different view-points in the domain of thought as well as of action by its philosophy of Anekānta. It has attempted to afford equal opportunities of material and spiritual advancement to all irrespective of the incident of birth and it has tried to avoid clashes of worldly interests by placing spiritual well-being above material gain.

It may appear from this that a faith so pre-eminently spiritual would be unsuited for the development of art and science. But the contributions of Jainism to these departments are also by no means small. Building temples and setting up images for worship forms an important item of the faith amongst the Jain laity and this brought about the introduction of some special features in the architecture and sculpture both in Northern and Southern India where their numerous temples and statues still excite the devotion and admiration of the worshippers and the scholars alike. Books have also been produced on these as well as on the other fine arts such as painting and music. With still greater attention and success have the Jains cultivated the highest of the fine arts—poetry, which is fully represented in their literature in all its branches. Hand in hand with poetry they have produced numerous important works on such technical subjects as grammar, lexicography, poetics, law and polity as well as on sciences such as astronomy, mathematics and medicine, and treatises are not wanting in their literature even on subjects like war-carriages, bows and arrows, elephants and horses, erotics, astrology and magic.

Thus important as the Jain literature is for the study of Indian philosophy and religion, art and science, it is of a still greater importance for the study of the development of Indian languages. It may even be said that the importance of Jain literature is, in this respect, unique. The sacred language of the Brahmmins was Sanskrit and they did not, at first, take any important part in the development of the languages of the people—the Prakrits. Lord Buddha gave his preachings in the language of the people but the Buddhist literature confined itself to one language only—Pali, and at a later date it adopted Sanskrit. But Lord Mahāvīra gave a permanent impetus to the development of the popular languages and his followers adopted these both for preaching and writing in their religious propaganda. They gave literary shape to many languages even for the first time and took a prominent part in the early development of

A NOTE

even the Dravidian vernaculars of South India. The ancient Prakrits, Māgadhi, Ardha-Māgadhi, Śaurasenī and Māhāstī are extensively preserved in the Jain books whose study is very essential for their adequate knowledge.

Of a very special interest are the Jain works written in what is called the Western Apabhramsa. This language is the immediate forerunner of at least three important vernaculars, Hindi, Gujarati and Marathi. All the works in this language that have so far come to light are the productions of the Jains. Till very recently, not a single complete work of this language was available in print, on account of which the study of history and philology of the modern vernaculars could not make any appreciable progress. It was only in the year 1918 that the first complete and systematically edited work of this language appeared. This was the Jain work *Bhaṣayatta-kahā* of Dhanapāla edited by Professor Hermann Jacobi of the University of Bonn. This same work was again published in the Gaekwad Oriental Series in 1923. This was all and nothing definite or much was known about the other works of this language till I had the occasion in 1924 of examining the Jain manuscript stores at Kāranjā in the Akolā district of Berar, being deputed to that task by my learned patron and benefactor Rāj Bahadur Hiralal, B. A., M. R. A. S., Deputy Commissioner who, in his retirement, was entrusted by the Government with the work of compiling a Catalogue of Sanskrit MSS in the Central Provinces and Berar. Here I discovered a dozen works in Apabhramsa, including three Purāṇas of more than one hundred chapters each, the other works being of a more modest size. Information about these works will be found embodied in the Catalogue mentioned above which was published in 1926.

It is a great pity that a very large part of the Jain literature of which I have spoken so far, remains yet unpublished. A few Granthamālās have recently been started with the chief object of making these works available to the scholarly world in the original, and the Manikchand Digambara Jain Granthamālā of Bombay deserves special mention in this connection. It has so far issued thirty volumes containing about fifty ancient Sanskrit and Prakrit works. The work is however, too vast to be adequately handled in a single series and hence the need of fresh efforts to speed up the work of publication.

Two years ago, Seth Gopal Ambadas Chaware of Kāranjā sought my advice in the matter of utilising certain funds which he had set apart for some religious or charitable purpose in the memory of his late father. I suggested to him that the best and most lasting memorial that he could raise to his father and at the same time do a great service to the cause of Jainism was the institution of a book-series for the publication of Jain works that remain yet unpublished, particularly those from MSS deposited at his own place, Kāranjā. This suggestion of mine was discussed at a meeting of the leading Jains of Berar and was ultimately adopted in preference to other suggestions put forward for the utilisation of the funds. A committee was formed for starting the work of the series to be known at the Ambādās Chaware Digambara Jain Granthamālā or the KARANJA JAIN SERIES of which I was elected General Editor.

BY THE GENERAL EDITOR

We had decided to open the Series with one of the Apabhramśa work recovered from the Kāranjā MSS when Dr P L Vaidya, M A., D Litt, sought my help in obtaining facilities for consulting some of those MSS I learnt from him that he had already secured some MSS of the Jasaharacarī of Puspadanta and was engaged in preparing the text for the Press I told him about our Series and offered to open the Series with that work if he would edit it for us To this Dr Vaidya readily agreed and he has spared no pains in presenting the text as accurately and critically as was possible with the apparatus that he had before him

We are very thankful to Dr Vaidya for his valuable contribution to the Series as well as for the help he gave in making arrangements for the printing of the book, all this work being undertaken by him merely as a labour of love

It is our great sorrow that one of the members of our committee who was also a cousin of Seth Gopal Ambādās Chaware and a leading Jain citizen of Berar, Mr J. D. Chaware, B A., LL B, to whose efforts the inauguration of this Series owes a good deal, did not live to see even the publication of its first volume By his death our committee has suffered an irreparable loss

I can hardly adequately thank Seth Gopal Ambadasji to whose munificence this Series owes its inception I pay my humble respects to Svāmi Virasenji Bhattāraka who is the custodian of the manuscript-store of the Sena Gana temple at Kāranjā and who encouraged Seth Gopal Ambadasji in his laudable munificence I also thank the members of my committee for their co-operation in the work

I take this opportunity to invite the co-operation of all scholars interested in the study of Jain literature in making the future volumes of this Series as suitable for study and research as possible With their co-operation we hope to publish soon the remaining Apabhramśa works at Kāranjā.

King Edward College
Amraoti
20th March 1931

}

HIRALAL JAIN

TABLE OF CONTENTS

1. Portrait of Swami Virasena Bhattaraka	.....	.....	5
Facing page	.....	.....	
2. समर्पण पत्रिका	.....	.....	5
3. प्राथमिक वक्तव्य	.....	.....	7-8
4. Photos of Shet Ambadasji and Gopaldasji	.....	.....	
facing page	.....	.....	9
5. A Note by the General Editor	.....	.....	9-11
6. Table of Contents	.....	.....	12
7. Introduction	.....	.....	13-12
8. TEXT OF JASAHARACARIU	.....	.....	१-१००
Pariccheda I	.....	.....	१-२३
Pariccheda II	.....	.....	२४-४६
Pariccheda III	.....	.....	४७-७४
Pariccheda IV	.....	.....	७५-१००
9. शब्दकोशः	.....	.....	१०१-१७४
10. Notes	.....	.....	175-185
11. Addenda et Corrigenda	.....	.....	187-188

INTRODUCTION

1. GENESIS OF THE UNDERTAKING

WHILE working as Springer Research scholar of the Bombay University during 1926-28 I occupied myself with the surveying work of the Prakrit literature in general and of the Apabhramsa works in particular. In the course of my labours in that direction I commenced examining the Bhandarkar Institute MS of Puspadanta's *Tisatthimahāpurisagunālamkāra*, of which the late Dr P D Gune included a short notice in his introduction to the *Bhaviṣyattakāhā*, published in the Gaekwar Oriental Series at Baroda. It came to my knowledge that the Bhandarkar Institute Library of MSS contained a few more MSS of this work and also a MS of another work, *JASAHARACARIU*, by the same author. Just at this juncture Rai Bahadur Hiralal published his Catalogue of Sanskrit and Prakrit Manuscripts in the Central Provinces and Berar and, on going through it, I discovered, to my delight, that the Kāranjā Jain Bhandars contained several MSS of the two works mentioned above, and in addition, one more work, *Nāgakumāracarīu*, by the same author.

While I was studying the *Tisatthimahāpurisagunālamkāra* and the *Jasaharacarīu* at the Bhandarkar Institute, which works were composed at Mānyakheta, the modern Malkhed in the Nizām's territory, another idea struck me, how far would these works of Puspadanta, written in the Apabhramsa language and composed in the province of Mahārāstra proper, throw light on the origin and growth of the Marathi language. For, it is a well known fact that a very large number of works in the old Marathi were composed or revised within a radius of about a hundred miles from Mānyakheta, the capital of later Rāstrakūtas. The discovery of Puspadanta's works at Kāranjā in Berar, therefore, particularly delighted me, as I thought, I would find therein pre-Marathi Apabhramsa records composed, and also preserved, in Mahārāstra which would be of great value to the history of the Marathi language. Consequently I made up my mind to visit the Kāranjā Jain Bhandars for this purpose during the Christmas holidays of 1927. It was on that occasion that I made acquaintance of Prof Hiralal Jain, M A, LL B, of the King Edward College, Amroati, who, within a few days of my visit, made a proposal to me that I should edit the *Jasaharacarīu* of Puspadanta before undertaking the bigger work, *Tisatthimahāpurisagunālamkāra*, and that I should allow it to be included in the Kāranjā Jain Series as its first volume, which proposal I readily accepted.

INTRODUCTION

2 THE CRITICAL APPARATUS

The critical apparatus on which this edition of the *Jasaharacariu* is based consists of four manuscripts collated in full and three more MSS partially collated in cases of doubt. I also used pretty frequently the printed edition of the Hindi translation, which here and there gives the ghatti lines in the original *Apabhramsa*. The details of this apparatus are given below —

S This is a paper manuscript deposited in the Sena Gana Bhāndāra of Kārāṇjī in Berar. The MS is written in good hand, consists of 78 leaves with 11 lines to a page and a'out 37 letters to a line, has voluminous notes in the margin in mixed Hindi and Sanskrit. It is dated Wednesday the auspicious 13th of the dark half of Āsvinā of 1656 of the Saka era, or 1790 of the Vikrama era, 1 e, 1734 A D, as can be seen from the following colophon —

शके १६५६ मिति आसो वदि मंगलात्रयोदश्यां बुधवारे श्रीमूलसंघे नूरस्यगणे पुत्तरगण्टे ऋषभसेण-
गणधरान्वये पाठपर्यागते भट्टारकश्री १०८ सोमसेन तत्पट्टे भट्टारकश्रीजिनसेन तत्पट्टे भट्टारकसमतभट्ट तत्पट्टे
भट्टारकश्री १०८ छत्रसेन तत्पट्टोदयाद्विर्वर्तमान भ० नरैन्दसेनैलिखितोय जसोधरचरित्रं संपूर्ण स्वपठनार्थं वा
अन्येषा शानावर्णिकर्मक्षयार्थं श्रीसूरतत्रंदरे श्रीआदिनायचैत्यालये स० १७९०.

It will be seen from the colophon that the copy was made at Surat and then it travelled to the Kārāṇjī temple of the Sena Gana. There is another MS of this work in the same temple, but it was so old and its condition so deplorable that it could not be safely used. I however consulted it occasionally and found that it generally agrees with the above as regards omission of certain passages for which see below. As the MS is prepared at Surat, there is no consistency as regards the use of initial n

T This is another MS of the Sena Gana group now deposited in the Terāpanthi Jain Mandir of Bombay. It was secured for my use by the kindness of Pandit Nāthū-rām Premī of Bombay. It seems to be the oldest MS of the work now extant, as it is dated 1390 of the Vikrama era, 1 e, 1333 A D. It is a paper MS consisting of 98 leaves with 8 lines to a page and about 30 letters to a line. The colophon runs as follows—

मंगलमस्तु । संवत् १३९० वर्षे आषाढशुद्धत्रयोदशी भानौ अद्येह श्रीमहाराजाधिराजश्रीसुरत्राण-
महामंदराज्ये दुर्गामंडपडिगनामागे (!) पगडीनामनि प्राग्वाटवंशीवसामावडसंतान मल्लौ पुत्र रामा.....

This MS seems to have been copied from another older MS. The copyist seemed to be unable to read some lines and letters of his original and put dots and dashes where he was not able to decipher them. As T is now nearly 600 years old, its latter part has become considerably worn out and indistinct to read. It is however striking that the readings of T agree with those of S oftener than with those in A and P. I have used T throughout my work.

P This MS belongs to the Deccan College Library, now deposited in the Bhandarkar Oriental Research Institute, Poona, and bears No 1192 of 1891-95. It consists

of 84 leaves with 11 lines to a page and about 29 letters to a line It has the following colophon :—

संवत् १६१५ वर्षे मादव सुदि ५ वीसतवारे पुष्यनक्षत्रे तोडागढमहादुर्गो महाराजाधिराजराजश्री-
कल्याणराज्यप्रवर्तमाने श्रीमूलसधे बलत्कारणे सरस्वतीगच्छे श्रीकुदकुंदाचार्येन्वये भट्टारकश्रीपद्मनदि-
देवास्तत्पट्टे भट्टारकश्रीश्रुतचंद्रदेवास्तत्पट्टे भट्टारकश्रीजिनचंद्रदेवास्तत्पट्टे भट्टारकश्रीप्र... ..

It will be seen that this MS is dated Thursday, the 5th of the bright half of Bhādrapada of 1615 of the Vikrama era, i e, 1558 A D It is a carefully prepared paper MS belonging to the Balātkāra Gana group, and, what is striking is the consistency with which it uses the initial n except in one or two places only See also under H below

A, This is another MS of the Balātkāra Gana group It was secured for me, when the printing of the text had already considerably advanced, by my friend, Professor Hiralal Jain of King Edward College, Amraoti, from Pandit Jugal Kishore Mukthar of Sarasawa and now of Samantabhadriāsrama, Delhi It consists of 73 leaves of which the first leaf is missing, with 11 lines to a page and about 38 letters to a line It is also a carefully written paper MS but is slightly inferior to P Its colophon runs as follows :—

अयं संवत्सरेस्मिन् श्रीनृपतिविक्रमादित्यराज्ये संवत् १६२१ वर्षे श्रावणवदि २ सोमवासरे श्रीमूलसधे
बलत्कारणे सरस्वतीगच्छे कुदकुंदाचार्येन्वये भट्टारकश्रीपद्मनदिदेवा तत्पट्टे भट्टारकश्रीश्रुमचंद्रदेवा तत्पट्टे
भट्टारकश्रीजिनचंद्रदेवा तत्पट्टे भट्टारकश्रीसिंहकीर्तिदेवा तत्पट्टे भट्टारकश्रीधर्मकीर्तिदेवा तत्पट्टे भट्टारकश्रीशील-
भूषणदेवा तदाम्नाये आर्याश्रीचारित्रश्रीतत्सिष्यणात्रतगुणसुदरी एकादशप्रतिपालिका तपगुणराजीमती शीलतोय-
प्रक्षालितपापपटलाः । बाई हीरा तथा चंदा पठनार्थ इदं यशोधरचरित्र लिखापितं कर्मक्षयनिमित्तं ॥ ५ ॥
लिखितं पंडितवीणासुतगरीवा अलवरवासिनः ॥ ५ ॥ शुभ वो भूयात् ॥

It will be seen that this MS. is dated Monday, the 2nd of the dark half of Śrāvana of 1621 of the Vikrama era, i e, 1564 A, D, i e, about six years after P As P was prepared in 'Todā gadh or Todā fort and A in Alwar, and as the genealogies of teachers mentioned therein agree so far as they are available, it can well be presumed that they belong to the same group The text and the readings in them agree closely except in one detail, viz., P omits the portion IV 29 9—IV. 30 13 which is given only in B and A. A is also almost consistent in the use of initial n

In addition to these four fully collated MSS described above, I have used the following material at times :—

(a) B This is a MS deposited in the Balātkāra Gana Jain Bhāndāra at Kāranjā I personally examined this MS on the spot, but had no time at my disposal to fully collate it A copy of this MS was recently prepared for the Ailak Pannalal Jain Bhandar of Bombay. Through the kindness of Professor H D Velankar of the Wilson College, Bombay, I was able to collate a portion of it, i e, to the end of the first pariccheda, when I thought that the text there agreed with P, a better and more reliable

INTRODUCTION

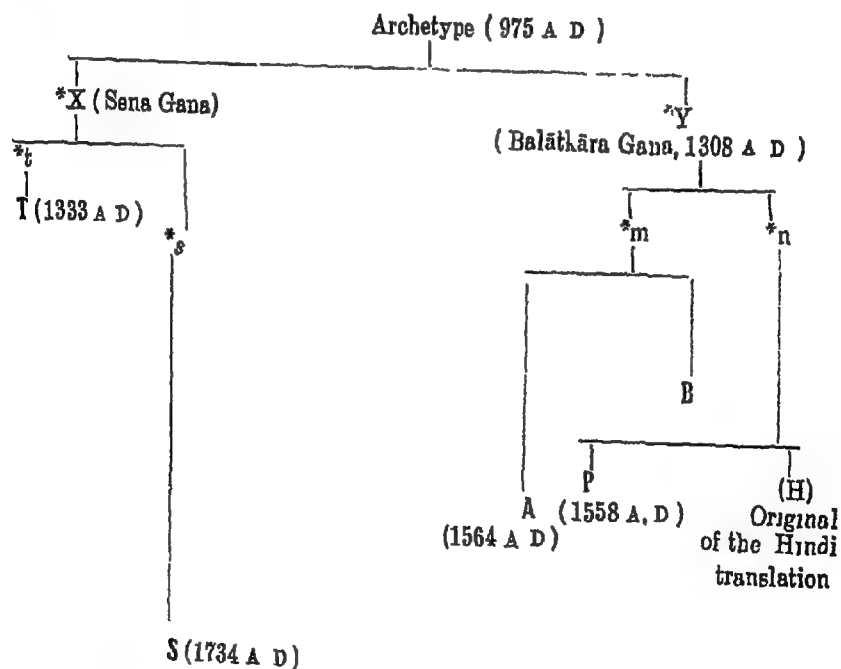
MS, in all essential points, and that it was no use further to collate a secondary MS like this. On the discovery, however, of the additional passage in A, viz, IV 29 9—IV 30 13, I wanted to ascertain whether the original MS B also contained the same. Professor Hiralal Jain got it examined for me again and sent me collation of which I made full use.

(b) H This is a printed Hindi translation of our text which I purchased in a Bombay bookseller's shop. This printed translation usually gives in the original Apabhramsa the ghatā portion with its Sanskrit rendering, and translates the rest in Hindi calling the translation as *Tikārtha*. I was not able to discover the name of the translator nor the year of its publication. On the last page I find the following—

लाल गिरिनारीलाल ने जैनी भाईयों के हितार्थ लाल जैनीलाल के “जैनीलाल प्रिंटिंगप्रेस” देवबन्द जिला सहारनपुरमें छपाकर प्रकाशित किया।

I consulted this translation throughout for what it was worth, and have come to the conclusion that the translator used a MS of the text identical with the one in P and not with the same in A or B, as the absence of translation of IV 29 9—IV 30 13 clearly shows.

The relationship of all the material described above will be clear from the following diagram—

* The asteric indicates conjectural MSS

JASAHARACARIU

It will be clearly seen from above that there are two recensions† of the text of Jasaharacariu, of which the older one belongs exclusively to the Sena Gana and is represented in my material by S and T. This group of MSS, in my opinion, presents almost the original text as composed by the author himself. The original of my T, i. e., of the diagram, is irrecoverable, being already worn out in 1333 A. D., and so it may have been two or three centuries older, which is approximately the age of Puspadanta. Copies of this recension, however, were being made from time to time in the Sena Gana tradition, and I saw, as a copy of which, S, I have fully collated. This Sena Gana recension omits the following passages from the printed text —

(a) Verses in Sanskrit in praise of the poet's patron, Nanna, at the beginning of the 2nd, 3rd and 4th paricebada; and,

- (b) (i) A Passage from I 5 3 to I 8 17 (Bhairava's visit),
- (ii) A Passage from I 24 9 to I 27 23 (Jasahara's marriage, and
- (iii) A Passage from IV 22 17^b to IV 30 15 (The various subsequent births of several persons in the story)

Of these additions to the Sena Gana recension, I think, those mentioned under (a) may have been made by the author himself during his life-time in some of the copies of his work. For, in the poet's other work, e. g., in his *Tisr̥tthimahāpurisagunā-lamkāra*, there are similar verses in Sanskrit in praise of Bharata, Nanna's father, which verses also are found only in some of the MSS of that work.

As regards additions under (b) all of which (except IV 29 9-IV 20 13 which passage is found in A and B only), appear in the second recension of the Balātkāra Gana, there is only one conclusion to be drawn, viz., that these additions were made by Gandharva (Sk. Gandharva), son of Kanhada (or Kṛṣṇa), in the Samvat year 1365, on Sunday, the 2nd tithi of the bright half of Vaisākha, i. e., in 1308 A. D., at the request of Visalasāhu, the son or pupil of Khelāsāhu and grandson or grand pupil of Change-sāhu of Pattana. Now, as the passage IV 29 13-IV 30 15 tells us, this Visala once asked the poet Gandharva to fill up the deficiency in Puspadanta's work by adding passages relating to (i) the visit of Bhairava to the royal household, (ii) the marriage of Jasahara, and (iii) the wanderings of the various persons through several subsequent births. Accordingly the poet Gandharva composed these passages, inserted them at appro-

---

† When my work on the text and on the introduction was completed I had the good luck of securing another MS from Kolhapur through my pupil and friend Prof. A. N. Upadhye of the Rajaram College. This MS belongs to Mr. Tatyasaheb Patil of Nandni near Kolhapur. It is of the Balātkāra Gana group and presents the text as in P and (H). I am glad to see that my classification of MSS as given above and my remarks on the additions to the original text by Gandharva are fully borne out and confirmed by the discovery of this additional MS, which consists of 100 leaves of which the second and third are missing. The MS was completed in Todā (Todāgad?) on the 11th day of the bright half of Āsvina of the Samvat year 1699 and Saka year 1564, i. e., 1642 A. D.

INTRODUCTION

private places and read them on the above mentioned date to Visala, who was then staying at Yoginipura or Delhi. The poet says that he borrowed the material of the above mentioned passages from an older poet on the subject, Vatsarāja by name, and the material for the description of Jasahara's marriage from Vāsavāsena's work for which see below. It is a noteworthy thing here that Gandharva makes mention of his own name at the end of all the three passages. Thus we have —

(१) गंधर्वु मणह मइ कियउ एउ   णिवजोईसहो सजोयभेउ ।

घत्ता—अग्गह कहरउ पुफयतु सरइणिलउ ॥

देवियहि सरुउ वण्णह कइयणकुलतिलउ ॥

I 8 15-17

(२) ज वासवसेणि पुवि रइउ   त पेक्खिंवि गंधर्वेण कइउ ।

I 27 23

(३) गंधर्वे कण्हणदणेण   आयह भवाह किय थिरमणेण ।

महु दोसु ण दिज्जह पुवि कइउ   कइवञ्छाह त सुत्तु लइउ ।

IV 30 14-15

Now it may be asked. How is it that the passage IV 29. 9-IV 30-13 came to be omitted in P and in the original of (H)? My explanation is that the clever and learned copyists of P and the original Apabhramsa of H did not like that the passage in question, giving the history of these additions to Puspadanta's work, should continue to remain, as they thought the deficiency would do little credit to the poet, and hence they suppressed it. The retention of IV. 30 14-15 in all the recensions of the *Balāt-kāra Gāna* has, however, misled several scholars like Pandit Nāthūrām Premī in the *Jain Sāhitya Samsodhaka*, Vol II 1 page 62, and Pandit Jugalkishore Mukhtar in the *Jain Jagat* of October of 1926. They interpreted that गंधर्वे कण्हणदणेण meant Puspādanta, as Kanhada, they said, was only another name of Kṛṣṇa, the real name of Puspādanta's father (See iv 31 2)

It will be seen from the above discussion that the text in the present edition represents the secondary and amplified version of MSS A, B and P. If the origin of the additions had been discovered in earlier stages of my labours on the printing of this edition, it would not have been difficult for me to give the smaller, and, should I say, the original, version of the text. I must confess that the externals of P impressed me so much that I thought I had discovered the best version, though the roughness of language, expressions and versification of the additional passages made me frequently pause. It is, however, quite easy from the critical apparatus of the present text, to ascertain what the original version of S and T must have been.

There is only one more point to which I should like to draw the attention of the reader. The date of these additions is 1308 A. D., while the date of my oldest MS T is 1333 A. D. The additions, thus, did not influence the copies that were made in the

JASAHARACARIU

quarter of the century that followed their composition Besides, my MS I is, as pointed out above, a faithful copy of a still older and worn out MS prepared at least two centuries before which in the diagram I have called I

3 THE POET AND HIS DATE

The author of this small work in Apabhramsa is Puppahayamta, Sk. Puspadanta. Besides Jasaharacariu he wrote two other works, both in Apabhramsa, viz, (i) Tisatthimahāpurisagunālamkāra, better known by its shorter title Mahāpurāṇa, divided into two parts, Ādipurāṇa in 37 chapters and Uttarapurāṇa in 65 chapters, (ii) Nāgakumāracariu in 9 chapters, both of which are contemplated to be included in the Kāranjā Series. In all these works the poet gives some account of himself. I give below a tentative sketch based upon the available material in the crude form, reserving a fuller and more accurate information to a future volume of the Series when I hope to have the material critically edited.

Puspadanta was a Brahmin by caste and belonged to Kāśyapa gotra. His father's name was Kesavabhadda and mother's name was Mugdhadevi. He was at first follower of Saivism but later was converted to Digambara Jainism. He seems to have secured several titles and honours for his poetic genius, such as Ahimānameru, Kavvarayanāyara, Kavvapicalla, Kavvaralakkasa, Kaikulatīlā, Sarasairīlaya, Vāesarighara and others. He had a lean body and dark complexion, but a smiling face, and seems to have no wife nor children. We do not know what his native land was, where he studied and who patronised him before he migrated to Mānyakheta. It is however clear that he had some bitter experience in life, was probably insulted at the court of his patron, whose name, according to Prabhācandra's notes to the Mahāpurāṇa, seems to be Virarāja Kṣatripati or Kāncīpati (?) alias Sūdraka. After this humiliation at the court of his patron he left his native land, came to a garden in the outskirts of Mānyakheta, where two persons persuaded him to see their patron Bharata, the minister of king Subhatungarāja, Tudiga or Kṛṣṇarāja III of Mānyakheta, and assured him that he would be well received by the Minister. Puspadanta thereupon saw him and was at once offered patronage. After a few days' stay Bharata requested the poet to write on the theme of the Mahāpurāṇa, a theme already made popular in Sanskrit by the work of the same name of Jinasena and Gunabhadra a century before—as a prāyascitta for the sin that the poet committed in writing poems in praise of his former patron Virarāja.

पदं भणितुं वणिजुं वीरराज   उप्पण्णजुं जो मिच्छत्तभाउ ।
पच्छित्तुं तासु जइ कहि अज्जु   ता घइइ तुज्ज परलोकज्जु ।

The poet was at first reluctant to take up the proposal as he was very much depressed at that time and thought that the age of poetry was gone, but after a good deal of persuasion he agreed to commence the work. Even in the middle of his undertaking

INTRODUCTION

the poet was once more in depressed mood when the goddess in a dream asked him to wake up and finish his labours. In the introduction to his *Tisatthimabāpurisagunā-lamkāra* Puspadanta mentions a long list of well-known literary figures which were his predecessors. I give below the passage in full —

अकलक-कविल-कणयर-मयाहं	दिय-सुगय-पुरंदर णयसयाहं ।
दतिलविसाहिलुद्धारियाहं	णउ णायहं भरहवियारियाहं ।
णउ पीयहं पायंजलजलाहं	इइहासपुराणहं णिम्मलाहं ।
भावाहिउ भारहमासि वासु	कोहलु कोमलगिर कालिदासु ।
चउमुहु सयसु सिरिहरिसु दोणु	णालोइउ कह ईसाणु वाणु ।
णउ धाउ ण लिंगु ण गण समासु	णउ कम्म करणु किरियाविसेसु ।
णउ सधि ण कारउ पयसमत्ति	णउ जाणिय मइ एक वि विहत्ति ।
णउ बुझिउ आयसु सहवासु	सिद्धसु धवल जयधवल णामु ।
पडु रुद्धु जडणिण्णासयार	परियच्छिउ णालंकारसार ।
पिंगलपत्थार समुदि पडिउ	ण कयाइ महारइ चित्ति चडिउ ।
जसइधु सिंधु कल्लोलसितु	ण कलाकोसल हियवइ णिहिउ ।

In addition to those mentioned in the passage above he mentions a few more persons prominent amongst them being Pravarasena, the author of *Setubandha*

It appears that Puspadanta completed his *Mahāpurāṇa* during the life-time of Bharata. After Bharata's death the poet continued to enjoy the favour of Nanna, Bharata's son, under whose patronage he composed his two other works known to us. It appears that besides these three he composed a few more works prior to his arrival at Mānyakheta, at any rate one such work in praise of Virarāja seems to have been alluded to in the lines already quoted above, but is probably lost.

As regards the date of Puspadanta we have the following evidence in his works. (i) The mention of his predecessors, particularly of Rudrata whose date is fixed by Mr P V Kane of Bombay and Dr S K De of Dacca to lie between 800 and 850 A D., (ii) the reference to the death of the Cola king in the war waged by Subhatunga or Tudiga or Krsnarāja III, which event, in my opinion, took place at about 940 A D., (iii) the mention of the name of the year Siddhārtha (of the Saka era) in which he commenced his *Mahāpurāṇa*, and of Krodhana of the same era in which he completed it, which, in my opinion, are 959 A D and 965 A D, for I think Puspadanta commenced his work in the same Siddhārtha year in which Somadeva completed his *Yasastilaka* which year is 881 of the Saka era, i e 959 A D, (iv) mention by the poet in a verse of the plunder of Mānyakheta by Harsadeva of Dhārā which event took place about the year 1029 of the Vikrama era, i e, 972 A D in the reign of Khottigadeva, the successor of Krsnarāja III. The *terminus a quo* therefore would be the date of Rudrata, say 850 A D, and the *terminus ad quem*, the plunder of Mānyakheta in the

year 972 A D Now within these limits the Siddhārtha Samvatsara of the Śaka erā would occur in 999 A D and 939 A D, but of these two years we cannot accept the first as the defeat of the Cola king by a Rāstrakūta king could not have been effected before 940 A D, the probable year of the accession of Kṛṣṇarāja III In fact the event took place, according to V Smith, in the year 949 A. D. We therefore have to accept 959 A D as the year in which Puspadanta commenced his Mahāpurāṇa Puspadanta's patron Bharata lived to see the completion of this work, but may have perhaps lost his life in defence of the city in the year 972 A D Puspadanta mentions or refers to, I think, this event in the last line of following verse at the opening of the 50th chapter of his Uttarapurāṇa MS of Kāranjā —

श्रीनानायधनं सदाबहुजन प्रोत्कृष्टवह्नीवनं
मान्याखेटपु पुंरंदरपुरीलीलाहर सुन्दरम् ।
धारानाथनरेन्द्रकोपशिशिना दग्ध विदग्धप्रियं
केदानीं वसति करिष्यति पुनः श्रीपुण्यदन्तः कविः ॥

As I have already remarked above, the Sanskrit verses in praise of the poet's patron are found only in some of the MSS of his works, which shows that they were inserted by the poet at his leisure after some of the copies of his work had already gone out It is not necessary to argue therefore that the plunder of Mānyakheta must have taken place before the Mahāpurāṇa was completed in 966 A D Shortly after this event, in 972 A. D., Puspadanta once more secured the patronage of Bharata's son Nanna, and resumed his poetic activity which gave to the world two more works, the Jasaharacariu and the Nāgakumāracarui

In order to make clear the above arguments as to the date of Puspadanta, I quote below a long extract from Rai Bahadur Hiralal's Introduction to his Catalogue, page xlii ff

" As for the date of the author, we have the following verses towards the end of the Uttarapurāṇa —

पुण्यतकृद्गणा पुण्यकै	जइ अहिमाणमेरुणामकै ।
कयउ कवु भत्तिइ परमत्ये	जिणपयपंक्रमउलिवहत्थे ।
कोइणसवच्च आसादइ	दहमइ दियहे चंदसइरुदइ ।

These verses convey that Puspadanta completed the Purāṇa on the 10th of the bright fortnight of Āśāḍha in Krodhana samvatsara. Apparently there is no mention of the year in the verses, and hence we have to look for other data in the work to determine the year. Puspadanta tells us that he was the protege of Bharata, the minister of king Śubhatungarāja of Mānyakheta. The same king at other places in the work has been

* The Kolhapur MS of the Uttarapurāṇa does not give this verse at all

† The Kolhapur MS of the Uttarapurāṇa confirms this reading in the text as against another reading given below from the Poona MS

INTRODUCTION

referred to as Vallabharāya. On both these names we have in the manuscripts a marginal explanatory note "Kṛṣṇarāja," which proves that the note-maker thought Subhatungarāya and Vallabharāya to be only different names of "Kṛṣṇarāja". History tells us that there have been three kings bearing the name of Kṛṣṇarāja in the Rāstrakūta dynasty of the South. In the time of Kṛṣṇarāja I, the Rāstrakūta capital was not at Mānyakheta but near Nasik. Amoghavarṣa I whose reign began in 815 A D, established Mānyakheta as a capital town and Kṛṣṇarāja II and III sat on the throne there. Kṛṣṇa II reigned from about 722 to 788 and for Kṛṣṇa III we have epigraphical and literary records of years ranging from Śaka 861 to 881 (A D 939 to 959). In order to decide as to which of these two kings has been referred to by Puspadanta, we should examine some other data deducible from his Epic. Quite at the beginning of the great work we have a line in which we are told that the king of Mānyakheta who is here called "Tuḍiga" killed the king of the Colas.

उववद्वजूडु भूमगभीसु

तोडेपिणु चोटहो तणउ सीसु ।

We read in Dr Smith's Early history of India (pp 424-430) that "The war with the Colas in the reign of Kṛṣṇa III, the Rāstrakūta king, was remarkable for the death of Rājāditya, the Cola king, on the field of battle in 949 A D." Again in the Imperial Gazetteer, Vol II, page 332, we read, "The Rāstrakūta Kṛṣṇa III (940-971) had great success in the Cola country and inscriptions in that tract show that he exercised sovereign rights over parts of it."

An inscription at Atkūr, also in Mysore, of the year 949-50 relates that at a time when the Rāstrakūta king Kṛṣṇa III was warring against the Cola king Rājāditya, son of Pārantaka I, the former's ally Būtuga II of the Western Ganges of Talkād (who had married Kṛṣṇa's sister), murdered the Cola sovereign at a place called Tatkola, not far west of modern Madras. . . . "Somadeva also in the colophon to his Yasastilaka refers to the conquests of Cola by Kṛṣṇa III. Thus it is probable that the line quoted from Puspadanta refers to this very event.

Continuing our search we find at the beginning of the 50th chapter of Uttara-purāṇa a verse of some importance for our inquiry. This verse is—

दीनानाथधन सदावहुजन प्रोफुल्लवलीवन

मान्याखेटपुरं पुरदरपुरीलीलाहर सुन्दरम् ।

धारानायनरेद्रकोपशिलिना दग्ध विदग्धप्रिय

केदानीं वसतिं करिष्यति पुनः श्रीपुण्यदन्तः कविः ॥

In this verse Puspadanta refers to the raid of Mānyakheta by some king of Dhārā that took place in his time. Dhanapāla in his Pāyalaṭṭhināmamālā (verse 276) says that he composed the work 'when one thousand years of the Vikrama era and twenty nine besides had passed, when Mānyakheta had been plundered in consequence of an attack made by the lord of Mālava.' A reference to this plunder occurs in the Udaipur Prasasti as well (Ep Ind, Vol I, p 226), the 12th verse of which runs as follows—

तस्मात् [वैरिर्हिहात्] अमूदरिनरेश्वरसंघसेवा-

गर्जद्भजेन्द्रवसुन्दरतूर्यनादः ।

श्रीहर्षदेव इति खोद्विगदेवलक्ष्मी

जग्राह यो युधि नगादसमप्रतापः ॥ १२ ॥

Khottigadeva was the successor of Kṛṣṇa III, and we have a stone inscription of his date in the Śaka year 893, while Harsadeva was a Paramāra King of Dhārā contemporaneous with Kṛṣṇa III and Khotigadeva. It is quite possible that Puspadanta in the above quoted verse refers to this plunder of Mānyakheta by Harsadeva. The identifications irresistibly lead us to the conclusion that Puspadanta wrote in the time of Kṛṣṇa III. It has been said above that Puspadanta refers to the king contemporaneous with him by the names of Vallabharāya and Śubhatunga. As for the first of these terms, it is known to have been the general title of the Rāstrakūṭa princes. Dr V. Smith tells us "All these writers (Arab) agree in stating that they regarded the Balhara as the greatest sovereign in India. They called the Rāstrakūṭa kings Balhara, because those princes were in the habit of assuming the title of Vallabha (Beloved, *Bien a me*) which in combination with the word Rai (prince) was easily corrupted into the form Balhara"

Jinasena in his Harivamśa-Purāṇa-Prāśasti calls the Rāstrakūṭa king Indra (son of Kṛṣṇa I,) as Śrī Vallabha.—

पार्तीन्द्रायुधनाम्नि कृष्णनृपतौ श्रीवल्लभे दक्षिणाम् ।

As for the second name Śubhatunga it is well known that it was an alternative name of Kṛṣṇa I, but probably that was also a general title of the Rāstrakūṭa kings. Tunga was certainly their common name (of Deoli plates). These proofs are, I think strong enough to justify the conclusion that Puspadanta wrote in the time of Kṛṣṇa III. But we have still to determine the year in which Puspadanta completed his Mahāpurāṇa. We have quoted above six lines from the work, expressing the date without any mention of the year. Mr. Nāthūrām Premī, on the strength of many manuscripts of this work seen by him reads the third and fourth lines of these as follows:—

कयत् कव्यु भक्तिर् परमर्त्ये

उसय छडुत्तर कयसामर्त्ये ।

This gives the year 606 for the completion of the work. Referred however to the Vikrama, Śaka, Kalacūri or Gupta era, the year does not agree with the facts disclosed above, nor does it prove to be a Krodhana Samvatsara as required. Therefore this reading must be held to be erroneous, unless and until it is shown to have reference to an era other than the four mentioned above.

At the beginning of the work Puspadanta tells us that he began writing it in Siddhārtha Samvatsara —

तं कव्यमि पुराणु पसिद्धिणामु

सिद्धत्यवरिसे सुवणाहिरामु ।

INTRODUCTION

Somadeva, in the colophon to his *Yasastilaka*, tells us that he completed the work in the Śaka year 881 (Siddhārtha Samvatsara) when Kṛṣṇa III was reigning (of Peterson's III Report, 156). Astronomical calculations also confirm the statement that the Śaka year 881 was Siddhārtha. Krodhana follows Siddhārtha after six years and thus the Śaka year 887 was Krodhana. Hence the *Mahāpurāṇa* may be taken to have been begun in the Śaka year 881 and completed on the 10th of the bright fortnight of Āśāḍha of Śaka year 887. This according to Swami Kanna Pillai's *Indian Ephemeris* is equivalent to Sunday the 11th June, 965 A.D. This date, however, raises a question of some historical importance. If we accept that this *Mahāpurāṇa* was completed in A.D. 965 = V.S. 1022, and also that the raid of Mānyakheta mentioned in it refers to the plunder of the city by Harsa of Dhārā, it *prima facie* follows that the latter event took place at least not later than V.S. 1022. But as we have seen, the author of *Pāyalaḥcchināmamālā* refers to the same event in a way as to make us understand that it occurred in V.S. 1029. This would make a difference of seven years. I take it that the event in fact took place about the year 1022 V.S. The mention of Dhanapāla may be explained by the probability that King Harsadeva returned to his capital Ujjain seven years after the plunder of Mānyakheta, spending the interval in conquering other parts of the country. In V.S. 1029 the memorable plunder of Mānyakheta must have been still fresh and hence Dhanapāla referred to it in that manner.

Though it is difficult to say how long after the completion of *Mahāpurāṇa*, the *Yasodhara-carita* and *Nāgakumāra carita* written written, this much is certain that they were written after the *Mahāpurāṇa*, because during the composition of the latter, Bharata was the minister of the King, but when the other two works were composed, his son Nanna is said to have occupied that office. The king has been referred to by the name of Vallabharāja in these two works also, and on their manuscripts we find the marginal note "Kṛṣṇarāja." This is a mistake. As we have seen Khottigadeva had already succeeded Kṛṣṇarāja even before the completion of *Mahāpurāṇa*.

---

4 POPULARITY OF JASAHARA WITH THE JAIN WRITERS

Jasahara or Yaśodhara, the hero of the present work, seems to be highly popular with both the sects of the Jains. Well-known literary figures like Haribhadra handled the theme, and works bearing the title *Yaśodharacarita* are found in Sanskrit, Prakrit, Apabhramśa, old Gujarati, old Hindi, old Tamil and old Kannada. I have been so far able to collect over twenty-five authors on the theme, and I do not feel confident that my list is exhaustive.

1. Somadeva composed his *Yasastilakacampū*, a huge work in Sanskrit prose and verse. He completed the work in 881 of the Śaka era, i.e., in 959 A.D. It is printed and published by the Nirnayasāgara Press, Bombay, together with the commentary of Śrutasaṅgara.

2. Vāsavaśena composed in Sanskrit a *Yaśodharacarita* in eight cantos. It is in verse and the predominant metre is anuṣṭubh. It is this poet who is mentioned in the

JASAHARACARIU

passages added to Puspadanta's work and therefore must be earlier than 1308 A. D. There are two MSS of this work, No 550 of 1884-86 and No 307 of 1883-84 at the Bhandarkar Institute. At the opening of his work Vāsavasena mentions Prabhañjana and Harisena as his predecessors in writing on Yasodaracarita.

सर्वशान्वविदा मान्यैः सर्वशान्त्तार्थपारगैः ।
 प्रभञ्जनादिभिः पूर्वं हरिवेणसमन्वितैः ॥ ३ ॥
 यदुक्तं तत्कथं शक्यं मया बालेन भाषितम् ।
 तथापि तत्काम्भोजप्रणामार्जितपुण्यतः ॥ ४ ॥
 प्रोच्यमान समासेन संसारासारसातनम् ।
 पठता दृश्यता यत्तत्सन्तस्तच्छृणुतादरात् ॥ ५ ॥

The description of the marriage of Yasodhara which Gandharva added to Puspadanta's work and which, he says, is based upon Vāsavasena's work is found in the second canto of the work

3 Sakalakīrti composed a Yasodharacarita in Sanskrit, probably after the model of Vāsavasena's work. It is also written in anustubh metre and in eight cantos. There are two MSS of this work, No 1469 of 1886-92 and No 1051 of 1887-91 at the Bhandarkar Institute. One of these MSS is dated Samvat 1806 but is itself copied from an other old MSS dated Samvat 1776, i e. 1719 A. D. Sakalakīrti, however, must have lived about 1450 A. D., as his grand-pupil Jñānabhūṣana wrote his Tattva Jñāna-taranginī in Samvat 1560, i e., in 1503 A. D. See Rai Bahadur Hiralal's Catalogue, Introduction, page xxxviii.

4 Vādirāja, otherwise known as Kanakasena Vādirāja composed a Yasodharacarita in Sanskrit in four cantos. There is published an edition of this work in Tanjore in 1912. According to that editor, the poet Vādirāja lived in the second half of the 10th century A. D. This work therefore must be regarded as almost contemporaneous with our work. Vādirāja calls himself to be the author of the Ekibhāvastotra and Pārsvanāthacarita which are published, and of Kākutsthacarita.—

श्रीपार्श्वनायकाकुत्स्थचरित येन कीर्तितम् ।
 तेन श्रीवाटिराजेनारब्धया यागोधरी कथा ॥ ६ ॥

5 Somakīrti composed a Yasodharacarita in Sanskrit. The work is divided into eight cantos as in Sakalakīrti's. There are two MSS of this work, No 549 of 1884-86 and No 167 of 1872-73 at the Bhandarkar Institute. The author gives the date of the composition as samvat(?) 1536, i e., 1479 A. D. in the colophon which runs as follows:—

नन्दीतटारख्यगच्छे वंशे श्रीरामदेवसेनस्य ।
 जातो गुणार्णवौकः (काः) श्रीमाश्र श्रीमीमसेनेति ॥ १३ ॥
 निर्मितं तस्य शिष्येण श्रीयशोधरसंज्ञिकम् ।
 श्रीसोमकीर्तिमुनिना विशोध्यधीयता बुधाः ॥ १४ ॥

INTRODUCTION

वर्षे षट्त्रिंशसंख्ये तिथिपरिगणिना युक्तसंवत्सरे वै
पञ्चम्या पौषकृष्णे दिनकरादिवसे चोत्तरामे हि चन्द्रे ।
गौडिल्या मेदपाटे जिनवरमवने शीतलेन्द्रस्य रम्ये
सोमादीकीर्तिनेदं नृपवरचरितं निमित्तं श्रुद्धमत्तया ॥ ९५ ॥

6 Māṇikyasūri or Māṇikyadevasūri composed a Yaśodharacarita in Sanskrit verse. It is divided into fourteen cantos and the Granthasamkhyā is 1350. There are two MSS of this work, No. 1308 of 1884-87 and No. 1332 of 1887-91 at the Bhandarkar Institute. There is no mention of the date of the work or of MSS. Māṇikyasūri, however, mentions Haribhadra as his predecessor on the theme.

7. Padmanābha composed a Yaśodharacarita in Sanskrit in nine cantos. There is one MS. of this work, No. 1161 of 1891-95 at the Bhandarkar Institute which does not give any indication as to the date of the composition or of the MS. Is he the same as Padmanātha, author of MS. No. 7805 in Rai Bahadur Hiralal's Catalogue? He must however be older than Pandit Lakṣmidāsa who composed his Yaśodharacarita in old Hindi in Samvat 1781, 1 e, in 1724 A. D., after the model of Padmanābha.

8. Pūrnadeva composed a small work in 311 Sanskrit stanzas on Yaśodhara, of which there is a MS. No. 548 of 1884-86 at the Bhandarkar Institute. I could not get any clue to fix the date of the author.

9. Kṣamākalyāna composed a Yaśodharacarita in Sanskrit prose and in eight chapters. There is one copy of the MS., No. 394 of 1880-81, of this work at the Bhandarkar Institute. In the introduction to his work, Kṣamākalyāna mentions Haribhadra as a writer of a Prakrit Yaśodharacarita:—

श्रीहरिभद्रमुनीन्द्रैर्विहितं प्राकृतमयं तथान्यकृतम् ।
संस्कृतपद्यमयं तत्समस्ति यद्यपि चरित्रमिह ॥ ८ ॥
तदपि तयोर्विषमत्वादर्यावगमो हि तादृशो न भवेत् ।
तदहं गद्यमयं तत्कुर्वे सर्वावबोधकृते ॥ ९ ॥

Kṣamākalyāna wrote his work in Samvat 1839, 1 e, in 1782 A. D., as is clear from the following colophon to his work —

वर्षे नन्दकृतौनुसिद्धिवसुधासंख्ये नभस्ये सिते
पक्षे पावनपञ्चमीसुदिवसे श्रीजिसलाहौ पुरे ।

10. There is, at the Bhandarkar Institute one more MS. of the Yaśodharacarita. No. 804 of 1892-95. A few pages at the beginning are missing and the colophon also does not mention the name of the author. The work, however, is divided into four cantos, and the MS. is dated Samvat 1581, 1 e, 1524 A. D.

Besides these writers in Sanskrit on Yaśodharacarita whose works I could examine at the Bhandarkar Institute, the following are mentioned in Rai Bahadur Hiralal's Catalogue —

JASAHARACARIU

11. Mallibhūsana, No 7788.

12. Brahmanemidatta, No 7800

13. Srutasāgara, No 7804. Is he the same as the commentator on Somadeva's Yaśastīlaka?

14. Padmanātha, No 7805, probably the same as Padmanābha above

The Jain Granthavalī adds one more name to the list —

15. Hemakuñjara, whose work consists of 370 ślokas only.

The following writers, presumably in Sanskrit, on the theme are referred to in works already examined:—

16. Prabhañjana, mentioned by Vāsavasena

17. Harisena, mentioned by Vāsavasena

18. Vatsarāja, referred to by Gandharva in passages added to Puspadanta's work

The following writers wrote on the theme in Prakrit and Apabhramśa respectively.—

19. Haribhadra, on the authority of Kṣamākalyāna and Māṇikyasūri

20. Puspadanta, the author of the present work.

Besides these I have discovered the names of the following writers in vernaculars on the theme —

21. Janna composed his Yaśodharacarita in Kannada in 1209 A. D., in the reign of Vira Ballāl (1173-1220 A. D.). His work is in prose and verse and is divided into four avatāras. In the introductory portion of his work he says that the story was already narrated in Sanskrit, Prakrit and kannada by former poets (See karnāṭaka-kavi-carite, Vol I, by R. B. R. Narasimhācārya)

22. Lakṣmidāsa or Paṇḍit Lakṣmidāsa wrote a Yaśodharacarita in Hindi, of which there is a copy at the Bhandarkar Institute and bears No. 681 of 1895-98. The Paṇḍit says that he wrote the work after the model of Padmanābha in the year 1781 of the Vikrama era, i. e., in 1724 A. D.

23. Jinacandrasūri of Kharatara Gaccha wrote a Yaśodharacarita in old Gujarati, a MS. of which, No. 1489 of 1887-91, is deposited at the Bhandarkar Institute. I think he belongs to 16th century.

24. Devendra composed in old Gujarati a Yaśodhararāsa, a MS. of which, No. 1468 of 1886-92, is deposited at the Bhandarkar Institute. Both Jinacandra and Devendra have not been mentioned by Mr. M. D. Desai in his Jain Gurjara Kavio vol. I. He however mentions four more poets of old Gujarati on the theme —

25. Lāvanyaratna composed a Yaśodharacarita in Gujarati which is dated Samvat 1573, i. e., 1516 A. D.

26. Manoharadāsa composed a similar work in Gujarati dated Samvat 1676, i. e., 1619 A. D.

INTRODUCTION

27. Brahmajñānādāsa composed a Yaśodhararāsa in Samvat 1520, i e, 1463 A.D

28. Jñānādāsa composed a Yaśodhararāsa in Samvat 1670, i e 1613 A. D

29. An unknown author, perhaps Vādirāja composed in Tamīl a Yaśodharacarita in the 10th century (See Introduction to Vādirāja's Sanskrit work, page 6)

It will be clear from the above list of writers to what extent Jāsahara was popular with the Jains from the time of Haribhadra down practically to the close of the 18th century. Of this vast literature on the hero, only two works, Somadeva's Yasastilaka and Vādirāja's Yaśodharacarita are made known to the world and the present work is the third. Its special interest is not thus the narrative, but the language, the Apabhramśa language of Mahārāstra of the 10th century. I am reserving for my introduction to Puspadanta's Tisatthimahāpurisagunālamkāra, a detailed examination of all his works from the linguistic point of view, their vocabulary and metre, as the present work is only one-twentieth of his extensive literary activity. I have however added to the present text an Apabhramśa-Sanskrit Glossary and a few notes to help the reader.

5 THE STORY OF JASAHARA

There was on this earth a prosperous and beautiful country named Yaudheya, the capital of which was Rājapura. King Māridatta ruled over this country and spent most of his time in the full enjoyment of princely pleasures. One day there came on a visit to the capital, a Kāpātikācārya, named Bhairavānanda. He used to wander in the city for begging alms and also for the purpose of initiating people in the faith of the Kāpālika school. He himself proclaimed that he possessed supernatural powers of visualising things of all times, that he had the power of remaining young for ever and that he could even check the movements of heavenly bodies like the sun and the moon. The news of the visit of Bhairavānanda reached the king's ears, and he sent one of his elderly minister for him. On his arrival at the court the king respectfully bowed down to him and begged of him the favour of the power of moving into the air. Upon this Bhairavānanda said that he would certainly secure for him that power if goddess Candamārī is worshipped with the offering of pairs of all living beings including a human pair. The king immediately ordered his officers to secure such pairs. The officers accordingly brought these pairs except a human pair. The king again ordered one of the officers to secure one and he began to search various places for it.

At this juncture there came on a visit to the town a Jain monk called Sudatta, accompanied by his two pupils in the stage of ksullaka, named Abhayaruci (boy) and Abhayamati (girl). He at first halted at a garden adjoining the town, but finding that place unsuitable, he went to the cemetery. The two ksullakas under training with him asked their teacher's permission to go for begging into the town, when they were moving into the town, the king's officers caught them and brought them to the temple of goddess Candamārī. The pair of ksullakas blessed the king in grave tone which attracted his attention. The king was greatly impressed by their figure and

JASAHARACARIU

asked them whether they came from a royal family and how it was that they took the vow of ascetic life in so tender an age. The boy ksullaka thereupon said to the king that a pious narrative like his own would be wasted on an assembly of impious men, but the king stopped all the noise of drums and other musical instruments and pressed him to give the narrative. Thereupon the ksullaka said —

There is a country in this Bhārata Varṣa called Avanti with Ujjayini as its capital. There ruled at this place a king, Yaśobandhura by name. His son Yaśorha succeeded him to the throne. He married princess Candramati, daughter of king Ajtāṅga. I was the son of this couple and was named Yaśodhara. I was trained in all the princely arts and crafts of the age, and, when in youth, was married to the princess of Krathkāsika and to a few more princesses. In due course of time king Yaśorha saw his hair turning grey and immediately decided to place his son Yaśodhara on the throne and lead the life of an ascetic. The young king Yaśodhara firmly established his rule on the earth in a short time.

II

King Yaśodhara was so much addicted to pleasures of youth that he felt even the responsibility of his kingship an obstacle to the full enjoyment of life. Now one day in full moon-light, the king Yaśodhara went to the palace of his queen Amṛtamati. At about midnight, when the king was in bed and apparently asleep, the queen gently got herself free from the king's arms and quietly went out to meet her paramour who was an ugly figure of a hump-back. The king was astonished at this conduct of the queen and followed her sword in hand. The queen, on approaching the hump-back, pressed his feet to win him, but he got angry as she was late, and even kicked her. The queen however declared her helplessness and said that she would indeed be glad and worship the goddess if her husband was dead. The king on watching this behaviour of the queen was at one moment about to strike them both with his sword but he thought that he could not with propriety kill a woman and a mean fellow like her paramour. So he returned home in disgust. The queen also returned to her bed before dawn.

Disgusted with what he saw the previous night the king at first thought of leaving the worldly life and becoming an ascetic. Accordingly he declared in the court the next morning to his mother that he saw a bad dream the previous night to the effect that he must at once be a monk or he would die. The mother however proposed that she would rather offer an animal victim to the goddess to counteract the effects of the evil dream. The king proposed that, instead of an animal, a cock made of flour be offered which was done accordingly. The flour was eaten by all as flesh of a cock. But the king, returning home, placed his son on the throne and made preparations to go to the forest. On hearing this the queen came to him and told him that she had arranged a feast after which she also would accompany him to the forest. The king was tempted to wait and partake of the feast, at which the queen poisoned both the king and his mother. The king fell on the ground under the effect, of the poison when the queen, apparently wailing, threw her body on him and strangled him in the neck to death.

INTRODUCTION

His mother also died as a result of the poison. His son Jasavai came to the scene and in grief performed all the funeral rites with due pomp so that his father and grand mother might have good life in the future. But on account of the offering as a victim of the artificial cock, king Yaśodhara was born a peacock and Candramatī a dog in a forest. The peacock was brought to Ujjayini and presented to king Jasavai by a forester. Yaśodhara in his birth as peacock saw his queen still leading a vicious life with her paramour and in anger attacked them both. The queen struck the peacock with her girdle and thus broke one of its legs. Her maids persued the peacock, when the dog, queen mother Candramatī of the previous life, came there and killed it. King Jasavai came there and with the stroke of a sped killed the dog. In their next birth Yaśodhara and Candramatī respectively became a mangoose and a snake. Both these met their death in the forest, the snake being devoured by the mangoose and the mangoose by a boar.

III

Resuming the narrative, Abhayaruci said Jasahara was born a fish in his next birth in the river Śiprā, and his mother's soul a crocodile. While this crocodile attempted to catch the fish, one of the maids of the palace fell on them in the course of their water-sport, and the crocodile caught her. The fish thus escaped from the clutches of the crocodile who was caught by the royal order and so also the fish. The crocodile died on being placed on the ground, while the fish was taken to the royal kitchen, was cut and fried and served to Brahmins by Jasavai in the name of his father Jasahara. In their next life Candramatī was born a she-goat and Jasahara a he-goat to her. While in youth the he-goat the son was enjoying sexual pleasures with the she-goat, the he-goat was killed. Jasahara's soul passed into the womb of the she-goat again. One day king Jasavai caught the she-goat and cut her when he saw the child in the womb still alive. The young one was brought up in the palace, but one day Amrtamatī ordered it to be killed. Next Candramatī and Jasahara passed through successive births of buffalo, cock and hen. While in this last birth they were placed in a cage under the charge of an officer of Jasavai. This officer met a monk who delivered to him a long discourse on Jainism. The officer was, as a result of the conversation, converted to Jainism and the cocks recollected their previous births. But at this very juncture the cocks in the cage were killed by an arrow of king Jasavai who wanted to show his skill in archery to his queen, Kusumāvalī, and the souls of Jasahara and Candramatī then passed into the womb of the queen as twins, the boy Abhayaruci and the girl Abhayamatī. In course of time the twins attained youth. King Jasavai went to the forest to hunt with five hundred dogs. He met there a Jain monk named Sudatta, and thinking his presence to be a bad omen, he discharged all his dogs against the monk. But by the prowess of the monk they all stood before him with bent heads. The king thereupon thought of killing the monk with his sword, when the merchant-friend of the king intervened and asked him to prostrate before the monk who, as the merchant said, renounced his kingdom of the Kalinga country because he punished an innocent person by mistake. King Jasavai was moved by this narrative, bowed down to the monk, and thought in his mind to cut off his head in order to expiate his

JASAHARACARIU

sins. The monk knew the king's thoughts and asked him not to do such a rash act. The king was again surprised to see that the monk possessed the power of knowing the thoughts of others and asked him further to tell him where his father, mother and grand-mother were born. The monk thereupon narrated to him their various births, saying in conclusion that his father and grand-mother were born to him as his son Abhayaruci and daughter Abhayamati, while his mother was born in the fifth hell.

IV

On hearing this narrative king Jasavaṛ was moved, and decided, despite the gentle persuasions of his harem, to live the life of a monk. Abhayaruci and Abhayamati also recollected their previous births and fainted. When they were brought round they at first thought of becoming monks, but being too young and being advised on the principles of Jainism by Sudatta, postponed the project for some time, and became ksullakas, novices. Abhayaruci concluded his narrative by saying to king Māridatta that they were, while wandering as ksullakas, caught by his men and brought to the temple of Candamāri.

On hearing this account both the goddess Candamari and king Māridatta repented and requested the ksullaka to initiate them into the fold of Jainism. The ksullaka however replied that he could not do that, but his teacher alone could admit them into Jainism. At this juncture Sudatta came there, narrated the past lives of king Māridatta and others. Bhairavānanda also became disgusted with his mode of life and all the three were converted to Jain faith. At this stage Abhayaruci became a monk and Abhayamati a nun, and after having lived a pious life, were born as gods in the Īśāna heaven.

---

6. ACKNOWLEDGMENT OF OBLIGATIONS

It now remains for me to perform the pleasant duty of thanking all those who, one way or the other, assisted me in the production of the present work. I must thank in the first place Rāj Bahadur Hiralal, who, through the kindness of my friend Mr. V. K. Deshpande B. A., LL. B., Additional District and Sessions Judge in the C. P. and Berar, put me in communication with the late Mr. Jaykumar Devidas Chaware, Pleader of Akola. It was late Mr. Chaware who made all the necessary arrangements for my inspection of the two Bhandars at Kāranjā.

The lovers of Indian scholarship owe a special debt of gratitude to the generosity and munificence of Shet Gopal Ambadas Chaware, Banker and Merchant of Kāranjā in Berar, who has set apart a large sum of money for the purpose of starting the Series Ambadas Chaware Digambar Jain Granthamālā, to perpetuate the memory of his late father. It is through this Series that the valuable treasures of the Kāranjā Jain Bhandars will be made known to the world of scholars. I am particularly indebted to him for the courtesy he showed me during my stay at Kāranjā and for the honour he did me in entrusting the edition of the present work.

INTRODUCTION

To Professor Hiralal Jain, M A, LL B, of King Edward College, Amraoti, and the General Editor of the Series, I owe a special debt of gratitude. It was Professor Jain who did me the honour of entrusting the editorship of this first volume, and bore through patiently with me in my protracted labours of editing and printing. It was he, as Rai Bahadur Hiralal had already said in his introduction to the Catalogue of Sanskrit and Prakrit Manuscripts in C P and Berar, who first inspected the Kāranjī Jain Bhandars and made their precious treasures known to the world. Professor Jain helped me in other ways also. He procured for my use a valuable MS from Pandit Jugal Kishore Mukhtar of Samantabhandrāsrama, Delhi, and sent me from time to time any piece of information that he might have come across. His articles on the Apabhramsa literature in the Allahabad University Journal, Vol I and on Puspādanta in the Jam Sāhitya Samśodhak, Vol II iii and others, have been of great use to me.

To Pandit Nāthūrām Premi and to Professor H D Velankar of the Wilson College, Bombay, I convey my thanks for respectively procuring for my use the MSS from the Bhandars at the Terapanthi Jain Mandir and the Ailak Pannalal Sarasvati Bhuvan in Bombay.

Nor should I forget to mention the deep obligations on me of my friend Mr G K. Gokhale, Secretary, Eshri Ganesh Printing works, Poona, who, as Printer, did his best to produce the work with utmost care and promptitude, and never minded the troubles and inconveniences of the rather exacting editor. His staff, I am glad to note, cheerfully co-operated with him and with me in looking even to the minute details of printer's technicalities.

*Fergusson College, Poona
January 1931*

}

P L VAIDYA

जसहरचरिउ

तिहुवणसिरिकंतहो अइसयवंतहो अरहंतहो हयवम्महहो ॥
 पणविधि परमेद्धिहि पविमलदिद्धिहि चरणंजुयल णयंसयमहहो ॥ ध्रुवकं ॥
 कौद्धिण्णोत्तणहदिणयरासु वल्लहणरिंदघरमहयरासु ।
 णणहो मंदिरि णिवसंतु संतु अहिमाणमेरु कइ पुप्फयंतु ।
 चितइ यै हो घणणारीकहाए पज्जत्तउ कयदुक्खियपहाए । 5
 कह घम्मणिबद्धी का वि कहमि कहियाइ जाइ सिर्व सोक्खु लहमि ।
 पंचसु पंचसु पंचसु महीसु उप्पजइ धम्म दयासहीसु ।
 घुउं पंचसु दससु विणासु जाइ कप्पंघिवखइ पुण पुण वि होइ ।
 कालावेक्खइ पढमेल्लु देउ इह धम्मवाइ सियवसहकेउ ।
 पुरुपंड सामि रायाहिराउ आणंदिउ चउसुरवरणिकाउ । 10

घत्ता—वत्ताणुट्ठाणं जणु घणदाणं पइं पोसिउ तुहुं खत्तघर ॥
 तवचरणविहाणं केवलणाणं तुहुं परमप्पउ परमपर ॥ १ ॥

जय रिसइ रिसीसरणवियपाय जय अजिय जियंगयरोसराय ।
 जय संभव संभवकयविओय जय अहिणंदण णंदियपओय ।
 जय सुमइ सुमइसम्मयपयास जय पउमप्पइ पउमाणिवास ।
 जय जयहि सुपास सुपासगत जय चंदप्पइ चंदाहवत्त ।
 जय पुप्फयंत दंतंतरंग जय सीयल सीयलियवयणभंग । 5
 जय सेय सेयकिरणोहसुज्ज जय वासुपुज्ज पुज्जाणुपुज्ज ।
 जय विमल विमलगुणसेद्धिठाण जय जयहि अणंतणंतणाण ।
 जय धम्म धम्मतित्थयर संत जय संति संतिविहियावत्त ।
 जय कुंयु कुंयुपहुअंणि सद्य जय अर अरमाहर विहियसमय ।
 जय मल्लि मल्लियादामंगघ जय मुणिसुव्वय सुव्वयणिबंध । 10

1. १ STB read तिहुयण. २. SB चलण ३. T अइसयमहहो ४. S कौद्धिण ५ STB चितइ हो
 ६. ST लहु मोक्खु. ७. T ध्रु ८. STB पुरुदेवसामि. ९. T चउविहसुराणिकाउ.
 2. १. STB णमिय. २. STB सीयल. ३. S अणंत अणतणाण. ४. S सुदय.

जय णमि णमियामरणियरसामि जय णेमि धम्मरहचक्केमि ।
जय पास पासल्लिदणक्किवाण जय चट्ठमाण जसैवट्ठमाण ।

घत्ता—इय जाणियणामहि दुरियविरामहि पेरिहिवि णवियसुरावलिहिं ॥
अणिहणहि अणाइहि समियकुवाइहि पणवि वि अरहंतावलिहिं ॥ २ ॥

3

पुणु पभणमि जसहरणिवचरित्तु	वइयरविचित्तु जं जेम वित्तु ।	
बहुदीवमहणवमंडलिल्लि	इहं तिरियलोइ मयसंकडिल्लि ।	
वित्थिण्णप जंहुदीवि भरहे	खरकिरणकरावलिभूरिभरहे ।	
जोहेयउ णामि अत्थि देसु	णं घरणिप घरियउ दिव्वेसु ।	
जहिं चलइं जलाइं सविब्भमाइं	णं कामिणिकुलइं सविब्भमाइं ।	5
भंगालैइं णं कुकइत्तणाइं	जहिं णीलणेत्तणिद्धं तणाइं ।	
कुसुमियफलियइं जहिं उववणाइं	णं महिकामिणिणवजोव्वणाइं ।	
गोवालमुहालुंखियफलाइं	जहिं महरुइं णं सुकयैहो फलाइं ।	
मंयररोमंथणचलियगंड	जहिं सुंदि णिसण्ण गोमहिसिसंद ।	
जहिं उच्छुवणइं रसदंसिराइं	णं पवणवसेण पणाच्चिराइं ।	10
जहिं कणभरपणविय पिक्कं सालि	जहिं दीसइ सयदलु सदलु सालि ।	
जहिं कणिसु कीररिंछोलि चुणइ	गहवइसुयाहि पडिवयणु भणइ ।	
छोक्करणरावरंजियमणेण	पहि पड ण दिण्णु पंथियजणेण ।	
जहिं दिण्णु कण्णु वणि मयउलेण	गोवालगेयरंजियमणेण ।	
जहिं जणधंणकणपरिपुण्ण गाम	पुर णयर सुसीमंराम साम ।	15

घत्ता—रायउरु मणोइरु रयणंचियघरु तहिं पुरवरु पवणुंद्धयहिं ॥
चलच्चिघाहि मिलियहिं णहयालि घुलियहिं छिवइ व सग्गु सयंभुंअहिं ॥ ३ ॥

५ S जयवट्ठमाण ६ B परहवि.

3. १. ST इय २ ST जहुदीवभरहे ३ P भगालय ४ T णिद्धतणाइ ५ T सुकय ६ SB सुहु-
णिसण्ण, T सुहणिसण्ण ७ SB पणमिय, T विणमिय. ८. P पक्क. ९ T कणधणभर १० SB सणीलाराम.
११. PB पवणुधुपुहि १२ P सयसुपुहि.

जं छण्णउं सरसहिं उववणेहिं
कयसदाहिं कण्णसुहावणीं
गयवरदाणोल्लिय चाहियालि

सरहंसइं जहिं णेउररवेण

जं णिवभुयासिवरणिम्मलेण
पडिअलियबइरितोमरद्वसेण
णं वेडिउ वहुसोहग्गभाह
जहिं विलुलिय मरगयतोरणाइं
जहिं धवल मंगलुच्छवसराइं
णवकुकुमरसलदयारुणाइं
गुरुदेवपायपंकयवसाइं
सिरिमंतइं संतइं सुत्थियाइं
जहिं णिच्च विजयदुंदुहिणिणाउ

णं चिद्धउं वम्महमग्गणेहिं ।
कणइ व सुरहरपावणीं ।
जहिं सोइह चिहं पवसियपियालि ।
मउ चि क्कमंति जुवईपहेण ।

अण्णु वि दुग्गउ परिहाजलेण ।

पंडुरपायारिं णं जसेण ।

णं पुंजीकय संसारसाह ।

चउदारइं णं पउरौणणाइं ।

दुतिपंचसत्तभोमैइं घराइं ।

विक्खित्तदिच्चमोत्तियकणाइं ।

जहिं सव्वइं दिव्वइं माणुसाइं ।

जहिं कहिमि ण दीसहिं दुत्थियाइं ।

तहिं मारिदत्तु णामेण राउ ।

5

10

घत्ता—कोवर्गि जलियाहिं परमंडलियाहिं जो खंडइ अहिमाणसिह ॥

जसु णिहिघडधारिणि आणाकारिणि विथरइ सिरि घरदांसि जिह ॥ ४ ॥ 15

चाएण कण्ण विहवेण इंदु
दंडं जसु दिण्णपयंडघाउ
सुरकरिकरथोरपयंडवाहु
भसलउलणीलधम्मिल्लसोहु
गोउरकवाडअइविउलवच्छु

रुवेण कामु कंतीए चंदु ।
परदुमंदलण वलेण वाउ ।
पञ्चतणिवइमणि दिण्णदाहु ।
सुसमत्थभडह गोहाण गोहु ।
सत्तित्तयपालणु दीहरच्छु ।

5

4 १ T सुहावणेहि. २ ST णं. ३ S चिक्कमंति, T विक्कमंति. ४. ST पवराणणाइं. ५ S भउमइं; T भूमी
६. S दिट्ठइं ७ T णिच्च ८. S घरि दांसि.

5 १. STB परवलदलणवलेण वाउ. २. Portion beginning with this line and ending with
कडवक 8, 19, curiously enough, omitted in S as well as in T.

लक्ष्मणलक्ष्मिंकिउ गुणसमुद्धु
विष्णाणणातेपण तरणि
तहो बुद्धवजससेस सब्ब
हिंदइ समवयसभडेहि जुत्तु
जोव्वणमउ सिरिमउ जेत्थु फार
कहिं दीसइ तहिं सुहमग्गु सारु
कइया वि तुरइ आरुहिवि भमइ
कइया वि हत्थि चडिर मइरंगि
वाणि भमइ कीलउच्छल्लचित्तु
वल्लीमंडवि कामिणिसमाणु
पुणु कक्खि जाइ सुणहहिं समग्गु
कइया वि पुरउ गिज्जं व गीउ
णच्चावइ धरिणिं धरेवि तालु
छंदे विरज्जइउ करइ कम्म

सुपसण्णमुत्ति घणगहिरसहुं ।
परणिवइ ण बुद्धइ धम्मसरणि ।
संठिय जे तरुणसरंतगव्व ।
परिपक्खुद्धि पक्खु वि ण पत्तु ।
वट्ठंति तेत्थु बहलंधयार । 10
बुद्धरवियरेहिं विणु विहिय चारु ।
धर खुंदिवि खरखुरस्सण्णु कमइ ।
अंकुसेण भमाइइ विविहमंगि ।
रमणीहि पउहर णियइ चित्तु ।
रइसुहुं भुंजइ रइवद्धठाणु । 15
अवल्लोयइ मयस्सरइ मग्गु ।
अप्पुणु गायइ रहरिं अमीउ ।
वज्जउ वज्जावइ पुणु णिवालु ।
विणु बुद्धयणेहिं कहिं लहइ धम्म ।

घत्ता—तहो रज्जु करंतहो जणु पालंतहो मंतिमहल्लिहिं परियंरिउ ॥ 20
एत्तहिं रायउरहो घणकणपउरहो संपत्तउ कउलायरिउ ॥ ५ ॥

6

ताहि जगइ भयाउलु अलियरासि
तहि भमइ भिक्खवरु देइ सिक्ख
बहुसिक्ख हिंसहिियउ डंभघारि
सिरिं दोण्पी दिण्णरवणवण
अंगुलदुतीसपरिमाणु दंडु
गालि जोगवट्टु सज्जिउ विचित्तु
तडंतडतडतडताडियसिंशु

भइरउ अहिह्माणं सब्बगासि ।
अणुगयहं जणहं कुलमग्गदिकख ।
घरि घरि हिंदइ हुंकारैकारि ।
सा झंपवि संठिय दोण्णि कण्ण ।
हत्थे उप्फालिवि गहइ चंडु । 5
पार्डडियजम्म पइ दिण्णु दित्तु ।
सिगग्गु छेवि किउ तेण चंगु ।

३. B समुद्धु ४. B सोहु ५ B करइ ६. B रइसुहु. ७ B अप्पणु ८ B घरणिहिं. ९ B परिवरिउ.
6 १ PA जगइ राउलु २ PA अहिणामि ३ B हुंकारिकारि ४ B सिरिदोण्पी. ५ B अप्फालिवि.
६ B पावडिय ७ AB add before this line बहुवियपासियउवएसुद्धु चल्लुम्ममाणु परलोयमहु

अपि अप्पहो माहण्णु दण्णु
 मह पुरउ पसंप्पिय जुयचयारि
 णल णहुस वेणु मंघाय जेवि
 मइ दिट्ठ रामरावण भिडंत
 मइ दिट्ठ जुद्धिद्विलु वंधुसहिउ
 हउं चिरंजीविउ मा करहु मंति
 हउं थंभमि रंविहि विमाणु जंतु
 सव्वउ विज्जउ मह विप्फुरंति
 इय जपंतहो तहो जाय वत्त
 जायउ कोऊहलु रहसजुत्तु
 पेसियउ महल्लउ गुणवरिदु
 आपसु करेविणु भणइ मंति
 सिग्घउ गउ जहिं ठिउ णरवरिदु
 दिट्ठउ जोईसरु णरवरेण
 संसुहु जापविणु धरणि पडिउ
 आसीसिउ णरवइ भइरवेण
 उच्चासाणि वइसावि वि तुरंतु
 तुहुं देव सिद्धिसंहारकारि
 तुहुं चिरंजीविउ जं हुवउ किं पि
 तुहुं मह उप्परि साणंदभाउ

घत्ता—जोईसरु मणि तुहुउ चितइ दुहुउ इंदियसुहु मह पुज्जइ ॥

जं जं उव्वेसमि तं भुंजेसमि आपसहु संपज्जइ ॥ ६ ॥

अणउंछिउ जंपई थुणइ अप्पु ।
 हउं जरइं ण धिप्पमि कप्पघारि ।
 महि भुंजिवि अवरइं गयइं तेवि । 10
 संगामरंगि णिसियर पडंत ।
 दुज्जोहणु ण करइ विण्हुकहिउ ।
 हउं सर्यलह लोयहं करमि संति ।
 चंदस्स जोणह छायमि तुरंतु ।
 चहु तंत मंत अग्गइ सरंति । 15
 सा मारिदत्तकैण्णंतु पत्त ।
 दीसइ झडत्ति परिसउ पत्तु ।
 गउ तेण भइरवाणंदु दिदु ।
 तुह दंसणि रायहो होइ संति ।
 सहमज्झि परिट्ठिउ णं उविदु । 20
 सीहासणु मेल्लिउ रहसिरेण ।
 दंह व्व दंडपणिवाह णडिउ ।
 हउं भइरउ तुहुउ णियमणेण ।
 सलहणहं लग्गु तहो पई पडंतु ।
 तुहुं जोईसरु कुलमग्गचारि । 25
 पयदहि जं होसइ कच्चु तं पि ।
 वियरंवि हो सामि महापसाउ ।

7

ता चवइ जोई मह सयल रिद्धि
 हउं हरणकरणकारणसमत्थ

विप्फुरइ खणंतरि विज्जसिद्धि ।
 हउं पयहु धरायलि गुणपसत्थ ।

८. B जं सइ. ९ B ममप्पिय. १०. P चिर. ११ B सव्वह. १२ B रविह. १३. B. कर्णत्ति. १४. B पय.
 १५ PB चिर १६. B विरयहि.

7. १. PA राय.

जं जं तुहं मंगहि किं पि वत्थु	तं तं हउं देमि महापयत्थु ।	
पप्फुल्लवयणु ता चवइ राउ	महु खेयरत्तु करि विहियछाउ ।	
तुह खेयरत्तु हउं करमि बण्ण	परमोवएसु जइ णिव्वियप्प ।	5
भो भो णिवकुलकुवलयमयंक	दुव्वारवइरिवारण असंक ।	
मां णित्तुणहि णियपरिवारवयणु	णित्संकिं लब्भइ गयणगमणु ।	
जइ देवि पुज्ज आगमिण उत्त	जइ जुयलजुयल जीवेहि जुत्त ।	
णहयर थलयर जलयर अणेय	पसुपक्खिमिहुण बहुवण्णभेय ।	
जइ णरमिहुणुल्लउ अवयंणुणु	देवीमंडउ तुहं कराहि पुण्णु ।	10
तुह पम करंतहो बलिविहाणु	हउं तूस्स मित्तु हं चंडियसमाणु ।	
ता तुज्ज होइ खेयरियसत्ति	विज्जाहर सेवहिं अतुलसत्ति ।	
तुह खागि वसइ जयसिरि सछाय	अमरत्तु होइ तह अजर काय ।	

यत्ता—इउं सयल्लु सुणेवि कउलायरियं जं भणिउं ॥

खगविज्जालाहु अवंसि होसइ मइं मुणिउं ॥ ७ ॥

8

तां रायहो चित्ति चमक्कु जाउ	दिहु होयप्पिणुं कज्जाणुराउ ।	
णिच्छउ अणेण जं कहिउ मज्झ	तं करमि जइ वि करणहं असज्झु ।	
आदत्तु तलारहं किंकराहं	वलियहं जमइअभयंकाराहं ।	
पसुपक्खिमिहुण आणेहु सज्ज	देवीमंडउ पुरेहु अज्ज ।	
अहियारियाहं कहियउ विसेसु	एयहो जोईसहो घण असेसु ।	5
सुपयच्छहु भत्तिभरेण णवहु	उप्परि आयहो सियछत्तु तडहु ।	
जं किं पि चवइ तं करहु आसु	जिह होइ मज्झु पुण्णाहिलासु ।	
रहसिल्लु राउ हिंसाहिणंदु	उवणंसि कउलहो हुवउ णंदु ।	
अइकूरदुरग्गहगहिउ जेण	कज्जु व अकज्जु वावरइ तेण ।	
जो होइ मिच्छमयगहिउ सहिउ	ण वि मण्णइ सो बुहयणहिं कहिउ ।	10

२ B मंगहि ३. B omits मा. ४. B णित्संके. ५ B जुवल्लुयल ६ B बहुवणि ७. B अवइपुण्ण.
८. B हं ९. B इय. १० B अवसं.

४ १. AB तो. २. B होयविणु ३ B. जम इव ४ B. कवल्लहो. ५. B. जाणइ.

जह अंधु ण णियह कुमग्गमग्गुं   जहँ जलु घोरणिकिउ तँहिं विलग्गु ।
 जह करिहि सुंडं चउदिसिहि वलइ   तह णरवइमणु पेरियउ चलइ ।
 इम मारिदत्तु परिद्वरिवि सव्वु   जोईसहो वयणँ विलग्गु भव्वु ।
 हिंसाजीवहं संसारसराणि   जीवहं अहिंस सुहकम्मघराणि ।
 गंधव्वु भणइ मइं कियउ एउ   णिवजोईसहो संजोयमेउ ।

15

घत्ता-अग्गइ कइराउ पुप्फयंतु सरसइणिलउ ॥

देवियहि सरूउ वण्णइ कइयणकुलतिलउ ॥ ८ ॥

9

वेयालकालमगियमिसाहि   तंणंयरदाहिणुंल्लियदिसाहि ।
 तहो रायहो केरी वइंरिमारि   कुलदेवय णामिं चंडमारि ।
 उरयँलि विलुलिय णरँडंमाल   सिमुससिसममुहदाढाकराल ।
 फणिवद्धदीहलंविस्थणाल   तइयच्छिधिणिगयजलणजाल ।
 लललँलियजीह रुहिरोलवोल   वसकइमच्चिक्रियकवोल ।
 घोणसकडिसुत्तयलिहियपाय   पिउवणधूलीधूसरियकाय ।
 णिम्मंस भीम चम्मट्टिसेस   सिहिसिहसंणिहर्फरुसुद्धकेस ।
 पेयंतावलिभूसियभुअंग्ग   तासियपासियवहुजीववग्ग ।
 णिरसिय दूसिय जइ णिंदमग्ग   णग्गी दुच्चार वियारभग्ग ।
 गुंजारुणदारुणचवलणयण   पलकवलगिलणपायदियवयण ।
 कंकालकवालतिसूलधारि   किं वण्णमि जा पच्चकम्ममारि ।
 अण्णाणु कुल्लिगकुंदेधमत्तु   मारणसीलउ सो मारिदत्तु ।

5

10

घत्ता—पिच्छिवि कंचाइणि रुहिरंचाइणि चक्रसूलअहिन्नग्गघरि ॥

जयकारियभारिं विमलसद्धारिं महु परमेसरि दुरिउ हरि ॥ ९ ॥

६. B. कुमग्गु मग्गु. ७. B जिह जलि. ८. B तहिमि लग्गु. ९. P. सुंड

9. १. T त नयरह २. T दाहिणिल्लिय. ३. T वेरिमारि ४. AB उरयल. ५. ST मुंड ६. T लललुलिय
 ७. A चच्चकिय. ८. T फुरिसुद्धकेस, S फलरुद्धकेस. ९. A भुवग्ग, PT भुयग्ग १०. T अण्णाण
 ११. S कुदेवकुल्लिगि.

10

छेलमिहुणसूथरा	रोझहरिणकुंजरा ।
वालवसहरासहा	मेसमहिसरोसहा ।
घोडकरहभल्लुया	सीधसरहगंडया ।
वग्घससयचित्तया	एवं बहु चउप्पया ।
कंककुररमोरया	हंसवलयचउरया ।
घूयसरहकाउला	कोडिपूसकोइला ।
कुम्ममयरगो या	गाहँससयरोइया ।
जीव सयल जाणिया	तीप पुरउ आणिया ।

5

घत्ता—णियजीविउ वंछइ संति समिच्छइ पर मारेप्पिणु मूढमइ ॥

णाणाविहमिहुणइं रोझइं हरिणइं मारइ तहि अग्गइ णिवइ ॥१०॥ 10

11

विसभोयणेण किं णर जियंति	गोसिंणइं किं दुइइं सवंति ।
घण्णाइं सिलायलि किं हवंति	णीरसंभोजि कहिं कायकंति ।
उवसमविहीणि कहिं होइ संति	पर मारंतहं कहि होइ संति ।
करकमलुग्गिण्णकिवाणएण	अवियाणएण तें राणएण ।
मेळाविय बहु मिहुणल्लयाइं	अवल्लोइवि चिण्णतणुल्लयाइं ।
रत्तत्तणेत्तजुयलिं पउत्तु	भो वंडयम्म तलवर तुरंतु ।
आणहि णरमिहुणल्लउ पसत्थु	तं मइं मारेव्वउ पढमु एत्थु ।
आएसु लेंहिवि मउलियकरेण	पेसिय णियकिंकर किंकरेण ।
जोयंति णयरि वहावयासि	ते तं सरित्तखेल्लीणिवासि ।

5

घत्ता—तहिं तेइइ अवसरि हिंसावासरि पत्तु सुदत्तु सँसंघु मुणि ॥

परिथवणंदणवणि दुमसाहाघाणि कीरमोरकुररउल्लुणि ॥११॥ 10

10 १ ABS एव बहु २ B सरह 3 PTS कोइला ४ AB पुंसकोइला, PS पूसकाउला. ५. ST गोह.
६. S डसय ७ ST णाणामय, B णाणाविहु. ८ S सव्वइं सउणइं.
11 १ B सिलाइलि २ T भोयणि ३ T रायएण. ४ S मेसाइयाइं मिहुणल्लयाइं, T मेसाइय बहु.
५. A लइवि. ६ PBT सुसंध

जत्थ चूयकुसुममंजरिया	सुयचंचूचं वणजजरिया ।	
हा सा मुहरत्तेण व सद्धा	कहिमि विडेण व वेसा लुद्धा ।	
छप्पयेछित्ता कोमलललिया	वियैसइ माल्लइ मउलियकलिया ।	
दंसणफंसणहिं रसयारी	मउउं को अ ण वहुमणहारी ।	
वायंदोयणलीलासारो	तरुसाहाए हल्लइ मोरो ।	5
सोहइ घोलिरपिंलसहासो	णं वणलच्छीचमरविलासो ।	
जत्थ सरे पोसियकारंडं	सरसं णवभिसकिसलयखंडं ।	
दिण्णं हंसेणं हंसीए	चंचू चंचू चुंवंतीए ।	
फुल्लामोयवसेणं भग्गो	केयइकामिणियाए लग्गो ।	
सरकंटयणहंणिमिण्णंगो	ण चलइ जत्थ खणं पि भुयंगो ।	10
जत्थासण्णवयम्मि णिसण्णो	णारीवीणारवहियकण्णो ।	
ण चरइ हरिणो दूवांखंडं	ण गणइ पाराद्धियकरकंडं ।	
जत्थ गंधविसएणं सविओ	जक्खीतणपरिमलवेहविओ ।	
हत्थी परिअंचइ णग्गोहं	फंसइ हत्थेणं पारोहं ।	
संकेयत्थो जत्थ सुहइ	सोऊणं मंजीरयसइ ।	15
अहमं तीए तीए सामी	एवं भणिउं णच्चइ कामी ।	
घत्ता—तं वणु जोयंतिं मयणकयंतिं भणिउं पत्तंफलु भिजइ ॥		
समदमजमवंतइ संतइ दंतइ पत्थु णिवासु ण जुजइ ॥ १२ ॥		

उग्गदित्तवतावभासुरो	ता गओ मसाणं मुणीसरो ।	
तं व केरिसं कालगोयरं	सिवसियालदारियमओयरं ।	
करयरंतकायउलसंकुलं	ढंखहंक्खसुक्खेहिं णिण्णलं ।	
रक्खसीमुहामुक्खणीसणं	सुलभिण्णचोरउलभीसणं ।	
पक्खिपक्खलक्खेहि छाइयं	किलिकिलंतणिसियराणिणाइयं ।	5

12. १. S जत्थ य. २. S छप्पइ ३. ST विहसइ ४. AS मउलियमालइ ५ ST मउयउ को ण
६. T णिच्चिण्णंगो. ७. ST दूवाकंडं. ८. T एत्थ. ९. ST सोऊण य १०. AB एउं. ११. SBT पत्तु फलु.

13 १. S मसाणे. २. P तत्थ. ३. S सुक्खक्खेहि ४. ST पक्खिपक्खलक्खेहि

भीयरं चियाचिञ्चिजालयं	चित्तवालपूलोलिणीलयं ।	
धूमगंधघावंतसाणयं	सन्वदेहिदेहावसाणयं ।	
पवणपेल्लुल्ललियभप्परं	भग्गमाणविक्खित्तखप्परं ।	
इंदचंदणाइंदसंशुओ	चउविहेण संघेण संजुओ ।	
फासुप विसाले धरायले	उज्जले पवित्ते सिलायले ।	10
सुद्धसुक्कलेसो अटुम्मई	तम्मि संणिसण्णो महाज्जई ।	

धत्ता—पालियजिणदिक्खहिं गच्छहु भिक्खहिं भणिवि णवेवि णियच्छियउ ॥

तेहिं गुरु परमेसरु हयवस्मीसरु खुल्लयजुयलिं पुच्छियउ ॥१३॥

14

णाणालक्खणचच्चियगतं	पहसियवत्तं कयकरपत्तं ।	
पंकयेणेत्तं पालियवित्तं	जिणपयभत्तं विसयविरत्तं ।	
कलिमलचत्तं सुयणविरत्तं	दयसंजुत्तं उत्तमपत्तं ।	
धम्मासत्तं गुरुणामुक्कं	सगुणगुरुक्कं जियमयचक्कं ।	
अहिमाणिकं रुद्धरहियक्कं	पुरवदिदुक्कं कम्मविमुक्कं ।	5
बालयजुयलं द्दुं विमलं	धुणियं कमलं लवियंसमलं ।	
णरणियरेणं खगकरेणं	पावपरेणं कडुयसरेणं ।	
पयं मिट्ठुणं परमं गहणं	सुहसंगहणं दुहणिम्महणं ।	
चारुकरगं केवसमगं	विहिवसभगं मारणजोगं ।	
मयडलविलप णाच्चियविलप	महियलतिलप देवीणिलप ।	10

धत्ता—इय तेहिं भणेप्पिणु मिडहि करेप्पिणु, सयण किरणमालाफुरिउ ॥

तं सिसुजुयल्लुल्लव तिहुवणि भल्लउ रूसिवि करपल्लवि धरिउ ॥ १४ ॥

५ T महामई ६. T ता

14 1 This line and the two following ones are arranged in Mss in various ways, the wording being the same २. T सावसमगं. ३. T णिच्छियणिलप

15

तं जणभयजणणं सिरणिळ्ळणं णाऊणं ।
 कयजीवविमहं मारणसहं सोऊणं ॥
 अभयरुहुमारो णिलियमारो थिरु चवइ ।
 सुक्कियहलवेळ्ळी णियवहिणुळ्ळी संठवइ ॥
 मा वीहसु कण्णे अल्लु पवण्णे मरणदिणे ।
 हिययं अविक्कं गयस्सयसकं ठवसु जिणे ॥
 छिंदउ तणुचम्मं भिंदउ वम्मं रसवसउ ।
 भक्खउ जंगलयं चंपउ गलयं रक्खसउ ॥
 चुट्टउ कीलालं अंडउ सीलं जइण मुणी ।
 ता होइ पसिद्धो देवो सिद्धो अट्टगुणी ॥
 किं कुणइ रउहो रामो खुहो असुहरणं ।
 अम्हाण अल्लम्मो जिणवरघम्मो सहि सरणं ॥
 ता भणियं तीए चंदमुद्दीए कयपुल्लयं ।
 पैइ उच्चं जुच्चं जं जिणसुच्चं णिममल्लयं ॥
 अवरोप्परु खंतइं सँतइं दंतइं दमियाइं ।
 दुइमि भवकहमिं जं चिरु णिरँसमि भमियाइं ॥
 महं हियए धरियं ण हु वीसरियं तं खणु वि ।
 एवाहिं अवगण्णमि जीविउ मण्णमि ण उ तणु वि ॥

5

10

15

घत्ता—इय वे वि चवंतइं जिणु सुमरंतइं कउलकुडुवाणंदिरहो ॥

पकलपाइकाहिं जमललकाहिं णियइं तिसँल्लिणिमंदिरहो ॥१५॥

20

16

जहिं रसियसिगाइं उद्धरियकंडाइं
 लवंतमाऊरपिछोहणिवसणइं

भुअदंडदक्खवियकोअंडदंडाइं ।
 मसिघातुमंडियइं पित्तलविहूसणइं ।

15. १. AB सिरु. २. T. सुक्कय. ३. STB अल्ल. ४. AS चप्पउ ५. T तह. ६. ST दइवें होतइं. ७. AB णिस्समि, S णिसमे. ८. B हियइ पधरियं ९. ST तिसुल्लणि

16. १. ST कोअंडचंडाइं. २. T माल्ल.

कडिबद्धचलबीरियाविंघजालाई	करघरियविफुरियकत्तियकवालाई ।
पायडियणियगुरुकमारूढलिगाई	कुलघोसमयचम्मपच्छाईयंगाई ।
मुहाविसेसेण दूरं णमंतं	पयघघरोलीहिं घवघवघवंताई । 5
कहकहकहंताई सँवियारवेसाई	मुकट्टहासाई झंपडियफेसाई ।
जहिं विविहमेयाई कडलाई मिलियाई	कौलंति ढहरूई अट्टंगवलियाई ।
जहिं करडपढहाई वज्जंति बज्जाई	इट्टाई मिट्टाई पिज्जंति मज्जाई ।
छिज्जंति सीसाई णिवडंति भीसाई	रसवसविमीसाई सज्जंति मासाई ।
गिज्जंति गेयाई चामुंदवंडाई	गहिऊण तुंढेणं रुंदस्स खंडाई । 10
दुप्पेच्छरत्तच्छविच्छोहदाइणिउ	णच्चंति जोइणिउ साइणिउ डाइणिउ ।
पसुखहिरजलसित्तपंगणपएसम्मि	पसुदीहजीहादलच्चणविसेसम्मि ।
पसुआट्टिकयपिट्ठरंगावलिल्लम्मि	पसुतेल्लपज्जलियदीवयजुंइल्लम्मि ।
पसुकात्तिउल्लोवयंचियणहंतम्मि	मारीण देवीण देवालय तम्मि ।

वत्ता—सीहु व करितासणु दाढाभीसणु मेहु व विज्जुविराइयउ ॥ 15
 वंति व दंतर्गि उर्गयत्तर्गि सहं णरणाहु पलोइयउ ॥ १६ ॥

17

ता भासियं तेहिं भांवि फुरंतेहि ।	भो रायराएस संगहियजससेस ।
भो सुद्धवरवंस सिरिपोम्मिणीहंस	णेहु व्व दाणेण पाणि व्व पाणेण ।
गुणसेढिठाणेण जोइ व्व णाणेण	ससि विव कलोहेण जलहि व जलोहेण ।
गिरि विव सिलोहेण तर विव फलोहेण	इय महरघोसेण पसमंतरोसेण । 5
हयकूरकम्मेण तं बह्व घम्मेण	संचितियं तेण पहुमारिदत्तेण ।
दट्टूण डिभाइ मयमयाणिसुंभाई	पापहिं रत्तेहिं णक्खेहिं दित्तेहिं ।
लच्छीपियल्लेहिं सरलंगुल्लेहिं	सोहामहग्घाहिं मसिणाहिं जंघाहिं ।
गूढेहिं गुंफेहिं णं मंतगुंफेहिं	

३ Tomā's सवियार मिलियाई ४ B दह्व ५ T तुंडाई ६ AP पट्टि ७ S विसेसम्मि ८ ST किति.
 ९, ST उल्लोयञ्चिय १०, ST उक्कय

17 १ S भाविच्छुरंतेहि २ ASTB पोसिणी ३ ST गुप्पेहिं

गिविडेहिं जाणूहिं करिकरसमोरुहिं सुविडलकडिलेहिं तुच्छोअरिलेहि ।
 गंभीरणाहीहिं वट्टियसमाहीहिं दयवेल्लिराहाहिं ललियाहिं वाहाहिं । 10
 अविर्लासवकेहिं रेहातियकेहिं गलकंदल्लेहिं तिलोकमोल्लेहिं ।
 छणयंदवयणेहिं आयंयणयणेहिं संगयपलंवेहिं कण्णेहिं दिव्वेहिं ।
 वियीहलाहेहिं अहरोहिं तंवेहिं उज्जुवाहिं णासाहिं कुडिलाहिं भउहाहिं ।
 उटुंइपभालेहिं पत्तलकपोलेहिं णिवपट्टभालेहिं अलिणीलवालेहिं ।
 घत्ता—काहिं आयहिं चालइं णिरु सोमालइं हा खल विहिं हयसुयणसुह ॥ 15
 एए सामुहिं समउ समुट्टे पयहिं किं ण भुत्त वसुह ॥ १७ ॥

18

अणिंदो अगिंदो दिणिंदो फणिंदो सुरिंदो उविंदो महारुंदचंदो ।
 सिसूखवघारी मुरारी पुरारी अणंगो असंगो अमंगो अलिंगो ।
 इमो को वि देवो सुअव्वत्तभावो दिही कंति किंती सिरी संति सत्ती ।
 मही बुद्धि सिद्धी सुहाणं व लद्धी जसाणं व सेणी गुणाणं व खाणी ।
 सुहाणं व जोणी तवाणं व खोणी दुहाणं व हाणी कवीणं व वाणी । 5
 पसण्णा कुमारो इमा चंडमारो समाया समाया धरादिणपाया ।
 णिण्डं गहीरं महं भत्तिभारं किमं भायण्यं महं काहिमि पयं ।
 जिणं दिक्खपत्तं भवाणंतपत्तं पमोत्तूण चोजं पपुच्छामि कज्जं ।
 मणे मंतिऊणं इमं चित्तिऊणं तिणाणं पउत्तं अहो हो णिरुत्तं ।
 सवित्तोपउत्तं पर्साहेह वत्तं मुसावायवत्तं अयं इत्थ पत्तं । 10
 सरज्जाय भट्टो पुराओ पणट्टो रिऊणं भयाओ पमोत्तुं पयाओ ।
 तुमं रायउत्तो ण किं को वि धुत्तो पुरं मज्झ पत्तो सढो गूढगत्तो ।
 इमी कस्स धूया कुलाणंदभूया अमाणं णवाणं जुवं माणवाणं ।
 घराओ पउत्तं किमत्थं वउत्तं सिसूणं पि सिक्खा सिसूणं पि भिक्खा ।
 सिसूणं पि दिक्खा गुणेतुं परिक्खा महाअब्भुयं भो महाअब्भुयं भो । 15

४. AB जण्णहिं; ST जण्हहिं. ५ AS समूरुहिं. ६ ST सुविहुल. ७ AB दयवेल्लिसाराहिं. ८ AP अवलास ९. STB छणइंदु. १०. ST omit उटुवह पट्टभालेहिं. ११ ASTB एयहिं भुत्त किं ण वसुह.

18 १. S पहारं, T महारु २. AP सुआवत्तभावो ३. S सुयाण. ४. T omits this and the following line ५ ST जिणे. ६ T पवाहेह. ७. ST omit अय इत्थ पत्तं.

घत्ता—अम्हारउ पुरवरु कुहपंकियघरु कि आयउ कुमरीय सहुं ॥
भणु दुरियखयंकरु सवणसुहंकरु सकहंतरु भो कुमर महं ॥ १८ ॥

19

ता णरवइणो हरिसं जणियं	उत्तमसावयवइणा भणियं ।	
अंधे णट्टं बहिरं गीयं	ऊसरछेत्ते वैवियं वीयं ।	
संदे लगं तरुणिकडक्खं	लवणविहीणं विविहं भक्खं ।	
अण्णाणे तिब्बं तवचरणं	वलसामत्थविहीणे सरणं ।	
असमाहिछे सल्लेहणं	णिद्धणमणुप णवजोव्वणयं ।	5
णिब्भोइल्ले संचियदविणं	णिण्णेहे वरमाणिणिरमणं ।	
अवि य अपेत्ते दिण्णं दाणं	मोहरयंधे धम्मक्खणं ।	
पिसुणे भसणे गुणपडिवणं	रणे रणं वियलई सुणं ।	
घत्ता—जो जिणपडिकूलहो मत्थइ सुलहो गुरु परमागमु भासइ ॥		
सो वयणइ सुद्धइ णं घयदुद्धइ सण्हो दोइवि णासइ ॥ १९ ॥		10

20

मुच्छं गइ दिज्जइ सल्लि पवणु	उवसंतहो किज्जइ धम्मसवणु ।	
किं सुक्कं रुक्खं सिचिण	अविणीयं किं संबोद्धिण ।	
कह राय महारी धम्मविज्ज	उत्तमपुरिसइं सवणिज्ज पुज्ज ।	
तं णिसुणिवि माणि उवसंतु राउ	वारिउ भंभाभेरीणिणाउ ।	
चामुंडचंडं डिडिमु रसंतु	वारिउ किलिकिलिकल्लयलु महंतु	5
णिम्मुक्क भीमु हिंसाविणोउ	थिउ णिच्चलु णिहुयउ सयलु लोउ ।	
ण चलइ ण वलइ णं लेण्णिं विहिउ	णं भित्तिहिं चित्तयेरेण लेहिउ ।	
ता पभणइ अभयरुइ सुवाय	देवाणं पिय भो णिसुणि राय ।	
दिट्ठउ णिसुणउ अणुहुउं जं पि	आयण्णहि णरवइ कहमि तं पि ।	
पत्थत्थि अवन्ती णाम विसउ	महिबहु भुंजाविय जेण विसउ ।	10

< AB कुमरीहि

19 १. S महिवइणो २ BT चइयं. ३ S अवत्ते, B आविस्ते ४ T वियलियसुज्जं. ५ S दोयवि.

20. १. ABST सल्लु २. S चवइ. ३. P ण लेवविहिउ ४. S कि पि.

घत्ता—णंदंतहिं गामहिं विउलारामहिं सरवरकमलहिं लच्छिसहि ॥
गलकलकेकारहिं हंसहिं मोरहिं मंडिय जेत्य सुहाइ महि ॥ २० ॥

21

जहिं चुसुचुमंति केयारकीर	वरकलमसोलिसुरहियसमीर ।	
जहिं गोउलाइं पउं विकिरंति	पुंहुच्छुदंडखंडइं चरंति ।	
जहिं वसहमुक्क देकैर धीर	जीहाविलिहियणंदिणिसरीर ।	
जहिं मंथरगमणइं माहिसाइं	दहरमणुढावियसारसाइं ।	
काहलियवंसरवरत्तियाउ	बहुअउ घरकर्मि गुत्तियाउ ।	5
संकेयकुंहुंगणपत्तियाउ	जहिं क्षीणउ विरहिं तत्तियाउ ।	
जहिं हालिणिरूवाणिवद्धचक्खु	सीमावहु ण मुअइ को वि जक्खु ।	
जिम्मइ जहिं एवहि पवासिपहिं	दहिं कूरु खीरु घिउ देसिपहिं ।	
पवपालियाइ जहिं चालियाइ	पाणिउ भिगारपणालियाइ ।	
दितिय मोहिउ णिरु पहियविंदु	चंगउ दक्खालिबि वयणचंदु ।	10
जहिं चउपयाइं तोसियमणाइं	घण्णइं चरंति ण हु पुणु तिणाइं ।	
उज्जोणि णाम तहिं णयरि अत्थि	जहिं पाणि पसारइ मत्त हत्थि ।	

घत्ता—मरगयकरकलियाहिं महियलि घुलियाहिं फुरियहिं हरियाहिं मूढमइ ॥
विणाडिउ वासइं रसविण्णासइं णीणिउ मिहिं मंदगइ ॥ २१ ॥

22

जहिं चंदकंति माणिक्कदित्ति	उल्ललइ गयणि णं धवलकित्ति ।	
जहिं पौमरायराएण लिउ	णउ लायइ कुंकुमु हरिणणेत्त ।	
जहिं इंदणीलघरि कसणकंति	वहु णज्जइ सियदंतहिं हसंति ।	
सुपहायकालि जोयंतियाहिं	मणिभित्तिहि चिरु पवसियपियाहिं ।	
अमलियमंडणु मुहु दिट्ठु जेत्यु	हा पिय चिणु मंडणु हुंउ णिरत्थु ।	5
अप्पाणउं जूरिउ तियाहिं जेत्यु	डिंभपाडिधिवहो देइ हत्थु ।	
जहिं छडयधित्तकुसुमावलीउ	मोत्तियरइयउ रंगावलीउ ।	

21 १. S कमिण. २ SP पिउ. ३ T दुकार ४ T कुडंगण, AS कुडगुण ५. T विभाविद्याइ ६. T दक्खा-
लिउ. ७. ST दुव्वामणं.

22. १. T कसिण २ ST गउ. ३ AS डिंभउ. ४ S omits this line

पुष्पदन्तविरहयुत

जहिं गंदइ जणु जणजणियसोक्खु णिच्चोरमारि णिल्लुत्तदुक्खु ।
 जहिं गयमयसित्तउ रायमग्गु हयलालाजलपंकेण दुग्गु ।
 सुहज्जुअतंओलरसेण रत्तु णिवडियभूसणमणियरविचिच्चु । 10
 कप्पूरधूलिधूसरियचमरु मयणाहिपरिभलुन्ममियभर्मरु ।

घत्ता—जहिं गरवइ णापं मंति उवापं ववहारु वि सच्चं वहइ ॥

कुलु कुलवहुसत्थं पुरिसु वि अत्थं अत्थु वि जहिं दाणिं सहइ ॥ २२ ॥

23

ताइं उज्जेणिहिं मंहिवइ पसिंदु जसवंधुर णामिं जससमिद्धु ।
 तहु कुलमंडणु गंदणु जसोहु णं सत्तघम्मु थिउ होवि गोहु ।
 णं गुणमेळउ णं तवपहाउ णं पुण्णपुंजु णं कलकलाउ ।
 णं कुलभूसणु णं जसणिहाणु णं णायमग्गु णं भुवणमाणु ।
 पावंगगहगहविज्जामणि व्व दीणाणाहहं चिंतामणि व्व । 5
 रिउसेल्लसिहरसोदामणि व्व मंडलियमउलचूडामणि व्व ।
 णं कामजुत्ति णं कामदिस्ति णं कामकित्ति णं कामसत्ति ।
 णं कामहो केरी वाणपंति णं कामहत्थिवीणाय तंति ।
 अजियंगजाय णवणलिणयण चंदमइदेवितह चंदवयण ।
 हउं जणियउं ताइ महासईए तणुरुहु कव्वत्थु व कइमईए । 10

घत्ता—वहु वैण्णिउ सयणाहिं भूसिउ रयणाहिं हउं जायउ जणणीइ किह ॥

णवमयणरासिल्लिं जायउ फुल्लिं जोव्वणदुमफर्लुगुंजु जिह ॥ २३ ॥

24

सिसुलीलइं कीलइं सुंदु रमंतु गुणि पेरिउ वारिउ दोसि थंतु ।
 उज्झापं तापं पढंमि सविउ सुवासिल्लइ भल्लइ विणइ ठविउ ।
 मइं लिहियइं गहियइं अक्खराइं भेयइं सरिगमपघणीसराइं ।

५ S हरचलिय ६ B मसलु.

23 १ AB भूवइ, T गरवइ. २ ST omit पसिंदु गंदणु ३ T reads णं पावंगगहविज्जामणि व्व. ४ S omits दीणाणाहह. सोदामणि व्व ५ ABT सिहरि ६ S मण्णिउ ७ T मंडिउ ८ AB गोच्छु, T गुच्छु.

24 १ ST घरि भमंतु २ T दोसदिच्चु ३ A पढण

फलकुलपत्तछिजंतराहं	सिललेपकट्टकम्मंतराहं ।	
वैयरणहं णट्टहं णवरसाहं	छंदालंकारहं जोइसाहं ।	
मायंगतुरंगारोहणाहं	महं मुणियहं गुणियहं पहरणाहं ।	5
दिव्वहं कव्वहं उवलक्खियाहं	सव्वहं विण्णाणहं सिक्खियाहं ।	
तारुण्णउं लायण्णउं णिवद्धु	णउ जाणउं विहिणा किह णिवद्धु ।	
पोढत्तणि पुट्ठिपर्लट्ठियंगु	अंगे संहं हउं णावइ अणंगु ।	
घत्ता—संयलकलासंपुण्णउ विणिहयट्ठण्णउ जसहर कुमर विसालहं ॥		

समवयंसहिं जुत्तउ णिमलचित्तउ कीलइ णयरि सुसालहं ॥ २४ ॥ 10

25

ता एत्थउ कथकोसाउ णित्तु	देसाउ मंति वाहिवि स पत्तु ।	
कइवयदिणेहिं गउ रयणघाम	तोरणमंडिय उज्जेणि णाम ।	
पडिहारहो सच्छिकरोवि चारु	सहमंडवि पत्तउ विहियचारु ।	
जयकारिउ राउ जसोह तेण	विणएण विणयभूसियमणेण ।	
तंगोलजुत्तु संमाणु विहिउ	कुसलत्तु कुसलु ता तेण कहिउ ।	5
पुच्छिउ रायं भो मंति एत्थु	पयडेहि कज्जु तुहं भाउ जेत्यु ।	
ता भणइ मंति महियलि पसिद्धु	वइराडणयर जणघणसमिद्धु ।	
तहिं णरवइ णियकुलकमलभाणु	णामेण विमलवाहणु पहाणु ।	
तहो भज्जा देवी णाम साम	लक्खणलक्खंकिंय मज्झैणाम ।	
सुअ अभयमहाएवी सउण्ण	णं अचलर णावइ णायकण ।	10
सा जोव्वणरूढ णिणवि ताउ	धूवहि परिणावमि हुचउ भाउ ।	
मेलाविय सुयण विसिट्ठ इट्ठ	जे वुह वियक्खण सुइ चरिट्ठ ।	
भो पुत्तिहि कारणि वरु णिणहु	को वि रायउत्तु गुणमहियदेहु ।	
मंतेप्पिणु कहियउ सज्जणेहि	उज्जेणि णयरि णिमलमणेहि ।	
जसहर तहिं रायजसोहपुत्तु	कण्णाकारणे वरु एहु जुत्तु ।	15

४. ST omit this line ५ P omits this line ६ A तुरगम ७. T सव्वइ ८. B पल्लिजियंगु
 ९ ST असोह १० Portion beginning with this line and ending with कडवक २७, line २३, is
 omitted in S and T ११. A विसालमइ १२. A वइसीह.

25 १ B कयवय. २ AB मारु ३. B मज्झि राम

राएण मञ्जु आपसु दिण्णु
 पडिहारु लेवि तुह सह प
 सीहाँसणत्थु पेक्खेवि राय
 संभासणु करि पुच्छियउ क
 संमालिवि किज्जइ कज्जु एहु
 राएं संतुट्ठिं कहिउ सव्वु
 को णेच्छइ घय पयमज्झि सारु
 रायहो जं पिउ णिसुणेइ जाम
 सुपयच्छियकण्णावरहो सज्जु
 किज्जइ सुहदिणि सुहजोई लग्गि
 ता राएं मणिमुद्दी अणघ

चालेवि पत्तु हउं इह पवण्णु ।
 जणसंकुलु रायट्ठाणु दिट्ठु ।
 सीसेण णमंसिय तुज्झ पाय ।
 मइं तुम्हहं कहियउ सामि सज्जु ।
 परसप्पर वट्ठइ जेम णेहु । 20
 जं कहिउ पइंमि तं भव्वु भव्वु ।
 सक्करपपैसु वण्णेण चारु ।
 हरिसं गउ मंती हुवउ ताम ।
 इह आणिवि कण्ण विवाह कज्जु ।
 आपसहं एत्थु वहेवि मग्गि । 25
 कण्णाकारणें तहो दिण्ण सिग्घ ।

घत्ता—जणवयकयसति ता सो मंति हरिहि चडेविणु णिग्गउ ॥

राएं सम्माणिउ सज्जणु जाणिउ वहराडइ संपत्तउ ॥ २५ ॥

26

तहिं दिट्ठु विमलवाहणु णरिंदु
 पयकमलु णविउं मंतीवरेण
 अमयमइ कण्ण जसहरहो देव
 उज्जेणिहि जाइवि पुण्णलाहु
 किउ मंतु सयलसज्जणहं जुत्तु
 वंधव सुअ णियपरिवारु लोउ
 चल्लिय हय गय रह सुहउ जेत्यु
 तहिं णंदणवणि णिवसेइ जाम
 उच्छाहु जाउ णयरीहि मज्झि
 मंडउ विचित्तु विरइउ तुरंतु
 बहुयंभहिं बहुतोरणहिं घदिउ
 बहुणरणारिहि सेविउ विचित्तु

सहमज्झि परिट्ठिउ णाइ इंदु ।
 इल लाइवि सिरु भत्तीभरेण ।
 दिण्णी जसोहतणयहो सुसेव ।
 लिज्जइ किज्जइ कण्णेहे विवाहु ।
 उज्जेणिहिं जाइज्जइ णिरुत्तु । 5
 अंतेउरु भुंजियदिव्वभोउ ।
 जगि पयउ णयरि उज्जेणि तेत्थु ।
 वणवारिं रायहो कहिउ ताम ।
 वणि उच्छउ हुंउ वहरियदुसज्झि ।
 वरपंचवण्णघयवडफुरंतु । 10
 बहुकलसहिं मंडिउ रयणजडिउ ।
 वाणि मंडउ दीसइ हरियचित्तु ।

४ AB सिहासणत्थु ५ AB पवेसु ६ B जोणि

२६, १ B नहमज्झि २ B कण्णाविवाहु ३ A परिवारलोउ ४ B किउ

तहिं वज्रहिं मंदल पडह ताल
 सुललियउ गीउ गायंति के वि
 कलघोसु पवट्टिउ तहिं वणम्मि
 णयरिहिं वज्रहिं वर संख पडह
 मंगलु गाइजइ रायगेहि
 दोहिमि कुलेहिं उच्छाहु जाउ
 दोहिमि कुलेहिं वरपत्तदाणु
 आयउ विवाहदिणु उच्छवेण
 चंदमइमायहि तोसु जाउ
 कंचणमयपट्टि णिवेसियंगु
 आहरणहिं भूसिउ कुमरु तत्थ
 चंदणि चच्चंकिउ सुद्धभाउ
 कप्पूररेणुमयणाहिगंधु

णच्चंति विलासिणि लडह वाल ।
 मंगलु पढंति थुइवयणु के वि ।
 णयरीजणु तुट्टुउ णियमणम्मि । 15
 बहुमेय विलासिणिणडहिं लडह ।
 उच्छवरसु वट्टिउ देहि देहि ।
 दोहिमि कुलेहिं आणंदभाउ ।
 धणु धणु सुवण्णउं अप्पमाणु ।
 हरिसिउ जसोहु णिउणियमणेण । 20
 रहसिं पूरिउ थीयणहं काउ ।
 कलसेहिं णहौविउ उत्तमंगु ।
 परिहाविथ सियणिम्मलसुवत्थ ।
 सिरि सेहक किउ जणहिणराउ ।
 फुल्लेहौहिं हुउ भमरोहु अंधु । 15

यत्ता—ता कंकणहत्थु रहसपसत्थु अस्सरयणि आरुढउ ॥

भरभेरीसइहिं तूराणिणइहिं जणु जायउ मणमूढउ ॥ २६ ॥

27

समवयस कुमर सहं चलिउ जाम
 णच्चंति विलासिणि गीउ रम्मु
 गय णंदणवणि मंडवदुवार
 तहिं किउ जं जोग्गु पुरोहिण
 सुपइहुउ मंडवमज्झि जाम
 चउरिइ णिविट्ठुं कंदप्पमुत्ति
 अगइ पयक्खु किउ धूमकेउ
 अमयमइ पाणि कुमरेण गहिउ
 तहो दिण्ण कण्ण विरइउ विवाहु
 णवयारि वि मायारि कण्णसहिउ

पारंभिय थुइ णंगुडिहिं ताम ।
 गायण गायंतिहिं सुकियकम्मु ।
 चरतोरणमंडिउ रयणफार ।
 आयार कुमग्गणिरोहिण ।
 वर दिहुउ सज्जणजणिहिं ताम । 5
 पासेहि णिवेसिय ता सुपत्ति ।
 किउ होमु हुणेप्पिणु तिच्चतेउ ।
 सीयारु पमेल्लिउ ताइ अहिउ ।
 सव्वेहिं उच्चरिय साहु साहु ।
 णिग्गउ वर पहु विवाहु कहिउ । 10

५ B णवियउ तहु. ६ B कुवर ७. B फुल्लेहिं हिंढइ.

27 १ B णागुडिहि. २ B omits this line ३. A णिवट्ठु. ४. P अमयमइकुमरि पाणेण गहिउ

अण्णहिं वासरि संतुहु राउ
तंबोलवत्थभाहारदाणु
जं जासु जोग्गु तं तासु दिण्णु
परसप्पर जेहु करेवि दोण्णि
ण खलेह चित्तु दोण्णि वि गरिंद
वरु गयउ ताम वहरियदुगेज्झि
णयरीतवंगि थिउ हरिसज्जु
सलहह किं रइ किं मयणु पहु
सीसेण णविय पुत्तेण माय
सुण्हा पेक्खेप्पिणु रूवजुत्त
जसहर परिणेविणु दिव्वभोउ
चित्तइ जसोहु इउं रायकण
जं वासवसेर्णि पुवि रइउ
परिणाविउ सुललियतणुमुआउ
गयकाले पइहरि ताहिं णिवेण

विणयहो पणयहो भरणवियकाउ ।
सव्वहं विरइउ संमाणदाणु ।
सियजसिण दिसामुहु जाइ भिण्णु ।
दिंतहं धणु धण्णु सुवण्णु दोण्णि ।
णं गिल्लगंड दोण्णि वि गइंद ।

15

उज्जेणिणामणयरीहि मज्झि ।
णारीयणु पेक्खइ एयचित्तु ।
जसहर संपत्तउ मायैगेहु ।

अमयमइ देवि तर्ह णवइ पाय ।
चंदमइ तुइ इहं चंदवत्त ।

20

भुंजइ भज्जइ सहं जणिमोउ ।
परिणावेसमि सयपंच अण्ण ।
तं पेक्खवि गंधव्वेण कईउ ।

राएण पंच पत्थिवसुआउ ।

दण्णयलि मुहु जोवंतिपण ।

25

घत्ता—ससहरकिणुज्जलु पिक्खवि कुंतलु चित्तिउ रइसवत्तिमहणु ॥

दोहग्गहं रासिए महु जरदासिए द्वा किं किउ केसग्गहणु ॥ २७ ॥

28

तासर्णि रर्णि दट्ठि खलेण
सियकेसमारु णं छारु धुलइ
थेरहो पावि णं पुण्णसिद्धि
जिह कामिणिगइ तिह मंद दिद्धि
हत्थहो हाँती परिगलिवि जाइ
थेरहो पयाइ ण हु वि कर्मंति
थेरहो करपसरु ण विट्ठु केम
थेरहो जरसरिहि तरंगणहिं

उर्णि लर्णि कालाणलेण ।
थेरहो बल सत्ति व लाल गलइ ।
वयणाउ पयट्ठइ रयणचिट्ठि ।
थेरहो लट्ठी वि ण होइ लट्ठी ।
किं अण्णविलासिणि पासि ठाइ ।
जिह कुकईहिं तिह विहडेवि जंति ।
कुत्थियपहु विणिहयगामु जेम ।
घोइउ तणुलोणु अहंगपहि ।

5

५ PB रायगेहु. ६ AB तहो. ७ AB मणि ८ A कहिउ ९ PBT अणुहुंजियसिवेण

28 १ ST अण्णणियंविणि.

घत्ता—सत्त वि रज्जंगइं तणुअहंगइं कासु वि भुवणि ण सासयइं ॥

तउ करिवि असंगइं दइ धम्मंगइं पालमि पंचमहव्वयइं ॥ २८ ॥

10

29

इय भणिवि मज्झु किउ पट्टवंधु

णं दीणहं चामीयरणिबंधु

कंदप्पसप्पदप्पावहारि

मइं मुणितं करणविज्जुल्लियाइं

चउवणु चारु तइयाइ सिट्ठु

मइं वत्तइं वित्तइं संचियाइं

मइं कोहु लोहुं मइं माणु चत्तु

हरिसंगइं णिक्क दूस्सिज्जियाइं

विग्गहु संधाणु सजाणु ठाणु

सव्वइं पच्चम्वइं महु फुरंति

जे महु णमंति ते सुहि जियंति

खल णडिय भिडिय जे महिच्छियाइं

घत्ता—आहवि दुव्वारण असिवरधारण परमंडलवद् तज्जिय ॥

तेएण फुरंति दिसि पसरंति पुप्फयंत मइं णिजिय ॥ २९ ॥

णं वंधुसहासे णेहबंधु ।

णं परणरणाहहं वाहुबंधु ।

हुउ जणणु परमजिणमग्गचारि ।

अप्पउ विज्जाइ पडिह्लियाइं ।

दंदिं दंदिउ उदंडु दुट्ठु ।

सत्त वि वसणइं आउंचियाइं ।

कामु वि सेवियउ विणोयमित्तु ।

मंतिं परकज्जइं बुद्धियाइं ।

संसउ मणदोहीयरणाणु ।

भिच्चउलइं भइयइं थरहरंति ।

जे णट्ठा ते काणाणि वसंति ।

ते सरल तरल तडिसंणिहाइं ।

5

10

इय जसहरमहागयचरिणं महामाहलणणकण्णहरणे महाकट्पुप्फयतविरट्ठणं महाकच्चे

जसहररायपट्टबंधो णाम पढमो सैधी परिच्छेउ समत्तो ॥ १ ॥

२. S चरमि, A चरिवि

29. १ ST विज्जुल्लियाइ. २. S मोटु. ३. BT वेणु ४ ASB omit सधी

II

नित्यं यो हि पदारविन्दयुगलं भक्त्या नमत्यर्हता-
मयं चिन्तयति त्रिवर्गकुशलो जैनश्रुतानां शृंगम् ।
साधुभ्यश्च चतुर्विधं चतुरधीर्दानं ददाति त्रिधा
स श्रीमानिह भूतले सह सुतेनैवाभिधौ नन्दतात् ॥ १ ॥

1

कामालसु रङ्गालसु पेम्पपरव्वसु मत्तउ ॥

हउं धरिणिहि वणकरिणिहि वणकरिंदु जिहं रत्तउ ॥ धुवकम् ॥

अमयमईए सच्छमईए

हंसगईए सुद्धसईए ।

पियपत्तोए मज्झं तीए ।

सिढिलविलासो गव्वपवासो

णयण्णिमेसो विरहकिलेसो ।

5

करउं सयज्जं महिवइपुज्जं

डल्लउ रज्जं णिवडउ वज्जं ।

अवि य हिरीए रायसिरीए

परए पुत्तं गुणनणजुत्तं ।

जयजससामं जसवइणामं

णिवसासणए सीहासणए ।

जय भणिळणं इहै ठविळणं

भूमि दाउं इहं काउं ।

संपिच्छामो तं गच्छामो

वड्डियणेहं कंतागेहं ।

10

सह णिवसामो सह विलसामो

सह भुंजामो सह कीलामो ।

उज्जलियाए पत्तलियाए

सामलियाए कोमलियाए ।

सुहल्लियाए पियमहिलाए ।

सह वणवासो वणयरभोसो

मह संतोसो लच्छिविलासो ।

तीए रहिओ ण मए महिओ ।

15

जणभारेणं वावारेणं

दुक्खजुएणं सुक्खजुएणं ।

हो पल्लत्तं रमणासत्तं

अमलियंवत्तं तरुणीवत्तं ।

जत्थ ण दिहं णियणयणिहं ।

²This verse is omitted in S and T

1 १ S धरिणिहि २ T जिम ३ ST सिढिलासेसो ४ T णयणणिवासो. ५ T इय ६ ST भूमि
७ T विहसामो; P वियसामो ८ ST सुह ९ ST अमलिण

घत्ता—ता दिण्यर पसरियकर अत्थहो उप्परि रत्तउ ॥

थिउ दीसइ किं सीसइ अत्थु केण परिचत्तउ ॥ १ ॥

2

अत्थासिउ रत्तउ मिच्चु जहिं
रेणवीरु वि सूरु वि किं तवइ
रवि उग्गु अहोमईणं गमउ
तहिं संझावेहि वणीसरिय
तारावलिकुसुमिहिं परियरिय
णं रत्तगोवि छाइय हरिणा
णं चक्कु तमोहविहंडणउ
णं कित्तिप दाविउ णिययमुहु
णं जसु पुंजिउ परमेसरहो
णं रयणीवहुहि णिलांडतिलउ

दिसिणारि वि रज्जइ वप्प तहिं ।
वहुपहरिहिं णिहणु जि संभवइ
णं रत्तउ कंदउ णिक्खियउ ।
जगमंडवि सा णिरु वित्थरिय ।
संपुण्णचंदफलभरणैविय । 5
सा खद्धी बहलतिमिरकरिणा ।
णं सुरकरिसियमुहमंडणउं ।
णं अमयमवणु जर्णदिणसुहु ।
णं पंहर छत्तु सुरेसरहो ।
उग्गउ ससि णं सहरिणिविलउ । 10

घत्ता—णहयलखले उहुकणवले वारह रासिउ पेच्छइ ॥

ससिलग्गउ अच्छइ मउ तेणं ण अत्थं गच्छइ ॥ २ ॥

3

ससिघडगलिपं जोण्हाणीरिं
दीसइ घवलं वप्पयरइयं
ताम विसंजियपरिवारेणं
कणयलयाजुंझपिगकरेणं
विण्णवियउ सुरहरसंकासं
णरकरदीवयधिणिहयतिमिरो
कलरवगायणगाइजंतो
जंतो जंतो पत्तो रम्मं

भुवणं ण्हायं पिव गंभीरिं ।
णं तुसारहारावलिछइयं ।
कंठचिलंवियमणिहारेणं ।
अहयं णवियउ पढिहारेणं ।
गच्छैसु महएवीए णिवासं । 5
ता हं चलिओ णिवडियचमरो ।
कह्वयसेवयसेविजंतो ।
मणिमयसिहरं रमणीहम्मं ।

2. १ ST रणधीर २. T अहोगयण ३. ST णमिय ४. ST बहुल ५ A मुहसिय ६ ST जणु ७ ST
णिलाल, A णिलाडि ८ A चले. ९ T तेणत्थवणु ण गच्छइ.

3. १. ST चित्रजिय २ T जुय. ३. AST वघसु. ४ ST कयवय.

भित्तिचित्रेद्वारमणिजं वज्रमाणणाणाविहवजं ।
पंगणवावीसारससारे कामिणिवीणारवङ्गकारे । 10
लंबियमोत्तियमालासोहे कुसुमदामरंजियभमरोहे ।

घत्ता—तहि पेच्छमि किर गच्छमि सुद्धफलहआविद्धी ॥
पढसुज्जल रयणुज्जल महि णं गयणविसुद्धी ॥ ३ ॥

4

वीर्यभूमि मोत्तियहिं सुखंचिय णं मालइकुसुमोहिं अंचिय ।
बारि रायसोवाणविसेसिय पउमरायमणि तइय विहसिय ।
मरगयचाहरयणसंसिद्धी भूमि चउत्थी तेयाविद्धी ।
णीलरयणजालेहिं पसाहिय पंचम महि बँहुसोहासोहिय ।
विहुमजालसिलायलि घट्ठी णं विसयम्मै कय महि छट्ठी । 5
जंवूणयकयकीरविसेसि जहिं ठिय इंस मोर सविसेसि ।
पउमरायमणिणियरिं बैद्धी सत्तम महि कय कम्मविसुद्धी ।
चंदकंतिसिलरयणहिं धामं अट्टम महि गहवक्का णामं ।

घत्ता—तहिं मंदिरे अइसुंदरे सत्त वि भूमिउ दिट्ठउ ॥

मँहु कंपइ मइ एवहिं मइं णं णरएसु पइट्ठउ ॥ ४ ॥ 10

5

संपत्तउ अट्टसु घरणियलु महु तो वि ण णट्ठउ कम्ममलु ।
हउं पावयम्मु मयणिं णडिउ सव्वंगु घरिणिणेहिं घट्टिउ ।
सव्वंगु मज्झु रोमंचियउ सव्वंगु सेयसंसिंचियउ ।
सव्वंगु वप्प वेवइ वलइ णं सविससप्पदट्ठउं चलइ ।
पेच्छिवि तहिं पियघरपंगणउं णं लद्धउ मइं आलिगणउं । 5
अद्धद्धुवारविणिग्गयए भासाकुसलइ सविणयणयए ।
चामीयरदंढयधारियए जयकारिउ हउं पडिहारियए ।
णं फेणिं पिहियउ णवकमलु सियवीरिं ढंकिउ पाणियलु ।

५ AST करवीणा

4 १ T दुविघ २ ST संसुद्धी. ३ ST वसुसोहे ४ ST विद्धी ५ AP धामा. ६ AP णामा ७. T एवहु
जपइ तणु कपइ ण णरएसु पइट्ठउ.

5 १ P सविसु सप्प. २ T णवकमलदलु

हउं तहिं अवलंभमाणु गयउ
मुहसासवासवासिउ सुरहि
अच्छिउढहिं पीयउ रुवरसु
तणुँफांसि देहहो जाय दिहि
दिष्टो सुंदरि सवउंमुहिय

णउ जाणमि हयदइविं हयउ ।
आलाउ घाणु सुहसुक्खणिहि । 10
मुहरसु लद्धउ जीहइ सरसु ।
पिययम पंचिदियसुक्खणिहि ।
छणवासररयणीयरमुहिय ।

घत्ता—अल्लोयणु संभासणु दाणु संगु वीसासु वि ॥

पियमेलणु रइकीलणु जं महु तं णउ कासु वि ॥ ५ ॥ 15

6

तं मम्मणु सणिउं सणिउं भणिउं
तं हावभावविचममफुरिउं
सो मज्झुं खीणु ते तुंग थण
सो सामवणु तं मुद्धमुहुं
मउलियणयणुल्लउ विंभियउं
ता महु भुयपंजरणिगमणु
भजइ मइ भरिउं सकुंतलिय
एवि चित्तिवि हं करवालकरु
सुपसंतिथ णरतिथ अणुजयहो
जं पेच्छिवि णिंदइ सव्वु जणु
जो दीहदंतदंतुरवयणु
अइअइवियदुहइविसमु
कुप्परसमाणणिम्मंसकडि
उँरु संकहु कडिणाट्टियहिंयउं
जो विरलकविलकेसुव्वभउ
जो परदिणउ घाउ वि सहइ

तं गौहिरु मट्ठरु मणहरु मणिउं ।
तं हसिउं रमिउं रइरसभरिउं ।
ते दीह णयण हयमणुयमण ।
सुमरंतहो णावइ णिइं महुं ।
जामच्छमि कामग्गहिं लियउ । 5
किउ पारद्धउ कथइ गमणु ।
एयइ वेलइ कहिं संचलिय ।
संजायउ तहिं अणुमग्गयर ।
गय दुँह पासि सा खुजयहो ।
दवइधाणुसंकासतणु । 10
कइमयुव्वुअसंणिहणयणु ।
णिरु फुट्टपाय कयणयविरसु ।
जो कट्टु पियामणघरणहडि ।
पल्हत्थियपीडुं व जसु हियउ ।
जो परउच्छिहयलंपडउ । 15
जो परपयउँच्चोलिउ वइइ ।

घत्ता—सो देविण सियसेविण चलण मलिवि उट्ठावियउ ॥

घवलच्छिण णं लच्छिण वेयालउं गउरवियउ ॥ ६ ॥

३. S कि ४ A एल्लिउ ५, T तणुकामं ६ ST अवलोयणु.

G १ T मणिय मणिय २. A मट्ठरु गहिरु ३ S मज्झुं खीणु ४ AP णिइ ५ ST विंभइउ. ६ ST हय;
A हउ ७ AST एउं. ८ T सुपमत्थु णरत्थु ९ AST पामिदुह. १० S उरि ११. S पयउ १२ ST पिदरु
१३ ST उच्चोलिय. १४. T वेयालउ जिह गउरविउ

सो कसिवि भासइ दिण्णदुहु
तुहु हलि हलि खलि सग्मावचुण
इय गरहिवि सालंकारवह
अच्छोडिय विहुरभारे घरिवि
ता भणइ देवि पणवेवि पय
तुहु देउ भंडारउ कुसुमसर
पहं विणु महु लच्छं चामरइ
हरि करि रहवरं विविहासणइ
पयइ अवरइमि णिवेण सहं
जं विविणा दुहं तुह ण कय
जं जिज्जइ पहं विणु दइय दिणु

भूमंगुरभीसणु करिवि मुहं ।
किं णागय तुहु लहु दासिसुए ।
पिसुणेण व ताडिय सुकइकह ।
हय पायपहारं हुंकरिवि ।
हउं घरवासेण जि सैयहो गय । 5
तुहुं सामि महारउ हिययहर ।
हे णाह सैत्तभोमइं घरइं ।
देवंगइं भूसणणिवसणइं ।
पहं विणु सव्वइं पैजलंति मां ।
कुलउत्ती तं हउं किं ण मुंय । 10
तं दिज्जइ संसियदुरियरिणु ।

घत्ता—जइ जसहर जमपुरघरं पावइ तां हउं णच्चमि ॥

वरुणासिं महमासिं सहं कंचाहणि अच्चमि ॥ ७ ॥

इय जारहो माणु विहंडियउ
पुणु पियवयणेहि संमाणियउं
ता मइं रुसेवि णं विज्जुलिय
अरिकरिसिरमोत्तियदंतुरिय
पहरंतं णियमणि चित्तियउ
खग्गेण तेण पुणु परिगणामि
इय चित्तियि खमसलिलं दमिउं
गळ वासवित्तकुट्टोअरण
सुमरमि तं पणइणिवावरिउ
णउ कुलु णउ सिरि णउ हउं ण सुउ

पुणु^१ गाहु गाहु अवहंडियउ ।
अण्णोणु तेहि पुणु माणियउं ।
रणरुहिरपवाहिं विज्जुलिय ।
करि असिबरलट्ठि समुद्धरिय ।
मइं आसि जेण परचलु खविउ । 5
तिय मइं काउरिसु वि किह हणमि ।
णियरोसहुंयासणु उवसमिउं ।
अण्णउ घल्लिउ सयणोअरण ।
हा एकु वि णउ हियवइ घरिउ ।
हा देविहि किह मइंभंसु हुउ । 10

7 १ ST रुसवि २. A खयहुगय, T खवह णय ३ T अराउउ ४ ST सत्तभउमइं ५ ST भडढ.
६ T पिय जलंति, ४ वि जलंति ७ S मय ८ ST णिज्जइ ९. A वर १० ST तो ११. AST अचमि.
8 १ T अहगाहु २ A हुवासणु ३. T वारायि

घत्ता-साहारहो तँरसाहारहो उवरि चढेविणु लंवइ ॥

कंठयतरु अवरु वि खरु वेळिणिहीणु वि चुंवइ ॥ ८ ॥

9

चंदु वि चंडालु भि मणहरिहे
जिह वालु मरालु सलीलगह
जिह पउमिणि पापं हय रविण
संझाइ व भेलइ रंगु लहुं
विससत्ति व मारणसीलणिय
जिह णइ तिह तियमइ णीयरय
तथा चोक्तम् ।

गोवइयइ पडिवहुसिरु लुणिवि
णासंतु सो वि छुरियइ हणिवि
वीरवइय गाढालिंगणं
णिव्वूढपोढसिंगारयहो
अहरुल्लउ खंडिउ तिं मरिवि
घरु आइवि कूआरउ करिवि
मारावइ किर वरइत्तु सइं
ता केण वि पहिपं रक्खियउ
राणउ पुरयणु संवोहियउ
णीसेसु वि साहिणाणु कियेउ

दीसइ पडिर्विविउ सुरसरिहे ।
तिहं दुमसाहहो कंकु वि रमइ ।
तिहं सालूरेण वि णिच्छविण ।
घणुलट्ठि व कुडिल गुणेण सहं ।
सिंहिधूमोलि व घरमइलणिय । 5
णारीरुवइ किर के ण हंय ।

धित्तउ पइपत्ति खाहि भणिवि ।
दारिउ मारिउ वम्मइं लुणिवि ।
दिण्णउं चोरहो मुंहे चुंवणउं । 10
सूलारूढहो अंगारयहो ।
गय मेहि मुहुल्लउ संवरिवि ।
खंडिउ विंवाहरु वजरिवि ।
णामेण दत्तु वरवीरवइ ।
णिसिचारु जेण उवलक्खियउ । 15
पुण्णालिहि साहसु साहियउ ।
णियमिच्चहो सगुणु पयासियउ ।

घत्ता-रुहिरावलिछिण्णंगुलि तरुतलि असिपइरुल्लउ ॥

तकरमुहिं णं जममुहिं दिट्ठु असइअहरुल्लउ ॥ ९ ॥

10

णइसंगमि दुट्ठइ वइरिणिण
उज्झाहिउ देवरइ त्ति मूढ

उवयारविमुक्कइ सइरिणिण ।
पंगुलणिमित्तु रत्ताइ इट्ठु ।

४ AST फलमाहारहो

9 १. T साहारेण २ T कय ३. AST omit तथा चोक्तम् ४ AT मुहुल्लवणउ ५ ST णामि सुदत्तु

६. ST add after this line जं दिट्ठउं सयलु वि तहिचरिउ. ७ ST कहिउ ८ ST omit this line.

हा तियमइ साहसु जं करइ
आवेप्पिणु सुपुसियसेयवह
परपुरिसु रमेप्पिणु पाणापिय
सा दुहु सविस णं गाहणिय
जह कंढकंढमणेण सुहु
तणुसंघट्टणु ससु सव्वु जहिं
आहरणभारु देहहो दमणु
लावणु सरीरहो असुइरसु
गेयहो छलेण विरहिउ रडइ
पेच्छंतहं वहुइ कामजरु
अणुवंधिं तिव्वु पेम्मु तवैइ
तिं कामुउ डज्झइ कलयैलइ
तिय मारइ पुणु अप्पुणु मरइ

कइवइ विण वण्णहुं तं तरइ ।
णं मुक्खिण माणिय विउससइ ।
महु भुयपंजरि पइसरिवि ठिय । 5
महु मडयहु सा णं साहणिय ।
तिह रइरमणिं पुणु जणइ दुहु ।
सोक्खहो अवसरु किर कवणु तहिं ।
णच्चणु आहारहो जीरवणु ।
बहुदुक्खहं कारणु णेहवसु । 10
पियसंभासणु वम्मइं खुडइ ।
अवरुंदणु पिंडहं पीडकरु ।
पेम्मिं ईसासिहि संभवइ ।
उब्भुम्भउ णं जालहि जलइ ।
घोरइं संसारइं संसरइ । 15

घत्ता-जीवहु पर दुक्किययरु विच्छिण्णउ वाहायैरु ॥

इंदियसुहु गरुयउ दुहु किह सवइ पंडियणरु ॥ १० ॥

11

माणुससरीरु दुहुपोट्टलउ
वासिउ वासिउ णउ सुरहि मल्लु
तोसिउ तोसिउ णउ अप्पणउ
भूसिउ भूसिउ ण सुहावणउ
वोल्लिउ वोल्लिउ दुक्खावणउं
मंतिउ मंतिउ मरणहो तसइ
सिक्खिउ सिक्खिउ वि ण गुणि रमइ
वारिउ वारिउ वि पाउ करइ
अब्भंगिउ अब्भंगिउ फरिसु
मलियउं मलियउं वाणं घुलइ

धोयउ धोयउ अइविट्टलउ ।
पोसिउ पोसिउ णउ घरइ वल्लु ।
मोसिउ मोसिउ घरभायणउ ।
मंडिउ मंडिउ भीसावणउं ।
चैच्चिउ चच्चिउ चिलिसावणउं ।
दिक्खिउ दिक्खिउ साहुहुं भसइ ।
दुक्खिउ दुक्खिउ वि ण उवसमइ ।
पेरिउ पेरिउ वि ण घम्मि चरइ ।
रुक्खिउ रुक्खिउ आमईसरिसु ।
सिंचिउ सिंचिउ पिप्पिं जलइ । 10

10 १ S गेयच्छलेण २ T मम्मइ ३ S हवइ, T वहुइ ४ S कलमलइ ५ T वाहाकरु

11 १ ST हय २ S णिरु ३ ST omit this line ४ ST omit this line ५ S आमयसरसु

सोसिउ सोसिउ सिंभि गलइ

पच्छिउ पच्छिउ कुईहं मिलइ ।

चमैं बद्धु वि कालि सडइ

रक्खिउ रक्खिउ जममुहि पडइ ।

घत्ता-इय माणुसु कयतामसु जाइ मरिवि तंवारहो ॥

तरुणीवसु अम्हारिसु जहु लग्गउ घरंदारहो ॥ ११ ॥

12

पुई परियणु मिलिवि रायसिरि

कलइ आसंघमि गहण गिरि ।

पय पाडिय णरफणिसुरवरइ

तउ करमि घरमि मुणिवरवयइ ।

इय महु चितंतहो अरुणयर

णवपल्लव णं कंकेलितर ।

उंगामिउ दुमाणि जणु रंजियउ

सिंदूरपुंजु णं पुंजियउ ।

अरुणायवत्तु णं णहसिरिहि

णं चूडारयणु उदयगिरिहि ।

लोहियलुद्धे जणु फाडियउ

णं कालि चक्कु भमाडियउ ।

कुंकुमपिंडु व दिसिकामिणिहि

रत्तुप्पलु संझापोमिणिहि ।

ता जयमंगलतुरइ रवेहि

पडिबुद्धउ फंफावयसरेहि ।

कयकायसुद्धि मइ तक्खणेण

ढोइयउ पसाहणु परियणेण ।

तहि अवसरि मइ चितित मणेण

किं रज्जं किं महु भूषणेण ।

जो अंगराउ सो मयणमूल

तहो फलु मइ रयणिहि दिहु सयलु ।

अहवा जइ मइ आहरण चत्त

ता जणहं मज्झि चित्थरइ वत्त ।

किं अंतेउह अमणोज्जु जाउ

अइदुम्मणु दीसइ जेण राउ ।

जे महु सण्णा चिउस के वि

परचित्तुवलक्खहि सयलु ते वि ।

पउ मणिवि मइ किउ अंगराउ

णं अंगि चिलग्गउ दुहणिहाउ ।

जइ कह व देवि इह वत्त सुणइ

सइं मरइ मइ वि तक्खणि इणइ ।

जाणियइ सुहासुहु सयलु राय

जीविय मरणु वि अरिदिण्णघाय ।

लाहालाहु वि जं मुट्ठिगहिउ

णट्ठउ पवसिउ विसुहिउ दुहिउ ।

जाणंति जोइ जे विउल्लुद्धि

जहुं हत्थगिज्झ ठिय सयल सिद्धि ।

इय पत्तिउ णाणि मुणंति जे वि

तियचित्तइ णउ जाणंति ते वि ।

६ B कोहुहो. ७. S घरवारहो.

12. १. S पुरपरियणु २ T उग्गउ उडुमणि. ३. A संझापोमिणिहि.

धत्ता—करि वज्रइ हरि रुज्झइ संगरि परबलु जिप्पइ ॥

कुकलत्तहि अण्णासत्तहि चित्तु ण केण वि धिप्पइ ॥ १२ ॥

13

अत्थाणभूमिगउ मणि वित्तण्णु
दोवासइं चमरइं महु पडंति
सहमंडवि खुज्जयवावणाइं
वीणावंसइं गेयइं झुणंति
पयाइं जइ वि णिरुं सुहयराइं
पोत्थयवायणु आदत्तु सरसु
तहिं अबसरिं पडिहारिं वरेण
पइसारिय भड सामंत मंति
पयज्जयलु णविउ महुं णरवरोहिं
अवल्लोइय णरवइ मइं णवंत
गोविड्डिणिविड्डु णरिंद सव्व
तां जणाणि महारी दुक्क तहिं
तववरणउवाउ चित्ति धरिउ
सीसेण चिहुरणीलिं णविय
हउं अल्लु माइ णिसि पीणमुउ
ता दिहु जोहु दाढाकरालु
दुहरिसणु भीसणु दुण्णिारिक्खु
सो भणइ अम्मि लहु लेहि दिक्ख
णं तो सपरिग्गहु खामि अल्लु
मइं तुंइ वि मुंड वि मुंडियउ

कणयमयरयणविट्ठरि णिसण्णु ।
वहुदुक्खसहासइं णं घडंति ।
णच्चंतइं णिरु कोट्टावणाइं ।
वेयालिय फंफावय थुणंति ।
महु पुणु सुविरत्तहो दुहयराइं । 5
मणसवणइं जं जणि जणइ हरिसु ।
कणयमयदंडमंडियकरेण ।
अणवरय भमइ जणि जाहं कित्ति ।
मउडगगकोडिचुं वियघरेहिं ।
पडियावयाइं णावइ कुमिच्च । 10
णिविडत्थवंत णं सुकईकव्व ।
सीहासणि हउं आसीणु जहिं ।
मइं मिच्छासिविणउ वज्जरिउ ।
मइं माई महारी विण्णविय ।
सिविणइं सउहयलहो झत्ति चुउ । 15
दंडयकर णं पच्चक्खकालु ।
रत्तुप्पलवल्लसारिच्चक्खु ।
जिणणाहहो केरी परमसिक्ख ।
कहो तणिय पुहवि कहो तणउं रज्जु ।
दूसहु इंदियवल्ल दंडियउ । 20

धत्ता—सुउ जसमइ णिक्खलमइ ठविवि रज्जि तं किज्जइ ॥

णिसि दिट्ठउ णिक्खिट्ठउ सर्वणु माइ मंणिज्जइ ॥ १३ ॥

13. १ ST सहि २ ST पफ्फावय ३ ST णिवसुहयराइं ४ S मणिक्कणय ५ T वहु ६ S सुणइ क्व
T सुक्कयक्ख. ७ S ता अन्माएवी पडुक्क तहिं ८ A माय ९ T सिवियु १० ST माणिज्जइ.

14

तं णिसुणिवि भासिउ जणणियप	अण्णाणइ सुणिगुणहणणियप ।
कुलदेविहि आसाऊरियहे	चित्तवियमणोरहगारियहे ।
बहुभेय जीव दिज्जांति वलि	पसमिज्जइ दुक्ख किलेस कलि ।
तुह संति होउ महु णंदणहो	सज्जणमणणयणाणंदणहो ।
हियउल्लउ करुणं कंप्पियउ	तं णिसुणिवि मइं पडिजंप्पियउं ।
पाणिवहु भडारिण अप्पवहु	किं किज्जइ सो दुक्कियणिवहु ।
कहिं चुकइ माणउ पसु हणिवि	पावेण पाउ सज्जइ खणिवि ।
जं चित्तिज्जइ विप्पियउ परहो	तं एइ खणद्धि णियघरहो ।
मारउ पइ मारिउ पुणु मरइ	कहिं विग्घमहाणइ उत्तरइ ।

5

घत्ता—इहलोयहो परलोयहो जीवाहिस भयगारी ॥

10

दुणिरिक्खए आउक्खए किं किर करइ भडारी ॥ १४ ॥

15

किं णत्थि चरुउ किं मेसउल्ल	किं णत्थि देउ किं देवउल्ल ।
किं णत्थि मज्जु भक्खु वि सरसु	किं जणु ण जाउ सिवसत्थवसु ।
किं चिरणर सयल वि खयहो गय	किं तेहिं ण जोइणिपुज्ज कय ।
किं होइ हिंस जगि संतियरि	सिलणावइ मूढ तरंति सरि ।
जं मुणिगणणाहहिं पिसुणियउ	तं कहमि माइ पइं ण सुणियउ ।
परमत्थु अहिंसाधम्मु जए	मारिज्जइ जीउ ण जीवकए ।
तं णिसुणिवि अम्मइ बोल्लियउ	जिणवयणु णिसुंभिवि घल्लियउ ।
जगि वेउं मूलु घम्मंधिवहो	वेएण मग्गु भासिउ णिवहो ।
तं किज्जइ वेपं माहिउ	पसुमारणु परमधम्मु कहिउ ।

5

घत्ता—पसु हम्मइ पलु जिम्मइ सगहो मोक्खहो गम्मइ ॥

10

जिह दियगुरु तिह कुलगुरु चवइ पम पविउलमइ ॥ १५ ॥

16

इय सुणिवि पसु हणिवि	करि संति तुह कांति ।
तुह तुट्ठि तुह पुट्ठि	जयलच्छि धवलच्छि ।

14. १. AST जपिउ. २ ST णिण्णाणइ. ३. ST पूरियहे ४ T किं. ५. T मारइ. A मारिवि
15. १ T सरिसु २ ST णाहहि. ३ T णिसुणियउ ४ A वेय ५ ST परमपुणु ६. T पविमलमइ.

उरि वसउ रिउ तसउ	कम नमउ जसु भमउ ।	
महिवलइ पविउलइ ।		
तं सुणिधि सिरु पुणिवि	मणि सुणिउं मइं भणिउं ।	5
अहो जणणि घरिसमणि	पइं उत्तउं ण वि जुत्तउं ।	
हिंसाहिबत्तार कत्तार णेयार	मायार सोयार सूणार ते घोर ।	
मलहेउ जो वेउ सो खगु णिसियगु	जे धिइ णिकिइ दग्धिइ पाविइ ।	
बंधंति रुंधंति हिंसंति धंसंति	भयउलइं मयउलइं भक्खंति चक्खंति ।	10
जंगलइं महुजलइं		
धुमंति णच्चंति वायंति गायंति	सरयम्मि णरयम्मि ते होंति दीसंति ।	

घत्ता—रयणप्पहि सक्करपहि बालुयपहि पंकप्पहि ॥

धूमप्पहि पुणु तमपहि होंति पुणु वि तमतमपहि ॥ १६ ॥

17

बाहिल्ल ते भिल्ल ते मूख ते लल्ल	ते पंगु ते कुंट बहिरंघ ते मंट ।	
ते काण काणीण धणहीण ते दीण	डुहरीण वललीण ।	
णिक्काम णिज्जाम णिच्छाम णिणाम	णित्तेय णिप्पाण चंडाल ते पाण ।	
ते डौब कल्लाल मच्छंधिणीवाल	दाढाल ते कोल ते सीहसइल ।	
ते सिंगि बियराल ते गहरपहराल	ते पक्खि पिंछाल ।	5
ते सप्प रत्तच्छ मंसासिणो मच्छ	छिंदणइं रंधणइं वंधणइं वंचणइं ।	
लुंचणइं खंचणइं कुंचणइं लुट्टणइं	कुट्टणइं घट्टणइं वट्टणइं ।	
पउलणइं पीलणइं हूलणइं चालणइं	तलणाइं दणलाइं मलणाइं गिलणाइं ।	
तिरिप्पसु णरप्पसु मणुप्पसु रुक्खेसु	डुक्खाइं भुजंति सग्गं कहं जंति ।	

घत्ता—पलुणासइ जईं हिंसइ परमघम्मु उप्पजइ ॥

10

ता बहुगुणि भेल्लिषि मुणि पाराद्धिउ पणविज्जइ ॥ १७ ॥

16 1 PST omit this line

17.1 ST arrange the wording of this line and the following in a different way

• ST जइ

मंति हुणउं खगिं लुणउं   दिसियलि कुणउं हुअवहि हुणउं ।
 पियरहं ठवउं देवहं धिवउं   कासायपहु लइ धरउ जहु ।
 रत्तउ अवर चीवर पवर   पक्खालियउ उद्धलियउ ।
 दप्पुम्मडउ चण्णउ जडउ   अण्णउ दमउ णग्गउ भमउ ।
 मुंडउ ससिरु आमिसगसिरु   लोहियगसिरु गुरुयणभसिरु । 5
 सेवउ वणहं आयावणहं चंदायणहं   सुद्धोयणहं फैलभोयणहं अत्तावणहं ।
 उद्धरउ वउ चिरु चरउ तउ   हयमरणभय जो जीवदय ।
 ण करइ कुमणु सो देउ धणु   मणि आहरणु गोउल भवणु ।
 दुम्मधिं ममइ तहु णत्थि गइ ।

घत्ता—इय संतिं भयवंतिं अरहंतिं णउ ईरिउ ॥ 10
 ण करंतिं मयंवंतिं जेण जीउ संघारिउ ॥ १८ ॥

सो जम्मि जम्मि वरुणोयएरु   सो जम्मि जम्मि भूमारु णरु ।
 सो जम्मि जम्मि अणुहवइ दुहु   सो जम्मि जम्मि कहिं लहइ सुहु ।
 महु जीधियवु धुउ अम्मि जइ   मारिजइ जीउ ण जीव तइ ।
 ता मइ असि कहियि णिययसिरि   लाइउ वरकुंडलमउडधरि ।
 महु जणणिए हाहाकाग किउ   पासत्थिहिं णरवरेहि धरिउ । 5
 ता धेरिए पयवडियइ लविउ   मइं पुत्त असच्चउ सच्चविउ ।
 जइ जीउ ण देहिं सचेयणउ   ता दिज्जउ अवरु अचेयणउ ।
 जो' पहरिउ ण मुणइ घेयणउं   तो हउं ठिउ मउलियलोयणउ ।
 अम्माएचिए गंगिरगिरए   जं भासिउ दिट्ठपरंपरए ।
 तं जइ वि अहम्मु तो वि करमि   पडिसिधिणमिसिं पुण्ये वउ धरमि । 10

घत्ता—अम्हारउ लिप्पारउ विहसिवि अम्मइं भाणिउ ॥

तिं कुक्कु घण्णुकु पिट्ठिं णिममिवि आणिउ ॥ १९ ॥

18 १. ST हुणउ २ T चंपउ. ३ ST omit this line ४ T मइमत्ते

19 १ T ण जीउरुण; ण अणु तण २ S हाएरउ ३ S सो ४ ST पयगयसिरए ५ A वउ उद्धरिभि.

20

सो सरइ व फुरइ व उडइ व
सो सज्जीउ व दइविं घडिउ
सो पडइहिं संजहिं मइलिहिं
णाणातरुकुसुमसमच्चियउ
सो परिवारेइ विणिवेइयउ
मायइ कुंकुमजलु घत्तियउ
पिड्डु वि जंगलु मणिवि गसिउ
जिह वंभणव्वउ महु वज्जरिवि
पवियप्पिउ किं ण होइ सहलु

सो वलइ व चलइ वडइ व ।
महु तणियहिं दिट्ठिहिं आवडिउ ।
वज्जंतिहिं टिंविलिहिं काहलिहिं ।
दहिवंदणचंदणवैच्चियउ ।
कुलदेविहिं अग्गइ घाइयउ ।
तं रत्तु गलंतु विचिंतियउ ।
संपुण्णु अपुण्णु समम्मसिउ ।
ढिहिसु गिलंति पलु संभरिवि ।
तिह अम्हइ जायउ पावमलु ।

5

घत्ता—पुणु जोइणि भयदाइणि मइं पणविय सव्माविं ॥

10

पइं दिट्ठइं संतुट्ठइं जणु मुच्चइ संतावि ॥ २० ॥

21

जंघावलु दढयं वहुवलु
दुत्तरि कंतारि विड्डुरि घरहि
इय देविहिं हउं पइहु सरणु
धैरु जाइवि सिरिकैलसोहिं णविविउ
अपुण्णु किर वणवासहु चलिउ
पियतणयहो रज्जु समप्पियउ
जं मइं जारिं सहं कीलियउ
इयरइ कह कंजइ तवयरणु
णिज्जउ मइं एउ परिकिस्सियउ

महु देहि देवि जीविउ अचलुं ।
परिरक्ख सुरेसरि महु करहि ।
णैउ जाणामि आसणउं मरणु ।
णियणंदणु रज्जि परिट्ठविउ ।
तउ करहुं णवर दइवें खलिउ ।
कंतइ णियकळुं वियाप्पियउ ।
तं रयणिहिं एण णिहालियउ ।
सामंतमंतिमहिपरिहरणु ।
तणुलिंमिं मणु उवलक्खियउ ।

5

घत्ता—सुदलिं जिह फुल्लिं फलु होही जाणिज्जइ ॥

10

अविहंमिं तणुलिंमिं तिह परहियउं मुणिज्जइ ॥ २१ ॥

20 १ T तिविलिहि २ S अच्चियउ ३ S reads दोहि वि भावें परिवारियउ ४ T पिच्छियउ ५ S वम-
णाविउ, T वमणघिय, A वंभणघउ

21 १ T वियवलु २ T सवलु ३ S णवि ४ T घरि ५ T हउं कलसिहि ६ S चरहुं, T करिमि.
७ T कम्म. ८ AST परि हियउ

जइ पुण रिसित्तु ण परिगाहइ
 इय चित्तिवि हउं पिम्मि तविउ
 मइं तुज्जु सुमंगलु चित्तियउ
 भो अज्जु भोज्जु देवायारिउ
 सुविहाणइं घम्मं लइयाइं
 पइं विणु हउं जीविउ णउ घरमि
 जिम कामहो रइ सुरवरहो सइ
 सिरि हरिहि सीय रहुवइहि जिह
 घत्ता—तवचरणु वि जमकरणु वि पइं सहं मरणु वि भावइ ।
 पियं पइं विणु महु जोव्वणु जणु अंगुलियइ दावइ ॥ २२ ॥

5

10

परंपुरिसु रमिवि रश्मिभलप
 तं मइं सिविणयसमाणु गणिउं
 उहुहु देवि अइरहरहिउ
 ता उट्ठिय सुंदरि चंदसुहि
 सोयारवयणविहि णंदियउ
 णियकयकम्मेण व पेहियउ
 जहिं पंचवण मरुहयघयउ
 उवचिट्टउ पढपिट्टियासणइ
 परियलु वित्थारिउ कणयमउ
 कच्चोल थाल सोहंति किह
 जेवणवेल्हइ मइमइहइ सह
 जं रयणिहि दुकिउ किउ खलप ।
 मोहंधिं तं कलत्तु भणिउं ।
 किं पणयभंगु मइं तुह विहिउ ।
 कित्तिमु हसंति रंजंति सुहि ।
 ता हउं बंदियणहिं वंदियउ ।
 जणणिइ समउं तहिं चहियउ ।
 मइएविणिकेयहु तहिं गयउ ।
 मणिकिरणजालभाभूसणइ ।
 णं उग्गामिउ णवदिणयरउ ।
 गयणयलवडिय णफलत्त जिह ।
 बहुरसरसोइ णं सुकइकइ ।

5

10

घत्ता—अइफोमलु सरलामलु घवलु कूइ किह सीसइ ॥

तं भोयणु गुणमोयणु पिप्पुणसमाणउं दीसइ ॥ २३ ॥

22 १. T पट्टयाडियइ; A पयवडिइ २ S किम. ३ ST पइं सहु परमेसर ४. S प्रिय

23. १ S परपुरिसरउपरइ, T परपुरिसरायरइ २ ST अहरहरहिउ ३ S सूयार ४. S णउ ५ T जेमण.

24

दोफालियाइ हउं फालियउ	णं वट्टमि जमपुरचालियउ ।	
दालिइ णवकंचणवणिणयइ	ताडिउ णं विरइयकणिणयइ ।	
डहंडं चोप्पडु पुणु मइं डहइ	णं दुट्ठघरिणिसंगमु वहइ ।	
पुणु मंडय दोइय मंडलिय	मारंति वै मइं परमंडलिय ।	
पुणु दिण्णइं तिक्खइं तिम्मणइं	णावइ मुक्कइं रिउपहरणइं ।	5
पुणु लङ्कुय सँविस विइण्ण किह	महु णिहणणसीलउ भिच्च जिह ।	
पडिसवणु ण कासु वि दिंतियए	बोळिउ देविइ विहसंतियए ।	
मोयय महु मायइ पडुविय	मइं तुम्हइं णिरु विणैए ठविय ।	
णउ कंतहि वयणु अहक्कमिउं	अम्हइं मायासुएहिं समिउं ।	
तं सविस्सु भोळु दोहिं मि जिमिउं	अंगउं विसवेएं परिभमिउं ।	10
णिषडंताहिं विज्जु विज्जु चविउ	भज्जए हा णाह णाह लविउ ।	

घत्ता—वरैपडियए उँरि चडियए केसभारु वित्थारिउ ॥

हउं कोमले गलकंदले दंतिहिं पीळिंवि मारिउ ॥ २४ ॥

25

जो सइरिणिवयणहिं पत्तियइ	सो माणउ मइं जिह किह जियइ ।	
सुय क्षत्ति वत्त महु णंदणिण	सज्जणमणयणाणंदणिण ।	
णिवडिउ महिमंडलि थरहरंतु	णं वज्जणिहाएं गिरि महंतु ।	
उम्मुच्छिउ धाहावंतु राउ	हा पइं विणु जँगु अंघारु जाउ ।	
सोर्यणइं लग्गु हा ताय ताय	पइं विणु महु भग्गी छत्तँछाय ।	5
पइं विणु सुण्णउं घरैवीदु जाउ	एवहिं को सामि अवंतिराउ ।	
विणु ताएं रज्जहो पडउ वज्जु	विणु ताएं महु ण सुहाइ रज्जु ।	
वलि किउ महु रज्जु दुहोहस्साणि	जं क्षत्ति परत्तहो करइ हाणि ।	

24 १ ST read this line after the next २ AS दड्डउ ३ T वन्मइं ४ AS सविस य दिण्ण

५ AST पणए ६ S वरि, T परि ७ S उप्परिचडियए, T उप्परिपडियए ८ S पीळिवि, T चपिवि

25 १ ST जगि २ T विलवणह ३ A भग्गी महुं ४ T वप्प छाया. ५ ST घरवट्ट, A घरपीडु

मंतिहिं पडियोहिउ घरणिणाहु
 संसारि असारइ जेत्तियाइं
 णल णहुस वेणुं मंधायैं होंत
 इह णरवइ होंतउ जगि पसिद्धु
 आलेहिवि जो मारंतु वेणु
 हरि हलहर कुलयर चक्रणाह
 इय जाणिवि किजइ सोउ केव
 तं णिसुणिवि उच्छाइयइं वे वि
 उच्चिमयचंदो वा केलिदंड

मेलंतु सदुक्खउ अंसुवाहु ।
 चोलीणइं अक्खमि केत्तियाइं । 10
 ते वि महियले कालवसिं समत्त ।
 अइर्वलु वि महावलु कालि खद्धु ।
 कालाणलि दहउ जेम वेणु ।
 ते कालिं कवलिय वलसणाह ।
 संसारहो पहावत्थ देव । 15
 पट्टपट्टहसंखकाहलइं देवि ।
 विच्छाय जाय धंघवइ तुंड ।

घत्ता—विवर्णम्मणु पट्ट दुम्मणु वारवार मुंछिजइ ॥

मणि तप्पइ पुणु जंपइ तापं विणु किहं जिजइ ॥ २५ ॥

26

उडुंतपडंतइं णिग्गयाइं
 रायहो पच्छइ गच्छंति केम
 रत्तंवरधारिणि जुवइ काइ
 बहुयाउ मुयउ सहं राणपण
 काहिं मि लइयउ तवचरणु घोर
 अमयमइ ण णिग्गय कलुसमाव
 कयउद्धहत्थणारीणरोहिं
 अण्णत्ताहिं धेलपडिच्छिपहिं
 केण वि णवखंडइं कियउ देहु
 कु वि विच्चिं विलग्गउ गुणमहंतु
 कि वि कुंतहिं हिंदोलंति वीर
 महालहो दाहिण मुत्ति णेवि

अंतेउराइं दुहवसगयाइं ।
 छंणयंदहो ताराणियरु जेम ।
 णं सूरहो पच्छइ संझ जाइ ।
 पयपालणधम्मवियाणपण ।
 परिसोसिवि कंकणु हारु डोर । 5
 खुज्जय आसत्ती दुट्ट पाव ।
 धाहाचिउ बहुदुक्खाउरोहिं ।
 छिण्णइं सीसइं कयणिच्छपहिं ।
 सुमरेप्पिणु सौमिहि तणउं णेहु ।
 असिधेणुयाइ उयैरइं हणंतु । 10
 कि वि अप्पउ हुयवहि हुर्णहिं धीर ।
 संकारावियइं सुपण वे वि ।

६ ST सयर. ७ A जेवि महि मुंजिवि अवरइं गयइं तेवि. ८. ST पयापाल ९, 8 विमणम्मणु. १० ST मोहिजइ

११ ST कि किजइ

26 १. ST वीयंदहो, A छणइद २ ST read this line before रायहो जेम. ३ T सामियतणउं

४. ST चिच्चि (note. चित्तायां) ५ A उरयलु. ६ A कुणइ धार

कयसेसयारसेसाइं लेवि   खित्तइं सुरसरि अट्टियइं णेवि ।
 महु णामिं दिण्णइं गोहणाइं   महुं तणयं अट्टिणहसोहणाइं ।
 दिण्णइं अंगहारइं कंचणाइं   वरचेळइं लण्णइं अट्टघणाइं । 15
 दिण्णइं धर्यलत्तइं भूसणाइं   दियवरइं लिहात्तावि सासणाइं ।
 रोरत्तणु रोरइं हरहिं जाइं   महु णामिं दिण्ण सुएण ताइं ।
 जच्चंघइं अंघइं भुक्खियाइं   घणघण्णइं दिण्णइं दुक्खियाइं ।
 गोसुयइं विवाहइं कयइं तेण   णरवइ महु णामिं महु सुएण ।
 तो वि लद्धु ण उत्तसु मणुयजम्मु   वलवंतउं जीवइं राय कम्मु । 20
 घत्ता—संसारए अट्टघोरए हिंउहिं विसयासत्तइं ॥

जीवइं णउ पावहिं जाम ण भावहिं दंसणणाणवरित्तइं ॥ २६ ॥

27

सीयल्लवेल्लितरुवरगहणि   हिमवंतहो दाहिणगिरिगहणि ।
 जहिं घग्घसीहगयगंडयाइं   मय्यदुग्गहकरिभल्लूसायाइं ।
 संवरवेळइं रोहियाइं   एणइं जहिं पुल्लिहिं छोहियाइं ।
 जहिं संचरंति बहुमुग्गसाइं   गत्ताइं जाइं णिरु घुग्घुसाइं ।
 जहिं परंढा कोकंता भमंति   शिल्लिरि खच्चेल्लइं गुमुगुमंति । 5
 जहिं भिल्लपुल्लिदइं णाहलाइं   वीणंतइं तरुवेळीहलाइं ।
 जहिं कुक्कंरंति साहामयाइं   झल्लंतइं तरुसाहागयाइं ।
 उड्डुणसीला तंबोललग्ग   जहिं हरि खजंता कहिं मि भग्ग ।
 जहिं घुरुहुरंत दाढाकराल   सूलच्छहिं सहं जुज्झंति कोल ।
 कंदुल्लैगहर गहम्भु जेतथु   हरिहुल्लिहिं जहिं दूंसियउ पंथु । 10

७ ST वित्तइं ८ S हे णरवइ ९ S अंगहारइ T अंगहारइं १० P adds before this line in second hand सीयल्लवेल्लितरुवरघणाइं दिण्णइं विवळइं णंदणवणाइं ११ S लत्तइं हरिभूसणाइं. १२ S कणघणाइं.

27 ST read this line as हिमवंतहो दाहिणि गिरिगहणे (T दाहिणगिरिसिहरे गहणे) अवहण्ण मज्जरिहिं गाव्मि खणे. २ S omits मय्यदुग्गह रोहियाइ ३, S छेप्पाइं, T छित्ताइं ४ S मुग्गससरदा परिभमंति, T महिसा सरदा ५ T कुक्कंरति ६ S adds before this line जहिं आरइं घोरइं कुक्कंरति घोरप्पड दीवड सचरति । उड्डुणमय्यदुग्गइं णिरु भल्लयसायाइ संवरवेळइं रोहियाइं ७ S कंदुल्लगहिरु, A कंदुल्लगुहिरु.
 ८. T वासियउ

पंचासहिं थूणइं दारियाइं   जहिं भिल्लिं हरिणइं मारियाइं ।
जहिं गहिरइं धारइं परिभमंति   निरु वायडउल चुमुचुमंति ।
जहिं वेल्लिहिं वेढिय तरुवराइं   णं कीलहिं अवरुंढणपराइं ।

घत्ता—तहिं काणणि तरुवरघणि असुहकम्मपरियमि ॥

जरिहणकुलि दुहसंकुलि आणिवि घित्तु कुकर्मि ॥ २७ ॥

15

28

अइदारुणभीसणवैणगहणि   अवइण्णु मऊरिहि गाभि खणि ।
उयरांग दडुउ बप्प किह   खलवयणिहिं सज्जणु पुरिसु जिह ।
तहिं दुक्खहिं पत्तउ कहमि केम   तत्तइ कडाहि णारइउ जेम ।
छुहु उयंरहो हुंतउ णीसरिउ   छुहु पक्खिणपक्खवाउ धरिउ ।
कंटयतरुसरसकैरसरहे   छुहु पाउ ण देमि देमि घरहे ।
काणणि विसदंसहं हउं उरमि   छुहु मायइ परिरक्खिउ चरमि ।
छुहु किमिउल्लु चंचुइ चूरियउ   पोहुँल्लउ छुहु मइं पूरियउ ।
कीलंती विणिह्य वणममिणि   ता वाहिं मारिय महु जणणि ।
सा लइय णिवंचिवि चेलियहिं   हउं पुणु वल्लियउ उच्चेलियहिं ।
लइ रडइ मोरु पारद्धियहो   किं पूसइ मासालुद्धियहो ।

5

10

घत्ता—तहिं गिम्हइ देहुण्हइं हउं संताविउ जेहँउ ॥

वाएसरि परमेसरि वण्णहुं तरइ ण तेहँउ ॥ २८ ॥

29

आणिय गामहो छुहु णिहुविय   मायरि तलवरहो पणिहुँविय ।
विणिवारियमंदिरमंजरण   हउं आणिवि घित्तउ पंजरण ।
हियउल्लउ दुक्खे सल्लियउ   ता वणयरघरिणिण वोल्लियउ ।

१. A बरहिणकुलि.

28. १ S इय. २. S वणराहणि. ३. T omits this line. ४ S जडरहं. ५ A ककर. ६ S पेदलउ, T पेहुल्लउ; A पुहुल्लउ ७. ST विणिह्य, A वरहिणि. ८. T वेल्लियण. ९ ST उच्चेलियहे. १० ST देहुम्हइ. ११. S केहउ.
१२. S जेहउ.

29. १. S अवहाविय; T पहाविय.

महुं लुहइ कलेवर थरहरइ   सिमुमोरि कवल वि णउ भरइ ।
 डिंभाइ काहं खाहिंति तणु   तुहुं किं खाएसहि भिल्ल मणु । 5
 पइं गइय मोरि दिण्णी परहो   हो जाहि समैर मावहि घरहो ।
 णिसुणिवि णियकंतहि वयणगइ   सहसत्ति चिंलायहो जाय मइ ।
 णिउ हउं वग्गुरियइ विक्किणिउं   सत्तु व पत्थे तेण जि किणिउं ।
 आरैक्खिएण णउ भक्खियउ   घोरहं मज्जारहं रक्खियउ ।

घत्ता—तलवरघरि हंसु व सरि हउं सुच्छायउ जायउ ॥ 10

कणु भुंजमि जणु रंजमि सुमहुरमुक्काणिणायउ ॥ २९ ॥

30

जीवाहारै परिवहियउ   पावै सहुं देहु वि वड्डियउ ।
 महु जायउ पिंछकलाउ किह   वरपंचवण मणिमाल जिह ।
 अघलोइवि मेरी रुवसिरि   तलवर पभणइ उज्जेणिपुरि ।
 जायवि इहु ढोयमि जसवइहि   जसहरतणयहो कीलारइहि ।
 ता एत्तहिं महु पियपत्तियहे   महुमहपयपंकयमत्तियहे । 5
 दियसुद्धसेसमासासाणिहे   मुक्कगहारदियसासणहे ।
 अणवरयइं पुज्जियेवयहे   बलिदिणछिण्णिमिदयसयहे ।
 गंगासरिसलिलपवित्तियहि   सीसेण णवियगहसोत्तियहि ।
 अयहरिणधवियपियरुल्लियहिं   णिदियमुणिवरचरणुल्लियहि ।

घत्ता—उज्जेणिहिं सुहजोणिहिं विसरसमुच्छियकायहि ॥ 10

मंदमइहे चंदमइहे गयउ जीउ महु मायहि ॥ ३० ॥

31

बलवंतहि पवणजउद्धरिहिं   सा केण वि कम्मं कुक्करिहि ।
 चळकुडिलकुलिसककसणहव   हरिणयणुगामियकरपसंह ।

२ ST सवर ३ T आरणिणएण ४ T हंसच्छायउ (हंसच्छायउ) S हउं सच्छायउ

30 १ ST इह २ AST कीलणरइहि ३ A एत्तहु. ४ S omits मुक्कगहार. देवयहे. ५ A छेल

६ ST समुहे ७ T omits सीसेण णविय पियरुल्लियहे

31 १ ST पहर

सिर बलइ य चलवालहि चवलु	दीहररोमावलजडिलगलु ।	
उरि गरुयउ पच्छइ विथरिउ	णं विहिणा मैजिमु मुहि घरिउ ।	
पिंगलविलोलभासुरणयणु	बहुसूअरकुलघंघलवयणु ।	5
जमपुरकरवत्तदतडसणु	हूर्इ करहाडणयरि भसणु ।	
राणी वि पवणी सुणहं भउ	पर किं पि ण मणइ लच्छिलउ ।	
सो आणिउ पाहुहु जसवइहे	जिहँ तिह हउं मि पावमइहे ।	
विणिण वि एकहि दिणि दरिसियइं	महु सुयहु सुअंगइं हरिसियइं ।	
हत्थे परंमत्थे जेइयइं	पुणु दो वि तेण पोमाइयइं ।	10

घत्ता—णिउणउ विहि एहउ सिहि किह विरइउ मणरावउ ॥

कमलच्छिहि वणलच्छिहि णावइ केसकलावउ ॥ ३१ ॥

32

भल्लु वि भँल्लउ महु आचडइ	कंचाइणिसीहहु अभिभडइ ।	
एहु वाँउवेउ हरिणु वि छिवइ	वेपं धावेपिणु मुहुं धिवइ ।	
एयहो हरिकिडि वि ण उज्वरइ	किं अणु को वि अगइ सरइ ।	
हउं घरमंडणु पवियपियउ	सोणइयहो सो वि समपियउ ।	
तिं सो अकंडमहुं गलप	बद्धउ चामीयरसंखलप ।	5
हउं पुणु हिंढँमि घरपंगणइ	खेल्लमि उडुमि गयपंगणइ ।	
ता एकहि दिणि उहुं गपण	सउँहयलसिंगि रंगंतपण ।	
दिट्टउ जलहरु गज्जंतु किह	गिंमारिहि कहुउ सुइहु जिह ।	
दिट्टउ सुरचाउ पीउँ हरिउ	णं णहमंदिरि तोरणु धरिउ ।	

घत्ता—विज्जुलियप कंचुलियप भूसियदेहप सुरघणु ॥

10

घणमालप णं बालप किउ विचिउ उप्परियणु ॥ ३२ ॥

२. S मुहिमज्जि; T मज्जु मुहिधरिउ ३. ST जिह तिह णिव हउं वि, A जिह सो तिह हउं मि.

४ ST परिमइइ.

32. १. ST महु मल्लउ २ ST वाउदेव. ३ ST घरसिहरइ पंगणइ ४ S सियसउहसिंगि, T सियसउ. हयलसिउ; A सउहयलसिहरि. ५ T पीयहरिउ ६ S भरिउ.

33

पाउसु गिपवि रोमंचियउ	हउं परमाणंदिं णच्चियउ ।
पुण रुणउं मइं थोरंसुयहिं	णं जम्मासुहसुमरणचुयहिं ।
पुणु विट्ठउ खुज्जउ ज्ञोगियहिं	आसत्तउ पिययमराणियहि ।
ईसावसेण विसमिं णडिउ	रुसिवि दोहि मि उप्परि पडिउ ।
चलपक्खणक्खचंचूदयइं	पेहुंणयह्मदप्पणमहिगयइं ।
णीसारइ जारइ हासरइं	विण्णि वि णिहयइं उड्डियकरइं ।
रुहिरुल्लउ धारहि परियलिउ	मिहुणुल्लउ विहलंघलु घुलिउ ।
मणिरसणादामिं ताडियउ	कंताइ चरणु महु मोडियउ ।

5

घत्ता—जइयहुं पहु तइयहुं सहु असमाणउ णउ धायमि ॥
पवहिं दहु मोरउ लहु तेण तीइ कर लायमि ॥ ३३ ॥

10

34

उट्ठंतु पडंतु पघाइयउ	पच्छइ परिवारु पराइयउ ।
तहिं एकइ कोवाजरियण	पाउंय महुं मुक्की दारियण ।
अण्णेकइ चामरदंडण	आहउ कप्पूरकरंडण ।
अण्णेकइ तट्ठउ पंतियण	चट्ठुंयफलेण पहरंतियण ।
अण्णेकइ हउ हाराबलिण	अण्णेकपक्ककुसुमंजलिण ।
अवरइ वीणादंडेण हउ	हउं कह व कह व रंगंतु गउ ।
घे घे पभणंतिउ खुज्जियउ	पच्छइ लगगउ घरलंजियउ ।

5

घत्ता—सुरउहहो तहु सहहो आँपं जणणीसार्णि ॥
गलि धरियउ थरहरियउ हउं णिम्मुक्कउ पार्णि ॥ ३४ ॥

35

जसवहरापं पीडिय गलउ	आवद्धदीहदंढसंजलउ ।
मेल्लविउ ण मेल्लइ णिहुउ	पासयफलहँ हउ कुक्करउ ।

33. १ ST पियरायाणियहि २ ST रोसँ ३. AT मेहुणय

34 १. A पादव. २ ST णहउ ३ S चट्ठयक्खेण ४ S धाविवि.

35 १ A दिह

सिरु दोहाविउ गउ सो वि मुउ	विहिकम्मावियाहै विचित्तु कउ ।	
मई सोअइ पहु चिरजम्मसुउ	हा सिहि घरसिरि भूसणउं चुउ ।	
हा मोर मज्झु घरपुत्तलिय	पई चडियइ होइ सकुंतलिय ।	5
तुहुं जाम सिहरि थिउ पायडउ	घरि ताम ण सोहइ धयवडउ ।	
हा पई विणु को हियवउ हरइ	घरवावीहंति सहं चरइ ।	
पई विणु पवहिं रंगावलिय	छजइ विचित्तकुसुमावलिय ।	
कामिणिपयणेउरसर सुणिवि	पई विणु को णच्चइ तणें धुणिवि ।	
हा जसहर राणउ अज्जु मुउ	हा दइव काईं मईं सुणहु हउ ।	10
हा सूअर अज्जु कसेरदलु	भक्खंतु पिअंतु सुसच्छ जलु ।	
करवंदजालवणि वसियमप	सुहु अणुहवंतु सरकइमप ।	

घत्ता—कयदुगईं सारंगईं रणिण भवंतु सहच्छईं ॥

को सारउ भिगमारउ पयहो कविलहो पच्छइ ॥ ३५ ॥

36

इय सोइवि दिण्णउ तेण सिहि	किउ विहिमि मरणसंकारविहि ।	
जिह पिउपिउजणणिए चिरु णिहिउ	तिह पाणिउं पिंडदाणु विहिउ ।	
जणुं पियरइं जलु भोयणु ठवइ	पियरल्लउं किं पि ण अणुहवइ ।	
णिकल्लज्जकक्खपत्थरपउरे	उगयसामरि वंहुंलज्जयेरे ।	
णिज्जले मरुहयगयधूलिरए	काणणि सुवेलगिरिपच्छिमप ।	5
काणिहिं पसविहिं दरवें वणिउ	हउं कुंदिं पसविण जणिउ ।	
मिगि भुक्खिय दुक्खिय सुक्खयणि	थणु जीइइ लिहमि ण लहमि धाणि ।	
दुद्धिं विणु जदराणलु जलिउ	मईं एक सणु कथइ गिलिउ ।	
लईं साउ अणेयणासयइं	णं धम्महो मूलइं उक्खयइं ।	
अद्धइं विवरहो कहेवि किह	अइसुक्खिएण गरुडेण जिह ।	10
सो सुणहु मरिवि तहिं हुउ उरउ	दुद्धरसरदुद्धरभक्खिरउ ।	

१. A विवाउ. २ S सोइय; A सोवइ. ४. ST सिरु. ५ ST चरतु

36. १. ST पुणु किउ. २ AST वण्डुल. ३. ST साउ लहिवि. ४. S दुंदुर; T दिंदुर

घत्ता—वाणि बिलसइ बिलि पविसइ जाम ताम मइ लखउ ॥

मुहलगाए पुच्छगाए घरिवि खाहुं पारखउ ॥ ३६ ॥

37

पल्लहेवि मुह विससिहि मुयइ
सो हउं भक्खमि सो मइ डसइ
तोडइ तडत्ति तणुवंचणइ
फाडइ चडत्ति चम्मइ चलइ
हउं एम तरांछि खयहो णिउ
को लंघइ महियलि कम्मवसु
बहु थावर जंगम जीवउल्लु
वियळिदिय बहु पंचिदिय वि
हउं कूरतरच्छे मारियउ
ओ मारिइत्त णिव दिहु सइ

ददवियडफडंफहु फुफ्फुवइ ।
महु पल्लु तरंछु पच्छइ गसइ ।
मोडइ कडात्ति हहुइ घणइ ।
घुट्टइ घडात्ति सोणियजलइ ।
मइ मायाविसहरु कवल्लु किउ ।
अण्णोण्णाहार मरंति पसु ।
णर तिरिय गिलंति णिउ सयल्लु ।
अवरोप्पर खंति ण भंति क वि ।
मइ फालसणु संधारियउ ।
दूसहु अणुहवियउ दुक्खु मइ ।

10

घत्ता— इय पिसुणिउ पइं णिसुणिउ जइ तो हिंस विवज्जहि ॥
हयदप्पउ परमप्पउ पुप्फयंतु पडिवज्जहि ॥ ३७ ॥

इय जसहरमहारायचरिए महामहल्लणणकण्णाहरणे महाकहुपुप्फयतविरहए महाकवे
जसहरचंदमइभवंतरवण्णो णाम वीओ संधी परिच्छेओ समत्तो ॥ २ ॥

III

*नक्षत्राधीशरोचि प्रचयशुचितरोहामकीर्त्या निकेतो
निर्णीताशेषसास्त्रस्त्रिदशपतिनुताशेषवित्यादभक्त ।
भ्राता भव्यप्रजानां सततमिह भवान्मोधिसंसारभीरु-
नीतिज्ञो निर्जिताक्ष प्रणयविनयवाञ्छन्तनां नम्रनामा ॥ १ ॥

1

पुणु रायहो भासइ अभयरुइ णियभवभवणकिलेसकह ॥
उज्जेणिहि सिप्पा णाम णई अत्थि सच्छ गंभीरदह ॥ ध्रुवकम् ॥
दुवई—तडंतरुपदियकुसुमपुंजुजल पवणवसा चलंतिया ।
दीसइ पंचवण णं साढी महिमहिलहि जुलंतिया ॥
जलकीलंततरुणिघणथणजुयवियलियजुंसिणपिंजरा । 5
वायाहयविसालकल्लोलगलच्छियमत्तकुंजरा ॥
कच्छवमच्छपुच्छसंघट्टविहंइयसिणिसंपुढा ।
कूलपडंतधवलमुत्ताहलजललवसित्तफणिकडा ॥
णहंतणरिंदणारितणभूसणकिरणारुणियपाणिया ।
सारसचांसभासकारंडविहंडिरहंसमाणिया ॥ 10
परिघोलिरतरंगरंगंतरमंततरंतणरवरा ।
पविमलकमलपरिमलासायणरंजियंभमिरमहुयरा ॥
मंदुवर्यंठणसतवसंठियतावसवासमणहरा ।
सीयलजैलसमीरणासासियणियरकुरंगवणयरा ॥
जुज्झिरमयरकरिकरुप्फालणतसियतडत्थवाणरा । 15
पंडियफुलिंगवारिपुण्णाणणचाययणियरदिहियरा ॥
अयचिक्खिल्लल्लोखणिखोलिरंलोलिरंकोलसंकुला ।
असइसत्थणिअसंसेवियवहलतमालमहुयंला ॥

* This verse is omitted in S and T

1. १. T तडितरु २ T कुसुम ३ S पवणाहय. ४. T विसद्विय ५ S भासचास ६. T गुजिय. ७. S सीय-
लवायवीयणासासियणियदकुहंगवणयरा. ८. T तदियपुडिंगा S पदियपुडिंग ९ S T खोलिर. १० A लोलिय,
११ AT महुयरा; S महुयला.

घत्ता—हउं तासु तरच्छहु णिहुहो दाढाघायहिं णिद्वियउ ॥

आवेप्पिणु तासु तरंणिणिहि मीणिहि गग्गि परिद्वियउ ॥ १ ॥

20

2

दुवई—हउं संजाउ पोढपाढीणसरीरवियारणकल्लमो ॥

गयणुल्लणवलणपरियत्तणलंघियवारिविम्भमो ॥ १ ॥

उज्जलमि कोमलमि तत्थ सच्छविच्छलमि संवरंतु हं तरंतु मीणमंडलं गिलंतु ।
 तार्त्त माउपणपण दंतपंतिभिणपण पुव्वयालि मे हएण तम्मि रणणए मएण ।
 बद्धघोरकम्मएण लद्धवारिजम्मएण सुंसुवारहयएण सुंसुवारियासुएण । 5
 दंतपहिं पीलिऊण णक्कएहिं फालिऊण जौव हं णियच्छिओ मि आइउं समिच्छिओ मि ।
 ता णईसमागयाइं सोमउंजुअंगयाइं घग्घरावलीरवाइं णीरकीलणुच्छवाइं ।
 आरुचीरसोदियाइं संपयाविलोदियाइं दिव्वगंधवासियाइं हारदोरभूसियाइं ।
 साविणोयभूसियाइं खुज्जयाइं वावणाइं तोर्यमच्छए तरंति णिवुदेवि उच्छलंति ।
 जा रमंति ण्हंति थंति एंति जंति संभवंति पक्कमेक सिंचयंति पंजलीहिं कं धिचंति । 10

घत्ता—ता तेषु तरंतु तरंतु जले पक्कं पक्कु णिसुंभियउ ॥

खुज्जुल्लिय अम्ह उवरि पद्विय दिद्वउ दइयवियंभियउ ॥ २ ॥

3

दुवई—सा धरिया गेलेण जलवईणा हउं मुक्कउ पणहुउ ॥

जममुहरकुहरणित्तुं भयवेविह सरिविवरं पइहुउ ॥ २ ॥

गोमिणीसामिणीमाणिणीमाणउ घाविया किंकरा बोद्धिओ राणउ ।
 मज्जमाणा समाणा तए पुज्जिया देवकीलाविलासुज्जिया खुज्जिया ।
 धित्त गाहेण गाहेण णिव्वहिया आमिसालुद्धएणं मुहावट्टिया । 5
 ता हसा कंपियं राइणा जंपियं परिसं विप्पियं कस्स होही पियं ।

१२. ST ताहि

2 १ ST ताव २ A सुंसुमारओ हुएण, ST सुंसुमारहयएण ३. T सिंसुमारिया ४. A जाम हं णिय-
 च्छिऊण समिच्छिऊण ५ ST आइणाइं ६ PST omit तोय उच्छलंति. ७ PST omit पक्कमेक सिंचयंति
 ८ T खुज्जुल्लिय

3 १ AST बलेण, २. S जलवालिणा with note जले बलं यस्य, ४ T णियंतु, ५. AT विलासुज्जया,

सूअरा संवरा मुक्कदोसा वणे
 रुद्धसिप्पासरो खद्धणारीणरो
 दंडिणो मंदिर लोयणासुंदरं
 वुत्तुमेयं सकोहो सजोहो सरिं
 तेण केवट्टविंदं समाणत्तयं
 तं दहंतं मंहंतं पि संघोदियं
 देहसंदोहसंमदणुप्पेल्लियं
 उट्ठिप रूद्धमच्छंधिकोलाहले
 उच्छलंतो वलंतो चलंतो गले
 राहणो दाविओ चिच्चिणा ताविओ

मेसया मारिया भूर्य भीसावेण ।
 एस दोसायरो णेमि वारीयरो ।
 अग्गिजालाघरं भासुरं भीयरं ।
 झत्ति पत्तो णिवो वाहिऊणं हरिं । 10
 तस्स सहेण फुट्टं व लोयत्तयं ।
 वाहुदंडेहि चंडेहि कंडोदियं ।
 तेण जंतेण रूहत्थलं रेल्लियं ।
 भंगुरेणं गलेणं विभिण्णो गले ।
 कट्ठिओ सुंसुवारो णिहित्तो थले । 15
 चंडदंडेण सो णिग्गहं पाविओ ।

घत्ता—हउं विवरहो हौंतउ णीसरिउ जावच्छमि माणंतु सरु ॥

ता कयमारणकलयलचवलु आयउ पुरधीवरणियरु ॥ ३ ॥

4

दुवई—जालं तैत्थ तेहि मज्झोवरि धित्तु महाघणमुत्तसंकडं ॥

दत्थपहत्थपहिं धरिऊण णिओ महाणईतडं ॥ ६ ॥

णं रणि सुहहु रदयरिउवूहिं
 णं घरत्थु दुग्घरवावारिं
 जेम जीउ मोहेण विसालिं
 पायपहारहिं हउं अवियद्धहिं
 ता कंचु र मच्छंधिउ घोसइ
 पुंजियवहुसिप्पिउडकवाडइं
 ता हउं तेहि धम्म णिद्धाडइ
 जलयरु होइवि थलयरदुक्खइ

णं कोसियकिमि तंतुसमूहिं ।
 पुत्तकलत्तमोहवित्थारिं ।
 तेम राय हउं वेडिउं जालिं । 5
 जा समरद्वयोद्वकेवट्टहिं ।
 मह णैहं सुप दुग्गंधु पहासइ ।
 कच्छवत्तसकुलीरह्हालइं ।
 णेवाविउ मच्छंधियवाडइ ।
 संपत्तउ विणिवारियसोक्खइं । 10

५ A भूरि. ६ S खद्धणारीणरो रुद्धसिप्पासरो ७ S अग्गिजालाघरं, A अग्गिजालाउलं ८ S सुट्ट.
 ९. ST कलयलु चवलु

4 १. ST तेहि तत्थ २. ST धित्तमहो ३ ST णिउम्मि, A णिउवि. ४ ST वेडिय. ५ S णहोसुउ, T
 णहोयलहु; A णहमुप ६ ST कवालहु ७ ST णेवि ठविउ.

गय महुं तहिं कह कह व विहावरि उगाउ सूरु तिमिरकरिकेसरि ।
 दाविउ मीणधरोहिं णरिंदहु चिरभवतणयहु कुवलयचंदहु ।
 ता भट्टै महु लक्खणु उच्चउ जं विप्पाममि कहिउ णिरुत्तउ ।
 घत्ता-एहु मच्छउ पंदुरु रोहियउ गइवाहहो संमुहु तरइ ॥
 बहुहव्वकव्वजोगउ भणिवि वेउ भंडारउ वज्जरइ ॥ ४ ॥

15

5

दुवई-कहिय सायराउ मुररिउणा रोहियमच्छरुविणा ॥

वत्तारि वि सउंयवरवेय जगुमवभावभाविणा ॥ ६ ॥

तां हउं तेहिं पविचु विहाविउ अमयमईहि भवणि णेवाविउ ।
 सा विण्णविय कयंजालिहत्थे माइ माइ णिसुणाहि परमत्थे ।
 रोहियमच्छु एहु जाणिज्जइ एएं पियरवग्गु पीणिज्जइ ।
 बप्पहो णामिं विप्पहं दिज्जइ एयहो पुंछु लुणेवि पइज्जइ ।
 ता कंतइ महु पुंछु लुणाविउ सिहिणा संभारेण पयाविउ ।
 भट्टभंडारएहिं तं जइउ मईं तहिं देहदुक्खु आलइउ ।
 अण्णु ज्जाइ अण्णुहु किं पावइ वेयमूढु जणु किं पि ण भावइ ।
 पुणु हउं जलणजालसंतत्तइ उक्कलियहिं वलियहिं परियत्तइ । 10
 तेल्लकडाहि कइंति णिहित्तउ तियहुयतोयल्लकिं सित्तउ ।
 णियव्वेक पुंउ परियणु परियाणिउ माणसदुक्खु भीमु मईं माणिउ ।
 वेहदुक्खु पुणु केहउ सीसइ जो वण्णहुं सकइ ण सैरासइ ।

घत्ता-सिज्जंतहो महु वउ सिमिसिमइ चालुय चट्टुय चूरियउ ॥

बहुजीरमरियलव्वेणहो जालिण णिवाइउ मुहुं पूरियउ ॥ ५ ॥

15

6

दुवई-तं गिलिऊण झत्ति गैलणालिवहेण हँहेइ अंगयं ॥

तमतमणारयस्स सारिच्छमहो मह दुँह पसंगयं ॥ १ ॥

4. S णरचदहो १ T भराहउ

5 १ S जुय १ S रोहिउ एहु मच्छु ३ S reads एयहो पुंछु लुणेवि पइज्जइ बप्पहो णामिं तिणहे दिज्जइ, T reads बप्पहो कारणि विप्पह विज्जइ ४ ST णियपुरु वर ५ T जाणिउं ६ T सरस्सइ ७ ST लवणजलेण, A लवणसहिउ

6 १ A गलिऊण २ A गलणालिवहेइ, T गलणालीवहेण ३. S डहेय. ४ T दुक्ख संगयं.

उच्छल्लिवि उच्छल्लिवि तलियउ
 लुणिवि लुणिवि तणुकंटय वीणिवि
 भक्षिउ पणइणीइ जारेण वि
 महु णामेण हउं जि संपासिउ
 हिंसाकम्मु घम्मु पडिवज्ज
 जा चंदमइ सुणहं फणिभवत्तुअ
 माय महारी विहवविहई
 मारेवि मीणु संजायउ छेलउ
 बोक्कडपण जूहपरिपालि

एम वप्प दुक्खे णिहलियउ ।
 भक्षिउ वंभणेहि पुत्तेण वि । 5
 एम लोउ अण्णाणिं दूसिउ ।
 णिगिणु सोत्तियवाएं भिज्जइ ।
 सुं सुयाह होइवि पुणरवि मुअ ।
 छांली पासंगामि सीं हई ।
 ताहि गविमं लंघिरकणालउ । 10
 हउं जुवाणु हूउ गयकालि ।

घत्ता—णियजणणिहि मेहुणसण्णसुहुं अणुहवंतु सिंगिं हयउ ॥

जूहेसिं तापं अइयपण वम्मूलरिउ हउं मुअउ ॥ ६ ॥

7

दुवई—सत्तमघाउ जीउ विणिण वि सह थक्कई माउपोट्टए ॥

अप्पउं अप्पपण मइं जणियउं दुविहभवे पयट्टए ॥ १ ॥

णउ तहिं लज्ज ण णिवसणेचली
 तइयहं हउं काइं मि ण वुज्झमि
 गग्गि णिसण्णउं हउं संपुणउ
 आसि जेण जायउ जा मायरि
 जाहि वि पुणु हउं गग्गि णिलीणउ
 कामाउर मायापियरुल्लउ
 पारद्धिउं जाइवि मल्लु संचिवि
 मिशुं ण लंहरिं पडिआवांति
 तिक्खलुरुक्खिं स्त्राणि दोहाविउ

पसुयहं जणणि वि होइ महेली ।
 एवहिं अंतो अंतो दज्झमि ।
 अच्छमि जाम कुजामि पवणणउ । 5
 जा मइं रमिय अपण मणोहरि ।
 अच्छमि णिगमकंखिर रीणउ ।
 तं कीलंतउ अयमिहुणुल्लउ ।
 काणणु णिरवसेसु परियंचिवि ।
 तं जोइवि कुसुमावलिकंति । 10
 छांवउ जीवमाणु अवलोइउ ।

घत्ता—दोणिवि दोखंडी हूयाइं ताइं मयाइं रुवंताइं ॥

गब्भासइ महुं अवलोइयहं अट्ठंगइं कंपंताइं ॥ ७ ॥

५ AST विहयविहई. ६ T छांलिय. ७. A पासिगामि. ८. T संभूई ९. A अयवइणा.

7. १. A मायपोट्टए २ A पारद्धिहिं. ३ B मउ; T मृगु. ४. AST पुणु णियदीहूपं.

दुवई—उयरं फालिऊण विभइपं हउं राएण कहिउ ॥

अण्णिउ अयवइस्स सुणु ससिमुह कालेण वहिउ ॥ १ ॥

तहिं सेवमि अण्णाणपविस्सिउ

मायासससुआउ णियणात्तिउ ।

पहु झडवि हहाविय जूहाहिउ

हउं जावच्छमि ता वसुहाहिउ ।

देविहि अग्गइ भणइ भहारिप

महिंसासुरवरदेहवियारिप ।

5

करि पाराज्जिलाहु महु भयवइ

तुह बलि महिस देमि हरिवरगइ ।

ता तहु वणि संपण्णउ मयवहु

घरि भायउ पुणु पुण्णमणोरतु ।

तहिं थिर थोर महिस मारोण्णिणु

पुजिय मासरसोइ करेण्णिणु ।

ता हउं आणाविउ सूआरिं

मासखंडं जं सुणहिं घोरिं ।

जंच्चिहुउं जं तं मइं सुंघिउ

सुज्झइ णासापवणिं लंघिउ ।

10

अच्छमि बद्धउ दीहें डोरें

णं भवभयकयकम्मं घोरें ।

बंभण भुंजाविय महिणाहिं

मासरसयघयखीरपवाहिं ।

घत्ता—परमेसरि सुलकवालघरि महिसामिसवसरुहिरपिय ॥

कंचाइणि पीणिज्जउ भणिवि रापं परिव्वापवि दिय ॥ ८ ॥

दुवई—अण्णेक्कहिं हयारिपलकवलपथिप्पिरतुपरचारयं ॥

दाउं भोज्ज मज्ज सुअ वडुरस विणिहयल्लुहवियारयं ॥ १ ॥

कंकणाइं णाणापरिहाणइं

दिण्णइं मोदाणइं भूदाणइं ।

पुणु भासिउ राएण पसत्थहु

पावउ महु वप्पहो सग्गत्थहु ।

ददरज्जुअपरिवेढियगत्ति

अुक्खातण्हासिहिपरितत्ति ।

5

मइं संचित्तिउ णिरलंकारिं

विहवत्तणवज्जियसिंमारिं ।

अंतैरणारियणं सव्वं

दिण्णु पिंदु पुत्तेण धिग्गव्वं ।

पासत्थहु जं किं पि वि णावइ

सग्गत्थहु तं किरे काहिं पावइ ।

8 १ A विमहयं, T चित्तइय २ T पुणु, S सुणि ३ T omits this line, P gives this line and the following in second hand ४ S भवभयकयकम्मं ५ T परिवारं वदिय

9. १ S संतत्ते २ S कहिं किरे

सैहं माउच्छियाहिं तहिं भुंजइ पुत्तु महारउ सयणइं रंजइ ।
 हउं अंतेउरु सयलु णियच्छमि अमयमई पियघरिणि ण पेच्छमि । 10
 णियणासउडि करगु णित्तउ ता पकइ लंजियइ पउत्तउ ।
 अजु जि मारिय महिसयजंगलु वाइ दुगंधउ सुहु अमंगलु ।
 भणइ अवर एसभोजि णट्टउ अंगुवाइ देविहि णिकिहउ ।
 अण्णेक जि भासइ णउ पइउ हउं आहासमि दिहउ जेहउ ।
 मायइ सहुं गरलुलउ चारिउ खुज्जयकारणि णियपइ मारिउ । 15
 पाघे तेण सैंडियणासोहइं पूइवाइ राणी हय कुहइं ।
 घत्ता—हउं जाणामि आमिस पुंजियउ भोयणवेल्ह दोइयउ ॥
 आयणिवि कामिणिजंपियउ देविहिं वंयणु पलोइयउ ॥ ९ ॥

10

दुवई—सत्त्वावयवरूपफुडं वत्तिविवाजियअइअलक्खणं ॥

सुइइ वि पिच्छमाणु णउ लक्खमि तिमहमहु पडिक्खणं ॥ १ ॥

विहि परयारहो अवसिं रूसइ कोडिं लुणियउ णकु ण दीसइ ।
 जो जारहो दिट्ठि आवडियउ धिवाहरु सो सदियउ पडियउ ।
 जाइं जारवच्छयलि पईहइं णक्खइं ताइं पइहइं णट्टइं । 5
 तारइं तरलइं जारासत्तइं वणसंकासइं जायइं णेत्तइं ।
 जे यण जारकरगं भूसिय गंडसरिस ते पूरं दूसिय ।
 जो जारिं करेण अच्छोडिउ केसभारु सो विहिणा तोडिउ ।
 पाणिहिं जेहिं जारु परिमट्टउ ठाउ वि ताइं ण केण वि दिट्टउ ।
 जारणिवेइयाइं संघायइं सयलंगुलियउ सडियउ पायइं । 10
 इय तणुणिग्गह दुण्णयगारी पार्धि पाविय भज महारी ।
 मइं सकलत्तु दुचित्तु विर्यपिउ तहिं अवसरि ता तेण जि जंपिउ ।

घत्ता—लइ अच्छउ देवइं वंभणइं परिवाइउ धैरि पुंजियउ ॥

ण सुइइ मज्झु चिलिसावणउं महिसयमासु णिउंजियउ ॥ १० ॥

३ T महिमाउलियाह, A महं माउच्छयि ४ S अण्ण का वि ५ A सरिय ६ A कामिणिवयणगइ
०. S रूयु

10. १ A पडिवत्ति, S फुडचित्ति. २. A अइअइअलक्खणं, ST विलक्खणं ३. ST पडिहइ ४. T णिवेसि-
याइं ५. ST अंगुलि गण वि दिट्ट ण पायइं. ६. S विवाधेउ ७ S परिपुजियउ ८ T मंसु.

11

दुवई—हरिणं सुयं पि सुयारय सज्जो मारिअल्लयं ॥

आणहि गं पि कहिं मि अवलोहवि जीहिंशियरसिल्लयं ॥ १ ॥

तं णिसुणिवि असवइणरणहिं
मिटु पवित्तु वि भट्टहिं गिज्जह
अच्छह वद्धउ मेममायंतउ
पयदो पच्छिमु पाउ लुणेषिणु
ता तं णिसुणिवि तेण दहं
लहु महुं पच्छिउ सरिंथ छिण्णउ
कोढिणित्तणु वणपूरं लिंत्ती
वेयंघम्मवेहावियमाणु
तिव्वइ वेयणाइ हउं कंममि
तिहिं पायहिं उव्वुम्मउ अच्छमि
को आसंघमि किह किर गच्छमि
पत्थंतरि अण्णेक्क क्कहाणउं

भणिउं होउ हरिणेण वराहिं ।
बोक्कइ अस्मि विचारिवि सज्जह ।
महिसयमासु समुग्घायंतउ । 5
अस्महिं ताम देहि पउ लेप्पिणु ।
आणालंघणभीपं भिंश्चि ।
करिवि भडित्तउ कंतहि दिण्णउ ।
तो वि ण मासहो उवरि विरत्ती ।
तमतमपहमहि जाइ सतामसु । 10
जाणंतु वि पसु काइ पयंपमि ।
मेक्कंतु दस दिसउ णियच्छमि ।
सरणु ण को वि वप्प तहिं पेच्छमि ।
आयउ णिसुणहुं दुक्खणिहाणउं ।

घत्ता—जा छाली होइवि तत्थं मुय भुंजिवि मायारि पावफलु ॥ 15

सा सिंधुविसइ महिसिहि उअरि हई महिसउ भीमबलु ॥ ११ ॥

12

दुवई—सो वणि भंडमारु पवहंतु पुरं पुणरवि समागउ ॥

सिप्पासरिसरम्मि जा मज्जइ दीहरपहसमाहंउ ॥ १ ॥

असिधररायपुरिसपरिक्खिउ
खुरिहिं हणंतु वारि परिओसिं
उट्ठिवि सिंगणेण विचारिउ

सीयलु सलिलु पियंतु णिरिक्खिउ ।
जाइसहावसमुग्भवरोसिं ।
रायतुरंयु तेण तहिं मारिउ । 5

11 १ S हरिणं २ AP अवि ३ S मेमावतउ ४ A पच्छिमु ५ ST वेयघम्मवेहाविउ माणुसु ६ ST वेकरतु ७. ST पुणु वि मुय ८. ST महिसउ हूयउ

12 १ T समागउ २. ST read असिधर रक्खिउ after सीयलु णिरिक्खिउ

सो किंकरेहिं घरिवि णिउ तेत्तहिं	अच्छइ णैरवइ जसवइ जेत्तहिं ।	
सविसाणेहिं देव णिहारिउ	एण तुहारउ हरि संघारिउ ।	
एहु सदोसउ पैहु मारिजइ	रायं भाणिउं सणिउं मारिजइ ।	
जेम ण जाइ जीउ लहु एयहु	तुरयैणिहणयारिहि कुविवेयहु ।	
तेम जियंतु जियंतु आमिउउ	पयसु पयसु सूवार पउत्तउ ।	10
तं णिउणेवि सुवारिं घोरिं	णासारंधि विणिगायदोरिं ।	
पुहंतुतउ थइउ मुहुं कहिवि	पच्छाहंतउ पुंहु संमोडिवि ।	
संखलाहिं चउपासहिं तालिउ	पेट्टहु हेट्टि हुमासणु जालिउ ।	
चलसिद्धिजालाचलिहि जलंतहु	णीणियजीहहु विरसु रसंतहु ।	
खारउं तिफळउं कहुयउं आणिउं	अगइ ठवियंउं तियहुयपाणिउं ।	15

घत्ता—तं पीयउं तण्हासोसिएण विरसंतइं वममइं हयइं ॥

तेणंतइं बहुमलपूरियइं पच्छिमहारिं णिगायइं ॥ १२ ॥

13

दुवई—जहिं जहिं सिज्जाणु सोसिजइ तहिं तहिं वप्प छिज्जए ॥

णामेणजियाहि सपउत्तं वरसोत्तियइं दिज्जए ॥ १ ॥

कंदंतु घेयणइ णिमुक्कताणाइ	दासेण गहिऊण भूमीसराणाइ ।	
अहमवि णिहित्तो वि पाणे हरंतम्मि	इंगालपुंजम्मि धगधगधगंतम्मि ।	
देवमंकहत्थेण धित्तूण धित्तूण	तिफ्फेण सत्थेण छित्तूण छित्तूण ।	5
भत्तेण पुत्तेण सिद्धिणा विसण्णो मि	भो मज्झ णामेण इं चेव दिण्णो मि ।	
अग्गे हया पीणिया वंमणा जाम	धुत्तेहि लोपहि जइ वंचिया ताम ।	
अण्णम्मि जिमियम्मि अण्णो कइं घाइ	अण्णस्स णामेण चिप्पो पलं खाइ ।	
अण्णम्मि खलियम्मि अण्णस्स णक्खाइं	भज्जंति किं भइ दिण्णंगदुक्खाइं ।	
माहिंदतिरियस्य मज्झम्मि अइयस्स	लग्गिगिजालाकलावेण लइयस्स ।	10
दोणं पि सह चेव जीवो गओ ताम	उज्जेणिमायंगणरवाढओ जाम ।	
गोमुंडवहुहइविच्छिहुवंतम्मि	पसुपेयपरियेलियकिमिसिमिसिमंतम्मि ।	

३ S जसवइ णरवइ. ४. ST महारिउ ५ AST मणु किं किजइ. ६ A तुरयारिहि एयहि. ७ T विणि गायदोरिं ८. A उरुहंतउ ९. ST मुमट्टिवि १० ST ठोइउ ११. ST विरसंतहो.

13. १. A दग्गमंगहत्थेण २ ST दिण्णुगदुक्खाइं ३. S परिगलिय, T परिधलिय

सिपंतपवदंतलोहियरसिल्लमि विच्छिण्णघणचम्मछाड्यकुडिल्लमि ।
 मयमहिससिगावलीसंकडिल्लमि फरसुद्धकेसमि धूसरंकडिल्लमि ।
 कियवाउपयपहयधूलीरयालमि विक्खित्तकंकालमालाकवालमि । 15
 सिहिसिण्हमंडलरसासायकायमि आमिसवसामीसउट्टंनधूममि ।
 घत्ता—कुँकुडियहि जायइं गम्मि तहिं अम्हइं विणिण वि पिल्लइं ॥
 छुइ छुइ तत्तियहि विणिणगयइं उकुँडमि णवल्लइं ॥ १३ ॥

14

दुवई—ता गहिया गलमि मज्जारिं जणणीं कंममाणिया ॥
 खद्धा कसमसत्ति मुडियड्डिरवेण जमाणणं णिया ॥ १ ॥
 ता चंडालिइ रइयउ भल्लउ धित्तउ घरकयारपेडउल्लउ ।
 णाणाइड्डुखडंततुडियउ णं दुक्किउ अम्हइं सिरि पडियउ ।
 दोहिं मि कुक्कत्तिप आरडियउ ताहिं मि तहिं हियउल्लउ घुलियउ । 5
 मं छुइ अट्टिपहिं संबलियउ तंवचूलिसिज्जुयलउ घल्लिउ ।
 णं णियसत्तिसमूहिं पेळिउ समउं कयारें इह मइं घल्लिउं ।
 अम्हइं सहु ताइ अवहारिउ पुणु कयाह चरणि ओसारिउ ।
 लग्गइं पायगइं महु अंगइं हत्थे लेवि णियाइं विहंगइं ।
 कुहियकलेवरि ठवियइं णियशरि विलसियकम्मविवायसुदुद्धरि । 10
 हउं जो णिवे णिववंदिउ होंतउ सो चंडालिइ पायपं छित्तउ ।

घत्ता—सीउण्हें वायं पीडियइं छुईतण्हासंतत्ताइं ॥
 चंडालणिलइ णिवसंताइं दुक्खपरंपर पत्ताइं ॥ १४ ॥

15

दुवई—दूसहविहुरवडणसुहियंगइं घरणियले पलोट्टइं ॥
 तहिं पाणहरि खद्धपरपाणइं पाणिबहे पयट्टइं ॥ १ ॥

४ T कुडिल्लमि ५ AT कुकुडियहि ६ ST उक्करडमि

14 १. S घल्लिउ २ B adds after this पुब्बजम्मि (T जम्म) किउं णावह घडियउं ३ S omits ण
 णियसत्तिसमूहि पेळिउ ४ S मउयंगइ ५ S णिउ णिववंदिउ, T जो णिवपह्वदिउ ६ P छुहत्तण्हासिहि-
 संतत्ताइं.

चित्तपिच्छचित्तलाइं चंचुचाहचंचलाइं भूरिपावभारयाइं उक्कयावणीरयाइं ।
जीवरासिखंडिराइं पत्थतत्थ हिंदिराइं चोरमारण रणण राइणो तलारण ।
दूरमुक्कसंमेषण दो वि चंडयम्मण दिट्ठयाइं आणियाइं हत्थफंसमाणियाइं । 5
ढोइयाइं पत्थिवस्स पुच्चजम्मणंदणस्स रूवरिद्धिभायणेहिं णेहणिद्धल्लोयणेहिं ।
वारवार जोइयाइं तेण तं णिरुवियाइं उत्तिमाइं लक्खियाइं मेमणे परिलक्खियाइं ।
तंयचूलडिभयाइं पीययंगणंभयाइं ताम तुज्झ मंदिरम्मि संवसंतु सुंदरम्मि ।
पयपेहिं जायपेहिं दिण्णणक्खघायपेहिं रोसिरेहिं पत्तिपेहिं पुत्तपेहिं जत्तिपेहिं ।
घाहियाघियारपेहिं भूयुलंतगतपेहिं उद्धकंठकेसरेहिं रत्तणेत्तभासुरेहिं । 10
उड्डिरेहिं रंगिरेहिं विग्गमं पयासिरेहिं जुज्झिरेहिं कीलिहीमि जुज्झयाइं पिच्छिहीमि ।

घत्ता—ता णिसुणिवि णरवड्ढणियमविहिं भिच्चैह ठवियइं णियभवणे ॥

गय रयणि तित्थ पंजरि टियइं सुप्पहाइ जहिं राउ वणे ॥ १५ ॥

16

दुवइ—तत्थ णियाइं दो वि दाहिणमंदाणिलचलियहुमदलं ॥

दिट्ठं घणमणेयखयराक्षलिकलरवजणियकलयलं ॥ १ ॥

भरंतसच्छविच्छुलंभणिज्जरं भरंतसंदकुंडकूवकंदरं ।
ललंतवेह्लिपल्लवोदकोमलं मिलंतपक्खिपक्खल्लक्खचित्तलं ।
सिणिद्धक्खप्पुप्फरेणुपिंजरं फलोवडंतधुक्करंतधालवाणरं । 5
दिसाचरंतजन्मक्किंकिणीसरं लयाहरत्थकीलमाणक्किणरं ।
वद्दूपलित्तमेयमोहिणयं णहोयरंतदेवयाविमाणयं ।
सिलायलासणत्थसिद्धखेयरं गहीरपंकलोलमाणसूमरं ।
णरिंददंतिदंतभिण्णचंदणं पुरंघिचित्तहारक्षित्तवंदणं ।
पढंतकीररिच्छसदपेसलं मरालियाणुगामिवालपाडलं । 10
तुसारफारफेणरासिसंयओ वणम्मि तम्मि राइणो णिकेयओ ।

घत्ता—तहो पंगणि मंदउ पडरइउ पंचवण्णु किंकिणिमुहल्लु ॥

तहिं अम्हइ पंजरण सहुं ठवियइं णं जममुहकवल्लु ॥ १६ ॥

15. १ T मण्णण २ मम्मणे. ३ AT पीडपं गणं भयाइं ४. AP एययाण. ५ AST add णित्त (T नेत्त) रत्तधारणहिं (A adds after it णिदुरापहारणहिं) चंचुघायघुम्मिरेहिं सेयतोयत्तिम्मिरेहिं, but P erased this by means of हदिताल. ६ T णिच.

16. १. ST दोहि वि. २ ST लक्खपक्ख. ३. ST जममुहि कवल्लु

दुवई—तणियडम्मि रत्तपत्तंछिउ हयपरतावदुक्खउ ॥

सीयलु सोमु रम्म णं णरवइ सहइ असोयक्खउ ॥ १ ॥

दोरिधोरचोरपरयारि	हिंसायारि तेण तलारि ।	
तहो तलि पंविमळसिलहिं णिविहउ	झाणारुढउ मुणिवरु दिहउ ।	
दोआसावंधणपरिखुंऊ	रायदोस दोदोसहिं मुक्कउ ।	5
धरियतिमुंड तिदंडविहंउणु	छिण्णतिसल तिलोयहु मंडणु ।	
हयगारवतिउ तिरयणभूसणु	चउकसायसिप्पीरहुआसणु ।	
चउसण्णाविसेसणिण्णासणु	पंचसमिदिसम्भावपयासणु ।	
पंचासवदारहं कयसंवह	पंचमहव्वयभारधुरंधर ।	
पंचमीसु पंचमगइसामिउ	पंचाचारमहापहगामिउ ।	10
थिर छल्लीवाणिक्कायदयावर	सत्तमेयमयतिमिरदिवायर ।	
अहुदुहुमयणिहुवणायर	अहुमपुहाविवासज्जाणायर ।	
अहुसिद्धगुणसंजोइयमणु	णवविहवंअचेरं जो वंभणु ।	
दहाविहु धम्मलाहु जिं लद्धउ	दहाणक्खउ जेण णिसिद्धउ ।	

घत्ता—पयारहपंडिमउ सावयहं जेण वियारिवि उत्तियउ ॥ 15

उद्धरिय जेण बारह वि तव तेरह चरिय विहत्तियउ ॥ १७ ॥

दुवई—जो मयमोहलोहकोहाइरिऊण रणम्मि दुम्महो ॥

जो तवचरणकरणजालावलिदहुधगत्तिवम्महो ॥ १ ॥

तं पिच्छिवि सो तलवरु रुद्धउ	चितइ दुहु धिहु पांविहउ ।	
विहलु णगउ दुक्खं छित्तउ	थत्ति महारी दूसिवि थक्कउ ।	
दीसइ ताम जाम अवंसउणं	णिववणाइ णिद्धाडमि सवैणं ।	5
कित्तिउ णियमाणे दूमिउ अच्छमि	कवहिं किं पि अपुच्छिउ पुच्छमि ।	
जं जिह भासइ तं तिह दूसमि	कैरिवि णिरुत्तर पच्छइ रूसमि ।	

17 S वारिय २ ST णिञ्जल ३ ST परिउक्कउ ४ ST चुक्कउ. ५ P कय ६ A समिह ७ ST जायण पर ८ S वभचेरि ९ T पडिमा

18 १ ST दप्पिहउ २ AP अवसवणउ ३ A खवणउ ४ ST करामि

किं पि अञ्जुत्तु दुहत्तु पवोल्लमि	अर्वसवणउ णीसारिवि घल्लमि ।	
इय सुमरंति मायावंति	वंदिउ साहु णिरिककयंति ।	
तहिं अवसरि तहु जोउ समत्तउ	जाणंतेण वि पिसुणु अभत्तउ ।	10
आसीवाउ दिण्णु भयवंति	धम्मवुद्धि तुह होउ भणंति ।	
णियंणुणु मोक्खु पयहु संपज्जउ	सुहु संभवउ भंति तुह मज्जउ ।	

घत्ता—णउ णिंदह मच्छह विच्छरइ ण पलंसइ ववह हरिसु ॥

समतणकंचणहं महारिसिहिं सत्तु वि मित्तु वि समसरिसु ॥ १८ ॥

19

दुवई—भणियं तलवरेण घणु धम्मु भणिज्जइ जोहसासणे ॥

गुणु तहो कोडिलग मोक्खु वि रणे वाणहो रिउविणासणे ॥ १ ॥

अण्णु धम्मु गुणु मोक्खु ण याणमि	हुउं पंचिंदियसोक्खइ माणमि ।	
तुहुं पुणु काइं मि दीसहि दुव्वलु	णत्थि चीर पंगुरुणु ण कंबलु ।	
अहु वि अंगइं रीणइं क्षीणइं	णयणइं गंपि कंबोले णिलीणइं ।	5
गत्तु मलावलित्तु कि ण घोअहि	रत्तिदिवसु णिमिसु वि कि ण सोवहि ।	
मउलियणेत्तवत्तु किं ह्यायहि	अम्हारिसइं भंति उप्पायहि ।	
ता सुणि भणइ सद्धानु णिउंजिवि	जीउ वि कम्मु वि दो वि विहंजिवि ।	
जाहु समीहमि सासयठाणहो	अजरामरहो परमणिव्वाणहो ।	
पुरिसु महेली संदु वि हूवउ	सोसु चंडु पुणु णं जमदूअउ ।	10
राउ पुणु वि पाइक्कु सुदीणउ	रुववंतु पुणु रुवविहीणउ ।	
मइलगोत्तु पुणु गोत्तसमुज्जलु	वलविहीणु पुणु अतुलमहावलु ।	

घत्ता—हुउ अञ्जु मेच्छु णरभवभवणे दालिद्विउ पुणु दविणवइ ॥

सोत्तिउ होइवि चंडालु हुउ विसमी भवैसंसारगइ ॥ १९ ॥

५ ST दुरुत्तु अञ्जुत्तु ६ ST अवसणु णीसारोप्पिणु ७. ST omit this line and P gives it in second hand.

19. १. S कवालि. २ ST समीहपि. ३. A भव

दुवई—मासाहार कूर मिर्गु काणणि पुणु तणयरु वि जायउ ॥

पुणु रयणप्पहाइ णरएसु वि विसद्वियगरुयघायउ ॥ १ ॥

णारउ पुणु हुउ जलयरु थलयरु	णहयरु पुणु तिरिक्खु वहुअहयरु ।	
पुणु कुच्छिय सूरजम्मावत्तइ	णिवडिउ परिचत्तइ रयणत्तइ ।	
अण्णण्णइ अंगाई धरंतहो	अण्णण्णइ ताई मेळंतहो ।	5
एम वप्प जीवंतमरंतहो	गयउ कालु दुक्खाई सहंतहो ।	
दुक्खु पावफलु हउं मणि मण्णमि	तेर्णिदियसुहाई अवगण्णमि ।	
मिक्ख चरमि अप्पउ आयासामि	थोवउं भुंजमि णिज्जणि णिवसामि ।	
धम्म पयंपमि मोर्णि अच्छमि	मोहु ण इच्छमि णिंदं ण गच्छमि ।	
कोहु ण संचमि कवहु विलुंचमि	माणु वि खंचमि लोहु विवंचमि ।	10
जायइ देहदुक्खि उव्वेवउ	कर्हि मि करमि णउ मयणुम्मायउ ।	
ण भयाउरु णउ सोएं मिज्जमि	हिंसारंभु उंभु णावज्जमि ।	

यत्ता—हउं अंघउ णारिणिहालणए बहिरउ गेयावण्णणइ ॥

पंगुलउ कुतित्थपंथगमणि सूअउ विकहावण्णणइ ॥ २० ॥

दुवई—जो आहार वेहु सो अण्णु जि मइं गहिओ अवेयणो ॥

सो सज्जेयणु व्व परिधावइ धवलणियद्धिओ अणो ॥ १ ॥

विणु धवलेण सयइ किं हल्लइ	विणु जीवेण देहु किं चल्लइ ।	
अण्णु जीउ महु अण्णु कलेवरु	तेण भइ हउं हुवउ दियंवरु ।	
परु ण दुगुंछमि मोक्खु समिच्छमि	झाणौलीणु गिरुत्तरु अच्छमि ।	5
अट्ट रउइ ज्ञाण णउ इच्छमि	धम्मसुक्कझाणि परु पेच्छमि ।	
आहाकस्सुहेसहिं चत्तउ	पिंदु लेमि जिह केवलिवुत्तउ ।	
पंचासवदारइं परिवज्जमि	एम वप्प इंदियवलु णिज्जमि ।	
भण्ह सुहइ गोसिणु ण दुवमइ	विणु छत्तेणं छाहि किं लवमइ ।	

20 १ ST मयु २ ST गिह ण गच्छमि ३ ST read this line कोहु ण संचमि माणु विवंचमि कवहु विलुंचमि (T विलंचमि) लोहु वि खंचमि ४ ST ण हसमि ण रममि णउ उव्वेयउ ५ A विकहावण्णणइ

21. १ T हल्लइ २ ST ज्ञाणारुहु ३ S पावासवदारइ ४ ST चवइ.

विणु जीवेण मोक्खु को पावइ	तुम्हारिसु किं अण्णउ तावइ ।	10
छंडहि तउ करि मेरउं वुत्तउ	जीउ वि देहु वि एक्कु णिरुत्तउ ।	
जिह तरकुसुमहो गंधु ण भिण्णउ	तिह जीउ वि देहाउ ण छिण्णउ ।	
फुल्लैविणारिं गंधु जिह णासइ	तिह तणुणारिं जीउ वि णासइ ।	
तं णिसुणेवि सुणिवरु आघोसइ	परमण्यहो वयणु परिपोसइ ।	
चंपयवासु वि लगाउ तेहो	एम गंधु जिह छिण्णउ फुल्लहो ।	15
तिह देहहो जीवहो भिण्णत्तणु	दिहउ किंकर चवहि जडत्तणु ।	
भणइ वीरु दिण्णइ पञ्चत्तरि	इंतु ण दीसइ जीउ पइतरि ।	

घत्ता—पर दीसइ सोणियसुक्कघरु गव्वम्भंतरि वुड्ढिगउ ॥

तं णिसुणिवि संजमणिर्यमणिहि कहइ भडारउ समियमउ ॥ २१ ॥

22

दुवई—दूरा पंतु सहु णउ दीसइ परक्कणम्मि लग्गओ ॥

णज्जइ जेम तेम जगि जीउ वि बहुजोणीकुलं गओ ॥ १ ॥

णकिं को वि ण रुवइं पेक्खइ	कर्णिण को वि ण भक्खइं चक्खइ ।	
अण्णगेज्झु अण्णे ण लइज्जइ	रुवे रुववत्थु जाणिज्जइ ।	
तं पि सविसयवग्गपडिचद्धउ	अण्णु होइ अण्णुमारिं सिद्धउ ।	
सुहुमु णं थूलिं णारिं छिप्पइ	करिकरेण किं राईं छिप्पइ ।	
सुहुमु जीउ सुहुमेण जि णारिं	दीसइ जगि केवलअहिणारिं ।	
ता सुंढीरु भणइ किं णिज्जइ	जोणिहिं केण जीउ आणिज्जइ ।	
तं आयणिवि णवजलहरयुणि	संसयहरु आहासइ तहो मुणि ।	
अयसिह छिंदिवि एक्कु महच्चइ	जायउ अवरु वि तवभट्टउ जइ ।	10
संभु वि धंभु वि कम्मायत्तउ	कम्माविवाउ लोइ धलवंतउ ।	
लोहु व कहण कइज्जइ	जीउ सक्कम्मि चउगइ णिज्जइ ।	

घत्ता—वित्थारु वि संघारु वि करइ अट्ठकम्मपयडिहिं गहिउ ॥

जगि कुंथु हवेप्पिणु करि हवइ जीउ सरीरमाणु कहिउ ॥ २२ ॥

५. T फुल्लविणारिं गंधु ण पावइ ६. T परिघोसइ ७. ST भिण्णउ ८. A णियमविहि

22. १. ST थूलणाणेण २. ST संहारु.

23

दुवई—जइ धुउ लोयमाणु णिरु णिच्चलु किरियागुणविवज्जिओ ॥

तो तहो कम्मवंधु कह होसइ भीसणभवसमज्जिओ ॥ १ ॥

बंधि विणु कहिं गुहसीसत्तणु घडइ चप्प अवरु वि तवसित्तणु ।

सुद्धहो रइ तसु अंगि ण लग्गइ सग्गु मोक्खु किं कारणु मग्गइ ।

विणु जीवेण फासु किं सयणइ परिआणइ उक्कोइयमयणइ ।

5

विणु जीवेण जीह किं लक्खइ रसविसेस णाणाविह चर्म्मवइ ।

विणु जीविं पेच्छंति ण नेत्तइ अग्गइ थक्कइ वइरइ मिच्चइ ।

विणु जीविं घुसिणाइं ण माणिउ धाणिं कत्थ वि गंधु ण याणिउं ।

विणु जीवेण कण्णु णायणणइ सहु सुहासुहु किं पि ण मण्णइ ।

विणु जीवेण लुहु णिच्चिद्धइ पच ताइं कुलगुरुणा सिद्धइ ।

10

अयहरिहरईसरसिवणामइ फासाइयइं गुणगँहधामइ ।

घत्ता—णउ फासु ण रसु णउ रुउ तहो गंधु ण सहु वि वज्जियउं ॥

पर करणहिं पंचहिं पंचगुण जाणइ महं आयणियउं ॥ २३ ॥

24

दुवई—सुरगुरु लोयणेहिं जं पिच्छइ इच्छइ तं समक्खयं ॥

जो ण णियइ धरम्मि चिरपुरिसणिहाणघडं पि णिक्खयं ॥ १ ॥

वायाकुंतु वंदु दप्पुम्महु विसयकसायरायरसलंपड ।

सो किं जाणइ दव्वइं फुरियइं वायरसुद्धमइं दूरंतरियइं ।

गायइ वायइ णच्चइ खेळइ कामिणिघणयण हत्थिं पेळइ ।

5

अरिवल हूलइं सुलइं फालइं खेत्तइं गामइं णयरइं जालइं ।

पावकम्मि किं सच्चउ पेक्खइ किं कारुणिं कासु वि अक्खइ ।

जइ सिद्धंतु अवेहिं कहियउ लइ तो महं एउ जि सद्वियउ ।

कुम्मरोमकंयलपंगुत्तिं णहकुसुमंचिउ वंझहि पुत्तिं ।

घत्ता—णिकलुणइ जायइ णउ मरइ ण करइ ण धरइ णउ हरइ ॥

10

णिकलु अरुउ परमेहिं पडु भवसंसारि ण संसरइ ॥ २४ ॥

23 १ ST सिद्धहो २. A भक्खइ ३ ST गुणगणघामइं.

24 १ T णिक्खय २ S वायइ गायइ ३. T लायइ ४ T सुलइ ५ T पावधम्म ६ T वंझापुत्तिं

दुवई—इंदपंडिदचंदविसहरणरक्षेयरविरइयच्चणो ॥

अट्टोत्तरसहासलक्षणधरु केवलणाणलोयणो ॥ १ ॥

अट्टपाडिहेरामललंछणु	णं उदयायलि थिउ मयलंछणु ।	
धम्मचक्रिकयमणमलणिगमु	वीयरउ मुणि मुणिवरपुंगमु ।	
एहउ होइ सयल परमप्पउ	तिं मासिउ हउं जाणमि अप्पउ ।	5
सो ण णिच्च पज्जाएं वुच्चइ	दव्वत्थे पुणु णिच्च जि सुव्वइ ।	
णिच्चु भणंतहं ण मरइ ण हवइ	णिच्चु भणंतहं णं रमइ ण चवइ ।	
णिच्चु भणंतहं गयणसमाणउ	ठाइ जीउ गयकिरियाठाणउ ।	
णाणाभेयं जीव जिणु भासइ	एक्कु जि जीउ भट्टु किं विरसइ ।	
एक्कु हसइ अणेक्कु वि रोअइ	एक्कु चेश अणेक्कु वि सोअइ ।	10
एक्कु जाइ अणेक्कु वि थक्कइ	भिडइ एक्कु अणेक्कु वि संकइ ।	
एक्कु सीसु अणेक्कु वि गुरु णरु	एक्कु राउ अणेक्कु जि किंकर ।	
मणिजासवणहेउ किं दिज्जइ	रुविं किं अरुवि परु दिज्जइ ।	
असिवरेण गयणयलु ण छिज्जइ	एण णाहं महु हासउ दिज्जइ ।	
णिम्मलु किं रैम्मइ परराएं	भयवं भयवहो होउ विवाएं ।	15

घत्ता—जणि णत्थि अणुइह तवचरणु पत्तवडियपलरसरसिउ ॥

विण्णाणखंभु पुरिसु वि भणइ वुद्धु भडारउ साहसिउ ॥ २५ ॥

दुवई—जइ तिल्लोकखंभु विण्णाणु वि ता सुगयंतरेगए ॥

भंतिए भंति केम जाणिजइ सादिज्जइ जणगाए ॥ १ ॥

खणि खणि अण ढोइ जइ चेयण	ता को मुणई छमासीचेयण ।	
वासणाइ जइ णाणु पयासइ	तो वासण खणि किं णउ णासइ ।	
किं सा पंचहं खंधहं भिण्णी	जीवसिद्धि एमई पडिवण्णी ।	5

25. १. T फणिट २. ST ण घरइ ण करइ, A णरवइ ण चवइ. ३. A णाणाजीवभेय ४ ST भिज्जइ

५. ST रप्पइ.

26 १. S तयलोकु मंतु; T तेल्लोकभति २. T सुयइ ३ ST लइ मइ.

तो सिरसिहरि चडावियहत्थै	मुणि वंदिउ भडेण परमत्थै ।	
विसरिसकुसुमबाणविणिवारा	भणु किं पेसणु करामि भडारा ।	
भणइ भडारउ धम्म लईज्जइ	धम्मि सग्गु मोक्खु पाविज्जइ ।	
धम्मि होति मणुय हरि हलहर	चारणचक्कवाट्टि विज्जाहर ।	
पायपोमपरिघुलिय पुरंदर	पहाणसलिलपक्खालियमंदर ।	10
धम्मि होति जिणिंद णरिंद वि	धम्मि होति सुरिंद फणिंद वि ।	
ससहरवयणउ कुवलयणयणउ	माणियमयणउ उज्जलरयणउ ।	
सुहमुहपवणउ भूसियभवणउ	लीलागमणउ मुणिमणदमणउ ।	
मम्मणभणियउ कोट्टावणियउ	घणघणथणियउ णं सुरगणियउ ।	
धम्मि महिलउ होति घरत्थहं	परिहियविविहविट्ठसणवत्थहं ।	15

यत्ता—धम्मि रयणंसुजालंधरइं जालगवक्कमणोहरइं ॥

सुविचित्तचित्तभाभासुरइं सत्तपंचभोमइं घरइं ॥ २६ ॥

27

दुवई—धम्मि होति जाणजंपाणइं धयधवलायवत्तयं ॥

चामर रह तुरंग मायंग महाभड वलाइं भत्तयं ॥ १ ॥

पावेण महिलाउ जायंति महालाउ	जाराणुकूलाउ घणहरणलोलाउ ।	
पिंगुद्धवालाउ लंबिरकवोलाउ	दंढोद्धरुद्धाउ दूहवउ दुट्ठाउ ।	
कुलमग्गभट्ठाउ कट्ठाउ धिट्ठाउ	सुहणिट्ठणट्ठाउ णोलग्गकंठाउ ।	5
णिम्मुक्कणेहाउ दुग्गंधेदेहाउ	खयकाललीलाउ कलहेक्कसीलाउ ।	
सोहाविहीणाउ दारिद्रीणाउ	खरफरुसभासिणिउ गेहम्मि गेहिणिउ ।	
णिवसंति दुरिपण चिरजम्मचरिपण	तिलपिंडखंडेसु तुसविरसपिंडेसु ।	
डिंभाइं लग्गंति रोअंति मग्गंति	सीपण कपंति उण्हेण तप्पंति ।	
वापण भिज्जंति भुक्खाइ छिज्जंति	फट्ठाइं णिघसणइं फुट्ठाइं भायणइ ।	10

४ A रहज्जइ ५ T पायपोम्म ६ ST पाडेइ ७ ST सत्तपंचभडमइं

27 १ T दुट्ठो २ P omits सुहणिट्ठणट्ठाउ णोलग्गकंठाउ, ST read पावेक्कणिट्ठाउ for सुहणिट्ठणट्ठाउ.

३ ST तुसरइय ४. AST adds after this दुग्गय (A दोहग्ग) कुडुवियइ णियकयाविडवियइं (A मयमह. विडंवियइं), but A adds this in second hand

णीरसइं भोयणइं णिव्वंधुपरियणइं बहुछिद्वजजरइं कुहियाइं कुडिहरइं ।
 संजणियतावेण जीवरस पावेण दुक्खाइं पसरंति सुक्खाइं ण ह्वंति ।
 घत्ता—इय जाणिवि तुहुं करि धम्म तिह जिह जीववहणु ण वि संभवइं॥
 तं णिसुणिवि मुणिवरिंदवयणु विद्वसिवि तल्लवरु पडिलवइ ॥ २७ ॥

28

दुवई—जिम्मइ मासखंडु पसु हम्मइ गम्मइ सग्गवासहो ॥
 एम भणंति देवगुरुवमण णाणु ण जिणवरेसहो ॥ १ ॥
 तं णिसुणिवि मुणिणाहिं वुत्तउं इंदियवज्जिउ णाणु णिरुत्तउ ।
 जीवसहाउ ण अण्णायत्तउ साहणकमपडिक्खलणिं चत्तउ ।
 इंदियवुद्धिप काइं मि पिक्खइ काइं मि पुणु जम्मि वि णो लक्खइ । 5
 सुत्तहो मत्तहो मुत्तछावणहो सुणहुल्लउ मुहि सवइ विसण्णहो ।
 तं तिहुवणु तियालु संगायउ भणु भणु वप्प केण विण्णायउ ।
 घासिं भारहु सयलु वि दिट्ठउ अण्होतु जिं किह लोयहं सिट्ठउ ।
 ठविय केम महि संख पयासहि परमाणुअउं गणिउं परिहासहि ।
 गहगहणुल्लउ केम पमाणुउ गहणु केम गयणंगणि जाणिउ । 10
 घत्ता—सव्वणहु अणिंदिउ णाणमउ जो मयमूहु ण पत्तियइ ॥
 सो णिंदिउ पंचिवियणिरउ वइतरणिहि पाणिउं पियइ ॥ २८ ॥

29

दुवई—किं केण वि जयम्मि ण कैयाउ रियाउ भणंति णिदया ॥
 ण हि सयमेव थंति पंतिप णहे मिलिऊण सद्दया ॥ १ ॥
 अणुसंघट्टणि सहु विहावइ उट्ठिउ खाणि णहयलि परिघावइ ।
 पसुहुं वि णिज्जीवहं वि अणक्खरु सो संभवइ महुरु अवरु वि खरु ।
 णरमुहवण्णठाणसंकेयहो वुद्धिप णिज्जइ भासाभेयहो । 5
 वेउ सयंभु भणंतु ण लज्जइ दियवरवरकइकिंत्तिण पुज्जइ ।
 विग्गहवंतु देउ णउ अक्खइ पंडव सुरसुअ मुहियइ झंखइ ।

५ ST add after this पावेण टंडियइं धम्मोण छंडियइ ६. A लहति ७. AP णरवर

28 १. T रिसिणहें. २. A वि. ३. ST मइमूहु

29. १. AST कियाउ. २. ST किंत्तिण; A किंत्तिण

अंसु ण लब्भइ णिञ्चाणिरंसहो वासुएउ किह किउ रिउ कंसहो ।
 हिंसइ सग्गु मोक्खु सुयसंगमु अण्णु पुराणु अण्णु वेयागमु ।
 अण्णु देउ अण्णु जि पुज्जिज्जइ किं वोलिज्जइ हो हो पुज्जइ । 10
 वयणु कुमारिलभट्टहो केरउ अइअसुद्धघम्महो विवरेरउ ।
 घत्ता—गेयँइं वेयँइं मइं जाणियँइं हरिणहो मरणु पयासियउ ॥
 पकिं गिरु णिकिउ समरउलु अवरें दिवँउलु पोसियउ ॥ २९ ॥

30

दुषई—मीण गिलंतु ण्हंतु जइ सुज्जइ ता कंको महामुणी ॥
 वदिज्जइ चरंतु णहतीरिं किं किज्जइ परो मुणी ॥ १ ॥
 मिढी हरिणी वि नाइ वि तणयरि पारिं हईं सूअरि वणयरि ।
 जिणवरदिट्ठिहिं सव्व समानी देवि मणिवि सुखसहिंसमाणी ।
 वंदेइ नाइ पुणु वि जो मारइ अप्पउ भवसेसारहो तारइ । 5
 गोसुंअ जाणिण घम्मि रइ माणइ सोयामाणिहिं मज्जु वक्खाणइ ।
 हो तहो विण्णहो तत्ति ण किज्जइ रिसहिं दिहुउ घम्मु लइज्जइ ।
 दुद्धरु होइ धम्मु अणगारउ लइ परिपालहि तुहुं सागारउ ।
 अणालियगिर जीवइ दय किज्जइ परघणु परकलत्तु वेचिज्जइ ।
 अणिसाभोयणु पमियपरिग्गहु मणि ण णिहिण्णइ लोहँमहाग्गहु । 10
 महम्मइरामिसु पंजुवरिफलु णउ चक्खिज्जइ कयदुक्खियमलु ।
 किज्जइ दसदिसपच्चक्खाणु वि भोउवभोयमुत्तिसंखाणु वि ।
 मईरक्खणु अवह वि सुदसवणु वि पाउँसकालि गमणवेरमणु वि ।
 जीवाहार जीउ ण धरिज्जइ णियपहरणु ण वि कालु वि दिज्जइ ।
 घत्ता—अट्टमिदिणि अवरु चउदसिहिं छिवँइ पुरंधि ण थण दुहडि ॥ 15
 उववासु एक्कठाणु वि करहि एक्कभत्तु जिमं णिव्वियडि ॥ ३० ॥

31

दुषई—जिम पुण कंजिएण भुंजेज्जसु झाइयघम्मझाणभो ॥
 णिवसिज्जसु कहि पि जिणमंदिरि जणियमलावसाणभो ॥ १ ॥

३ ST गोएँ वेए ४ A दियवलु

30 १ ST वदइ पुणु वि गाय जो मारइ २. AST गोसव ३ ST 'लोहमहाग्गहु ४. A मयरक्खणु
 ५ ST पाउसि कि पि ६ ST म च्छिव पुरंधिहिं थणदुहडि.

पवि पवि तुहुं एम करिजसु	संयलु वि कम्मु संहिसु चपजसु ।	
अहसु पत्तु दंसणि जाणेजसु	जीवदयावरेण होपजसु ।	
मज्झिमु घरवइ उत्तमु संजमि	संठिउ समदमवयणियसुजमि ।	5
अभयाहारोसहसुअदाणइं	तिविहपत्तविरइयसंमाणइं ।	
दिण्णइं गरुयपुण्णसंताणइं	पुरिसइं विंति पंचकल्लाणइं ।	
दंसणु णाणु चरिउ विंतिजइ	किरियापुर्वि जिणु वंदिजइं ।	
रोसु तोसु हासु वि वंचिजइ	समभावण भावि भाविजइ ।	
इय संमाइउ भणिउ तियालइ	घरपढिमग्गइ अहव जिणालइ ।	10
अह पुणु उत्तरदिसि सवढंसुहु	ठाइवि होइवि सुरवइदिसिसुहु ।	
मणिण गियच्छिउ जिणवरसिरिमुहुं	कुगुरुदेवइं होवि परंभुहु ।	
अंतर्कालि सल्लेहणमरणं	अवसु मरेव्वउं णिजियकरणि ।	

घच्चा—तं णिसुणिवि पभणइ पवरभहु अम्हइं कुलि मारणु पढमु ॥

तं वज्जिवि संयलु परिग्गाहिउ धम्महो केरउ कहिउ कमु ॥ ३१ ॥ 15

32

दुवइ—इउं पुरवरतलरु पइ मारमि दारमि भारभंडणे ॥

महु वउ णत्थि देवमुणिपुंगवदुद्धरचोरमारणे ॥ १ ॥

पियरपियामहकमसंचारिं	महु कुलघम्मु वहु णरमारिं ।	
तं णउ सुअमि इयर वउ लइयउ	तं णिसुणिवि रिसिणा पुणु कैहियउ ।	
पउ गियच्छिइ अच्छइ गियडउ	जिह भवि भमियउ कुकुडजुयलउ ।	5
तिह भमिहीसि तुहुं मि संसारइ	लगउ कउलघम्मवित्थारइ ।	
भासइ णरवरु कहइ चिराणउं	तंवचूलजुयलस्स कहाणउं ।	
कहइ मुणीसरु मायापुत्तइं	इह होताइं लच्छिसंजुत्तइं ।	

घच्चा—अच्चंतकुसंगि जायएण जायउ भाउ सकवसउउ ॥

मारिवि कुलदेविहि दिण्ण वलि एयाहिं कित्सि कुकुडउ ॥ ३२ ॥ 10

31. १ S omits this line; T reads संयलु वि धम्मु अहिंस वरेजसु २ ST omit this line,

३ A चरण. ४ AS अंतयालि

32. १. ST संदणे २ ST लवियउ ३. T तुहुं जि.

33

दुवई--णियतणु घणु विणासिवि भयतुंगई मरिवि छुहावसं गई ॥

संजायाई बे वि सिद्धिसाणई पुणु पसवई भुयगई ॥ १ ॥

पुणु हससुंमारभवयत्तणु	पुणु अय आयय अयमहिसत्तणु ।	
संपइ जायउ पुणु वि णवल्लउ	पेच्छासि रत्तसिहरमिहुणल्लउ ।	
ता णरेण कुलधम्म सुयप्पिणु	लइयउ सावयवउ पणवेप्पिणु ।	5
अम्हई विणिण वि णिसुणियजम्मई	मणि संगहियजीववयधम्मई ।	
अइअउव्वलाहिं संतुइई	लवियई सुमहुइ कर्यउकंठई ।	
णवरम्हारउ सहु सुणंति	धणुगुण भग्गणि क्षत्ति कुणंति ।	
भणिय देवि जसवइणरण्णाहिं	मेहुणसण्णावहणुच्छाहिं ।	
पेच्छि देवि धणुवेउ अभग्गउ	सहवेहु दक्खालमि लगगउ ।	
घत्ता--इय भासिवि राए सुक्कु सरु वम्मई तेण विलुक्काई ॥		

अम्हई विणिण वि पंजरि ठियई दहविहपाणि मुक्काई ॥ ३३ ॥

34

दुवई--वे वि मुयाई कंठणिभिण्णई सोणियकिमिणिहेलणे ॥

सुयपणइणिहि गग्गि संकमियई कुसुमावलिहिं तक्खणे ॥ १ ॥

पावपरंपराइ णिह वणियउ	हउं सुण्हहे णियपुत्ति जणियउ ।	
जा चिरु हौती माय महारी	परमेसरि चंदमइ भडारी ।	
सा णियकम्म भववलि दिण्णी	णत्तिहे णत्तिपण उत्पण्णी ।	5
गव्मइउ जुयल्लउ जइयहु	मासाहारु ण वच्चइ तइयहु ।	
णवैमासहि सुव कुमरहं जुवलउं	संजणियउं सुहजोई विमलउं ।	
जणणिए हउं जणणेण वियाक्किउ	अभयरुइ त्ति कुमार पकोक्किउ ।	
अभयमइ त्ति सत्ति णं कामहो	सस पत्तिवइह कंति व सोमहो ।	
विणिण वि सयलकलाणिउणियरई	जावई णययाणंदियपियरई ।	10
महु जुयरायपहु वज्जेसइ	लोउ सभोउ भवणि भुंजेसइ ।	
कजई तेण मयामिससिद्धिहिं	जसवइपहु पत्थिउ पारद्धिहिं ।	

33 १ T कयउक्किहि

34 १ ST अइ २ STomitthis line, AP add this in second hand. ३ STधम्महो, A वम्महो

अगाइ काइलसदहो मिलियइं   पंचसयं सोणइयहुं चलयइं ।
 उववणि तरुवरतलि आसीणउ   उगगतत्ततचतावैं खीणउ ।
 ता दिट्ठउ कुसुमसरवियारउ   छाणारुहु सुदत्तु भदारउ । 15

घत्ता—पट्ट चितइ सिद्धिविणासयरु अवसवणउ कहिं आइयउ ॥
 खलु खवणउ तइयइ धाहिरउ कहिं महु जाइ अघाइयउ ॥ ३४ ॥

35

दुवई—इय संचितिकण मणि पिसुणिं णियसुणहउ विसुक्कओ ॥
 णं चलु विज्जुपुंजु मणपवणजवालउ णं पिसक्कओ ॥ १ ॥
 अणुमगैं तहो पविणहरंकुर   सोणइयहिं मुक्क णियकुक्कुर ।
 भसणहं ताहं सुतिक्कइं ढसणइं   णं रायहो मयमारणवसणइं ।
 वंकरं उज्जुयत्तु णइ पत्तइं   पुंछइं णं पाविट्ठहो चित्तइं ।
 जीहइं णं हिंसातरुपल्लव   णक्कइं णं तहो अंकुर णव णव ।
 सुणहा पावपुंजइं व दिट्ठा   पारद्विय ताइं वि णिकिट्ठा ।
 मयंडलु इतिं वसितु वणि दिट्ठउ   अद्धउ जोहिं सुणहं उच्चिट्ठउ ।
 ते जि सुणहं दारियसारंगइं   अण्णु किं सुणहं मत्तयइं सिंगइं ।
 ते गुणवंत हसंति भसंति व   आकोसंति खंति मारंति व । 10
 सुणिवरतवसामत्थिं णिरत्था   संयल धि धियं ओणावियमत्था ।
 सुणइं णियवि लेवि सहं असिवरु   राउ पधायउ मारहुं सुणिवरु ।
 तां तहिं केण वणिदिं बोह्लिउ   वणि कल्लणमित्तु अंतरि ठिउ ।

घत्ता—विरपप्पिणु अंजलि वणिवरेण बोह्लिउ राउ जणत्तिहरु ॥
 जइ मारहि जइवर वयसहिय तो किं करइ विहिं समरु ॥ ३५ ॥ 15

36

दुवई—पणवसु पवणवरुणवइसवणशुयं विसप विरत्तयं ॥
 ता पच्चिचइ णिवइ कोवारुणु पइं किं हो पउत्तयं ॥ १ ॥

35. 1 T हरिणमसु दंतावलिदिट्ठउ. 2 ST सयल वि संठिय पणवियमत्था 3. A ठिय 4. ST ता तहिं
 अवसरि णं दइवें णिउ

णग्गु अमंगलु कैजविणासणु
तहो पयजुइ पडंतु किं बुच्चमि
ता पभणइ वणि गंजोल्लियमणु
णग्गउ खेत्तवालु कत्तियकर
लोहवलयकयकमखरवाहणि
भीमइं भक्खियमाणुसमासइं
हत्थगहियकंकालकवालइं
संतु जीवदयवंतु सुणिम्मलु
णग्गउ परमहंसु पर ह्यायइ
तिरियणभूसणु णग्गउ भावइ
अणु वि पइं अण्हाणु किं दूसिउ
जणि अण्हाणु पउत्तु कुणंतहं
अयमलसलिलिं सुज्झइ कप्पइ
माणुसु पुणु थिप्पइ वसचोप्पइ
धुप्पइ धुप्पइ पुणु वि अचोक्खउ
फुल्लमालचंदणघोयंवर

जो मई पावेव्वउ जमसासणु ।

वेयवंत दियवरहं ण बुच्चमि ।

णग्गउ रुहु धूलिधूसरतणु ।

5

रणह्णंतपयगयणेउरसर ।

णग्गी जोइणि मुंडपसाहणि ।

एयइं सव्वइं पिउवणवासइं ।

मंगलाइं किह भणु हिंसालइं ।

साहु भडारउ केम अमंगलु ।

10

णग्गउ णग्गपहिं जणु जायइ ।

तो वि मुणिदह दोहं जणु लावइ ।

णिदावयणु मुणिदहो भासिउ ।

किं पुणु रिसिहिं महातववंतहं ।

देहं किं सुज्झइ दुक्कियलंपडु ।

15

लोहमोहमायामयसुक्कइ ।

णयरोयसरपसरसारिक्खउ ।

तांम सुद्ध जा दूरि कळेवर ।

घत्ता—सव्वंगु पवित्तु महारिसिहिं पत्थिव दुद्धरतवघरहं ॥

लालारसु लग्गउ तणुमलु वि हरइ रोउ रोयाउरहं ॥ ३६ ॥

20

37

दुवई—जाणंउं पायधूलिलेवेण वि णासइ पावपंकओ ॥

ताणमिसीणमीसं पणविज्जसु छइइ मच्छरोकओ ॥ १ ॥

आमोसहि पविउल्लखेलोसहि

जल्लोसहि विप्पोसहि णंसहि ।

अहयमहाणसद्धि सव्वोसहि

एयहो णउ डसंति अंगइं अहि ।

एयहो हरि करि पुणु वि ण लग्गहिं

भिल्लपुलिंदइं णहलवल्लगहिं ।

5

36 १ ST कज्जपणासणु २ A णग्गउ ३ ST सव्व ४ ST तिणयणु गियतणु णग्गउ भावइ, ५ ST दोसइ लावइ ६ AP अयमयसलिलि ७ ST omit this line ८ ST omit this line, ९ ST ता सुधुंय
37 १ ST जाणं; A जिणम २ सीसु ३ AST पविमल ४ ST omit this line.

जइ रूसइ तो पाडइ सकु वि	मेरुमहीदर सउं तिल्लोक्कु वि ।	
तेयरिद्धिपज्जलियसिद्धिहि	को किर थकइ पयहो दिट्ठिहि ।	
पर किं बलि वि जलहं ण रूसइ	पणवंतहं सज्जणहं ण तूसइ ।	
अइमज्झत्थु महत्थु महाजसु	जीवियमरणि मुणिदु समंजसु ।	
पयहो अरिणरसत्थाहिं धित्तइ	लैइ ताइं जि हवन्ति सयवत्तइ ।	10
इय एवहुदो कित्तिणिहाणहो	कर पसरिजइ केम क्किवाणहो ।	
सीहं सदूलइ वि अणुग्गहु	जेण कियउ जिणधम्मपरिग्गहु ।	
अइवा इउं किर बोल्लमि सावउ	पेक्खु पेक्खु मुंनिवरहं पहावउ ।	
परमारणसीलइं लल्लकइं	सुणहइं पंचसयइं पइं मुकइं ।	
मुणिवरपायमूलि लोलंतइं	चललंगूलदंडचालंतइं ।	15
पेक्खु पेक्खु मा मुज्झहि मोहिं	वंदहि साहु म डज्झहि कोहिं ।	

घत्ता—णामेण सुदत्तु गुणोहणिहि होंतउ राउ कलिंगवइ ॥

कुसुमालघरहु वंधहुं वहहु णिविण्णउ इहु हुवउ जइ ॥ ३७ ॥

38

दुषई—णियणायाहियारिथियदियवरणियरेण विणिउंत्तओ ॥

तकरपाणिपायसिरसंडणदंडणविहिविरत्तओ ॥ १ ॥

जीवघणासपास छेडेविणुं	जुण्णउ तणु व सरज्जु सुपविणु ।	
थिउ गिरिगहणे महरिसि होइवि	भो भो जसवइ रोसु पमाइवि ।	
पणवहि चरणजुयल्लु पयहो तुहुं	कर मउलेवि अवलोहि रिसिमुहुं ।	5
इय कल्लाणमित्तवयणुल्लउं	लग्गउ कण्णि णरिंदहो भल्लउं ।	
वंदिउ गुरु गुरुआरण भत्तिप	तेण वि सव्वजीवकयमित्तिप ।	
धम्ममलाहु होउ त्ति पघोसिउ	वच्छल्ले महुरक्खरु भासिउ ।	
चित्तइ णियहियवइ णिवसुंदरु	अचलत्तेण धीरु गिरि मंदरु ।	
गंभीरत्तणेण रयणायरु	तेपं सइं पुणु चंदु दिवायरु ।	10
णं पुंजेप्पिणु ठवियउ संजमु	मुणिवेसि णं संठिउ उवसमु ।	
णं माहण्णसारु तवसत्तिहि	आवासउ णं जिणवरभत्तिहि ।	

५ ST चंदकु वि सकु वि तेल्लकु वि ६ ST लग्गइ ताइ ७ ST पच्चक्खु ८ ST लोलतइ ९ ST चघणवहेण.

38 १ A पउत्तउ २. ST छिंदेप्पिणु.

पुष्पदंतविरहयुग

णं द्यवेद्विहि कीलागिरिवरु
पहउ साहु साहु सुइ संतउ

खंतिपवरपोमिणियहि सरघरु ।
मइ पांवि मारण आढत्तउ ।

घत्ता—पच्छित्तु करमि दुब्बिलसियहो सीसु लुणेपिणु अप्पणउ ॥

15

णिवचिंत्तिउ मुणिवि मुणीसरिण जंपिउ सवणसुहावणउ ॥ ३८ ॥

39

दुवई—हो हो हो णरिंद किं चिंत्तिउ अलिउलणीलकेसयं ॥

णिंदणगरुहणाइ तमु णासइ मा खंडहि ससीसयं ॥ १ ॥

ता पहु चवइ गुञ्जु किह लक्खिउ
हियउ सुणेवउं किं फिर साहसु
छोयालोयउ जं जि समिच्छहि
पुणरवि जगरवि रिसिहि णवेपिणु
जसहरु सहुं जणणिए कहिं जायउ
कहइ सूरि सियपलिउ णियच्छिवि
दुद्धरु तउ चरेवि भयमयवहु
परियणसैयणाणंदजणेरइ
कुलदेवयहि पुरउ परिवायवि
यत्थु जि णिहयइं मायापुत्तइं
णरैवइ संजायइं सिहिसाणइं
सुणहिं मारिउ जो मोरुल्लउ
पइं फलइं हउ फोडियमच्छउ
सो अल्लियाहि जीउ जाणेजसु

मणु वि महारउ मुणिणा अक्खिउ ।

भणइ सेट्ठि परमेट्ठि समंजसु ।

तं जि कहइ जइवइ परिपुच्छहि ।

5

भणइ राउ महु ताउ मरेपिणु ।

कहिं जसोहु जसपसरियछायउ ।

तुह जणणहो कुललच्छि पर्यच्छिवि ।

गउ सुरहरहो जसोहु पियामहु ।

पट्ठंभि णरणाह तुहारइ ।

10

पिट्ठिं विरइउ कुक्कुडु भाइवि ।

गरलवसेण पत्त पंचत्तइं ।

एम जीउ पावहं फलु माणइ ।

सो परियाणसु तुहुं जणणुल्लउ ।

सारमेउ जो महिपरुहत्थउ ।

15

एवहिं जीवहं जीविउ दिज्जसु ।

घत्ता—पुणु विसहरारि तुह पिउ हुवउ तहो मायारि भीयरु उरउ ॥

सो खड्डउ तेण भयंकरिण सइं पुणु मरिवि तरच्छहउ ॥ ३९ ॥

१ Sदयदेविहि ३. ST परम ५ ST सत्तउ

३९ १ ST जइ तुहुं २. A समपिपि. ३ A तवेवि. ४ T णयणाणंद. ५ S मारिवि ६. ST एत्थुज्जेणिहिं मायापुत्तइ. ७ ST भवसागरि जायइ. ८ ST भीसणु

दुवई—मुउ सिप्पाणईहि उप्पणउ सुज्जयणारिमारओ ॥

पई मारियउ जणजणणी चिरु दुद्धरु सुंसुमारओ ॥ १ ॥

वेपं भासिउ भट्टमरट्टह	रोहियमच्छु दिणु जो भट्टह ।	
तेरउ बप्पु पई जि संताविउ	सो कयपहरइं विहुरइं पाविउ ।	
तहिं जणणीयाहि अइयाहि अइयउ	हूवउ पावपढलसंछइयउ ।	5
जुहिं दे सिंगगे भिण्णउ	मायारूढउ तहिं जि विवण्णउ ।	
जीविउ बीयाविंदुसंमाइउ	अप्पउ अप्पण मई जाइउ ।	
थिउ पुणु गन्धं तरि णियमायहि	भंगुरअंगो णामियकायहिं ।	
मयमारणि पारद्धिण सिद्धी	सा छाली पत्थिव पई विद्धी ।	
पियमायरिहि पोट्टु दोहाविउ	छावउ जीवमाणु अवलोइउ ।	10
अप्पिउ घाणियहिं तेण जि रक्खिउ	घरु आणिउं ता आमिसु भक्खिउ ।	
पाउ लुणेवि दिणु णियमायहि	पुब्बजम्मि तहु तणियहिं जायहि ।	
अयइयमय णिव तुह चाणग्गि	कय पुणरवि सयत्त कयमग्गि ।	
इई सिंधुमहिंसु अयरुवउ	जाणसि किण तुरयजमदूअउ ।	
उअरहो हेहि अग्गि जालाविउ	जो पई विरसमाणु पडलाविउ ।	15
सो सेरिट्टु अज्जी य तुहारी	अवसु ण चुक्कइ वाय मढारी ।	

घत्ता—सो छेलउ महिसु वि संभरहि अवरपक्खि जहिं जइयहु ॥

पई संढिवि संढिवि वंभणइं आउ दिणु तहिं तइयहुं ॥ ४० ॥

दुवई—वे वि सुयाइं ताइं पुण कुक्कुडपक्खिभवे पवण्णइं ॥

तित्थु सुणेवि सहु णंढणवणि पई वाणेण भिण्णइं ॥ १ ॥

तहिं मरेवि णिरुवमलायण्णइं	कुसुमावालिहिं गग्गि उप्पण्णइं ।	
पम बप्प विसहियसंसारइं	अभयमईअभयरुइकुमारइं ।	
एवहिं पुण्णवंधपारंभइं	घरि अच्छंति तुज्ज पियडिभइं	5

40 १ ST जूहेसे.

41 १. AST मयाइं. २. ST चट्टपुण्णपारभइं.

अमयमइ चि देवि तुह मायरि	मंसासिणि णं भीमणिसायरि ।
गुणगणवतं महारिसि णिदिवि	कुगुरुकुदेवहं चरणहं वंदिवि ।
मीण जियंत जियंत तलेप्पिणु	भोयणवेळइ विष्णहं देप्पिणु ।
सहं अक्खेप्पिणु मज्झु पिप्पिणु	जारहो कारणि पइ मरेप्पिणु ।
णिट्ठियट्ठि कुट्ठेण कुट्ठेप्पिणु	अहरउद्वेसाणेण मरेप्पिणु ।
पंचमणरेयहो गय सा पाविणि	जसहररायहो केरी मांमिणि ।

IC

घत्ता—दुक्कर्मि णिवहइ णरयविले सुद्धिउ कहिउ अवगण्णइ ॥

सिरिपुष्पयंतजिणवरवयणु मूहु लोउ णायगणइ ॥ ४१ ॥

इय जसहरमहारायचरिए महामहल्लणणकण्णाहरणे महाकइपुष्पयंतविरहए महाकळे
जसहरमणुयजम्मलाहो णाम तहुउ परिच्छेउ समत्तो ॥ १ ॥

IV

*अस्मान्तदानपरितोषितवन्दिद्वन्दो
 वारिद्रौद्रकरिकुंभविभेददक्षः ।
 श्रीपुष्पदन्तकविकाव्यरसामितृप्तः
 श्रीमान्सदा जगति नन्दतु नन्ननामा ॥ १ ॥

I

णिष्ठाणिवि दुहभरियं महु भवचरियं जसवश्णिर्वहियं चलिउ ॥
 सोयरसु पघाइउ अंगि ण माइउ णयणंसुय धारहिं गलिउ ॥ धुवकम् ॥

दुवई—मुणिकमकमलजुयले लोलंतु पघोसइ एमं पत्थिओ ॥
 हा हा मज्झु जणणु जिं मारिउ सो भुवणयलि णिक्किओ ॥ १ ॥

अज्झु जि संघारमि पाववेरि	लइ ण करमि केण वि समउ खेरि ।	5
पिट्ठमपं कुक्कुडपं हण	मणि मणिपण दुरियं कण ।	
गुरुयणु पत्तउ एवह दुक्खु	डज्झउ माणुसु जं चम्मं चक्खु ।	
बप्पु वि णो लक्खिउ जम्मि जम्मि	मइं माराविउ णिद्धमि धम्मि ।	
जहिं रिसि गुरु जिणवरु णत्थि देउ	तहिं कुलि कहिं जीवइ दयविवेउ ।	
घाहिज्झइ जहिं घणयरहं सत्थु	तहिं वंधु वि हम्मइ परभवत्थु ।	10
जीघउलइं मइं णिहयाइं जाइं	को लक्खि वि सक्खइ ताइं ताइं ।	
जइचरणकमलसंणिहियचित्त	ओ ओ घणिवर कल्लणमित्त ।	

घत्ता—सीहासणउत्तइं वरवाइत्तइं विविहइं चिंघइं चामरइं ॥
 रहवर मायंगइं पवैरतुरंगइं भडसेण्णइं पंजलियरइं ॥ १ ॥

2

दुवई—लइ पत्थिवसुद्धाइं अणुहुंजउ अभयवई कुमारओ ॥
 महु दिक्खहे पसाउ पडिवज्जउ भणु भणु तुहुं भडारओ ॥ १ ॥

*This verse is omitted in S and T

1 १. ST णिवहियवउं, A णिवहु हियउं. २ ST एव. ३. A चम्मरुक्खु. ४ ST एत्थु ताइ. ५. S चवल.

६. S सिंहासण.

कयलीकंदलसोमालगत	अभयमइ कुमरि सिसुहरिणनेत्त ।	
दिज्जड कुमरहो रिउमहणासु	अहिच्छत्ताहिचणिवणंदणासु ।	
तहिं अवसरि पुरवरि वत्त पत्त	लइ चारुसिद्धपारद्विजत्त ।	5
संजायड रायहो धम्मलाहु	तवचरणहो उवरि णिवहु गाहु ।	
ता तहिं चवंति रायाणियाड	घणरम्मपेम्मसविद्याणियाड ।	
क वि भणइ हुवड पियतिलयछेड	हो हो किं किज्जइ पत्तछेड ।	
वहु का वि भणइ किं लिहहि चित्तु	पहु चट्टइ कामविरत्तचित्तु ।	
क वि पभणइ किं मुहंमंडणेण	राणउ रंजिउ तवमंडणेण ।	10
वहु क वि पमेछइ पडहु पवड	विहिवायइ लग्गउ किं पि अवरु ।	
क वि कुसल करंति करंति थक्क	लइ केसुप्पाणविहिपहुक्क ।	
पिय का वि लिहंति कवोलवत्तु	हाँ दइव काइं विवरीड पत्तु ।	
उट्ठिय क वि मुत्तिगुणि ण दिंति	मुणिगुणिच्चलु णियमणु ठवंति ।	
क वि पभणइ म कराहि तिक्क णक्क	वरइत्तु लएसइ परमदिक्क ।	15
क वि णिसुणिवि पियवत्ताइं खीणं	देहइ कंजुलिय ण थाइ लीण ।	
इय णाणाविह जंपंतियाड	पियविरहभएं कंपंतियाड ।	
पासेयविंदुधिप्पंतियाड	कंचीकलाव गुप्पंतियाड ।	
गैयणंजणंसुमलमइलियाड	मणिरसणाकिंकिणिमुहलियाड ।	
णेउरहंकारमणोहराड	उणयघणपीणपयोहराड ।	20
सैयल वि अंतेडरराणियाड	जहिं राड तहिं जि संपत्तियाड ।	

घत्ता—णहपहजियसुमणिहिं चलहारमणिहिं पत्थिउ रमाणिहिं पत्थियउ ॥
विणडिउ तवचरणिं सिरिसुहहराणिं तुहुं दइवेण गलच्छियउ ॥ २ ॥

3

दुवई—अम्हइं अच्छराउ तुहुं सुरवइ सउहलयं विमाणयं ॥

पियसंजोगु सग्गु किं सग्गसिरे कुडिलं विसाणयं ॥ ६ ॥

१ ST पत्त वत्त २ ST पभणइ हुव ३ ST मुहं मंडणेण ४ A विहिवायणलग्गउ ५ ST हा दइ
यउ कि पि विवरीड पत्तु ६ ST खीण ७ ST णयणजण मुहुं मइलितियाड ८ S and T omit this line
and A and P give it in second hand

३ १, S सउहयलं

रइकरणांलिगणधुत्तियाउ	पण्यंगणाउ कुलउत्तियाउ ।	
इय पलवंतियउ ण इच्छियाउ	सयलउ रापं णिअच्छियाउ ।	
ढक्कारवचैल्लियगयवरोहिं	हिलिहिलिसरोहिं सियहयवरोहिं ।	5
णग्गुगखग्गकरकिंकरोहिं	मणअहुलतुरयणियरहवरोहिं ।	
परिवाइयाइं सहयरणरोहिं	विज्जिज्जंतइं चलचामरोहिं ।	
सिगिरिणंदणवणसइलाइं	छत्तावल्लिआइयणहयलाइं ।	
मरुवल्लियघुल्लियणाणाधयाइं	सिवियाज्जाणं विण्णि वि गयाइं ।	
घत्ता—परिसेसियपरियरु सधैउ सचामरु चरियरयणउट्टियसयरु ॥		10
ओणियलि णिविट्ठउ दोहिं मि विट्ठउ णरवइ णं सामणु णइ ॥ ३ ॥		

4

दुवइ—ता मुणिवयणकमलणिगंतञ्जुणीकहियं कइंतंरं ॥

अम्हइं तंमि विहिं मि तं चिय पुणुं संभरियं भवंतंरं ॥ १ ॥

भउ सुमरिवि विण्णि वि मुच्छियाइं	लंजियाहिं करेण पडिच्छियाइं ।	
अहिसिंचियाइं सीयलज्जेण	आसासियाइं चमराणिलेण ।	
परियाणियविरभववेयणाइं	कह कह व समागयचेयणाइं ।	5
मलिणाणणाइं पुणु उट्टियाइं	मुणिवरणजुयलि णिवडिवि ठियाइं ।	
अम्हइं मुच्छइं मुच्छिय मयच्छि	कुसुमावलि णिवकुलकमललच्छि ।	
कोमलकरयलताडियउरेण	सोइय सयलं अंतउरेण ।	
वहु का वि भणइ सोहग्गयत्ति	उट्टु माइ मणहरणसत्ति ।	
कं वि भणइ ण तुंहु वि महु णिपइ	पइं भणित णाहु तंबोलु लेइ ।	10
उट्टु देवि करि साहिलासु	देवाविउ पइं महु ण्हाणवासु ।	
व्हवियहिं पइं महु किउ विलासु	भूसिवि पेसिय णियपइणिवासु ।	
वहु का वि भणइ तुंहु ण वि सवत्ति	महु माय वडिणि अविहिण्णामेत्ति ।	
उट्टु भदि कारणु करहिं	वउ लितु जंतु णियकंतु धरहिं ।	

२. T पणियंगणाउ ३. ST चल्लियसुगयवरोहिं ४ ST अम्हइं विलुल्लियणाणाधयाइं ५ ST अणउघ अचामरु.

४ १. ST पुणो भरियं, २. ST उट्टु देवि लहु बोलु देइ ३ ST हउ पियहु पासु

घत्ता—ता मुच्छ पमाइवि अम्हइं जोइवि पयलियवाइजलोछियइं ॥
महपविहि णेत्तइं ओसासित्तइं णं सयवत्तइं ढोछियइं ॥ ४ ॥

15

5

दुवई—वितइ रायघरिणि मुणिवरवाणीरवदिणकणइं ॥

एयइं डिंभयाइं किं विणिण वि मुच्छावसणिसणइं ॥ १ ॥

इय चितिवि करसंजोइयाइं
मुणिणा णाणेण णियच्छियाइं
अम्हइं संभरइं पउत्तु सव्वु
अम्हइं चंदमइजसोहराइं
अम्हइं पणयरिउडरयराइं
अम्हइं अयमयमहिसय हुआइं
जाणाहि णियणंदणणेवतण्हि
ता मुणिपयपोमइं पुंजियाइं
णियणयरि गंभि मेदिनि डियाइं
तुह पिउ पवैज्जइ बलिउ अज्ज
तं गिमुणिवि मइं पइसंतण

आलिगिवि अंकइं ढोइयाइं ।
तुम्हइं किं जाणह पुच्छियाइं ।
किं रिसि मासंति असव्वु कव्वु ।
अम्हइं सिहिसाणइं थलयराइं ।
अम्हइं सिप्पाणइजलयराइं ।
अम्हइं खगाइं पुणु तुह सुवाइं ।
इहजम्ममाइ विरजम्मसुण्हि ।
अम्हइं राएण विसज्जियाइं ।
कल्लाणमित्तु जंपइ पियाइं ।
तुइं परिपालहि सत्तंगु रज्जु ।
बोछिउ भवैभयसमसंतण ।

5

10

घत्ता—सो महु पियणंदणु णयणाणंदणु इह मइं रज्जि परिउविउ ॥

एवहिं तवो तणुवहु हउं ससहरमुहु दइविं चंगउ सिकलविउ ॥ १५ ॥

6

दुवई—एवहिं दिणलइयपरिवाडि वि लंघिवि जामि गिरिगुहं ॥

फेडमि मोहजालघणमुहवहु पेच्छमि तवसिरीसुहं ॥ ६ ॥

ता भणइ सेट्ठि गुणगणविसालु
पहिलारीपहुणा अज्जाणिज्ज
जिणैयम्माहम्माविही तइ चि

तवचरणहो अज्ज वि कवणु कालु ।
जाणेव्वी सयल विथारविज्ज ।
वत्तवि अत्थाणत्थहं पविचि ।

5

5. १ S पसंगयं २ S अंके पढोइयाइ ३ ST अम्हइ पउत्त संभरहु सव्वु ४ S अम्हइं अयमहिसय भवि हुआइं ५ AST पव्वज्जहे ६ S भवभवसमसंतण

6 १ S जाणेवि. २ AST जण

जहिं भुवणि णयाणय ववहरंति सा दंडणीइ णिच्छउ कहंति ।
 एयाहिं वट्टइ जगि जोरें खेमु संपजइ सुहुं धम्मत्थकामु ।
 अणवरयभुत्तसंपुण्णभोउ पयासु परिट्टिउ जियई लोउ ।
 राणउ परिरक्खइ दंडधारि विज्जउ चत्तारि वि दोसहारि ।
 विणु रापें जगि को करइ दंडु विणु दांढिं जणवउ कम्मचंडु । 10
 परधणपररमणीहरणकामु लइ ण सहइ धम्महो तणउं णामु ।
 घत्ता—खमदमसमसाधिं विउलसउधिं जीवदयाइ पवाणियउ ॥
 सामणपवण्णहं लिंगिहिं वण्णहं एहु धम्मु मइं मणियउ ॥ ६ ॥

7

दुधई—इंदफणिंदचंदविज्जाहरणरवरणियरपुज्जिओ ॥

णासइ एहु धम्मु जिणभासिउ णिवसासणविवज्जिओ ॥ १ ॥

ता मइं मायाभावेण रज्जु इच्छिउ पिउणा दिण्णउ अवज्जु ।
 अहिसेयकलसजलखलहलंतु णाणारयणावलिपज्जलंतु ।
 देवंगवत्थपल्लवलंतु कामिणिकरचामरचलवलंतु । 5
 पारद्विय उप्परि परिघुलंतु उत्तुंग मत्त गंय गुलुगुलंतु ।
 मर्णगमण तुरंगम द्विलिहिलंतु मयणाहिगंध मंहमहमहंतु ।
 कप्परफार महुयर मिलंतु भूवालाधिंदसेविउं महंतु ।
 महु रज्जु देवि जसवइणारिंदु गउ मइं पुच्छिधि वंदिवि मुण्णिंदु ।
 लइयउ तैंउ सहं अंतउरेण उत्तारियकंकणणेउरेण । 10
 णं किण्हणीललेसाविसेस उप्पाद्धिधि घल्लिय कुबिलकेस ।
 णिवसणु वसणु वि परिहरिउ तुरिउ रिसिर्वैउ संखेविं तेण धरिउ ।
 आढत्तु घोर तवचरणु तेण जंम्माहिउ वाहिउ जंति जेण ।
 मिलेवणु विणिण वि रायदोस माणावमाण हयकम्मपास ।
 णिवसइ णिज्जाणि काणणि मसाणि आहार लेइ मासावसाणि । 15

३. ST णयाणयवह वहति. ४. ST जोयखेमु. ५. A सहं धम्मत्थकामु ST सुहुं धम्मत्थ केसु ६ S जियउ.

७. AP पसण्णहं. ८. T माणियउ.

7. १. ST खलहलंतु. २ ST चलचलंतु. ३ ST पालद्विय. ४. ST अंवर. ५ ST करि. ६. ST ललियंग. ७. ST गिर. ८. AP omitt कप्परफारमहुयरमिलंतु. ९. ST वंदिउ १०. A वउ. ११. ST जें परिहरिउ. १२. ST पदिवण्णउ तेण रिसिंदचरिउ. १३. ST जम्माइउ. १४. AT रोस.

घत्ता—घरमोहु गिस्तुंमिबि गियमणु संमिवि तिणिण वि सल्लइं खंडियइं ॥
गुणमणिचिचइयइं पिउपावइयइं पंच वि करणइं दंडियइं ॥ ७ ॥

8

दुवई—ताम मए सवत्तितणयस्स णयस्स तणु व्व छड्डियं ॥
दिण्णं जसहरस्स मणिभवणघणं कुललच्छिमंडियं ॥ १ ॥

उव्वसमहरि णं परलोयकुहिणि	हउं एह अवर महु लहुयवाहिणि ।	
विणिण वि तं चिय उववणु गयाइं	णवियाइं साहुणाहहो पयाइं ।	
संसारमहाभरभगपहिं	दोहिं मि गुरुचरणालगपहिं ।	5
भासिउ मुणि विक्खइ करि पसाउ	ता भणइ भडारउ वीयराउ ।	
तुम्हइं बालइं अइपत्तलाइं	अज्ज वि कुवलयदलकोमलाइं ।	
तवचरणकरण परिणइदुसज्ज	पुत्तय डिंभहं णउ होइ गिज्ज ।	
होएप्पिणु उत्तमसावयाइं	गुरुसेवए सिक्खइं सुयंपयाइं ।	
परसमयारुढसढत्तणाइं	लोइयवेइयमूढत्तणाइं ।	10
आसंक कंख वि दिग्गिछ हणइं	मा कहिं मि कुल्लिगिचरित्तु थुणहं ।	
मा कुणइं दिहीहर दर्पसंगु	रक्खहं सुविसुद्धउ अंतरंगु ।	
सासणइं पढावण करिवि णवहं	पहभट्टु वि पुणु जिणमग्गि ठवहं ।	
आउंचहं उट्ठिउ हरिसु रोसु	मा गिणहइं सम्माहट्ठिदोसु ।	
चउमेयडु संघहो करहु पणउ	वच्छल्लु सुंविज्जावच्चु विणउ ।	15
सुविसुद्धउ दंसणु एम होइ	हयरहो पुणु सहसा खयहु जाइ ।	

घत्ता—परणयविद्धंसणु सम्महंसणु पहिलारउ यिरु मणि धरहं ॥
पुणु वज्जवर्मतस भवंसयमलहर पच्छइ दुद्धरु तउ धरहं ॥ ८ ॥

9

दुवई—सेरिण विणु णिवेण सुरहुभियघयवडपंडुरारुणं ॥
विणु सहंसणेण किं कीरइ तवचरणं पि दारुणं ॥ १ ॥

8 १. AP जसहणस्स २ उव्वसमसुहरिणि ३ ST उववणु पुणु गयाइं ४ S अइवालइं पत्तलाइं. ५. S सुयवयाह. ६ ST तप्पसणु ७ AT सुवेयावच्चु ८ ST गियमणि ९. भवकल्लिमल.

मा जंपह कासु वि कणसल्ल
 सामाइउ पालह जीवमिति
 सिद्धहं साहुहु वंदणविदित्ति
 सच्चित्तु म धंसह आउ घाउ
 घज्जह णिसिभोयणु जइ वि मिट्ठु
 दिट्ठु धरह विमुद्धउ वंभवेर
 अग्गसह पयत्ति अंगचाउ
 णिदिट्ठु मुणवि भिक्खाइ अडह
 बंधणु ताहणु मारणु वि गणिउं
 तणुकट्ठाणिट्ठहं जायएण
 यइट्ठु मुपधिणु दुरियठाणु
 घत्ता—एययममहतावउ कयसमभावउ दुग्गहगमणणिवारणिउ ॥

वउ धरह आहिंसा सच्चमूलु ।
 गुरुदेवभत्ति उज्झायभत्ति ।
 पोसहु समेरभत्तहो णिवित्ति । 5
 महि जलणु वि अवरु वि हरियकाउ ।
 मा जोयह थी पुरिसु वि सुइहु ।
 आरंभु चयहं कयलोयवेर ।
 मिच्छह अणु मणु मण्णेवि पाउ ।
 पयारहमइ गुणठाणि चडह । 10
 पहरणधारणु वि रउहु भणिउं ।
 उण्णज्जइ इट्ठविओयणेण ।
 णिच्चं चिय ब्रायह धम्मज्ञाणु ।
 चिंतइ अणुपेक्कउ जगगुरुसिक्कउ धम्मरुक्खजलसारणिउ ॥ ९ ॥ 15

10

दुवई—तणुलायणु घणु णवजोव्वणु रूपविलाससंपया ॥

गुरुधणुमेहजालजलबुन्नुयसारिसा कस्स सासया ॥ १ ॥

सिस्सेतणु णासर णवजोव्वणेण
 वुट्ठत्तणु पाणिं चलियएण
 दंघ वि सगुणोहिं परिणमंति
 परिगलइ राउ घइरायएण
 जीविउ पावट पाणावसाणु
 गच्छंतु भाणु जीवंतु जीउ
 जइ यज्जइ रायदो आउमंठि
 घरिसहं घरिसहं घरिसोणु टाह
 घलियहं कुटिलत्तणउज्जुयाहं
 णारीगुंटाइ पसु पुरिसु वद्धु

जोव्वणु णासइ वुट्ठत्तेण ।
 पाणुं वि संघोहिं गलियएण ।
 वहुविह पजायह परिणंवांति । 5
 णीरोयत्तणु रोयत्तेण ।
 सिरिवंतु होइ दालिहट्ठाणु ।
 कार्लि अत्थवणहो को ण णीउ ।
 ता किं किउ सोहणु जणियतुट्ठि ।
 भववद्धउ आउपमाणु जाइ । 10
 अइवीहइं तिट्ठइं रज्जुयाहं ।
 कार्लि सइल्ले क्षत्ति खड्डु ।

9. १. S उज्झाययत्ति २. S मारंभु ३. S मंगचाउ.

10. १. ST मइययु २. ST म चिय. ३ ST परिभमंति. ४ ST अइविलियए कुटिलानुज्जयाहं. ५. ST

णारीमाणुण.

धत्ता—णर सुक्खु समीहइ मरणहु वीहइ देवहं सरणु पईसरइ ॥
विज्जहो धर गच्छइ मंतु पपुच्छइ अयकालहो णउ उव्वरइ ॥ १० ॥

11

दुवई—परिवारेण लच्छि भुंजिजइ रक्खिजइ महारणे ॥
धावइ सव्वु को वि णरणाहो तंदुलपसइकारणे ॥ १ ॥

परियणु भुंजइ माहिविहउ रम्म	एकु जि णरवइ अणुहवइ कम्म ।	
चउदससु भूयगामंतरेसु	जिउ णिवसइ सयलकलेवरेसु ।	
णियपुण्णपावसंवैलइ लेवि	पुणु अण्णभवहो पाहुणउ जाइ ।	5
एकु जि जैगि जीउ सुदुण्णिरिक्खु	हिंसइ चउरासीजोणिलक्खु ।	
णयणइ अण्णणइ घाणु अण्ण	जीवहो संफासणु को विभिण्णु ।	
अण्णण कण भवि भवि हवति	अण्णणउ जीहउ मुहि ललंति ।	
अण्णणइ कम्मइ संगिलंति	अण्णणइ विविहंगइ मिलंति ।	
जीवहं सयरायरु सव्वु अण्ण	जइ मोहमहादहि किं णिविण्णु ।	10
णारयतिरिक्खसुरणरमेवसु	परिभमइ भावतमविब्भमेसु ।	
सयलामलकेवलणणसयणि	वित्थिण्ण अणंताणंतगयणि ।	

धत्ता—जगु ठियउ पदिहउ णावइ मल्लउ पव्हत्थिवि केण वि ठविउ ॥
मज्झिमु पविमज्झु व उवरिल्लउ णिव मुणसु मुयंगु व मुणि चविउ ॥ ११ ॥

12

दुवई—ण किउ ण धरिउ वंभरुहाइहिं ण य कार्लि विलीणउ ॥
ण हि ठिउ 'एकखंभु तिल्लोक्कु वि चउदहरज्जुमाणउ ॥ १ ॥

जं तिहुयणु भासइ वहमाणु	तं चउदहरज्जुपरिप्पमाणु ।	
तं फासवंतु तं वण्णवंतु	तं गंधवंतु तं रूववंतु ।	
तं सहवंतु भासइ अणंतु	तं रसविसेससम्भाववंतु ।	5

11 १. A णरणाहु वि २ ST चोहहसु ३ ST हिंसइ ४ A संवलउ ५ S जणि. ६. S अण्ण. ७. ST महदहि. ८. S महगु

12. १ ST एकखंभु

सो संधु माणिज्जइ गिरवसेसु	तस्सद्धउ जिण पभणंति देसु ।	
अद्धस्स वि अद्धउ पुणु पप्सु	परमाणू आविहायउ असेसु ।	
तं पुग्गलु पेक्खिवि परिणवंतु	सच्चेयणभावें सच्चवंतु ।	
अवयासु लहंतु अलद्धठाणु	तं पिच्छिवि णहयलि गच्छमाणु ।	
भणु कारणं तं मइ दिट्ठु कज्जु	तं भणइ महामुणि महु मणोज्जु ।	10
णिमुणहि सुअवट्ठणलक्खणालु	परिणामहो कारणु होइ कालु ।	
चेयण जीव्हं कारणु कहंति	अवयासहो आयासु जि भणंति ।	
ठाणहो अहम्सु गमणहो वि धम्मु	गुरु भणइ मज्जु परिगलियल्लम्मु ।	
भार्यहं सच्चहं संघाउ लोउ	एपहिं विवज्जिउ धुउ अलोउ ।	
घत्ता—जगि छाहहि कारणु उण्हणिवारणु आयवत्तु अहिणाणियउं ॥		15
इय एहउ सीसइ ज णउ दीसइ तिं कज्जिं परियाणियउं ॥ १२ ॥		

13

दुचई—पुग्गलु सावयासु परिणामिउं अवरु वि चेयणालउ ॥

आलोयंतु जाइ णहि ठाइवि दीसइ कज्जमेलउ ॥ १ ॥

इह कारणेण विणु कज्जु णरिय	करिमिहुणि विणु कहिं हवइ हत्थि ।	
विणु पुग्गलेण कहिं गुणरसाहं	विणु जीविं कहिं चेयण विहाइ ।	
आयासिं विणु अवयासु लहाहिं	कहिं पुग्गल जीव मुण्हिं कहहिं ।	5
विणु कालें कहिं परिणवइ वत्थु	विणु धम्माहम्मे कहिं पयत्थु ।	
गइठाणु धि लहइ मद्दाणुभाव	एप लोयहं किर छइ सहाव ।	
परिणवइ संधु कालाउ भिण्णु	सज्जीउ होइ जीवाउ छिण्णु ।	
लइ धम्माहम्मु ण दोइ जइ धि	गच्छइ अच्चइ सो वप्प तइ वि ।	
अण्णु धि णहिं घाउं लहंतु कमइं	तिजगव्वमंतरि भुवणयलि भमइं ।	10
तहिं ठाइ ण जाइ अलोययत्ति	जा तिल्लोक्कहो आधारसत्ति ।	
चलयिरलक्खणलक्खियविमुत्ति	सा जाणसु धम्माहम्मज्जुत्ति ।	

२ ST निषट्ठउ; P notes निषट्ठउ इति वा पाठः and this reading is given in A ३. ST चेयणदे जीउ. ४. AP भावहं छभाव.

13. १. S अण्णु वि २. S णो; P णु ३. ST वि आइ. ४. S and T omit this line; P gives it in second hand ५. S णच्छइ. ६. S वयासु. ७. S तयलोयहो.

परमेष्ठि पियामहु सच्चसंधु
भावहं छिहं व्य सव्वायरेण

पणवह जिणवर भव्वयणबंधु ।
मा सज्जह मोहणिसायरेण ।

घत्ता—हड्डावलिविहियउ चर्मि पिहियउ पूयगंधभीसावणउं ॥ 15
माणुसहो कलेवर चंडालहु घर जिह तिह णिर चिलिसावणउं ॥ १३ ॥

14

दुवई—चोक्कयरत्तपित्तमत्थिकंतावलिसुक्कसगमं ॥
रयईणीरखीरसंमहससुम्भवकहमोवमं ॥ १ ॥

इय सत्तधाउविट्ठलु णरंगु
मणि वसइ कामु मज्जायसुक्क
दण्णुमहु माणु अतुट्ठि लोहु
परवंचणयर मायाकसाउ
कुलवललच्छीमयकुट्टणेत्तु
णेहेण णिवहु सलज्जभाउ
जहुं णिंद ण याणइ संहियहेउ
णिट्ठहिंवि लेइ णीसेस देहु
रमणीरुवेसु रमंति चक्खु
घाणु वि सुहगंधहो जाइ झत्ति
लहु धावइ गेयहो कण्णजुयलु
अणुदिणु मुहि पइसइ अलियवाणि
पयजुयलु वि पावपहाणुकूलु
पंडित्तु कुतक्कपलावमासि

कामिं दुहंति अंतरंगु ।
कोहु वि परवंधंणहणणहुक्कु ।
मइरा इव मोहणसीलु मोहु । 5
सोउ वि कयहाहारवणिणाउ ।
ण वि पेक्खइ विणु मज्जेण मत्तु ।
णेहु वि अणत्थपत्थराणिहाउ ।
तण्हइ मग्गइ पाणिउ अपेउ ।
लुह पइसारइ चंडालगेहु । 10
जीहा वि समीहइ मिट्ठु भक्खु ।
फासु वि मिउसयणहो करइ धंत्ति ।
मणु पुणु वणमक्कउ जेम चवलु ।
हिंसाकम्महो उवगरणु पाणि ।
कइ करइ कइत्तणु रायमूलु । 15
सुहडत्तणु जाणह दुरियरासि ।

घत्ता—अण्णाणु सिंसुत्तणु णवजोव्वणु पुणु हिंइइ पियविरहिं सुसिउ ॥
वुड्डत्तु करालहो णियडउ कालहो मरणव्वसणसमूससिउ ॥ १४ ॥

८. A छदं व्य.

14. १ A विरहय २. A वंचण ३. ST जड णिइ ४ ST तत्ति.

दुवई—कंचुइ कामभोयमणिभूसणणिवसणमईविहइया ॥

रोयकयंतभिच्च मउलियमुह मुच्छामरणदूइया ॥ १ ॥

मिच्छत्तकसायासंजमेण	आसवइ कम्मु करणुव्ववेण ।	
सम्मत्ति जीवदयागमेण	इंदियरइसंगविणिग्गमेण ।	
किज्जइ संवरु मुणिपुंगवेहिं	दढवयभावणविरइयसमेहिं ।	5
णिज्जर पुण चारइविहइतवेण	जापं णिव्वेपं णवणवेण ।	
अइसमवणेण अइदुसहेण	अइमहवेण अइअज्जवेण ।	
अइसच्चएण सुसउच्चएण	परिचत्तपरिग्गहसंगहेण ।	
संभवइ घम्मु घंभवएण	अज्जेव्वउ भावं भव्वएण ।	
मग्गिज्जइ ह्यजरमरणवाहि	जिणगुणसंपत्ति समाहि वोहि ।	10
मा णिणहइ लहुं मुणिदिक्ख ताम	अंगाइं समत्थइं ह्वीति जाम ।	
ता अम्हहिं लइयउ खुल्लयत्तु	चत्तउ परिहणु आहरणु वित्तु ।	
पंगुत्तउ पंदुरवीरसंहु	मणु मुंडिवि पुणु मुंडियउ मुंह ।	
कोपीणु कर्मडलु भिक्खपत्तु	लइयउ वउ भवजलजाणवत्तु ।	

घत्ता—जायउ संजइयउ णिज्जियमइयउ राणियाउ जसवइपियउ ॥ 15

कयसुरणरसेविं गुरुणा देविं पुरकंतिथहे समणियउ ॥ १५ ॥

दुवई—जिणतवचरणकरणपरिणयमणविणिहयमारमारिहिं ॥

तणुघुलियाहिरायजाह्लादलविलिहियघम्मचारिहिं ॥ १ ॥

परिदुस्सट्ठणिट्ठाणिट्ठिपहिं	कडयडियसंधिवंधट्ठिपहिं ।	
उरपुट्ठिवंसहट्ठम्भडेहिं	सुविसमपासुलियापायडेहिं ।	
कयघोरवीरतवत्तत्तपाहिं	जगजीवभयंकररूपपाहिं ।	5

15. १. ST मय २. ST संचण ३. ST लहु. ४. A पुर कंतिथहे.

16. १. ST उरपिट्ठि; A उरपिट्ठि.

हेमंतगिसाहयणेहपहिं
विसहियपाँउसजलझल्लिरेहिं
अट्टविहफाससमभाविरेहिं
हयसल्लिहिं णिल्लियवम्महेहिं
माणवमाणसमभावपहिं
धणुदंडमडयसिजासिपहिं
गोसुँडयगोदुहआसणेहिं
दीहरोमावलिभासुरेहिं
जल्लमलविलित्तसरीरपहिं
रुद्धह्माणणिग्गयमईहिं
इत्थाइउ जइवइ अप्पमत्तु
अवहत्थियपत्थियवसंपयाइं
वंदेप्पिणु गुरुपयपंकयाइं

हिमपडलपैडावियदेहपहिं ।
गिंभम्मि सैहियरावियरझलेहिं ।
सग्गापवग्गापहदाविरेहिं ।
तासियविद्धसियमयगहेहिं ।
झाणासिपहिं तणुतावपहिं । 10
कंदरमसाणगुहवासिपहिं ।
दिणपक्खमासकयपारणेहिं ।
सुतिमुँडघरेहिं जडाघरेहिं ।
मेइणिमंदरागिरिधीरपहिं ।
सहुं महि भमंतु णिम्मलजईहिं । 15
अम्हारउ गुरु णामि सुदत्तु ।
तिं सत्थि अग्निह समागयाइं ।
भिक्षाणिमित्तु छुट्ट णिग्गयाइं ।

वत्ता—ता पांथि चरंतइं जिणु सुमरंतइं किंकेरोहिं संदाणियइं ॥

विणिण वि सुहचरियइ करपालि घरियइं एउ देविघरु आणियइं ॥ १६ ॥ 20

17

दुवई—आणिवि दांसियाइं तुह मंहिवइ पइं वइयरु पपुच्छिउ ॥

मइं तुह काहिउ एव भवकइमि हउं हिँडंतु अच्छिउ ॥ १ ॥

इमं सन्नमायणिणं वंडमारी
विसण्णाइं चित्ते विरत्ताइं पावे
पबुद्धाइं दूरं वरं दोवि णाणं
सिसुणं जुयं णिम्मलं पुल्लणिजं
इमं चित्तिरुणं वसानुप्पणिजं

पहू मारिदत्तो वि जीवावहारी ।
विलग्गाइं धम्मे पराइण्णतावे ।
विचित्तं तिलोप पविच्चं पढाणं । 5
ससीसन्नचूडामणीवंदणिजं ।
रसेल्लं दिसाजंतकील्लालेरेल्लं ।

२ ST हेमंतगिसासु अणेहपहिं ३ ST पछाइय ४ ST पाउसजलझल्लेहिं, A पाउसझल्लेहिं.

५ ST गहिय ६ ST गयसुढा, A गयसुँढ. ७ ST णिम्ममजईहिं.

17 १. A णरवइ. २. A एउ ३ ST कीलालेजं

सहस्रं समुदं सतुदं सखंदं	णिहितूण भूमीयले मज्जखंडं ।	
घरं णिमियं णीलमाणिकवद्धं	पखित्तं व मुत्ताहलोलीसणिद्धं ।	
घणं विल्लिकेकेल्लिफुल्लुच्छलंतं	दलारत्तसाहारसाहाललंतं ।	10
णहालग्गहितालतालीतमालं	इलाजंतलीलामरालीमरालं ।	
लयोमंदवोइण्णज्जिक्खिदमं	सिलासीणसीमंतिणीगीयसइं ।	
सरुफुल्लकंदोदुदंतंताभिगं	भरुद्धयतिगिच्छविच्छिद्धिपिगं ।	
णहुत्तभतपुंकोइलारावरम्मं	लुहापंतुरुद्धयदीसंतइम्मं ।	
ससत्तीइ भत्तीइ णाणागुणाए	सउज्जाणमज्जे सवेउव्वणाए ।	15
टवेऊण णाऊण णेउं महंतं	मइंदासणे खुल्लयाणं जुयं तं ।	
पणहुगवेसं जणाणंदभूअं	पुणो चक्खुगम्मं पघेत्तूण रुवं ।	
महाचच्छवणं पसणं रवणं	सुवण्णगघवंतं सपुण्णंभपुण्णं ।	
घरा णिगया देवया सोममावा	सपायंतघोलंतकंकीकलावा ।	
असामण्णलायण्णसोइगसारा	विलंथंतहारावलीतेयतारा ।	20
सथारुद्धणिच्चूदसिगारभारा	तुलाकोटिद्वंकारणच्चतमोरा ।	
घणोपीणतुंगत्थणी मज्झपीणा	जिणुत्तस्स गंथस्स पंथस्मि लीणा ।	
दयालोइयासेसचंदीमयाए	समेऊण सामीवयं देवयाए ।	

घत्ता—खुद्वयगुरुपायइ णहसुच्छायइ णियसीसत्तु समिच्छियउ ॥

जलकमलकरंधिउ महुअरचुंधिउ अगघवत्तु पत्तइत्थियउ ॥ १७ ॥ 25

18

दुवई—कारिमकुद्धेण णिहएण वि तुहुं भमिओ सि दुवमेवे ॥

कउलइ जीवरासि भक्खंति वि ण्हंति वि लोहियण्णवे ॥ १ ॥

अणुकंपइ भासइ मुरपुरंधि
इउं पाचयम्म पावेण जाम
दे देहि देव तउ तिव्वु चरमि

अयमेसमहिंसहयकंडसंधि ।
ण वि खजमि तुहुं परिताहि ताम ।
हिंसादुक्खिउ णीसेसु हरमि । 5

४ ST मुत्ताहलोली. ५ ST लयामंदवाइण्ण ६ AP रुंद, ७ AP णहुत्तभंतयं कोइलारावरम्मं. ८ ST समसत्तीइ ससत्तीइ ९. ST घणुत्तुंगपीणत्थणी; A घणात्तुंगपीणत्थणी.

ता भणइ अभयरइ पिह्लरमाणि	पाडलपेह्लय गयमंदगमणि।	
सुरकामिणि सुणु उववायएसु	कमवहियकर्मविवायएसु।	
णिमंसचस्मरोमट्टिएसु	णिप्पइयघाउतणुइएसु।	
सहजायमउडकुंडलधरेसु	मंदारकुसुमरयपरिमलेसु।	
वउ फासरुवरवकयरएसु	मणपडियारप्पडियारएसु।	10
बहुधणकरिक्कणरमाणएसु	उवस्वरिपवहियमारएसु।	
दससहसवरिसपल्लाउएसु	साथरसमेसु चिरंजीविएसु।	
तुह एकहि णउ तउ णत्थि एसु	वासट्ठिविहेसु वि सुरवरेसु।	

घत्ता—इलजलसिद्धिवायहं तणतरुकायहं संसारइ आहिंइयहं ॥

संठियचउपाणहं णिरु णिण्णाणहं णत्थि दिक्ख एहंदिअहं ॥ १८ ॥ 15

19

दुवई—सुग्गयसंखगोहंभमराइसु विमलेसु वि महावले ॥

णत्थि तओ असणिसण्णीण तिरिक्खेसु वि सुकुंतले ॥ १ ॥

णरजम्मइ परवंचणपरेसु	तुलकूडमाणकूडायरेसु।	
ववहारकूडसक्कीयरेसु	पसुमारणेसु मायामएसु।	
जाएसु अग्नि बहुविहमएसु	परियंवियरयणप्पइयलेसु।	5
उरचूरएसु माणियाविलेसु	अहिअजयरविसममहोरएसु।	
सरहुंदुरसेह्वाणउलएसु	एक्कखुरवेक्खुरकुंजरेसु।	
मंडलचरणेसु चउप्पएसु	ओल्लंघियणइजलणिहिजलेसु।	
कच्छवमच्छाइसु चंचलेसु	तउ णत्थि संखदीवाइएसु।	
णाणाविहवंचूजीविएसु	थीवालुडुहरिसिमारएसु।	10
परललणालालसजारएसु	महुमज्जमंसरसलंपडेसु।	
अणवरयकोवविहडप्फडेसु	माणवभावि णिंदियजिणवरेसु।	

18. १ AST पुण्ण, २. S णाणएसु, A माणएसु ३. ST थिर.

19 १ A गोमि २ AST असणिपचक्खतिरिक्खेसु ३ ST उरसुययरेसु ४. ST अजयरविसविसम

५ S मणमहियलतणुअसुरासुहेसु

माणियघम्माइवसुंधरेसु
अण्णुण्णघायसयजजरेसु
पुण्ण दूणदूणदेहुण्णएसु ।

मणत्तणयसुहासुहआयरेसु ।
भयघणुतिरयणे छंगुलमिएसु ।

15

घत्ता—संगहियाहारइ घरणिविहारइ पसरहो होंतु अणंतु दुहु ॥
परमाणुयमेलणु णयणाणिमौलणु कालु वि जेत्थु ण अत्थि सुहु ॥ १९ ॥

20

दुवई—गत्तं छंडिऊण घित्तं पि हु लग्गइ पहरवेवियं ॥
असिछिण्णेसु सूलभिण्णेसु वि णिवसइ जासु जीवियं ॥ १ ॥

सत्ताहोभूमिकयायरेसु
परजम्भवईरवलवुज्झिरेसु
णिच्चंक्कमेक्कसंधारएसु
चिरभयकयसंजयभोगेसु
जाणियसुरतरफलसाईएसु
तउ णत्थि भदि कीलाविसेसु
उच्छलियपुण्णदेवीकएसु
अण्णेसु वि मुणि मिच्छामएसु
विरइयकुपत्तदाणुचभवेसु
छण्णवइकुभोगधराणरेसु
तउ णत्थि मेच्छंछंतरेसु ।
जंबूदीवइ पुणु धाईदीवि
सत्तर सयगाणियइ मुणि कहंति

चउरासीलक्कविओयेरेसु ।
अंगरुहमहाउइजुज्झिरेसु ।
तउ णत्थि सत्तविहणारएसु ।
ससहरमुद्धि मुहआलोयणेसु ।
हुतिपल्लपक्कवद्धाउसेसु ।
वरतीसभोगभूमाणुसेसु ।
उच्चरियपुण्णदेवीरएसु ।
पैसेसु आसि तावसतवेसु ।
विवरीयकणमुहपल्लवेसु ।
वसुसमसयपणासुत्तरेसु ।

5

10

15

घत्ता—जो तेसु हवेप्पिणु गुरु पणवेप्पिणु लेह धम्म कवडेण विणु ॥
तउ करइ अगावि अकुडिलभावि पंचिदियसुहु गाणिवि तिणु ॥ २० ॥

५. S मणमहियलतणुअसुरासुहेसु

20. १. ST वहरि. २. S साउणसु. ३. S कीललणसु ४. S भत्तेसु. ५. A धाइखंडि ६. A दीवत्तमंदि.

बुधई—दंसणणाणवरियरयणस्यपरमाराद्वणाफलं ॥

सो दियहेहिं लहइ मणिपुंगुड केवलणाण एविमलं ॥ १ ॥

सम्मत्तु द्वोइ सुरणारपत्तु
अणुवयइ कहिं मि तिरियइं हवंति
तं निस्तुणिवि णिहयणियावयाइ
पुणु पुच्छिउ गुरु मधुरइ गिराइ
खडगइ पायालगई रडहिं
णिवहंतहिं पइं महुं दिण्णु हत्थु
तुहुं मज्झु सामि हवं तुत्थु दासि
ता मेहविजयडुंदुहिसरेण
णिग्गणि मच्छियउ ण भिणिहिणंति
ता देविइ जंपउ साहु साहु
संभासिवि महिवइ पसुहुं घाउ
वणि उववणि चच्चरि एत्थु गेहि
सहजइं बहूय कित्तिमकियाइं
महु उहेसिवि जो देइ को वि
इय भणिवि मणोहर तियसपत्ति

तवचरणु ण जम्मि वि ठाइ तेसु ।
णर पंचमहव्वयमरु वहंति ।
सम्मत्तु लइउ वणदेवयाइ ।
चरणारविंदपणवियसिराइ । 5
दुत्तारघोरभवजलसमुहि ।
तुहुं देउ को वि पवयणसमत्थु ।
भणु किं दिज्जइ गुणरयणरासि ।
पडिबोल्लिउ देसजईसरेण । 10
णिम्मोहदिण्णदाणइं ण लित्ति ।
पुणु पुणु पणविवि भावेण साहु ।
मा दिज्जसु होज्जसु सोमभाउ ।
बहु छिंदिय भिंदिय पाणि देहि ।
परिहिमि पाणइं पाणप्पियाइं । 15
सकुहुंवउ हउं सउ गेमि सो वि ।
अहंसणहूई गय सथत्ति ।

वत्ता—ता मउलियलोचणु णिंदियणियगुणु दियइ सुद्धयुद्धेहि चाडेउ ॥

दिग्गयवरगामिहि खुडुयसामिहि मारिदत्तु पायहिं पडेउ ॥ २१ ॥

बुधई—भणइ महीमहंत परमेसर कित्तिमचूलिमारणं ॥

काउं तं भवेसु भमिलुण दुहं पत्तो सि दावणं ॥ १ ॥

21. १. ST केवलणाणमविचलं. २. ST पुणु पणवेवि सन्भावेण साहु. ३ ST अहव कित्तिमइंजाइं. ४ ST णिहंसणहूई.

महं पुणु जीवउलई जाहं जाहं	णिहयई को लकलई ताहं ताहं ।	
हउं णिवडीसैमि रउरवतमालि	णारयगणहणहणरववमालि ।	
दे देहि देव पावहो णिवित्ति	अवलंवमि मणि णिगंथवित्ति ।	5
भववासपासवेढणचुएण	ता भासिउ कुसुमावलिउएण ।	
आवेहु जाह जिणणाहसिकल	गुरु देइ महारहु तुज्झु दिक्ख ।	
वयणेण तेण धिंभियउ राउ	आणंदु मणोहर तासु जाउ ।	
हउं जणि महसु णरवंदणिज्जु	सामंतमंतितमंडलियपुज्जु ।	
मल्लु वि सुपुज्ज कुलदेवि आसि	सौ संजाया खुल्लहो दासि ।	10
खुल्लयहो वि जइ गुरु अत्थि अवरु	तववंतहं जणि माहं पवरु ।	
जाणिवि संबोद्धि मारियत्तु	पत्थंतरी आयउ गुरु सुदत्तु ।	
अवहीसरु सुरणरवंदणिज्जु	णिज्जियमयारि तिल्लोक्कपुज्जु ।	
हयमोहु महामइ गुणसमिद्धु	सत्तहिं मि पवररिद्धीहिं रिद्धु ।	
जज्जरिउ जेण बहुभेयकम्मु	तवि संठिउ दसविहु णाइ धम्ममु ।	15
इल लाइवि जाणुयसिरमुएण	गुरु वंदिउ कुसुमावलिउएण ।	
राएण वि तहो पयपंकयाइं	णवियई उम्मूलियभवसयाइं ।	

घत्ता—ता जगपरमेसरु संघाइउ गुरु धम्माविद्धि सुपयच्छिय ॥

संतुट्टमणेणं तेण णिवेणं णियसीसत्त समिच्छिय ॥ २२ ॥

23

पुच्छइ मारियत्तु हरिसं गउ	कहहिं देव णियभवणमियं गउ ।
गोवट्ठणसिद्धीहि भवंतर	महु भवाइं जं जेम णिरंतर ।
जोईसहु भइरवहु चिराणउं	चंडमारिदेविहि सुपहाणउं ।

22. १. ST को लक्खवि सक्कइ तित्थियाइ २. ST णिवडिहीमि ३ ST ताहि वि खुडुउ गुणरयणरासि ४ S and T have after this line 'वट्ठियइं सुरासुरपुज्जियाइं । तहु पायसूलि पणमियसिरेण पावज्ज लहय राएण तेण. ५. Portion beginning with this line and ending with कडवक 30 line 15 is omitted in S and T. ६. A तहिं अवसरि गुरुणा गुणगणगुरुणा धम्मविद्धि सुपयच्छिय

23. १. Both A and P omit the दुवई from this कडवक onwards, but P gives in second hand the following as दुवई:—आसियवाउ पडिच्छिय राएं तह मणि आणंदकित्ति णं (?) । गुरुएवउ मुणिवि को दीसइ सुहु मणसंसउहेढणं ॥

निषिद्धजसोदहो जसपरिपुण्णहो
जसहररायहो अवगुणभरियहि
जसवद्विणामहो लच्छिहसहायहो
माहिंदहो तुरयहो पुण खुज्जहो
अवहीसरु जंपइ सुपसिद्धउ
सालिछेत्तकणभरपूरियघरु
गंधजुत्तु गंधगिरि भणिज्जइ
गंधव्वायदणहिं परिसोहिउ
तहो सयासि घरसिरिअवरुंडिउ
निषसइ तहिं निषमग्गसयाणिउ
व्वायभोयभोयंकियविग्गहु
तहो विंझसिरि भज्ज कलकोइल
आयप जाणिउ थणद्धउ केहउ
मयरद्धयहो रुउ किं किज्जइ
इहु गंधव्वसेणु जाणिज्जइ
रायहो घरि कोमलतणुअंगी
ताहि णामु गंधव्वसिरी सिय

चंदसिरीहि चंदमइ अण्णहो ।
अमयमहापविहि अहचरियहि । 5
कुसुमावलिहि सुमंडियकायहो ।
पयहं कह पयडेहि अणुज्जहो ।
अत्थि देसु गंधव्वु सारिद्धउ ।
पक्ककलमझंकारमहुरसरु ।
अइउजुंशु सिहरु तहो छज्जइ । 10
गंधहरिणमसलेहिं णिरोहिउ ।
पुरु गंधव्वु घम्मधणमंडिउ ।
णिउ वद्धव्वु णाम असमाणउ ।
परदलवल्लवट्टणु कयविग्गहु ।
पइवय सच्चसील णावइ इल । 15
रुवें जो मयरद्धय जेहउ ।
पयहु ण दीसइ उप्पम दिज्जइ ।
सयलहिं लोयहिं थुत्ति थुणिज्जइ ।
पुत्ति रुवल्लवट्टणुहइचंगी ।
अइलढहंग अंग विहिणा कय । 20

धत्ता—णियँपुत्तसमाणु पविहियमाणु सज्जणकमलदिणेसरु ॥

दुज्जणगयसीहु दीहरजीहु भुंजइ रज्जु णरेसरु ॥ २३ ॥

24

तहो रायहो मंतणइ महल्लउ
चंदलेहमज्जाइ अलंकित
पुत्तुप्पण्ण रुवगुणभायणु
हुयउ कणिट्टउ भीमु सहोयरु
णरवद्विणा किउ पुत्तिहि काराणि

मंति रामु मंतेण अमुल्लउ ।
दोसुद्धिउ गयदप्पु असंकित ।
जिणियसत्तु जियसत्तु परायणु ।
भीसावणु भीमु व्व अहोयरु ।
वद्धमंचदिप्पंतइ तोरणि । 5

२ A गुणपरिपुण्णहो. ३ A लच्छिहसणाहो ४ A आयहं. ५ A अरिवलदलवट्टणु, P अरिदलदलवट्टणु.
६ A गुणचगी ७ A पियपुत्त

जाउ सयंवरमंडवि मेलउ
 तहिं गंधव्वलच्छि पइसारिय
 ताइ माल जियसत्तुहि उप्परि
 उच्छउ संखतूरभेरीसर
 मंतिणिहेलणि कंत सइत्तिय
 एत्थंतरि पारद्धि महीवइ
 किउ संघाणु गहेवि सरासणु
 अंतरि हुइय हरिणि मिगु णट्टउ
 धिद्ध कुंरंगी तेण गुर्हाक्क
 पारद्धियहिं खधि उच्चाइय
 आरउंतु मिगु संमुहु धायउ
 दिसि दिसि भमइ सकंत णिहालइ
 मोहंछु वि ण किं पि चितइ मणि
 एम रउंतु दिहु वइधव्वे
 हुयउ विसायघट्टु हउ लुद्धउ
 एत्तिउ कालु ण किं पि वियाणिउं
 संवेयाउरु णियमणि झूरइ
 संसारासारत्तु मुणेविणु
 राय दोस विणिण वि संदाणिय
 सो वइधव्वु दियंबरु जायउ
 रज्जि बइहु महारिउमहणु
 रायारिद्धि पिउपट्ठि णिसण्णउ
 विंझसिरी हुय मालोवासिणि

रायउत्त साहरण सचेलउ ।
 पुष्फमाल करि कयसंचारिय ।
 घल्लिय पुव्वसिणेहिं चप्परि ।
 कयउ विवाहु तुट्ठणारीणर ।
 थिय गंधव्वलच्छि जुइजुत्तिय । 10
 गउ वणि दिट्ठउ तेत्थं मिगीवई ।
 मुक्कु बाणु परपाणविणासणु ।
 भज्जिवि गयउ दूरि भयतट्ठउ ।
 पैडिय घराणि लुभ पाणपिसकिं ।
 वलिवि ताम हरिणेण पलोइय । 15
 मुल्लउ कंदइ कलुण वरायउ ।
 मोहिं बइउ भज्ज ण भालइ ।
 चितइ सा पिय खणि खणि पुणु मणि ।
 करुणारसपूरेण अगव्वे ।
 हउं इंदियरसलंपइ सुद्धउ । 20
 कयउ अहम्मु विसयसुहुं माणिउं ।
 दिक्ख लेमि किं रज्जि पूरइ ।
 लइय दिक्ख वइराउ करेप्पिणु ।
 तिन्वतवेण काय अवभाणिय ।
 एत्ताहिं तासु पुत्तु गुणराइउ । 25
 हुउ गंधव्वसेणु अणसंदणु ।
 हयगयरहवरपयपरिपुण्णउ ।
 भयवंतायमभावपयासिणि ।

घत्ता—इक्कइया तेण गंधवेण णियसंधारहिं जुत्तउ ॥

कयजत्तपवित्तणिम्मलचित्तपिउरिसिपासि पट्ठत्तउ ॥ २४ ॥

30

संणासि परिद्विड दिट्टु साहु
रिसिवयहो पहावि होइ सिद्धि
तुसकंडखंड संगहिउ तेण
मरिऊण तेत्थु उज्जेणि पत्तु
णामिं जसोहु जसपूरियासु
जा विंझसिरी भयवंतपाय
कयण्हाण मरेविणु तत्थ आय
चंदमह णाम अइमंदमेह
तहो पुत्तुप्पणउ जसहरक्खु
जसहरहो रज्जु देविणु जसोहु
संणासु कियउ सुसमाहिजुत्तु
जा णिवसुय थिय मंतीहि सुण्ह
रइविमल चणपरि रयइ जाम
यिक्खेवि विरत्तउ णारिसंगि
जिणादिक्ख लेवि जायउ णिसंगु
चारित्तु चरिवि चिर छडि काउ
हुउ जसहर राउ जसोहतणउ
णिवसुयचिलसिउ सुणि रासु मंति
किं किउ कुकम्मु सुण्हाइ केम
वंमव्वण दिद मरिवि ते वि
गंधव्वलच्छि कुविसिट्टुकम्मु
गंधव्वसेणु गिण्हेवि दिक्ख
अणसणु णिव्वाहिवि किउ णियाणु

पुत्तहो खंधारु णिपवि साहु ।
ता होउ मज्झु परिसिय रिद्धि ।
रयणोहु पमेल्लिउ णिग्गुणेण ।
जसवंधुररायहो हुयउ पुत्तु ।
णिवपट्टु णिवद्धउ भालि तासु । 5
आराहिवि सोसिवि णिययकाय ।
अजियंगरायघरि पुत्ति जाय ।
परिणिय जसोहुरापं सुणेह ।
परिवारहो पोसणु कप्पविक्खु ।
किउ तउ वारसविहु चइवि मोहु । 10
वंभोत्तरसंगि जसोहु पत्तु ।
सा देवररत्तिण सुरयतण्ह ।
णियदइयं दिट्ठिय दुट्ठ ताम ।
गउ णिज्जणवाणि जइवरह संगि ।
तवचरणु चरइ जियसत्तु चंगु । 15
चंदमइहि गम्भि जियारि जाउ ।
जणणिण जंपिउ जिं कियउ अणउ ।
वउ वंमचेरु किउ णिसुणि कंति ।
ता चंदलेह वउ गइइ तेम ।
विज्जाहरगिरिउप्पण वे वि । 20
आयण्णिचि णिंदिवि तियहं जम्मु ।
जिणमग्गहो केरी परमासिक्ख ।
तुहुं मारिदत्त सो अप्पु जाणु ।

यत्ता—णिसुणाहि हो राय अणु कहंवरु जणैभरिय ॥

मिहिलाउरि रम्म घणक्कणकणयसमाचरिय ॥ २५ ॥

25

तहिं सेट्टि अतिथ जिणपायभत्तु
 वयदाणकजि सावउ सुदच्छु
 जलु गाहंतउ सो अस्सरयणु
 तहो सेट्टिहि सुरहीगग्भि जाउ
 अण्णहि दिणि मरणावत्थपत्तु
 अरुहफसरहं भावेण तेण
 तत्थाउ राय तुव कंत उअरि
 होसह घरवेलह पयावधारि
 जो भीमु मंतिमुउ दुव्विणीउ
 गंधव्वसिरी अइकुडिलचित्त
 होपविणु गेहु धरेवि सज्ज
 राएण विमलवाहणिण दिण्ण
 जसु वइयर णिसुणिउ मारिदत्त
 खयरायलि जो गउ रामु मंति
 अणुवय परिपालिवि वंभचेरु
 सो जसवह णियकुलकमलभाणु
 जा चंदलेह चिर खयरकुले
 सहउयरि उवण्णी तुज्जु राय
 यत्ता—सुहडाहिं परिक्खिउ जाम णिरिक्खिउ रायतुरउ जरखुरचवलु ॥
 रोसाइदेणं माहिंदेणं मारिउ सो पीयंतु जलु ॥ २६ ॥

सम्मत्तरयणवयसीलजुत्तु ।
 जिणयत्तु णाम वणि दीहरच्छु ।
 महिसेण हयउ संपत्तु मरणु ।
 हुउ वच्छउ दिहु संपुण्णकाउ ।
 वणिणां तहो कणिण जवेइ मंतु ।
 गिण्हिय भवभयसमसंतपण । 5
 संभविउउ रुप्पिणिगग्भि पवरि ।
 रिउमहणु कुलसंतोसयारि ।
 सो खुज्जंतु हुउ पाविहु कीउ ।
 किमु कियउ काउ संखीणगत्त । 10
 अमयमइ णाम सा खल अलज्ज ।
 जसहर परिणाविउ पावकिण्ण ।
 अभयंरुइमुहाहितो सुवत्त ।
 सलिलेहासमउ दिणिंदकंति ।
 केण वि सुहधम्मोदपण वीर । 15
 जसहरहो पुत्तु जससेयभाणु ।
 सा डुय कुसुमावलि विज्जविउले ।
 णउ चुकह बुज्झहि मज्झु वाय ।

20

27

किं कारणु जंपहि गुणसायर
 कियउ कुपत्तदाणु अण्णहि भवि
 मरिवि जसोइहो पत्ति गुणगल

महु मणसंसउ हरहि दयावर ।
 खीणु करेवि काउ तावसतवि ।
 हूई चंदलच्छि चंदुज्जल ।

26. १. A गुणगणविसालु सम्मत्तरयणपालणु गुणालु. २. A वयदाण ३. A वणिवह ४. A घरवल्लय. ५. A पुज्जण. ६. A पावकिण्ण. ७. A अभयमइसुहहो जा सुय सबत्त.

27. १. A महु मणसंसउहरणदिवायर.

चंदमईहि सवत्तिविरोहउ
 पुण्ववहरवसु जीवहं धावह
 वच्छउ हुयउ सेट्टियरि हरिवह
 संपह तुह भज्जहि उरि अच्छइ
 चिरु रायउरि राउं पयपालउ
 चित्तंगउ णामेण महाबलु
 अप्पुणु भगव दिक्ख पडिगाहिय
 धराणि भमंतु भमंतु परायउ
 तहिं ठिउ तवइ सचित्तह वंछइ
 वंछिउ लहु मरेवि गुरुकउ
 पुल्लिगाउ फिरिवि तियालिंगउ
 जणणी तुज्झ सरुव सुलक्खण
 उवसमगुणु परिपालिवि सुहरउ
 दंडपणामु जासु पइं विहियउ
 करुणारस पूरिवि णियविग्गहु
 उज्जेणिहि णयरिहि जसवंधुरु
 छइंसणभत्तउ मढ देउल
 महियालहो आयदणु मणोहरु
 सरसाहारहिं पीणिवि तावस
 जिणचेईहर धयमंडियसिर
 कारावेप्पिणु दाणु पयच्छिवि
 वणकीलावहुभोउ करेप्पिणु
 सुहभावणजुत्तीह मरेप्पिणु
 मयगयपउरु कलिंगाहिउ णिउ
 णामं सुदत्तु रायसिरिमंडिउ
 इक्कइया कुसुमालु गहेप्पिणु
 महु जाणाविउ किं णिव किज्जइ

घरिवि चित्ति घांइउ सो णिव हउ ।
 रोसाणलु हुइ तं जइ पावइ । 5
 कण्णि जाउ लद्धउ कियसुहमइ ।
 रज्जु करेसइ घर तुंइ पच्छइ ।
 भयवइ पयजलेण पक्खालिउ ।
 छडि रज्जु तुह विण्णु महीयलु ।
 सरिसरवरतित्थइ अवगाहिय । 10
 णियपुरवरि देविहि मढि आयउ ।
 होउ मज्झु इच्छेवयसंपइ ।
 चंडमारि देवय हुइ थकउ ।
 वप्पु तुमइ हुउ असुहवसंगउ ।
 चित्तसेण णामेण वियक्खण । 15
 पाण चयवि जाउ सो भरइउ ।
 अच्छइ णेहिं जो माहिमाहियउ ।
 कप्पणिवासी देउ होसइ इहु ।
 राउ पसिद्धउ उण्णयकंधरु ।
 अढ दीहिय पोक्खरि पविउलैजल । 20
 रयणजडिउ दिप्पंतउ सेहरु ।
 भयवजईसरयहुणिट्ठावस ।
 उण्णइवंत सवित्थर अइथिर ।
 मिच्छभाउ भावेण समिच्छिवि ।
 दीहु कालु णियपैउ भुंजेप्पिणु । 25
 इट्ठेउ णियैहियइ धरेप्पिणु ।
 मयदत्तहो रायहो हउं सुउ ।
 करमि रज्जु रिउवलहिं अखांइउ ।
 तलवरोहिं दिहु दिउ वंधेप्पिणु ।
 कारागारिं तरसा णिज्जइ । 30

२. A वाहउ णिव हउ ३. A तुव ४. A राय ५. A जलपविउल. ६ A णिवपउ. ७ A णियमणि
 क्षापिणु. ८. A णामु.

तहिं दियवर जे दंड पउंजहिं	ते व लेवि महु पुरउ पर्यंपहिं ।	
आयहो कण्णणासकरछेयणु	चलणच्छेउ किज्जइ सिरछेयणु ।	
पहु सवोसउ पहु मारिज्जइ	कस्स पाउ मइं वुत्तु ण किज्जइ ।	
पाउ तुज्जइ जइ इहु मारिज्जइ	छड्ढिज्जइ णिवयहु तुव जुज्जइ ।	
एम सुणेविणु चित्तु विरत्तउ	जुण्णतणु व्व रज्जु परिचत्तउ ।	35
जिणसिक्खा सीयरिवि भमंतउ	पंचवार तुव पुरि संपत्तउ ।	

घत्ता—एवहिं हउं एत्थु चउविहसंघसमावरिउ ॥

तउ तिब्बु तवंतु तणकंचणु सम भित्तु रिउ ॥ २७ ॥

28

उल्लेणिहिं रायजसोहमंति	गुणासिंधु जणविहियसंति ।	
णियपइ ठवेवि सुउ णागदत्तु	घरमारवहणु पिउपायभत्तु ।	
अप्पुणु घरि संठिउ दंदचत्तु	समभावणविरइयभावजुत्तु ।	
सुहपरिणामिं तहिं चइवि काउ	सिरिवइवणिवइघरि पुत्तु जाउ ।	
णामिं गोवद्धणु गुणाविसालु	सम्मत्तवंतु दिप्पंतभाळु ।	5
करुणायरु परमपरोषयारि	जसवइरायहो संघोहयारि ।	
अयलोयहिं णिवइ णिसण्णु पहु	महु संघाडइ तवलच्छिगेहु ।	
णिस्सुणिवि भवाइं सयलइं णरिंदु	आणंदसोयपूरियउ णंदु ।	
ण तरामि हउं धिणउ करोवि साहु	संवोहिउ पहु किउ घम्मलाहु ।	
सुपसण्णु होवि महु देहिं दिक्ख	तवचरणु चरामि पालेमि सिक्खा ।	10
ता गुरुणा दिण्णु दियंवरत्तु	थिउ मारिदत्तु णिवरिद्धिचत्तु ।	
ता णरवइ णयणिज्जियकसायै	पणतीसणिवइ णिगंध जाय ।	
भूसिउ दिक्खाइ पलोइ राउ	जोईसरासु वइराउ जाउ ।	
भइरउ पभणइ भो सामिसाल	दिक्खापसाउ करि गुणाविसाल ।	
सुणि जंपइ दिक्ख ण तुज्जु अत्थि	छंगुलउ जेण तुहुं अत्थि हत्थि ।	15

28. १. A गिय २. P adds after this in second hand in the damaged margin: दहलखण-
घम्मु वित्तजि ... सचरु ... यभाव .... य. The Hindi translation of this line, however, is not
found. See page 300, lines 12-14 of the translation

कैहं करमि देव तो मणइ साहु
थोआउसु दीसइ तुज्जु देहि
ता तेण कियँउ संणासु भवु
चउविहआहारहि चतु काउ
अभयण पमेछिउ खुल्लयतु
मयरद्धयझाणपहायरुद्धु
अभयमई जाय विरत्तभाव
तहि पायमूलि खुल्लियहि वित्तु
णिग्गंथमँगु णिम्मलु सरेवि
गय दोणिण वि तहिं देवीवणम्मि
आराहिवि दंसणु णाणु चरिउ
पंचदसदिणइ संणासु करिवि
ईसाणसग्गि ते दोणिण देव
सम्मत्तबालिं तियलिं गु छिणिण
वंदहिं जिणभवण अकिट्ठिमाहं
सम्मत्तिं लब्भइ सग्गु मोक्खु

अणसण परिपालहि करिवि गाहु ।
सिग्गउ उवाउ मल्लउ करोहि ।
बावीस दिवस पालेवि सव्वु ।
सो भइरउ तीयइ सग्गि जाउ ।
तहिं तक्खणि पडिवणणउ रिसित्तु । 20
णिवक्खणहि पुणु थणवट्ठ वध्दु ।
कुसुमावलि अज्जिय सुद्धभाव ।
छेहेवि धित्तु अज्जियचरित्तु ।
अभयरुइ जँइहि गुणगणु सरेवि ।
चउविहआराहण धरि मणम्मि । 25
तउ वारहविहु अवहरियदुरिउ ।
सुसमाहिप दोणिण वि पाण चइवि ।
उत्पण्ण झत्ति सुरसयहिं सेव ।
कीलहिं विमाणि सुर तेत्थु दोणिण ।
पडिमांमंदिउइ जगुत्तमाहं । 30
सम्मत्तिं लब्भइ अचल्लु सोक्खु ।

वत्ता—तत्थाउ सुणिंदु चउविहसंधि परियरिउ ॥

सिद्धहरिहि णाम संपत्तउ जइवरु तुरिउ ॥ २८ ॥

29

तहिं ठिउं चितइ भावण अणिच्च
आराहिवि आराहण सुसच्च
संणासु कियउ सुसमाहिज्जु
सो जसवइ सो कल्लाणमित्तु
वणिक्कुलपंकयबोहणदिणसु

संसारहो गइ णउ होइ णिच्च ।
अवहिप परियाणिवि सत्ततच्च ।
सत्तमइ सग्गि पत्तउ सुदत्तु ।
सो मारिदत्तु जइवरु पवित्तु ।
सो गोचहणु गुणगणविसेसु । 5

३. A किं ४ A गहिउ ५. This line and the following are given in S and T as part of कडवक 22, after राएण वि तहो पयपकयाइं ६ A णिग्गथु मग्गु ७ A जाइहि ८ A अचल्लोक्खु.

29 १ A धित २. ST give णिव जसवइ सो कल्लाणमित्तु सो अभयणाउ सो मारिदत्तु as part of कडवक 22, after कडवक 28, line 21 of the present edition ३. ST omit वणिक्कुल ... विसेसु

सौ कुसुमावलि पालियतिगुप्ति   अज्जियगुणु जाणिय घम्माविति ।
 सर्व्वहं दुण्णयणिण्णासणेण   तउ चरिवि चारु संणासणेण ।
 कालिं जेति संणासजुत्त   जिणघम्मं ते सगगग पत्त ।

घत्ता—किउ उधरोहें जस्स कह्यइ पर्उ भवंतर ॥

तहो भव्वहु णामु पायइमि पयइउ धर ॥ २९ ॥

: 0

30

चिरु पट्टणेच्छगे (!) साहुसाहु	तहो सुउ सेलागुणवंतु साहु ।	
तहो तणुहहु वीसलु णाम साहु	वीरो साहुणिगहि सुलहु णाहु ।	
सोयारु सुणागुणगणसणाहु	एकइया चितइ चित्ति लाहु ।	
हो पंडियठकुर कण्ठपुत्त	उवयारिय वल्लहरममित्त ।	
कइ पुप्फयंति जसहरचरित्तु	किउ सुट्टु सदलक्खणविचित्तु ।	5
पेसहि तहिं राउलु कउलु अंजु	जसहरविवाहु तह जाणियवोज्जु ।	
सयलहं भवभमणभवंतराहं	महु वंछिउ करहि णिरंतराहं ।	
ता साहुसमीहिउ कियउ सव्वु	राउलु विवाहु भवभमणु भव्वु ।	
चफ्फाणिउ पुरउ हवेइ जाम	संतुट्टउ वीसलु साहु ताम ।	
जोइणिपुरवरि णिवसंतु सिट्ठु	साहुहि घरे भुत्थियणहु छुट्ठु ।	10
पणसट्ठिसहियतेरहसयाहं	णिवविक्रमसंवच्छर गयाहं ।	
घइसाहपडिल्लइ पफिन्न वीय	रविवारि सामित्थियउ मिस्सतीय ।	
चिरु वत्थुबंधि कइकियउ जं जि	पट्ठडियबंधि मइ रहउ तं जि ।	
गंधर्व्वे कण्हण्णदणेण	आयहं भवाहं किय थिरमणेण ।	
महु दोसु ण दिज्जइ पुर्व्वि कइउ	कइवच्छराहं तं सुत्तु लइउ ।	15

घत्ता—जो जीवदयावरु णिप्पहरणकरु वंभयारि ह्यजरमरणु ॥

सो माणणिसुंमणु घम्मु णिरंजणु पुप्फयंतु जिणु महु सरणु ॥ ३० ॥

४. ST सा कुसुमावलि पालियतिगुप्ति सा अभयमइ ति णरिंदपुत्ति. ५ ST भव्वहं ६ ST कालिं जेति सम्बइ मयाहं जिणघम्मं सगगगहो गयाहं. ७. Portion beginning with this line and ending with कवडक 30, line 13 is omitted in PST and also not rendered in Hindi. ८. B. पय.

30, १. B. सज्जु. २. B. अहिय.

पावणिशुंभणि मुद्धाशंभणि-
कासवगोर्त्ति केसवपुर्त्ति
वयसंजुर्त्ति उत्तमसर्त्ति
पद्मसियतुर्त्ति कइणा खंढे
जो आयण्णइ चंगड मण्णइ
जो मणि भावइ सो णरु पावइ
जणइयणीरसि दुरियमलीमसि
पडियकवालइ णरकंकालइ
पवरागारि सरसाहारि
महु उवयारिउ पुर्णिण पेरेउ
होउ चिराउसु वरिसउ पाउसु
विलसउ गोमिणि णच्चउ कामिणि
संति वियंभउ दुक्खु णिसुंभउ
सुहु णंदउ पय जय परमप्पय
विमल्लु सु केवल्लु णाणु समुज्जल्लु
मइ अमुणार्ति कवु करंति

उयरुप्पण्णे सामलवण्णे ।
जिणपयभार्त्ति धम्मासार्त्ति ।
वियलियसंकिं अहिमाणकिं ।
रंजियवुहसह कयजसहरकइ ।
लिइइ लिहावइ पढइ पढावइ । 5
विहुणिघणरय सासयसंपय ।
कइणिदायरि दुसहे दुइयरि ।
यहुरंकालइ अइदुक्कालइ ।
सणिइ चेळि वरंतयोळि ।
गुणमत्तिल्लउ णणु महल्लउ । 10
तिण्डउ मेइणि घण कणदाइणि ।
घुमउ मंदल्लु पसरउ मंगल्लु ।
धम्मच्छाहिं सहं णरणाहिं ।
जय जय जिणवर जय भयमयहर ।
महु उप्पज्जउ पत्तिउ दिज्जउ ।
जं हीणाहिउ काइं मि साहिउ ।

यत्ता—तं मायं महासइ देवि सरासइ णिहयसयलसंदेहदुह ॥

महु खमउ भडारी तिहुवणसारी पुष्पयंतजिणवयणकई ॥ ३१ ॥

इय जसहरमहारायचरिए महामहल्लणणकण्णाहरणे महाकइपुष्पर्यंतविरहए महाकव्वे चंडमारिदेवय-
मारिदत्तरायधम्मलाहो णाम चउत्थो परिच्छेज्ज समत्तो ॥ ४ ॥

31. १ ST पविमल्लु केवल्लु णाणु सुणिम्मल्लु. २ ST ण मुणंति. ३. AT माइ. ४. T सरस्सइ. ५. AP सय-
लसंदोह. ६. AP सह. ७. S जसवइकल्लणमित्तमारियत्तजमयमइसग्गगमणो णाम.

शब्दकोशः

[In the following glossary of words occurring in the Jasaharacariu, pronouns and their derivatives are ignored altogether, while in the case of verbs only roots, primitive and causal, are included, dropping the different forms of finite verbs, infinitives and absolutes]

अअ-अज	अगधवत्त-अर्थपात्र
अउ-अति	अचल-अचल
अदअदु-अतिविकट (अदृ पिकटार्थ देशी)	अचलत्तण-अचलत्व
अदकूर-अतिकूर	अचेयण-अचेतन
अदकामल-अतिकामल	अच्चण-अर्चन (पूजा)
अद्वयमिअ-अतिज्ञान	अच्चत-अत्यन्त
अउघण-अतिघन	अचोक्खअ-अमृष्ट, अमार्जित (अश्वादि)
अददीह-अतिदीर्घ	अच्छ-आस् (धातुः)
अउदुम्मण-अतिदुर्मनस्	अच्छरा-अप्सरस्
अउयक-अज (क-क)	अच्छिअ-आसीन
अउयिउल-अतिविपुल	अच्छि-अक्षि
अद्वसययन्त-अतिशयवन् (शनादिगूलातिशय- चतुःशतं यन्तः । चतुस्त्रिंशदतिशयोपेतः । निः- स्वेदनातिशयोपेत इति टिप्पणम्)	अच्छिउड्ड-अक्षिपुट
अउसुंदर-अतिसुन्दर	अच्छोडिय-आस्फोटित
अउल्ल-अपूर्व	अल्लम्म-अल्लभ (कपटरहित)
अकज्ज-अकार्य	अज-अज
अकिट्टिम-अहियिम	अजयर-अजगर
अक्खर-अक्षर (वर्णावलि)	अजर-अजर
अक्खया-आनुरथा (धातुः)	अजरामर-अनरामर
अररट्टिअ-अररट्टित	अजिय-अजित (द्वितीयतीर्थकरनाम)
अगल्ल-अगर्व	अजियंग-अजिताङ्ग (राज्ञो नामविशेषः)
अगाय-अगर्व	अजुत्त-अयुक्त
अग-अग्र	अज्ज-अद्य
अगि-अग्नि	अज्जमहि-आर्यमही
अगिजाला-अग्निज्वाला	अज्जव-आर्जव (ऋजुता)
	अज्जणिज्ज-अर्जनीय
	अजिय-अर्जित

अञ्जु-अञ्ज
 अट्ट-आर्त
 अट्टहास-अट्टहास (विकटहास)
 अट्ट-अष्टन्
 अट्टगुणी-अष्टगुण (अष्टमहाप्रातिहार्ययुक्त
 इत्यर्थः)
 अट्टम-अष्टम
 अट्टमि-अष्टमी
 अट्टविह-अष्टविध
 अट्टसिद्धगुण-अष्टसिद्धगुण
 अट्टंग-अष्टाङ्ग (अष्ट शरीरावयवा इत्यर्थः)
 अट्टि-अस्थि
 अट्टोत्तरसहास-अष्टोत्तरसहस्र
 अट्ट-अट् (घातुः)
 अट्ट-अवट (कृप इत्यर्थः)
 अण-अनस् (शकट)
 अणअ-अनय
 अणउच्छिअ-अवाञ्छित
 अणकखर-अनखर
 अणगार-अनगार
 अणत्थ-अनर्थ
 अणलिय-अनू+अलीक (सत्य)
 अणवरय-अनवरत
 अणसण-अनशन
 अणंग-अनङ्ग
 अणंत-अनन्त (चतुर्दशतीर्थैकरनाम)
 अणंत-अनन्त
 अणंताणंत-अनन्त+अनन्त (अतिशयेन
 अनन्तमित्यर्थः)
 अणाइ-अनादि
 अणाह-अनाथ
 अणिच्च-अनित्य
 अणिट्ठ-अनिष्ट
 अणिट्ठिअ-अनिष्ठित (असमाप्त)
 अणिसामोयण-अनिशामोजन
 अणिहण-अनिघन (अनन्त इत्यर्थः)

अणिद्-अनित्य
 अणिदिअ-अनिन्दित
 अणु-अणु (परमाणुरित्यर्थः)
 अणुकंप-अणु+कम् (घातुः)
 अणुकूल-अनुकूल
 अणुगाय-अनुगत
 अणुगामिणि-अनुगामिनी
 अणुज्ज-अनवद्य (निर्दोष इत्यर्थः)
 अणुज्जय-अनुद्यत
 अणुट्ठा-अनु+स्था (घातुः)
 अणुट्ठाण-अनुष्ठान
 अणुदिणु-अनुदिनम्
 अणुबंध-अनुबन्ध (क्रमः संततिर्वा)
 अणुमग्गा-अनु+मार्ग
 अणुमग्गयर-अनुमार्गचर (अनुचर इत्यर्थः)
 अणुमाण-अनुमान
 अणुवय-अणुव्रत
 अणुवेक्ख-अनु+प्रेक्ष (घातुः)
 अणुसंघट्टण-अनुसंघट्टन
 अणुहव-अनु+भू (घातुः)
 अणुहुंज-अनु+धुञ् (घातुः)
 अणेरय-अनेक
 अण्ण-अन्य
 अण्णण्ण-अन्य+अन्य
 अण्णत्त-अन्यत्व
 अण्णभव-अन्यभव
 अण्णव-अर्णव
 अण्णाण-अज्ञानिन्
 अण्णाण-अज्ञान
 अण्णायत्त-अन्यायत्त
 अण्णासत्त-अन्यासत्त
 अण्णुण्ण-अन्योन्य
 अण्णेक्क-अनेक
 अण्णोण्ण-अन्योन्य
 अण्हाण-अज्ञान
 अतुष्टि-अतुष्टि

अतुल-अतुल
 अतुलमति-अतुलशक्ति
 अनायण-आतापन
 अन्य-अर्थ
 अत्य-अन्त (अतत्पर्यंत इत्यर्थः)
 अन्ययण-अन्तमन
 अत्याग-आशयान (सभामन्त्रिमित्र्यर्थः)
 अत्यामिअ-अन्त+आशयान
 अदुर्मह-अदुर्मति
 अहमगह-अहमन्तीभूत
 अह-अर्थ
 अहह-अर्थ+अर्थ
 अपन-अपय (एतामि-वर्थः)
 अपागह-अपगह
 अपेअ-अपेन (गत इत्यर्थः)
 अप-आत्मन
 अपमन-अपमन
 अपयह-आत्मयह
 अपिअ-अपिन
 अपुण-आत्मन (नयमित्यर्थः)
 अर्भागिअ-अर्भगः
 अर्भगिअ-अर्भगः
 अर्भग-अभि+अर्भ भययने (भानु)
 अर्भग-समुत्पन्नमने देवी (भानु)
 अर्भग-अर्भग (नयादेवि टिप्पणम्)
 अभयमहाप्री-अभयमहादेवी (राशीनाम
 विधेयः)
 अभयगह-अभयगति (भयगनाम)
 अभग-अभग
 अर्भाअ-अर्भात
 अभुह-अभान्त इत्यर्थे टेजी
 अभगान्त-अभनोक्त
 अभय-अभय
 अभयगह-अभयगति (राशीनामविधेयः)
 अभयगियर-अभयगिर (देवसमूह)

अमरत्त-अमरत्त
 अमल-अमल
 अमलिय-अमलिन
 अमंगल-अमङ्गल
 अमाण-अमान (मानग्रहित इत्यर्थः)
 अभित्त-अभिव
 अमुण्त-अजानत्
 आमोसहि-आम+ओषधि
 अम्म-अम्भ (सवोधने)
 अन्माणवि-अम्भादेवी (मातेत्यर्थः)
 अन्मि-अम्भ (सवोधने)
 अय-अन्न
 अयवड-अजगति
 अयसिर-अजगिस् (अजो ब्रह्मेति टिप्पणम्)
 अर-अर (अष्टादशतीर्थकरनाम)
 अरमाहर-अरमा (अलम्पी) + हर (दागिअ-
 नागक इत्यर्थः)
 अरविद-अरविन्द (कमलमित्यर्थः)
 अरहन्त-अर्हन्
 अरहन्तावलि-अर्हदावलि (जिननामावलि-
 त्यर्थः)
 अरुण-अरुण
 अरुणयर-अरुणकर (सूर्य इत्यर्थः)
 अरुणायवत्त-अरुणातपत्र
 अरुणिय-अरुणित
 अरुहक्कप्र-अर्हत् (इति) + अखर
 अरुअ-अरुप
 अरुवि-अरुपिन् (अरुप इत्यर्थः)
 अलक्कण-अलक्षण
 अलज्ज-अलज्ज
 अलंकिअ-अलङ्कृत
 अलाउ-अलावु
 अलि-अलि (भ्रमर इत्यर्थः)
 अलिउल-अलिकुल
 अलिय-अलीक
 अलिङ्ग-अलिङ्ग

अलोय-अलोक
 अवगण-अव+गण् (घातुः)
 अवगण्ण-अव+गण् (घातुः)
 अवगाहिय-अवगाहित
 अवगुण-अवगुण
 अवज्ज-अवज्ज
 अवत्थ-अवत्थ
 अवमाणिय-अवमानित
 अवयपुण्ण-अवयवपूर्ण
 अवयास-अवकाश
 अवर-अपर
 अवरअ-अपर(क)
 अवरपक्ख-अपरपक्ष
 अवरुण्डण-आलिङ्गने देशी
 अवरुण्डिय-आलिङ्गिते देशी
 अवरोप्पर-परस्पर
 अवलम्बमाण-अवलम्बमान
 अवलित्त-अवलित्त
 अवल्लोय-अव+लोक्य (घातुः)
 अवसर-अवसर
 अवसवण-अपस्वप्न, अपशकुन
 अवसाण-अवसान (अन्तः, समाप्तिः)
 अवसिं-अवश्यम्
 अवसु-अवश्यम्
 अवहत्थिय-अपहस्तित
 अवहरिय-अपहृत
 अवहीसर-अवधीश्वर (अवधिज्ञानवानित्यर्थः)
 अवन्तिराअ-अवन्तिराज
 अवन्ती-अवन्ति (जनपदनाम)
 अविगीय-अविनीत
 अवियङ्ग-अविदग्ध
 अवियाणअ-अविजानत्
 अविलासवक्क-अ+विलास+वक्क
 (स्वभावसुन्दर इत्यर्थः)
 अविवक्क-अ+वि+वक्क (अतिसरल इत्यर्थः)

अविहंग-स्वभावतः इत्यर्थे देशी
 अविहाअ-अविभाग
 अविहिण्ण-अविहीन
 अस-अस् (घातुः) अरिय, अस्ति इत्यादि
 असइ-असकृत्
 असइ-अ+सती
 असच्च-असत्य
 असब्ब-असाध्य
 असणिण-अ+सणिन् (अचेतन इत्यर्थः)
 असमाण-असमान
 असमाहिल्ल-अ+समाधि+हिल्ल (मत्तर्थायः)
 असामण्ण-असामान्य
 असारत्त-असारत्व
 असि-असि (खड्ग)
 असिघेणुय-असि+घेनुका (क्षुरिकेत्यर्थः)
 असुइरस-अशुचिरस
 असुहरण-असु+हरण
 असेस-अशेष
 असोय-अशोक (वृक्षविशेषः)
 असंक-अशङ्क
 असंकिअ-अशङ्कित
 असंग-असङ्ग
 असुन्दर-असुन्दर
 अस्स-अश्व
 अहचरिय-अघश्चरित (नीचवृत्त इत्यर्थः)
 अहम-अघम
 अहमं-अहमित्यर्थे
 अहम्म-अघर्म
 अहयर-अघश्चर
 अहर-अघर
 अहरुल्ल-अघर+उल्ल (स्वार्थे)
 अहि-अहि (सर्प इत्यर्थः)
 अहिच्छत्त-अहिच्छन्न (नगरनामविशेषः)
 अहिणन्दन-अभिनन्दन (चतुर्थतीर्थेकरनाम)
 अहिणाण-अभिज्ञान
 अहिणाणिय-अभिज्ञानिक (अभिज्ञान)

आमंतिवञ-आमन्त्रित (क)
 आमिस-आमिष
 आमिसगसिर-आमिष+ग्रसनशील
 आमोय-आमोद
 आयञ-आगत
 आयण-आ+कर्णव् (घातुः)
 आयणण-आकर्णन
 आयदण-आयतन
 आयम-आगम
 आचर-आचार
 आयर-आदर
 आयवत्त-आतन (छत्रमित्यर्थः)
 आयव-आताम्र
 आयार-आचार
 आयावण-आतापन (व्रतविशेष)
 आयास-आ+यस् (घातुः)
 आयास-आकाश
 आरडंत-आरट्
 आरडिय-आरटित
 आरत्त-आरक्त
 आरंभ-आरम्भ
 आराम-आराम (उपवनमित्यर्थः)
 आराहण-आराधन
 आरुह-आ+वह् (घातुः)
 आरुहण-आरोहण
 आरुढ-आरुढ
 आलग-आलग्न
 आलिद्ध-आलिष्ट
 आलिङ्गण-आलिङ्गन
 आलुंखिय-आलुखित (आत्वादित इत्यर्थः)
 आलोइय-आलोचित
 आलोयण-आलोचन
 आलोयंत-आलोकयत्
 आव-आ+इ आगमने (घातुः)
 आवडिय-आपतित
 आवज-आ+पद् (घातुः)

आवडिअ-आपतित
 आवत्त-आवर्त (अभ्रमसा भ्रम.)
 आवया-आरद्
 आवलि-आवलि (पङ्क्तिरित्यर्थः)
 आविद्ध-आविद्ध (आवद्ध, खचित)
 आस-आस् (घातुः)
 आसण-आसन
 आसणवय-आसनपद
 आसत्त-आसक्त
 आसत्ती-आसक्ति
 आसव-आ+नु (घातुः)
 आसंका-आशङ्का
 आसंघ-आ+धि इत्यर्थे देशी
 आसाऊरिय-आशापूरित
 आसाय-आत्वाद
 आसायण-आत्वादन
 आसासिय-आश्वासित
 आसिअ-आश्रित
 आसीण-आशीन
 आसीवाअ-आशीर्वाद
 आसीसिय-आशीपित ! (आशीर्दत्ता इत्यर्थः)
 आहय-आहत
 आहरण-आभरण
 आहव-आहव (युद्ध)
 आहाकम्म-आघातकर्मन् (हिंसा)
 आहार-आधार
 आहार-आहार
 आहास-आ+भास् (घातुः)
 आहिड-आ+हिण्ड् (घातुः)
 इकइया-एकदा
 इट्ठ-इष्ट
 इच्छिय-इच्छित
 इच्छेवय-इष्टव्य
 इत्तिय-इत्तर (चपल इत्यर्थः)
 इत्तिय-एतावत्

उड्डिर-उड्डुनशील
 उण्णाइवत-उन्नतिमत्
 उण्णय-उन्नत
 उण्णयकंधर-उन्नतकंधर
 उण्ह-उष्ण
 उत्त-उक्त
 उत्तम-उत्तम
 उत्तर-उद्+तृ (धातुः)
 उत्तार-उद्+तारय् (धातुः)
 उत्तिय-उक्त
 उत्तिम-उत्तम
 उत्तुंग-उत्तुङ्ग
 उदयायल-उदयाचल
 उद्देस-उद्+देशय् (धातुः)
 उद्देस-उद्देश
 उद्ध-उर्ध्व
 उद्धर-उद्+धृ (धातुः)
 उद्धरिय-उद्धृत
 उद्धहृत्थ-उर्ध्वहस्त
 उद्धूलिय-उद्धूलित
 उप्पज्ज-उद्+पद् (धातुः)
 उप्पण्ण-उत्पन्न
 उप्पम-उपमा
 उप्परि-उपरि
 उप्पाड-उद्+पाटय् (धातुः)
 उप्पाडण-उत्पाटन
 उप्पाय-उत्पात
 उप्पोल्लिय-उत्पेरित
 उप्पाल-आ+स्फालय्, अथवा, उद्+पाटय्
 (धातुः)
 उप्फुल-उत्फुल्ल
 उब्भड-उद्भूत
 उब्भमिय-उद्भूमित (उद्भ्रान्त)
 उब्भव-उद्भव
 उब्भंत-उद्भ्रान्त
 उब्भि-उद्+भृ (धातुः)

उब्भिय-ऊर्ध्वकृत
 उब्भुब्भ-ऊर्ध्व+ऊर्ध्व
 उब्भूय-उद्भूत
 उम्मुच्छिअ-उन्मूर्छित
 उम्मुलिय-उन्मूलित
 उयर-उदर
 उर-उरय्
 उरअ-उरग
 उरचूर-उरश्चर (उरगजातिः)
 उरयर-उरश्चर
 उरयल-उरस्तल
 उल-कुल (उत्तरपदे एव)
 उल्ल-उद्+लल् (शोभाया धातुः)
 उल्ललण-उल्ललन
 उल्ललिय-उल्ललित (विकीर्ण इत्यर्थः)
 उल्लिय-आर्द्रित (आर्द्र इत्यर्थः)
 उल्लोवय-उल्लोच(क) (वितानमित्यर्थः)
 उवएस-उपदेश
 उवगरण-उपकरण
 उवमा-उपमा
 उवयंठएस-उपकण्ठदेश (समीपप्रदेशः)
 उवयार-उपकार
 उवयार-उपचार
 उवयारिअ-उपकारिन्
 उवरि-उपरि
 उवरिल्ल-उपरितन
 उवरुवरि-उपर्युपरि
 उवरोह-उपरोध
 उवलक्खिय-उपलक्षित
 उववण-उपवन
 उववाय-उपपाद
 उववास-उपवास
 उवसंम-उप+शम् (धातुः)
 उवसम-उपशम
 उवसंत-उपशान्त
 उवाअ-उपाय

उविंद-उपेन्द्र (विष्णुः)
 उव्वर-उर्वर इत्यधिकार्ये (धातुः)
 उव्वरिय-उर्वरित
 उव्वेविर-उद्+वेपनशील
 उंजिय-ऊर्जित
 उंजु-ऊर्जु
 उंदुर-उन्दुर (मूपक इत्यर्थः)

ऊसर-ऊषर

एइंदिय-एकेन्द्रिय
 एक्क-एक
 एक्कइया-एकदा
 एक्कखंभ-एकस्तम्भ
 एक्कखुर-एकखुर
 एक्कठाण-एकस्थान
 एक्कभत्त-एकभक्त
 एक्कमेक्क-एकैक
 एत्तहिं-एतावति (काले)
 एत्थंतरि-अत्रान्तरे
 एत्थु-अत्र
 एत्तिअ-एतावत्
 एम-एवम्
 एयारह-एकादशान्
 एयारहंभअ-एकादशमय
 एयारिस-एतादृश
 एरिस-ईदृश
 एवड-एतावत्
 एवहिं-एवम्
 एवं-एवम्
 एहावत्थ-एषा+अवस्था

ओइण्ण-अवतीर्ण
 ओट्ट-ओष्ठ
 ओणाविय-अवनामित
 ओल-आर्द्र

ओली-आवालि
 ओलंधिय-उलंधित
 ओसह-औषध
 ओसारिअ-अपसारित
 ओसासित्त-अवश्याय+सित्त
 ओह-ओष

क-क (उदक)
 क-क (मस्तक) १-१४-६
 कइ-कवि
 कइत्तण-कवित्व
 कइमइ-कविमति
 कइयइ-कविपति
 कइयण-कविजन
 कइया-कदा
 कइराअ-कविराज
 कइवइ-कविपति
 कइवय-कतिपय
 कउल-कौल (कापालिकः कुलाचार्य इत्यर्थः)
 कउलउल-कौलकुल (कापालिकादिदुष्टधार्मिक-
 समूह इत्यर्थः)
 ककस-कर्कश
 कक्खड-कक्ष (लतावृक्षादिशुल्मः)
 कक्ख-कर्कश
 कचोल-पात्रविशेषे देशी (मराठी-कचोळ)
 कच्छव-कच्छप
 कज्ज-कार्य
 कज्जाणुराअ-कार्यानुराग
 कट्ट-कष्ट, कष्टम्
 कट्ट-काष्ठ
 कट्टकम्म-काष्ठकर्मम्
 कडक्ख-कटाक्ष
 कडयडिय-कडकडित (विद्युच्छब्दानुकारः)
 कडाह-कटाह
 कडि-कटि
 कडिल-कटी+इल (मत्वर्थीयः)

कडिसुत्तय-कटिद्वयक (मेखला)
 कडुयसर-कटुक+स्वर
 कड्ड-कृष्णात्वर्यं देशी
 कड्डिय-कृष्ट (आकृष्ट)
 कड्डिय-कृष्ट
 कड-कय् (घातुः)
 कडिण-कठिन
 कण-कण् (घातुः)
 कण-कण
 कणभर-कणभर (धान्यभार)
 कणय-कनक
 कणयमय-कनकमय
 कणिस-कणिग
 कण्ण-कर्ण (श्रोत्रेन्द्रिय)
 कण्ण-कर्ण (कुन्तीसुत)
 कण्णसूल-कर्णशूल
 कण्णत-कर्णान्त
 कण्णा-कन्या
 कण्हण्डण्ड-कृष्ण+नन्दन
 कण्हपुत्त-कृष्णपुत्र
 कत्तार-कर्तृ
 कत्ति-कृति (व्याघ्रादिचर्मैत्यर्थः)
 कत्तिय-कर्तित (मिल)
 कथकेस-कथकैशिक (जनपदनाम)
 कद्दम-कर्दम
 कप्प-कल्प (युग)
 कप्पड-कर्पट (वस्त्र)
 कप्पधारि-कल्पधारिन्
 कप्पविक्ख-कल्पवृक्ष
 कप्पाधिव-कल्पाध्वि (कल्पवृक्ष)
 कप्पूर-कर्पूर
 कप्पूरफार-कर्पूरस्फार
 कम-कम् (घातुः)
 कम-कम् (चरणमित्यर्थः)
 कमंडलु-कमण्डलु

कम्म-कर्मन्
 कम्मचंड-कर्मचण्ड
 कम्मपास-कर्मपाश
 कम्मबंध-कर्मबन्ध
 कम्ममल-कर्ममल
 कम्मविवाय-कर्मविपाक
 कम्मायत्त-कर्मायत्त
 कय-कृत
 कयाणिच्छय-कृतनिश्चय
 कयपारण-कृतपारण
 कयपुलय-कृतपुलक (कृतरोमाश्चक्रञ्चुकं यथा
 त्यात्तथेति टिप्पणम्)
 कयरअ-कतर (क)
 कयली-कदली
 कयसंचारिय-कृतसंचारिका
 कयसंवर-कृतसवर
 कयंजलि-कृताञ्जलि
 कयंत-कृतान्त
 कयायर-कृतादर
 कर-कृ (घातुः)
 कर-कर (किरण)
 कर-कर (हस्त)
 करग्ग-कराग्र
 करग्ग-करग्र (अङ्गुलि)
 करड-कठिन इत्यर्थे देशी
 करण-करण
 करयरंत-करकरत् (शद्धानुकरणे देशी)
 करयल-करतल
 करवत्त-करपत्र (शस्त्रविशेषः)
 करवंद-करमर्द (फलविशेषः)
 करसंजोडअ-कर+संयोजित
 करह-करम
 करहाड-करहाकट (क-हाड)
 करंड-करण्ड (क)
 करंत-कुर्वत्
 करंति-कुर्वती

करविअ-करभित
 कराल-कडार (कपिल, चित्रवर्ण)
 कराल-कराल (भीषण इत्यर्थे)
 करावलि-करावलि (किरणजाल)
 करि-करिन्
 करिकर-करिकर (शुण्डा)
 करिकरसमोह-करिकरसम+ऊरु
 करिणि-करिणी (हस्तिनी)
 करितासण-करिन्+वासन
 करिमिहुण-करिमिथुन
 करिंद-करीन्द्र
 करुण-करुणा
 कलकलाअ-कलाकलाप (कलासमूह)
 कलकोइल-कलकोकिल
 कलत्त-कलत्त
 कलभ-कलभ
 कलयल-कलकल
 कलयल-कलकलं कृ (धातुः)
 कलरव-कल+रव
 कलस-कलश
 कलहेक्कसील-कलहेक्कशील
 कलाव-कलाप
 कलि-कलि (युगविशेषः)
 कलिया-कलिका
 कलिगवइ-कलिङ्गरति
 कलिगाहिअ-कलिङ्गाधिप
 कलुण-करुण
 कलुसभाव-कलुप+भाव
 कलेवर-कलेवर
 कलोह-कला+ओष (कलासमूह)
 कलाण-कल्याण
 कलाल-मद्यविक्रयिन् इत्यर्थे देशी
 कलोल-कलोल
 कवण-कोऽपि (कः पुनः)
 कवल-कवल (घास)
 कवलय-कवलित

कवाड-कपाट
 कवाल-कपाल (मृद्भाजनखण्डः)
 कवि-कवि
 कविल-कुक्कुर इति टिप्पणम्
 कविल-कपिल
 कवोल-कपोल
 कवोलवत्त-कपोलपत्र
 कव्व-काव्य
 कव्वत्थ-काव्यार्थ
 कसण-कृष्ण (नर्णे)
 कसमसत्ति-कृश+शक्ति (दुर्बल इत्यर्थः)
 कसाय-कपाय
 कह-कथय् (धातुः)
 कह-कथा
 कहकहंत-शब्दानुकरणे देशी
 कहा-कथा
 कहाणअ-कथानक
 कहिअ-कथित
 कहिय-कथित
 कह-कथम्
 कहंतर-कथान्तर
 कंक-कङ्क (पक्षिविशेषः)
 कंकण-कङ्कण
 कंकाल-कङ्काल (शरीरास्थि)
 कंकेलि-ककेलि (अशोकवृक्षः)
 कंख-काङ्ख (धातुः)
 कंख-काङ्खा
 कंखिर-काङ्खा+हर (शीलार्थः)
 कंचण-काञ्चन
 कंचाङ्गणि-कात्यायनी (चण्डमारिदेवता)
 कंची-काञ्ची
 कंचीकलाव-काञ्चीकलाप
 कंचुइ-कञ्चुक (क्रीणामुत्तरीयम्)
 कंचुइ-कञ्चुकिन् (अन्तःपुरवृद्ध इति टिप्पणम्)
 कंचुलिय-कञ्चुकाविशेष (मराठी-काचोली)
 कंजिअ-काञ्जिक

कंटय-कण्टक
 कंटयतस्-कण्टकतस्
 कंड-काण्ड (बाण इत्यर्थः)
 कंड-काण्ड (धनुर्दण्ड इत्यर्थः)
 कंडू-कण्डू
 कंडाहिय-मयित इत्यर्थे देशी (मराठी-काड-
 लेलें)
 कंत-कान्त (पतिः)
 कंता-कान्ता
 कंतार-कान्तार
 कंति-कान्ति
 कंती-कान्ति
 कंद-कन्द (धातुः)
 कंदअ-कन्द (क)
 कंदर-कन्दर
 कंदल-कन्द+ल (स्वायें)
 कंदुल-कन्द+उल (मत्वर्थीयः)
 कंदोट-नीलोत्पल इत्यर्थे देशी
 कंप-कम्प (धातु)
 कंपत-कम्पमान
 कंपति-कम्पमाना
 कंपिय-कम्पित
 कंवल-कम्बल
 कंस-कस (नामविशेषः)
 काचरिस-किम्+पुरुष (निन्द्य इत्यर्थः)
 कावल-काक
 काण-काण (अक्षिविकलः)
 काणण-कानन
 काणि-काणी (अक्षिविकला)
 काणीण-कानीन (कन्यकाजातः)
 काम-काम (मदन)
 कामगाह-काम+ग्रह
 कामजर-कामज्वर
 कामावर-कामातुर
 कामालस-काम+अलस
 कामिणि-कामिनी

कामिणिथा-कामिनि(का)
 कामी-कामिन्
 कामुअ-कामुक
 काय-काय
 कायउल-काककुल
 कारण-कारण
 कारंड-कारण्ड (चक्रवाक)
 कारागार-कारा+अगार
 कारावय-कारय् (धातुः)
 कारिम-कृत्रिम
 कारुण-कारुण्य
 काल-काल
 कालगोयर-कालगोचर (यमगोचर इत्यर्थः)
 कालणल-कालानल
 कालवेक्खा-कालापेक्षा (कालवेक्खइ समये
 समये इत्यर्थः)
 कासवगोत्त-काश्यपगोत्र
 कासायपड-काषायपट
 काहल-काहल (वाद्यविशेषः)
 काहलियवंस-काहिलो गोपः तेन वाद्यमानः
 वशः इति टिप्पणम्
 किअ-कृत
 किज्ज-कृधातोः कर्मणि
 किण्ह-कृष्ण
 कित्तण-कीर्तन
 कित्ति-कीर्ति
 कित्तिम-कृत्रिम
 किमं-किम्+इमं=किमिदम्
 किमि-क्रिमि
 किमिउल-क्रिमिकुल
 किय-कृत
 किर-किल
 किरण-किरण
 किरणोह-किरणौघ (किरणसमूह)
 किरिया-क्रिया
 किलिकिलि-किलि इति शब्दानुकरणम्

किलेस-क्रेग
 किवान-कृपाण (खड्ग)
 किस-कृश
 किसलय-किसलय
 किह-कुत्र
 किफर-किंकर
 किंकिणि-किङ्किणी
 किणर-किन्नर
 कीर-कीर (शुक्र)
 कीर-कृधातोः कर्मणि
 कील-क्रीड (धातु)
 कील-क्रीडा
 कीलण-क्रीडन (क्रीडा)
 कीलत-क्रीडत्
 कीला-क्रीडा
 कीलाल-क्रीलाल (रक्त)
 कुकडत्तण-कुकवित्त
 कुकम्म-कुकर्मन्
 कुकलत्त-कुकलत्र
 कुक्क-कुक्क इति शब्दानुकरणे (धातुः)
 कुकुर-कू इति गवदं कृ (धातुः)
 कुक्कुड-कुक्कुट
 कुक्कुडअ-कुक्कुट (क)
 कुक्कुडिया-कुक्कुटि (का)
 कुकुरी-कुक्कुरी (शुनी)
 कुगुर-कुगुर
 कुच्छि-कुक्षि
 कुजम्म-कुजम्मन्
 कुट्टण-कुट्टन
 कुट्ट-कुट्ट
 कुडिल-कुटिल
 कुडिलत्तण-कुटिलत्त
 कुडिहर-कुटीरह
 कुडुंगण-लताग्रहमित्यर्थे देवी
 कुडुंग-कुडुम्ब
 कृण-कृ (धातुः)

कुणत-कुर्वत्
 कुतक्क-कुतर्क
 कुत्थिय-कुत्थित (दुष्ट)
 कुदेव-कुदेव
 कुपत्त-कुपात्र
 कुपर-कूर्पर
 कुमग्ग-कुभार्ग
 कुमरी-कुमारी
 कुमार-कुमार
 कुमारिलभट्ट-कुमारिलभट्ट (नामविशेषः)
 कुम्म-कूर्म
 कुरंग-कुरङ्ग
 कुरंगी-कुरङ्गी
 कुरर-कुरर (पक्षिविशेषः)
 कुरल-अलक (रचनाविशेषः)
 कुल-कुल
 कुलउत्ती-कुलपुत्री
 कुलउत्तिया-कुलपुत्रिका
 कुलगुर-कुलगुर
 कुलदेवय-कुलदेवता
 कुलदेवी-कुलदेवी
 कुलमग्ग-कुलमार्ग
 कुलमग्गचारि-कुलमार्गचारिन्
 कुलयर-कुलकर
 कुलिंग-कुलिङ्ग (दुष्टतापसादिः)
 कुलीर-कुलीर (जन्तुविशेषः)
 कुवलय-कुवलय
 कुवाइ-कुवादिन् (अन्यान्यदर्शनप्रवर्तक इत्यर्थः)
 कुविवेय-कुविवेक
 कुसल-कुशल
 कुसलत्त-कुशलत्त (कुशलवृत्त)
 कुसंग-कुसङ्ग
 कुसुम-कुसुम
 कुसुमसर-कुसुमशर (मदन)
 कुसुमावलि-कुसुमावलि (राश्रीनामविशेषः)

कुसुमिय-कुसुमित
 कुसुमोद्-कुसुम+ओष (समूह)
 कुह-कुप् (धातुः)
 कुहर-कुहर
 कुहिणी-मार्ग इत्यर्थे देशी
 कुहिय-कुद
 कुहिय-कुमित (व्याधिविशेष इत्यर्थः)
 कुकुम-कुङ्कुम
 कुकुमपिण्ड-कुङ्कुमपिण्ड
 कुचण-कुञ्चन (आकुञ्चन)
 कुंजर-कुञ्जर
 कुट-कुञ्ज
 कुठ-कुण्ठ
 कुड-कुण्ड
 कुडल-कुण्डल
 कुत-कुन्त (भल्ल)
 कुतल-कुन्तल (केश)
 कुथु-कुन्थु (सप्तदशतीर्थकरनाम)
 कुथु-कुन्थु (अतिसूक्ष्मशरीरः प्राणिविशेषः)
 कुथुपहुआंगि-कुन्थुप्रभृत्यङ्गे (कुन्थुप्रभृतिप्राणेषु)
 कूआरव-कू इति रव
 कूडायर-कूट+आदर
 कूर-कूर
 कूर-ओदनार्थे देशी
 कूल-कूल (तीर)
 कूय-कूप
 केउ-केतु (चिह्नं च जोषा)
 केकार-केङ्कार (पक्षिणा शब्दविशेषः)
 केयङ्-केतकी
 केयार-कैदार
 केर-तस्येदमित्यर्थे षष्ठ्यन्तात्प्रत्ययः
 केरअ-तस्येदमित्यर्थे षष्ठ्यन्तात्प्रत्ययः
 केरी-तस्येदमित्यर्थे षष्ठ्यन्तात्प्रत्ययः
 केलिदण्ड-केलिदण्ड
 केवट्ट-कैवर्त
 केवल-केवल (ज्ञानविशेषः)

केवलणाण-केवलज्ञान
 केस-केश
 केसरि-केसरिन् (सिंह इत्यर्थः)
 केसव-केशव
 केसुब्मड-केश+उद्भट (भयकर इत्यर्थः)
 कोअंड-कोदण्ड (धनुः)
 कोऊहल-कौतूहल
 कोकंत-को इतिशब्द कुर्वत्
 कोडि-कोटि
 कोडि-कुक्कट (मराठी-कौवडी)
 कोडु-कौतुक इत्यर्थे देशी
 कोडुवण-कौतुककरण इत्यर्थे देशी
 कोडुवाणिय-कौतुककारक इत्यर्थे देशी
 कोडि-कोटि
 कोडिणि-कुष्ठवती (कुष्ठरोगदूषिता)
 कोमल-कोमला
 कोल-कोल (वराह)
 कोलाहल-कोलाहल
 कोव-कोप
 कोवगि-कोपाभि
 कोवारुण-कोपारुण
 कोवीण-कौपीन
 कोसियकिमि-कोशित (कोशस्थित) + किमि
 कोह-क्रोध
 कोडिल्ल-कौण्डिल्य (गोत्रविशेषः)

खअ-क्षय
 खगविज्जा-खगविद्या (आकाशसंचारसामर्थ्य-
 मित्यर्थः)
 खगिंद-खगोद (गरुड)
 खग्ग-खड्ग
 खच्चेल-प्राणिविशेष [?]
 खज्ज-खाद्घातोः कर्मणि
 खण-खन् (धातुः)
 खण-क्षण (कालविशेषः)
 खणद्ध-क्षणार्थ

खण्तर-क्षणान्तर
 खण्णु-खननशील [?]
 खत्तधम्म-क्षत्रधर्म
 खत्तधर-क्षत्रधर (दोषेभ्यो निवर्तको राजा धर्म-
 धरो वा क्षत्रजातिरिति टिप्पणम्)
 खद्ध-खादित
 खप्पर-कर्पर (कपालखण्ड)
 खम-क्षम् (धातुः)
 खम-क्षमा
 खमवह-क्षमावह, क्षमापय
 खय-लग
 खय-क्षय
 खयकाल-क्षयकाल
 खयर-खचर
 खयरकुल-खचरकुल
 खयरुच-क्षयरूप
 खयंकर-क्षयंकर
 खर-खर (तीक्ष्ण)
 खर-क्षर
 खरकिरण-खरकिरण (सूर्य)
 खल-खल
 खलहल-खलखल इति जलप्रवाहशब्दानुकरणे
 (धातुः)
 खलि-खले (संबोधनेऽव्ययम्)
 खलिअ-खलित
 खवण-क्षपण
 खविअ-क्षपित
 खविय-क्षपित (पीडित इत्यर्थः)
 खंचण-खंचन (खचित)
 खंड-खण्ड (धातुः)
 खंड-खण्ड (पुण्यदन्तकवेनांमान्तरम्)
 खंडिअ-खण्डित
 खंडिर-खण्डनशील
 खंत-क्षान्त
 खंति-क्षान्ति
 खंध-स्कन्ध

खंधार-स्कन्धार
 खंधोह-स्कन्ध+ओष
 खंम-स्तम्भ
 खा-खाद् (धातुः)
 खाअ-खाद् (धातुः)
 खार-क्षार
 खाणी-खनि
 खित्त-क्षित
 खीण-क्षीण
 खीर-क्षीर
 खुड्डय-क्षुल्लक
 खुज्ज-कुञ्ज
 खुज्जय-कुञ्ज(क)
 खुज्जिया-कुञ्जिका (दासीत्यर्थः)
 खुल्लिय-कुञ्जा+उल्ल+क (स्वार्थे)
 खुद्-क्षुद्र
 खुम्भ-क्षुब्ध
 खुर-खुर
 खुरूप-शस्त्रविशेष (मराठी-खुरपें)
 खुल्ल-क्षुल्ल
 खुल्लय-क्षुल्लक (मुनिजातिविशेषः)
 खुट्ट-स्तम्भ इत्यर्थे देशी
 खुद्-क्षुद् (धातुः)
 खेत्त-क्षेत्र
 खेत्तवाल-क्षेत्रपाल
 खेम-क्षेम (लब्धस्य रक्षणम्)
 खेयरत्त-खेचरत्व (आकाशगमनसामर्थ्य-
 मित्यर्थः)
 खेयरियसत्ति-खेचरिक+शक्ति
 खेरि-वैरिन् इत्यर्थः [?]
 खेला-खेला (पुरुषनामविशेषः)
 खेलिर-क्रीडनशील
 खेलोसहि-खेल (स्वेद)+ओषधि
 खोणियल-खोणीतल
 खोणी-क्षोणी (भूमिरित्यर्थः)
 खोल्ल-गम्भीर इत्यर्थे देशी (मराठी-खोल)

गअ-गत
 गइ-गति
 गइठाण-गतिस्थान
 गउरविअ-गौरवित
 गगिरगिर-गद्गद+गिर्
 गच्छ-गम् (गच्छ) (धातुः)
 गच्छमाण-गच्छत्
 गच्छंत-गच्छत्
 गण-गणय् (धातुः)
 गण-गण (समूह)
 गत्त-गात्र
 गद्भ-गर्दभ
 गन्भ-गर्भ
 गन्भासअ-गर्भाशय
 गमण-गमन
 गमिअ-गमित, गत
 गय-गत
 गय-गज
 गयकाल-गतकाल
 गयण-गगन
 गयणयल-गगनतल
 गयणयलवडिअ-गगनतलपतित
 गयणगण-गगनाङ्गण
 गयदप्प-गतदर्प
 गयमंदगमण-गजमन्दगमन
 गयवर-गजवर
 गरल-गरल
 गरलुल-गरल+उल (स्वार्थे)
 गरह-गर्ह (धातुः)
 गरुय-गुरु (क)
 गरुयपवास-गुरुप्रवास (दीर्घप्रवास)
 गरुहण-गर्हण
 गल-गल
 गलकंदल-गलकन्दल
 गलच्छिय-पीडित इत्यर्थे देशी; (कदर्थित ?) -
 गलय-गल(क) (कण्ठ)

गलिअ-गलित
 गलियअ-गलित(क)
 गव्व-गर्व
 गह-ग्रह (धातुः)
 गह-ग्रह (ग्रहण, निरोध)
 गहचका-ग्रहचक्रा (प्रासादभूमिनामविशेषः)
 गहवइ-ग्रहपति
 गहण-गहन
 गहण-ग्रहण
 गहणुलअ-ग्रहण+उलअ (स्वार्थे)
 गहिअ-गृहीत
 गहिर-गभीर
 गहीर-गभीर
 गंजोल्लिय-क्षुब्ध इत्यर्थे देशी (मराठी-गाजलेले)
 गंड-गण्ड (कपोलदेशः)
 गंडय-गण्ड (जलमहिष, मराठी-गेंडा)
 गंथ-ग्रन्थ
 गंध-गन्ध
 गंधजुत्त-गन्धयुक्त
 गंधवत्त-गन्धवत्
 गंधव्व-गन्धर्व (कविनाम)
 गंधव्वलच्छी-गन्धर्वलक्ष्मी
 गंधव्वसेन-गन्धर्वसेन (नामविशेषः)
 गंधविसय-गन्धविषय (त्वगिन्द्रिय) (गन्धो
 विषयो यस्येन्द्रियस्येति टिप्पणम्)
 गंधहरिण-गन्धहरिण (कस्तूरिकामृग)
 गंभीर-गम्भीर
 गाइज्जंत-गीयमान
 गाढ-गाढ
 गाम-ग्राम
 गामंतर-ग्रामान्तर
 गाय-गौ (धातुः)
 गायण-गायन
 गारव-गौरव
 गास-प्रास
 गाह-गाह (धातुः)

गाह-ग्राह
 गाह्-ग्राह (स्नेहायें)
 गाहत-गाहमान
 गिण्ह-ग्रह (धातुः)
 गिल्ल-गैघातोः कर्मणि
 गिल्ल-गेय
 गिञ्ज-ग्राह्य
 गिरा-गिर
 गिरि-गिरि
 गिल-गिल् (धातुः)
 गिलण-गिलन (प्रसन)
 गिलंत-गिलन
 गिल्लगंड-गिल्ल (धिविकार्ये देशी) + गण्ड
 (धिविकावाहक इत्यर्थः)
 गिम्भ-ग्रीष्म
 गिम्भारि-ग्रीष्म + अरि (वर्पतुंरित्यर्थः)
 गीअ-गीत
 गीय-गीत
 गीयसद्-गीतशब्द
 गुञ्ज-गुह्य
 गुण-गुण
 गुणगाल-गुणार्गला
 गुणठाण-गुणस्थान
 गुणमेलअ-गुणमेलन (गुणसमूह)
 गुणमोयण-गुणमोचन
 गुणवंत-गुणवत्
 गुणसायर-गुणसागर
 गुणसिंधु-गुणसिन्धु
 गुणसेदि-गुणश्रेणि (अण० मिञ्छ मीस इत्या-
 दीनि क्षपकश्रेण्युक्तानि गुणस्थानानीत्यर्थः)
 गुणहणणि-गुणहननी (गुणघातिकाेत्यर्थः)
 गुणिय-गुणित (अभ्यस्त)
 गुत्तिय-सक्त इत्यर्थे देशी (मराठी-गुंतलेली)
 गुप्प-गुप् (धातुः)
 गुरु-गुरु

गुरुक्रमारुढ-गुरुक्रमारुढ (गुरुपरंपराप्राप्त
 इत्यर्थः)
 गुरुक्क-गुरु (क), (महदित्यर्थे)
 गुरुयण-गुरुजन
 गुल्लगुल्ल-गलशब्दानुकरणे (धातुः)
 गुह्-गुहा
 गुच्छ-गुच्छ
 गुञ्जा-गुञ्जा (फल)
 गुफ-गुल्फ
 गूढ-गूढ
 गेय-गेय (गीत)
 गेह्-गेह
 गो-गो
 गोउर-गोपुर
 गोउल-गोकुल
 गोत्त-गोत्र
 गोदाण-गोदान
 गोदुह-गोदोह
 गोभिणि-गोमिनी
 गोवइय-गोपति (क)
 गोवड्डण-गोवर्धन (श्रेष्ठिनाम)
 गोवाल-गोपाल
 गोवि-गोपी
 गोविट्ठिणिविट्ठ-गोविट्ठिनिविष्ट (गोष्ठीनि-
 विष्ट !)
 गोसिंग-गोशुङ्ग
 गोसुथ-गोसुत
 गोसुड-गो+शुण्डा
 गोह-पुरुष इत्यर्थे देशी
 गोह-गोघा (प्राणिविशेषः)
 गोहय-गोघा
 गोहण-गोधन

घग्घरा-किङ्किणीशब्दार्थे देशी (मराठी-घागन्या)
 घग्घरोली-घग्घर+ओली (किङ्किणीपदकः)

घट्टण-घट्टन (ससर्ग)
 घट्ट-घट्ट
 घट-घटय् (घातुः)
 घड-घट
 घडिअ-घटित
 घण-घन (निविड)
 घण-घन-(मेष)
 घम्मवारि-घर्मवारि (स्वेदजलमित्यर्थः)
 घय-घृत
 घर-ग्रह
 घरत्थ-ग्रहत्थ
 घरदार-ग्रह+शर (कलत्र)
 घरदासि-ग्रहदासी
 घरभार-ग्रहभार
 घरलंजिया-ग्रहदासीत्यर्थे देशी
 घरवइ-ग्रहपति
 घरिणी-ग्रहिणी
 घल्ल-प्र+क्षिप् इत्यर्थे देशी (घातुः)
 घल्लिअ-क्षित इत्यर्थे देशी
 घवघव-गन्धप्रसरणे देशी (घातुः)
 घंघल-कलहायें देशी
 घाअ-घात
 घाइअ-घातित
 घाण-घ्राण
 घार-ग्रज्जातीयः पक्षिविशेषः
 घित्त-क्षित, गृहीत इत्यर्थे देशी
 घित्तअ-क्षित (क)
 घिप्प-ग्रहघात्त्यर्थे देशी
 घिव-क्षिप् इत्यर्थे देशी (घातुः)
 घुग्घुस-घू घू इति शब्दकरणशील
 घुट्ट-घुट्ट इति पानशब्दानुकरणे (घातुः)
 घुट्ट-घुष्ट
 घुम्म-घूनने देशी (घातुः) (मराठी घुमणे)
 घुरुरुरंत-घुरुरुरशब्दं कुर्वत्
 घुलिय-घुलित (चञ्चल इत्यर्थः)
 घुसिण-घुसण

घूय-घूक
 घोड-घोट (अश्व इत्यर्थः । मराठी-घोडा)
 घोणस-गोनस (सरीसृपविशेषः)
 घोर-घोर
 घोलंत-घोलत् (भ्रमनित्यर्थः)
 घोलिर-घोलनशील (लुण्टनशील इत्यर्थः)
 घोस-गुच्छार्थे देशी (मराठी-घोस)
 घोस-घोष (शब्द)

चउ-चतुर
 चउकसाय-चतुष्कषाय
 चउगइ-चतुर्गति
 चउत्थी-चतुर्थी
 चउदस-चतुर्दशन
 चउदार-चतुर्द्वार
 चउप्पअ-चतुष्पद
 चउप्पय-चतुष्पद
 चउपास-चतुष्पाश
 चउमेय-चतुर्मेद
 चउरय-चक्रप (चक्रवाक !)
 चउरासी-चतुरशीति
 चउरि-लज्जमण्डप इत्यर्थे देशी (गुजरायी-
 चोरी)
 चउविह-चतुर्विध
 चउसण्णा-चतु संज्ञा
 चक्क-चक्र
 चक्कणाह-चक्रनाथ
 चक्कवट्टि-चक्रवर्तिन्
 चक्कल-आत्वादने देशी (घातुः)
 चक्कु-चक्षुष्
 चक्कुगम्म-चक्षुर्गम्य
 चच्चिकिय-चर्चित
 चच्चर-चत्वर (चतुष्पथ)
 चच्चिअ-चर्चित
 चच्चिकिय-चर्चित (लित इत्यर्थः)
 चच्चिय-चर्चित

चट्टण-नाशक (भक्षक) इत्यर्थे देशी
 चट्टय-उत्पृत इत्यर्थे देशी (?)
 चट्टुय-यष्टी इत्यर्थे देशी
 चट्टुयफल-यष्ट्यग्रनिहितलोहमयाङ्कुश इत्यर्थः
 चड-आ+रुह् इत्यर्थे देशी (घातुः)
 चडाविय-आरोहित इत्यर्थे देशी
 चडिर-आरोहणशील
 चत्त-त्यक्त
 चत्तअ-त्यक्त (क)
 चत्तारि-चतुर
 चप्प-पीडने देशी (घातुः)
 चप्पड-तैलाम्यङ्के देशी (घातुः)
 चप्परि-सत्वरम्
 चमक्क-चमत्कार
 चमर-चमर (पुच्छ)
 चमर-चामर
 चमराणिल-चामरानिल
 चम्म-चर्मन्
 चम्मचक्खु-चर्मचक्षुष्
 चम्माट्टिसेस-चर्मास्थिशेष
 चय-त्यन् (घातुः)
 चयारि-चत्वारि
 चर-चर (घातुः)
 चरण-चरण (पद)
 चरण-चरण (व्रताद्यनुष्ठानम्)
 चरणजुयल-चरणयुगल
 चरंत-चरत्
 चरित्त-चरित, चारित्र
 चरिय-चारित्र, चरित
 चरु-चरु
 चरुअ-चरु (क) (नैवेद्य इत्यर्थः)
 चल-चल् (घातुः)
 चल-चल
 चलचामर-चलचामर
 चलण-चरण (पद)

चलवल-धूनने (घातुः)
 चलिअ-चलित
 चलिय-चलित
 चलियअ-चलित (क)
 चल्ल-चल् (घातुः)
 चल्लिय-चलित
 चव-वच्चात्वर्थे देशी
 चवल-चपल
 चविअ-उक्त, जल्पित
 चंग-मुन्दरायें देशी
 चंचल-चञ्चल
 चंचु-चञ्चू
 चंचूजीविअ-चञ्चूजीविक (पक्षीत्यर्थः)
 चंड-चण्ड
 चंडमारी-चण्डमारी (कात्यायनी)
 चंडयम्म-चण्डकर्मन् (राजपुरुषनामविशेषः)
 चंडाल-चाण्डाल
 चंडियसमाण-चण्डीसमान (देवीतुल्य)
 चंद-चन्द्र
 चंदण-चन्दन
 चंदप्पह-चन्द्रप्रभ (अष्टमतीर्थकरनाम)
 चंदमइ-चन्द्रवती, अथवा, चन्द्रमति
 (यशोधरजननीनाम)
 चंदमुही-चन्द्रमुखी
 चंदसिरि-चन्द्रश्री
 चंदायण-चान्द्रायण (तपोविशेषः)
 चंदावहत्त-चन्द्राभवक्त्र (पूर्णिमाचन्द्रसदृश-
 वदनयुक्तः । अथवा, चन्द्रः अधोवृत्तो यस्य;
 अष्टमतीर्थकरस्य चन्द्रचिह्नत्वात्)
 चंदुल्लल-चन्द्रोज्ज्वल
 चंप-पीडने देशी (घातुः)
 चंपय-चम्पक
 चाअ-त्याग (औदार्य)
 चामर-चामर
 चाभीयर-चामीकर
 चामुंडचंड-चामुण्डचण्ड (भयंकर इत्यर्थः)

चाय-त्याग
 चायय-चातक (पक्षिविशेषः)
 चारण-चारण
 चारित्त-चारित्र
 चारु-चारु
 चालुय-चालन्या शोधित इत्यर्थे देशी (मराठी-
 चाललेले)
 चालण-चालन
 चास-चाष (पक्षिविशेषः)
 चि-चित् (अवधारणे एवार्थेऽन्यथम्)
 चिक्रम-चक्रम् (धातुः)
 चिक्रिल्ल-कर्दमायें देशी
 चिचि-अग्निशब्दायें देशी
 चिण्ण-चीर्ण
 चित्त-चित्र (आश्चर्येऽन्यथम्)
 चित्त-चित्त
 चित्तय-व्याघ्रजातिविशेषः (मराठी-चित्ता)
 चित्तल-चित्रल (चित्रित इत्यर्थः)
 चित्तसेण-चित्रसेन
 चित्तंगअ-चित्रंगत
 चित्तुवलक्ख-चित्त+उपलक्ष
 चिया-चिता
 चिर-चिरम्
 चिरजीविन्-चिरजीविन्
 चिरजीविअ-चिरजीवित
 चिरणर-चिरनर (पुराणपुरुष इत्यर्थः)
 चिराउस-चिरायुष्
 चिराण-चिरतन
 चिरु-चिरम्
 चिलाय-किरात
 चिलिसावण-ब्रुणप्साकर इत्यर्थे देशी
 (मराठी-चिल्लसवाणे)
 चिहुर-चिकुर (केश)
 चिहुरभार-चिकुरभार
 चिचइय-चर्चित (मूषित इत्यर्थः)
 चित्त-चिन्तय (धातुः)

चिध-चिह्न (केतुः ध्वजादिकं वा)
 चिध-वल्गखण्डमित्यर्थे देशी (मराठी-चिधी)
 चीर-चीर (वस्त्र)
 चीरखंड-चीरखण्ड
 चीरिया-चीरिका (मराठी-चिरडी)
 चीवर-चीवर
 चुअ-च्युत
 चुक्क-भ्रष्ट इत्यर्थे देशी (धातुः)
 चुण-मक्षणे देगी (धातुः) (पक्षिणा मक्षणे
 एव युज्यते)
 चुमुचुम-कीरश्वानुकरणे (धातुः)
 चुंव-चुम् (धातुः)
 चुवण-चुम्बन
 चुवंत-चुम्बत्
 चुंविअ-चुम्बित
 चूडामणि-चूडामणि
 चूडारयण-चूडारत्न
 चूय-चूत
 चूरिय-चूर्ण
 चूलि-कुक्कुटी
 चे-मृ इत्यर्थे देशी (धातुः) (चेहवि=मृत्वा)
 चेईहर-चैत्यग्रह
 चेयण-चेतन
 चेयणाल-चेतना+आल (मत्वर्थीयः)
 चेल्-चेल् (वस्त्र)
 चेलिय-चेटी
 चेली-चीरी (वस्त्र)
 चोज्ज-कौतूहलायें देशी
 चोप्पल-प्रक्षणे देशी (धातुः)
 चोर-चोर
 चोरउल-चोरकुल
 छ-षट्
 छइय-छादित, शोभित
 छज्ज-शोभाया देशी (धातुः)
 छज्जीवणिकाय-षड्जीवनिकाय (पृथिन्यसे-

जोवाद्युत्रसवनस्यतिकायाः)

छट्ट-षट्

छडय-उपलेप इत्यर्थे देशी (गोमयादिभिः

प्राङ्गणादिकस्योपलेपः । मराठी-सडा)

छडया-छटा

छड्-त्यञ्धात्वर्थे देशी

छण-क्षण

छणयंद-क्षण+चन्द्र (पूर्णिमाचन्द्र इत्यर्थः)

छण्ण-छन्न (आच्छादित)

छत्त-छन्न

छत्तछाय-छल+छाया

छहंसण-पद्दर्शन (साख्ययोगन्यायवैशेषिक-

पूर्वोत्तरमीमांसारूपाणि)

छप्पय-षट्पद (मधुकरो धूर्तश्चेति टिप्पणम्)

छम्म-छन्न

छल-छल (मिष)

छंगुलिमिअ-पडङ्गुलिमित

छंड-त्यञ्धात्वर्थे देशी

छंद-छन्द (अभिप्रायविशेषः)

छंद-छन्दः (शास्त्र)

छाइअ-छादित

छाइय-छादित

छाय-छादय (धातुः)

छार-क्षार (भस्मत्वर्थः)

छाली-छागी (अजा)

छाव-शाव (वत्स)

छाहा-छाया

छाही-छाया

छिज्ज-छिद्घातोः कर्मणि

छिज्जंतर-छेद्यान्तर (कलास्वन्यतमा)

छिण्ण-छिन्न

छिण्णंगुलि-छिन्नाङ्गुलि

छित्त-क्षेत्र

छित्त-सृष्ट (छिद्घातोर्निष्ठान्तम् !)

छिद्-छिद्र

छिप-स्पृधात्वर्थे देशी

छिन्न-स्पृधात्वर्थे देशी

छिद्-छिद् (धातुः)

छिदण-छेदन

छुडु-क्षिप्रमित्यर्थेऽव्ययम् (देशी)

छुरिय-छुरित

छुह-क्षुष्

छुह-सुधा (चूर्ण)

छुहा-सुधा (चूर्ण)

छुहावस-क्षुद्रश

छूढ-क्षित

छेअ-छेद

छेत्त-क्षेत्र

छेयण-छेदन

छेल-छाग (अज)

छेवि-छित्वा

छोकरण-छूत्कार (उद्धापनशब्द इति टिप्पणम्)

छोहिय-छोभित

जइ-यदि

जइ-यति

जइयहु-यदा

जइवइ-यतिपति

जइवर-यतिवर

जक्ख-यक्ष

जक्खिद-यक्षेन्द्र

जक्खी-यक्षी (यक्षिणी)

जग-जगत्

जगजीव-जगजीव

जगपरमेसर-जगत्परमेश्वर

जगमंडव-जगन्मण्डप

जगुत्तम-जगदुत्तम

जगरवि-जगद्रवि

जच्चंध-जात्यन्ध

जज्जर-जर्जर

जज्जरिय-जर्जरित

जड-जटा

जड-जड
 जडत्तण-जडत्व
 जडा-जटा
 जडिय-जडित (युक्त इत्यर्थः)
 जढराणल-जठर+अनल
 जण-जन
 जणण-जनन
 जणणी-जननी
 जणणुल्ल-जनन+उल्ल (स्वार्थे)
 जणात्तिहर-जनार्तिहर
 जणवअ-जनपद
 जणवय-जनपद
 जणु-इवाथेऽव्ययम्
 जण्ण-यज्ञ
 जत्त-यात्रा
 जत्ता-यात्रा
 जत्थ-यत्र
 जम-यम (नियम)
 जम-यम (मृत्युदेव)
 जमदूअ-यमदूत
 जमसासण-यमशासन
 जम्म-जन्मन्
 जय-जगत्
 जय-जयकारशब्द
 जय-जि (धातुः)
 जयकारिअ-जयकारित
 जयलच्छि-जयलक्ष्मी
 जयसिरी-जयश्री
 जर-जरा
 जरदासी-जरा (एव) दासी
 जरमरण-जरामरण
 जरसरि-जरा (एव) सरित्
 जल-जल
 जल-ज्वल् (धातुः)
 जलण-ज्वलन
 जलणिहि-जलनिधि

जलयर-जलचर
 जलवड्-जलमति (मकर इत्यर्थः)
 जलहर-जलघर
 जलहि-जलधि
 जालिय-ज्वलित
 जलोह-जल+ओघ (जलसमूह)
 जल्ल-मल इत्यर्थे देशी
 जल्लोसहि-जल्ल (एव) ओपाधि
 जव-जप् (धातुः)
 जवालअ-जव+आलअ (मत्वर्थीयः)
 जस-यशस्
 जसपूरियास-यशःपूरिताश (दिगन्तव्यापि-
 यशाः इत्यर्थः)
 जसबंधुर-यशोबन्धुर (राज्ञो नामविशेषः)
 जसमड्-यशोमति (यशोधरपुत्रस्य नाम)
 जसवड्-यशोमति (यशोधरपुत्रस्य नामान्तरम्)
 जससेस-यशःशेष (सकलमपि भुवनस्थं यश
 इत्यर्थः)
 जसहर-यशोधर
 जसहरक्ख-यशोधराख्य
 जसोह-यशोर्ह, यशोर्ध, यशओघ इति वा
 (यशोधरपितुर्नाम)
 जह-यथा
 जहि-यत्र
 जंगल-जाङ्गल (मास)
 जंगलय-जाङ्गल (क)
 जंघा-जङ्घा
 जंघावल-जङ्घावल
 जंत-यात्
 जंप-जल्प (धातुः)
 जंपति-जल्पन्ती
 जंपाण-यानविशेषे देशी
 जंबुदीव-जम्बूद्वीप
 जंबूणय-जाम्बूनद (सुवर्ण)
 जा-या (धातुः)
 जाअ-जात

जाइ-जाति
 जाण-ज्ञा (घातुः)
 जाण-यान
 जाणवत्त-यानपात्र
 जाणिय-ज्ञात (प्रसिद्ध इत्यर्थः)
 जाणु-नातु
 जाणुय-जातु (क)
 जाम-यावत्
 जायअ-याचक
 जार-जार (उपपति)
 जारासत्त-जारासक
 जाल-जाल
 जाल-जाल (समूहार्थे समासान्ते एव)
 जाल-ज्वाल्य (घातुः)
 जाल-ज्वाला
 जालगवक्ख-जालगवाक्ष
 जालंधर-जालंधर (धीवर इत्यर्थः)
 जाव-यावत्
 जि-चित् (अवधारणे एवार्थेऽन्यथम्)
 जिअ-जीव
 जिज्ज-याधातोः कर्मणि (यायते, याप्यते
 इत्यर्थे)
 जिण-जिन
 जिणदिक्ख-जिनदीक्षा
 जिणधम्म-जिनधर्म
 जिणमग्ग-जिनमार्ग
 जिणमंदिर-जिनमन्दिर
 जिणयत्त-जिनदत्त
 जिणवयण-जिनवचन
 जिणवर-जिनवर
 जिणसुत्त-जिनसूक्त, जिनसूत्र (जिनभाषित-
 मित्यर्थः)
 जिणियसत्तु-जितशत्रु
 जिणुत्त-जिनोक्त
 जिप्प-जिधातोः कर्मणि
 जिमिअ-जेमित (भुक्त)

जिमिय-जेमित (भुक्त)
 जिम्म-मुज्धात्वर्थे देशी
 जिय-जित
 जिय-जीव (घातुः)
 जियसत्तु-जितशत्रु
 जियारि-जितारि
 जिह-यत्र
 जीअ-जीव
 जीर-जीरक (मराठी-जिरे)
 जीरवण-जीरण (पाचन इत्यर्थे)
 जीव-जीव
 जीवउल-जीवकुल
 जीवकए-जीवकृते
 जीवदया-जीवदया
 जीवत्त-जीवत्
 जीवमित्ती-जीवमैत्री
 जीवरासि-जीवराशि
 जीवसहाअ-जीवस्वभाव
 जीवहिंस-जीवहिंसा
 जीवावहारी-जीवापहारिन्
 जीवाहार-जीवाहार
 जीविअ-जीवित
 जीह-जिह्वा
 जीहादल-जिह्वादल
 जुअ-युत
 जुइजुत्तिय-युतियुक्त
 जुज्ज-युज्धातोः कर्मणि
 जुज्झिर-योधनशील
 जुत्त-युक्त
 जुत्ति-युक्ति
 जुण्ण-जीर्ण
 जुय-युग
 जुयल-युगल
 जुयल्ल-युगल+उल्ल (स्वार्ये)
 जुव-युग
 जुवई-युवति

जुवरायपट्ट-युवराजपट्ट
 जुवाण-युवर्
 जुहिठिल-युधिष्ठिर
 जूरिअ-खेदित इत्यर्थे देशी
 जूह-यूय
 जूहाहिअ-यूयाधिप
 जूहिंद-यूयेन्द्र
 जूहेस-यूयेश
 जेतहिं-यत्र, यावति
 जेत्य-यत्र
 जेत्यु-यत्र
 जेम-यथा
 जेवणवेल-जेमन (भोजन)+वेल
 जोअ-योग (अलब्धस्य लाभ इत्यर्थः)
 जोइ-योगिन्
 जोइणि-योगिनी
 जोइणिपुज-योगिनीपूजा
 जोइणिपुर-योगिनीपुर (नगरनाम)
 जोइस-ज्यौतिष (शास्त्र)
 जोइस-योगीश्वर
 जोइसर-योगीश्वर
 जोगवट्ट-योगपट्ट
 जोगा-योग्य
 जोणी-योनि (प्रभव)
 जोण्ह-ज्योत्स्ना
 जोण्हा-ज्योत्स्ना
 जोय-अवलोकने देशी (धातुः)
 जोवण-यौवन
 जोह-योध
 जोहेयअ-यौधेय(क) (जनपदनामविशेषः)
 झडत्ति-झटिति
 झडपण-आक्रमणार्थे देशी (मराठी-झडप)
 झड-विद्रावणे देशी (धातुः)
 झत्ति-झटिति
 झरंत-क्षरत

झल-उष्मा इत्यर्थे देशी (मराठी-झळ)
 झल्लिर-धारायुक्त इत्यर्थे देशी
 झस-झष (मत्स्य)
 झस-झष (आयुधाविशेष)
 झळक-कथंघात्वर्थे देशी
 झंकार-झङ्कार
 झंख-आच्छादने देशी (धातुः)
 झंप-आच्छादने देशी (धातुः)
 झंपडिय-मुक्तविरल इत्यर्थे देशी (मुक्तविरल
 इति टिप्पणम्)
 झा-ध्वै (धातुः)
 झाइय-ध्यात
 झाण-ध्यान
 झाणारूढ-ध्यानारूढ
 झाय-ज्यै (धातुः)
 झिल्लिरि-झिल्लिरी (प्राणिविशेष)
 झीण-क्षीण
 झुण-ध्वन् (धातुः)
 झुणि-ध्वनि
 झुलंत-वेपमान इत्यर्थे देशी (मराठी-झुलणें)
 झूर-खेदे देशी (धातुः) (मराठी-झुरणें)
 टिविल-वाद्यविशेष
 टोपी-शिरआच्छादने देशी (मराठी-टोपी)
 ठकुर-ठकुर (वंशनाम)
 ठव-स्थापय (धातुः)
 ठा-स्या (धातुः)
 ठाण-स्थान
 ठिअ-स्थित
 ठिय-स्थित
 डज्झ-दह (धातुः)
 डर-मये देशी (धातुः)
 डस्-दश् (धातुः)
 डसण-दशन

ढह-दह (धातुः)
 ढह-दहर (बाल इत्यर्थः)
 ढंभ-दग्भ
 ढंभधारि-दग्भधारिन्
 ढंस-दस (धातुः)
 डाङ्गणि-डाकिनी (प्रेतपिशाचादिस्त्रीविशेषः)
 ढिडिम-डिण्डिम (वाद्यविशेषः)
 डिभ-डिम्भ (भिशु, बालक)
 डिभय-डिम्भ (क)
 डुह-धुने देशी (धातुः)
 डोर-सूत्र इत्यर्थे देशी (मराठी-दोर)
 डोल-धुने देशी
 डोय-चाण्डालजातिविशेषः

ढफा-ढफा (वाद्यविशेषः)
 ढङ्कुर-राक्षसप्रेतपिशाचादय इति टिप्पणम्
 हुंग-शुक्र इत्यर्थे देशी (पत्रपुष्पफलादि-
 रहित इत्यर्थे)
 ढिड्डिस-पिट (धान्यादीनां पिटमिति टिप्पणम्)
 डुफ-ढौकित (प्रसृत इत्यर्थे देशी)
 ढेफार-वृषभशृङ्गानुकारगृहः (मराठी-ढेकर)
 ढोअ-ढौक्य (धातुः)
 ढोह्य-ढौकित

ण-न (निषेधेऽव्ययम्)
 णअ-नय
 णढ-नदी
 णढतीर-नदीतीर
 णहवाह-नदीप्रवाह
 णउल-नकुल
 णक्क-नासागद्वायें देशी (मराठी-नाक)
 णक्कर-नर
 णग्ग-नम
 णग्गी-नम
 णग्गुडि-चारणादिवान्दिवर्ग इत्यर्थे देशी (भट्ट-

भाट ! इति टिप्पणम्) १-२७-१.
 णग्गोह-न्यग्रोघ
 णच्च-वृत् (धातुः)
 णच्चण-नर्तन
 णच्चत-वृत्त्यत्
 णच्चावय-नर्तय (धातुः)
 णच्चिय-नर्तित
 णज्ज-शा (धातुः)
 णट्ट-नाट्य
 णट्ट-नष्ट
 णड-नट
 णडिअ-वञ्चित इत्यर्थे देशी
 णण्ण-नञ (नन्द !) (भरतमहामन्त्रिणः
 पुत्रः)

णण्ण-न+अन्य
 णत्ति-नप्ती
 णत्थि-न + अस्ति
 णमि-नमि (एकविंशतीर्थकरनाम)
 णमिय-नमित
 णय-नत
 णय-नय (नीतिशास्त्र)
 णय-नय (राजपुत्रनामविशेषः)
 णयण-नयन
 णयणज्जण-नयनाञ्जन
 णयणंसु-नयन + अश्रु
 णयणिट्ट-नयन + इष्ट
 णयणुल्ल-नयन + उल्ल (स्वार्थे)
 णयर-नगर
 णयरी-नगरी
 णयरुह-नय + रोष (दुर्नय इत्यर्थः)
 णयाणय-नय + अनय
 णर-नर
 णरअ-नरक
 णरजम्म-नरजन्मन्
 णरणाह-नरनाथ
 णरत्य-नर + अर्थ

णरय-नरक
 णरयविल-नरकविल (छिद्र)
 णरवइ-नरपति
 णरवर-नरवर
 णरवरिद-नरवरेन्द्र
 णरिद-नरेन्द्र
 णल-नल
 णरंग-नराग
 णव-नम् (धातुः)
 णव-नव
 णवकमल-नव + कमल
 णवखंड-नव + खण्ड
 णवपल्लव-नवपल्लव
 णवयारिबि-नमस्कृत्य, १-२७-१०.
 णवल्ल-नव + ल (त्वायें)
 णवविह-नवविध
 णविअ-नत
 णविय-नत
 णह-नख
 णह-नमस्
 णहयर-नमश्चर
 णहत-नमस् + अन्त
 णहयल-नमस्तल
 णहर-नखर (नख)
 णहसिरि-नमःश्री
 णहुस-नहुष
 णहोयरत-नमस् + अवतरत्
 णं-ननु
 णंद-नन्द (धातुः)
 णंद-नन्द (आनन्द)
 णंदण-नन्दन
 णंदणवण-नन्दनवन
 णंदत-नन्दत्
 णंदिणि-नन्दिनी (धेनुः)
 णंदिय-नन्दित
 णा-शा (धातुः)

णाअ-न्याय
 णाइ-ननु इत्यर्थे (उत्प्रेक्षायाम् अव्ययम्)
 णाइणि-नागिनी
 णाईद-नागेन्द्र
 णागदत्त-नागदत्त (नामविशेषः)
 णागय-न + आगत
 णाडिवह-नाडीपथ
 णाण-ज्ञान
 णाणमअ-ज्ञानमय
 णाणा-नाना
 णाणागुण-नानागुण
 णाणाविह-नानाविध
 णाम-नामन्
 णारय-नारक (नरकोट्टव इत्यर्थः)
 णारिसंग-नारीसंग
 णारी-नारी
 णारीरुव-नारीरूप
 णावइ-उपमार्थे उत्प्रेक्षार्थे वान्वयम्
 णावइ-न + आगच्छति
 णाव-न + आप (धातुः)
 णास-नश् (धातुः)
 णास-नाश
 णास-नाशय (धातुः)
 णासा-नासा
 णासउडि-नासापुटी
 णाह-नाथ
 णाहल-अरण्यचाण्डाल इत्यर्थे देशी
 णाहि-नाभि
 णिउत्त-नियुक्त
 णिउणयर-निपुणतर
 णिउंजिय-नियुक्त
 णिए-अवलोकने देशी (धातुः)
 णिकाय-निकाय (समूह)
 णिकेय-निकेत (गृह)
 णिकल-निष्कल (निःशरीर इति टिप्पणम्)
 णिकलुण-निष्करण

णिक्काम-निष्काम
 णिक्किअ-निष्कृप
 णिक्किट्ठ-निष्कृष्ट (नीच)
 णिक्किट्ठअ-निष्कृष्ट (क)
 णिक्किस्सय-निस्सत्त
 णिक्किस्सय-निस्सित्त
 णिग्गम-निर्गम
 णिग्गमण-निर्गमन
 णिग्गयमइ-निर्गत्तमति
 णिग्गह-निग्रह
 णिग्गह-नि + ग्रह (घातुः)
 णिग्गांत-निर्गच्छत्
 णिग्गांयवित्ति-निर्गन्धवृत्ति
 णिग्गुण-निर्गुण
 णिग्गिण-निर्गुण
 णिग्ग-नित्य
 णिग्ग-नित्यम् (अव्ययम्)
 निग्गल-निश्चल
 निग्गलमइ-निश्चलमति
 निग्गिट्ठ-निश्चेष्ट
 निग्गेषण-निश्चेतन
 निग्गोरमारि-निस्+चोर+मारी (जनपदोद्ध्वं-
 सनो रोगादिः)
 निग्गट्ठअ-निश्चय
 निग्गट्ठवि-निश्चयि (निस्तेजस्)
 निग्ग-नीघातोः कर्मणि
 निग्गण-निर्जन
 निग्गर-निर्जर
 निग्गिय-निर्जित
 निग्गियमइय-निर्जितमति (क)
 निग्गीय-निर्जीव
 निग्गहार-निर्गार
 निग्गा-निष्ठा
 निग्गावस-निष्ठावस
 निग्गिय-निष्ठित (समाप्त, मृत)
 निग्गुर-निष्ठुर

णिग्गह-निर्दह (घातुः)
 णिग्गह-निनाद
 णिग्गाअ-निनाद
 णिग्गाइय-निनादित
 णिग्गाण-निर्ज्ञान (अज्ञान)
 णिग्गाम-निर्नाम (अज्ञातनामा)
 णिग्गासण-निर्नाशन
 णिग्गेह-निःक्षेह
 णिग्ग-नीत, (प्राप्त) (नीघातोर्निष्ठान्तम्)
 णिग्गेय-निस्तेजस्
 णिग्गाम-निःस्थामन्
 णिग्ग-निद्रा
 णिग्गय-निर्दय
 णिग्गलिय-निर्दलित
 णिग्गिट्ठ-निर्दिष्ट
 णिग्ग-क्षिप्त
 णिग्गण-निर्घन
 णिग्गम्भ-निर्घर्म
 णिग्गाड-प्रेरणे देशी (घातुः)
 णिग्गाम-निर्घामन्
 णिग्गहरण-निष्पहरण
 णिग्गाण-निष्पाण
 णिग्गेय-निष्पेय
 णिग्गल-निष्फल
 निग्गद-नियद
 निग्गद्धी-निग्गद्धा (विरचितेत्यर्थः)
 निग्गन्ध-निग्गन्ध (निग्गन्धन)
 निग्गन्धु-निग्गन्धु
 निग्गवुड-निस्+मत्स्ज्धात्वर्थे देशी
 निग्गभच्छिय-निर्भस्सित
 निग्गिण-निर्भिन्न
 निग्गभोइल-निस्+भोग+इल (मत्स्वर्यायः)
 निग्गीलण-निग्गीलन
 निग्गेस-निग्गेस
 निग्गल-निर्मल
 निग्गलय-निर्मल (क)

गिम्सं-निर्मास
 गिम्सहण-निमथन
 गिम्मा-निर्+मा (घातुः)
 गिम्मुक्क-निर्मुक्त
 गिम्मुक्कताण-निर्मुक्तवाण
 गिम्मोह-निर्मोह
 गिय-अवलोकने देशी (घातुः)
 गिय-निज
 गिय-नीत
 गियघर-निजगृह
 गियच्छ-दृष्टात्वर्थे देशी
 गियच्छिय-निरीक्षित
 गियडअ-निकट(क)
 गियड्विय-निकर्षित
 गियम-नियम
 गियमण-निजमनस्
 गियय-निज(क)
 गिययसिरि-निजक+श्री
 गियर-निकर
 गियाण-निदान
 गिरअ-निरत
 गिरलंकार-निरलकार
 गिरवसेस-निरवशेष
 गिरस-नीरस
 गिरसिय-निरसित (पारित्यक्त)
 गिरस्थ-निरर्थ (व्यर्थ)
 गिरस्थ-निरस्त
 गिरंजण-निरञ्जन
 गिरंतर-निरन्तर
 गिरस-निरस (अखण्ड इत्यर्थः)
 गिरिक्खिअ-निरीक्षित
 गिरु-नितराम्
 गिरुत्त-निरुक्त
 गिरुवम-निरुपम
 गिरुविय-निरुपित
 गिरोहिअ-निरुद्ध

गिलअ-निलय (गृह)
 गिलाड-ललाट
 गिलीण-निलीन
 गिल्लुणण-निर्लवन (छेद इत्यर्थः)
 गिल्लुत्त-निर्लस
 गिव-वृष
 गिवह-वृषति
 गिवड-नि+पत् (घातुः)
 गिवडिय-निपतित
 गिवस-नि+वस् (घातुः)
 गिवसण-निवसन
 गिवसुया-वृषसुता
 गिवह-निवह
 गिवारण-निवारण
 गिवारणिअ-निवारणीय
 गिवास-निशास
 गिविद्ध-निविष्ट
 गिविड-निविड
 गिविडत्थवंत-निविड+अर्थवत्
 गिवित्ति-निवृत्ति
 गिव्वहिअ-निर्वर्तित
 गिव्वण-निर्वन
 गिव्वाइअ-प्रसारित इति टिप्पणम्
 गिव्वाण-निर्वाण
 गिव्वियड-निर्विकट
 गिव्वियप्प-निर्विकल्प
 गिव्वूढ-निर्व्यूढ
 गिव्वेअ-निर्वेद
 गिस-निशा
 गिसण्ण-निषण्ण
 गिसंग-निःसंग
 गिसा-निशा
 गिसायर-निशाचर
 गिसायरि-निशाचरी
 गिसिचार-निशिचार (निशि वृत्तमित्यर्थे)
 गिसिद्ध-निषिद्ध

गिसिभोयण-निशाभोजन
 गिसियग्ग-निशिताम्र
 गिसियर-निमिचर (भूतप्रेतपिशाचादि)
 गिसुण-नि+शु (धातुः)
 गिसुभ-नि+शृम्भ् (धातुः)
 गिसुभ-निश्रब्ध (निःस्तब्ध इत्यर्थः)
 गित्संक-निशङ्क
 गिहअ-निभ(क) (सदृशार्थः)
 गिहण-निधन
 गिहय-निहत
 गिहाण-निधान
 गिहाल-नि+भालय् दर्शने (धातुः)
 गिहालण-निभालन (प्रेक्षण)
 गिहालिय-निभालित (दृष्ट)
 गिहि-निधि
 गिहित्त-निहित
 गिहिप्प-नि+धा (धातुः)
 गिहय-निभृत (गन्त इत्यर्थः)
 गिहेलण-निहेलन (गृहमित्यर्थः)
 गिन्द-निन्द् (धातुः)
 गिन्द-निन्दा
 गिन्दण-निन्दन
 गिन्दमग्ग-निन्द्य+मार्ग
 गी-नी (धातुः)
 गीअ-नीत
 गीणिय-निर्णीत
 गीयरय-नीच+ग्न
 गीर-नीर
 गीरम्-नीरस
 गीरोयत्तण-नीरोमात्त्व
 गील-नील
 गीलय-नीलक
 गीसण-निःस्वन
 गीसारिअ-निःसृत
 गीसेस-निःशेष
 गेउर-नूपुर

गेत्त-नेत्र
 गेभि-नेमि (द्वाविंशतीर्यकरनाम)
 गेमि-नेमि (रथचक्रधारोति टिप्पणम्)
 गेयार-नेवृ
 गेवाविअ-नायित (नीघातोर्णिजन्तान्निष्ठा-
 न्तम्)
 गेह-स्नेह
 ग्हविअ-स्त्रापित
 ग्हा-स्त्रा (धातुः)
 ग्हाअ-स्त्रात
 ग्हाण-स्त्रान
 तइ-तदा
 तइ-त्रयी
 तइय-तदा
 तइय-तृतीय
 तइयच्छि-तृतीय+अधि
 तइयहु-तदा
 तउ-तपस्
 तकर-तस्कर
 तक्खण-तत्खण
 तज्जिय-तर्जित
 तट्ट-व्रस्त
 तट्टअ-धृष्टगद्धार्यं देशी (मराठी-ताठ)
 तड-तट
 तड-तड् (आरुह इत्यर्थे देशी, धातुः)
 तडतड-शब्दानुकरणे
 तण-तृण
 तणअ-तस्येदमित्यर्थे देशी प्रत्ययः
 तणअ-तनय
 तणय-तनय
 तणयर-तृणचर
 तणयरी-तृणचरी
 तणियड-तद्+निकट
 तणु-तनु (शरीर)
 तणुअंगि-तन्वङ्गी

तणुतावअ-तनुतापक
 तणुफंस-तनुस्पर्श
 तणुरुह-तनुरुह
 तणुल्लय-तनुल्लता
 तण्हा-तृष्णा
 तत्त-तत्त
 तत्तिथ-तृप्त
 तत्थ-तत्र
 तप्प-तप्पातोः कर्मणि
 तम-तमस्
 तमतमपह-तमस्तमःप्रभ (सप्तमनरकनाम)
 तमपह-तमःप्रभ (षष्ठनरकनाम)
 तमाल-तमाल
 तमोह-तमस्+ओष
 तर-शकृषात्वर्थे देशी
 तर-तृ (धातुः)
 तरच्छ-तरक्षु (प्राणिविशेषः) (मराठी-
 तरस)
 तरणि-तरणि (सूर्य)
 तरसा-तरसा (वेगेनेत्यर्थः)
 तरंग-तरङ्ग
 तरंगिणि-तरङ्गिणी
 तरु-तरु
 तरुकाय-तरुकाय (वनस्पतिकाय इत्यर्थः)
 तरुण-तरुण
 तरुणी-तरुणी (युवति)
 तरुणीवस-तरुणी+वस
 तरुवेडीहल-तरु+वल्ली+फल
 तरुसाहाय-तरु+शाखा+यत
 तरुसाहार-तरु+सहकार
 तल-तैलादिमर्जने (धातुः)
 तलण-तलन
 तलवर-ग्रामरक्षको राजपुरुष इत्यर्थे देशी
 तलारअ-तलवर (क)
 तलिय-तलित
 तव-तप् (धातुः)

तव-तपस्
 तवपहाअ-तपःप्रभाव
 तवमंडण-तपोमण्डन
 तवयरण-तपश्चरण
 तवलच्छी-तपोलक्ष्मी
 तववंत-तपस्+वत् (मत्वर्थीयः)
 तवसत्ति-तपःशक्ति
 तवसित्तण-तपस्वित्त्व
 तवंग-उपरितनो भागः (उच्चप्रदेश इति टिप्प
 णम् । मराठी-तवंग ?)
 तवंत-तप्यमान
 तविअ-तप्त
 तस-त्रस् (धातुः)
 तहिं-तत्र
 तहु-तदा, तत्र, तस्य
 तणयर-तद्+नगर
 तंत-तन्त्र
 तंति-तन्त्री
 तंतु-तन्तु
 तंदुल-तण्डुल
 तंब-ताम्र
 तंबचूल-ताम्रचूड (कुक्कुट)
 तंबोल-ताम्बूल
 तंबोललग-ताम्बूल+लग्न
 तंवार-तवार (नरकनाम)
 ता-तावत्
 ताडण-ताडन
 ताडिय-ताडित
 ताम-तदा
 तामस-तामस (पापमित्यर्थः)
 तार-तार (शुभ्र)
 ताराणियर-तारानिकर
 तारावलि-तारा+आवलि
 ताल-ताल
 तालिअ-ताडित
 ताव-ताप

तावस-तापस
 नाभिय-पाषित
 ति-प्रि
 तिक्त्-तीक्ष्ण
 तिक्त्-तिक्त
 तिगिच्छ-यगरज इत्यर्थं देशी
 तिगुत्ति-पिगुत्ति (कायवाग्मनोगुत्ति)
 तिजगन्धन्तर-प्रिजगन्धन्तर
 तिह्वा-तृगा
 तिण-तृण
 तित्थ-तीर्थ
 तित्थयर-नीधेयर (शान्तप्रवर्तक इत्यर्थः)
 तिथु-तथ
 तिदं-तिदन्त
 तिप्प-तप् (धातुः)
 तिम्मण-वेमन (गर्दन)
 तिमिर-तिभिर
 तिमुट-तिमुट्ट
 तिय-नी
 तियचिन्-नीचिन्त
 नियदुय-विदुक्क (शुण्ठी मरिच शिप्लीति
 प्रयाणां चूर्णम्)
 नियमद-नीमति
 नियमपत्ति-प्रिदक्षपत्ती (देवीत्यर्थः)
 नियाल-पिकाल
 तिरयण-तिरल (मानदणनानागिणाणि)
 तिरिय-तिरिन्
 तिरिक्क-तिरिन्
 तिरियलोअ-तिरियलोक्क (मनुयलोफ इति
 टिप्पणम्)
 तिलअ-तिलक
 तिलपिट-तिल+पिण्ड (पिण्याक) (मराठी-
 पेट)
 तिलयछेअ-तिल(क)+छेद (सेहाभाव इति
 टिप्पणम्)
 तिलिग-नीलिङ्ग

तिहोअ-त्रैलोक्य
 तिहोक्क-त्रैलोक्य
 तिहोय-त्रैलोक्य
 तिव्व-तीव्र
 तिविह-त्रिविध
 तिसह-त्रिशत्य
 तिसूल-त्रिशूल
 तिसूलिणि-त्रिशूलिनी (कात्यायनी)
 तिह-तत्र
 तिहुयण-त्रिभुवन
 तिहुवण-त्रिभुवन
 तीय-तृतीया
 तीस-त्रिशत्
 तुच्छोअरिह-तुच्छ+उदर+इह (सत्वर्थायः)
 तुट्ट-तुष्ट
 तुट्टि-तुष्टि
 तुडिय-तुष्टि
 तुप्प-धृतशब्दार्थं देशी
 तुम्हारिस-युष्माद्यश्च
 तुरअ-तुरग
 तुरयणिहणयारि-तुरगनिघनकारिन्
 तुरंग-तुरङ्ग
 तुरंत-त्वरमाण
 तुरिउ-त्वरितम् (अव्ययम्)
 तुलकूड-तुलकूट (वञ्चनार्थं प्रयुक्तानि
 न्यूनातिरिक्तानि मानोन्मानानीत्यर्थः)
 तुलाकोडि-तुलाकोटि (पादाद्गुदम्)
 तुस-तुप् (धातुः)
 तुस-तुप् (धान्यादीनां तुषम्)
 तुसार-तुषार
 तुहार-त्वदीय
 तुंग-तुङ्ग (उच्च)
 तुंगत्थणि-तुङ्गस्तनी
 तुंड-मुरशब्दार्थं देशी
 तूर-तूर्य (वाद्यविशेषः)
 तेअ-तेजस्

तेत्तहि-तत्र
 तेत्थ-तत्र
 तेत्थु-तत्र
 तेय-तेजस्
 तेयाविद्धी-तेजस्+आविद्धा
 तेरह-त्रयोदश
 तेरहसय-त्रयोदशशत
 तेह-तैल
 तोडिअ-वृद्धित
 तोमर-तोमर (आयुधविशेषः)
 तोरण-तोरण
 तोस-तोष
 तोसिअ-तोषित

थक्क-स्था (धातुः)
 थक्क-स्तब्ध, स्थित इत्यर्थे देशी
 थत्ति-स्थान इत्यर्थे देशी
 थण-स्तन
 थणवट्ट-स्तनपट्ट, स्तनवर्त (वर्तुल)
 थणाल-स्तन+आल (मत्वर्यायः)
 थरहर-कम्पने देशी (धातुः)
 थल-स्थल
 थलयर-स्थलचर
 थंभ-स्तम्भम् (धातुः)
 था-स्था (धातुः)
 थाणु-स्थाणु
 थाल-स्थाळी
 थिअ-स्थित
 थिप्प-गलने देशी (धातुः)
 थिय-स्थित
 थिर-स्थिर
 थिरमण-स्थिरमनस्
 थी-त्री
 थीयण-त्रीजन
 थुइययण-स्तुतिवचन
 थुण-स्तु (धातुः)

थुत्ति-स्तुति
 थुय-स्तुत
 थूण-अश्वशृङ्गार्थे देशी
 थूल-स्थूल
 थेरि-स्थविरा
 थोअ-स्तोक
 थोट्ट-छिन्नहस्त इत्यर्थे देशी (मराठी-थोटा)
 थोर-स्थूल
 थोरंमुय-स्थूल+अशु (क)
 थोव-स्तोक

दइच्च-दैत्य
 दइय-दयित
 दइव-दैव
 दक्खविय-दर्शित
 दक्खालय-दर्शय (धातुः)
 दट्ट-दष्ट
 दट्ठु-दग्ध
 दढयर-दढतर
 दप्प-दर्प
 दप्पसंग-दर्पसंग
 दप्पिट्ट-दर्पिष्ठ
 दप्पुवभड-दर्पोऽद्भट
 दव्व-दर्भ
 दम-दम् (धातुः)
 दम-दम
 दमण-दमन
 दमिय-दमित
 दय-दया
 दयविवेअ-दयाविवेक (दयायाः विवेकः भावः,
 दयावुद्धिरित्यर्थः)
 दयवेळि-दयावल्ली
 दया-दया
 दयावर-दयापर
 दल-दल (पत्रमित्यर्थः)
 दलण-दलन

दव-दव (दवानल इत्यर्थ)	दार-दार (स्त्री)
दविण-दविण	दार-दार
दविणयद्-दविणयति (इधेय)	दारिअ-दारित
दव्य-दव्य	दारिद्-दारिद्य
दम-दमन्	दारिय-दारित
दमस्वहम-दमस्वहम	दारुण-दारुण
दह-दहन्	दालि-दालि (मिम्रीधान्यादिदलमित्यर्थ)
दह-दह	देजी)
दहन्-दहन्ति (दहमान इत्यर्थ)	दालिहटाण-दारिद्यस्वान
दधि-दधि	दालिदिअ-दरिद्रित
दंष्ट-दंष्ट	दाविअ-दधित
दंष्टणीद-दंष्टनीति	दाधिर-दर्शनशील
दण्डधारि-दण्डधारिन्	दासिसुअ-दासीसुत
दण्डपगाम-दण्ड (गत) + प्रणाम	दामी-दामी
दण्डय-दण्ड (र)	दाह-दाह
दंडिय-दण्डिय	दाहिण-दक्षिण
दंटी-दंष्टिन् (यम इत्यर्थ)	दाहिणुद्धिय-दक्षिण+उद्धिय (स्थायें)
दंन-दन्	दिक्ख-दीक्षा
दंन-दन्त	दिक्ख्वा-दीक्षा
दंतग्न-दन्ताग्न	दिकिरअ-दीक्षित
दंतपंति-दन्तार्थि	दिक्रपत्त-दीक्षाप्राप्त (दीक्षित)
दंति-दन्तिन्	दिग्गिछा-गुगुप्सा
दंतुर-दन्तुर	दिग्गाय-दिग्गाज
दद-दद	दिज्ज-दाधातोः कर्मणि
दंमाण-दंष्ट्रान	दिट्ठ-दृष्ट
दंमिय-दधित	दिट्ठपरपर-दृष्ट+परपरा
दंमिर-दन्+इर (दीक्षार्थं प्रत्यय)	दिट्ठि-दृष्टि
(दंष्ट्रानशील इत्यर्थ)	दिद-दृढ
दा-दा (धातु)	दिण-दिन
दादणी-दाणिनी (उनगये एव)	दिणयर-दिनकर (सूर्य)
दादा-ददामद्वायं देही	दिणिद-दिनेन्द्र (सूर्य)
दादाकगल-ददामकगल	दिणेसर-दिनेश्वर (सूर्य)
दादाळ-ददाम+आल (मत्वर्थीयः)	दिण्ण-दत्त
दाण-दान	दित्त-दीप्त
दाणाधिप्य-दान+आर्ध (मदजलाद्रे इत्यर्थः)	दिप्पत-दीप्यमान
दाम-दामन्	दिय-दत्त

दियउल-द्विजकुल
 दियगुरु-द्विजगुरु
 दियवर-द्विजवर
 दियह-दिवस
 दियंवर-दिगम्बर
 दिवस-दिवस
 दिवायर-दिवाकर
 दिव्व-दिव्य
 दिसा-दिश
 दिसि-दिश
 दिसिणारि-दिश+नारी
 दिहि-धृति
 दिहियर-धृतिकर
 दिहीहर-धृतिहर
 दीव-द्वीप
 दीवय-द्वीप (क)
 दीवयजुइल-दीपकद्युति + इल (मत्वर्थीयः)
 दीवंत-दीप्यमान
 दीस-दशधातोः कर्मणि
 दीह-दीर्घ
 दीहर-दीर्घ
 दीहरच्छ-दीहर (दीर्घ) + अक्षि (दीर्घाक्ष
 इत्यर्थः)
 दीहिय-दीर्घिका
 दु-द्वि
 दुक्काल-दुष्काल
 दुक्किय-दुष्कृत
 दुक्कियणिवह-दुष्कृतनिवह
 दुक्ख-दुःख
 दुक्खावण-दुःख + आपण (प्रापण)
 (दुःखदायीत्यर्थः)
 दुक्खिय-दुक्खित
 दुगुंछ-गुप् (जुगुप्साथे धातुः)
 दुग्ग-दुर्ग (दुर्गम)
 दुग्गअ-दुर्गत (दुर्गाक्ष इत्यर्थे)
 दुग्गइ-दुर्गीति

दुग्गंध-दुर्गन्ध
 दुग्घर-दुर्गह
 दुच्चित्त-दुश्चित्त (दुष्टाभिप्राय इत्यर्थः)
 दुच्चार-दुश्चार (दुराचार)
 दुज्जण-दुर्जन
 दुज्जोहण-दुर्योधन
 दुट्ठ-दुष्ट
 दुणाय-दुर्नय
 दुणायगारी-दुर्नयकारिन्
 दुणिरिक्ख-दुर्निरीध्य
 दुतीस-द्वान्विशत्
 दुत्तर-दुस्तर
 दुत्तार-दुस्तार
 दुत्थिय-दुःस्थित
 दुदम-दुर्दम
 दुदसिण-दुर्दक्षिन्
 दुदंत-दुर्दान्त
 दुद्ध-दुग्ध
 दुद्धर-दुर्धर
 दुप्पेच्छ-दुष्प्रेक्ष्य
 दुव्वल-दुर्बल
 दुव्व-दुह (धातुः)
 दुव्वव-दुर्भव (कुजन्म)
 दुम-दुम
 दुमणि-द्युमणि (सूर्य)
 दुमसाहा-दुमशाला
 दुम्मण-दुर्मनस्
 दुम्मह-दुर्मथ (अभङ्ग इति टिप्पणम्)
 दुरग्गह-दुराग्रह
 दुरिअ-दुरित (पाप)
 दुरिय-दुरित (पाप)
 दुरियठाण-दुरितस्थान
 दुरियरासि-दुरितराशि
 दुरुत्त-दुश्क
 दुवार-दार
 दुविह-द्विविध

दुब्बार-दुर्वार
 दुब्बामा-दूर्वा+आमा
 दुब्बिणीअ-दुर्विनीत
 दुब्बिलमिय-दुर्विलसित
 दुम्मह-दुःमह
 दुम्मज्ज-दुःमाज्ज
 दुम्मह-दुःमह
 दुह-दुःग
 दुहण्डि-दुःपटी (कान्मावा)
 दुहण्डिअ-दुःग+निघात (यमूह)
 दुहपोटलअ-दुःप+पोटल
 दुहय-दुःनय
 दुहणीण-दुःग+रीण (पिण्णं देवी)
 दुह्मिअ-दुःमित
 दुह्मागग्गि-दुःग+ओप+गग्गि
 दुह्मि-दुह्मि (नामविशेषः)
 दुह्मि-दुह्मि
 दुह्मा-दुःमा
 दुह्म-दुह्म
 दुह्मिअ-दुह्मि
 दुह्म-दुह्म (अयमम्)
 दुह्मरिय-दुह्मानरि
 दुह्मारुण्ड-दुह्मारुण्ड (दुह्मानमित्यर्थः)
 दुह्मह-दुःमह
 दुह्मिअ-दुह्मि
 दुह्मिय-दुह्मि
 दुह्मिअ-दुह्मि (क)
 दुह्मअ-दुह्म (क)
 दुह्मिय-दुह्मि
 देअ-देव
 देउल-देवउल
 देय-देव
 देयउल-देवउल
 देवया-देवता
 देवर-देवर
 देवरु-देवरति (नामविशेषः)

देवंगअ-देव+अङ्ग (क)
 देवायारिअ-देव+आचार्य
 देवालअ-देवाल
 देवाविअ-दापित
 देवि-देवी
 देविघर-देवीगृह
 देविया-देवी
 देवी-देवी (विमलवाहनराजीनाम)
 देम्म-देव
 देसिअ-देशिक (धेदेशिक)
 देह-देह
 देहि-देहिन्
 देहुण्णअ-देह+ऊन (क)
 दोआमा-द्वि+पार्श्व, अथवा, द्वि+आमा
 दोपढीभूय-द्विपण्डीभूत
 दोफालिय-द्वि+पादित
 दोर-तन्तुगद्वाधे देवी (मराठी-दोर)
 दोवाम-द्विपार्श्व
 दोसहारी-दोपहारिन्
 दोमायर-दोप+आकर
 दोमुज्जिअ-दोपोज्जित (उज्जितदोप इत्यर्थः)
 दोहाविअ-द्विषाकृत
 दोहीयरण-द्विधीकरण (सगय इत्यर्थः)

धगन्ति-अग्निज्वलनगद्धानुकरणे
 धगधरा-अग्निज्वलनगद्धानुकरणे (धातुः)
 धण-धन
 धणधण-धन+धान्य
 धणहीण-धनहीन
 धणिय-धनिक
 धणु-धनुस्
 धणुवेअ-धनुर्वद
 धम्म-धर्म
 धम्म-धर्म (पञ्चदशतीर्थकरनाम)
 धम्मचकि-धर्मचक्रिन्
 धम्मज्ञाण-धर्मव्यापन (ध्यानप्रकारः

धम्मत्थकाम-धर्मार्थकाम
 धम्मलाह-धर्मलाभ
 धम्मवाइ-धर्मवादिन्
 धम्मविज्ज-धर्मविद्या
 धम्मधिक्क-धर्माद्भिप (धर्मवृक्ष इत्यर्थः)
 धम्मक्खणाण-धर्मख्यान
 धम्मासत्त-धर्मसिक्त
 धम्माहम्म-धर्माधर्म
 धम्मिल्ल-धम्मिल्ल (केशपाशः)
 धम्मच्छाह-धर्मोत्साह
 धय-ध्वज
 धर-धृ (धातुः)
 धर-धरा (पृथ्वी)
 धरणि-धरणि
 धरणिणाह-धरणीनाथ
 धरणिथल-धरणीतल
 धरपडिय-धरापतित
 धरवीढ-धरापीढ
 धरायल-धरातल
 धरिअ-धृत
 धरिय-धृत
 धरिसमाणि-धरासमाना
 धवल-धवल
 धवल-धवल (शुक्लवर्ण, सुधावर्ण)
 धवलच्छि-धवलाक्षी
 धंस-ध्वस् (धातुः)
 धा-धुमौ (धातुः)
 धाइदीव-धातकीद्वीप
 धाउ-धातु
 धाउ-धातु (गैरिकादि)
 धाम-धामन्
 धायअ-धावित
 धार-धारा
 धारिणी-धारिणी (उत्तरपदे एव)
 धारिय-धारित
 धाव-धाव् (धातुः)

धावंत-धावत् (सघातोः शत्रन्तम्)
 धाविय-धावित
 धाहावंत-धा, हा इति शोकशब्दं कुर्वन्
 धाहाविअ-शोकयुक्त इत्यर्थे
 धिद्ध-धृष्ट
 धीवर-धीवर
 धुअ-धुत (कम्पित)
 धुउ-धुवम् (अव्ययम्)
 धुत्त-धूर्त
 धुत्तिय-धूर्तित
 धुप-धूप (धातुः)
 धुरंधर-धुरंधर
 धुव-धुव
 धूमकेउ-धूमकेतु
 धूमगंध-धूमगन्ध
 धूमप्पह-धूमप्रभ (पञ्चमनरकनाम)
 ध्या-दुहितृ
 धूली-धूली
 धूलिर-धूलियुक्त
 धूसर-धूसर
 धूसरिय-धूसरित
 धोय-धौत
 धोयअ-धौत (क)
 धोरणिक्किअ-धोरणिकृत

पअ-पद
 पइज्ज-पच्चघातोः कर्मणि
 पइद्ध-प्रविष्ट
 पइपत्त-पत्ति+पात्र
 पइवय-पतिव्रता
 पइसर-प्रति+स (धातुः)
 पइहर-प्रतिशब्द (अन्तर्यहमित्यर्थे)
 पइसर-प्रति+स (धातुः)
 पउ-पयस्
 पउत्त-प्रवृत्त, प्रोक्त
 पउत्त-पौत्र

पडत्य-प्र+उपित
 पडमा-पद्मा (लक्ष्मी)
 पडमप्पह-पद्मप्रभ (पट्टतीर्थेकरनाम)
 पडमराय-पद्मराग (सणिविशेषः)
 पडमिणी-पद्मिनी
 पडर-पौर (पौरजन, पुरसबन्धि)
 पडर-प्रचुर
 पडलण-प्रेरण
 पडलाविय-पाचित
 पडंज-प्र+युज् (धातुः)
 पडस-प्रदेश
 पडोय-प्रजोध (!) (प्रजासमूह इति हिन्दी
 भाषानुवादः)
 पडोहर-पयोधर (स्तन)
 पडोकिअ-आहूत इत्यर्थे देशी
 पड-पक्ष
 पडल-समर्थ इत्यर्थे देशी (समर्थ इति टिप्प-
 णम्)
 पडख-पक्ष
 पडखालिय-प्रक्षालित
 पडखवाअ-पक्षपात
 पडिख-पक्षिन्
 पडित्त-प्रक्षित
 पडे-प्र+ग्रह् (धातुः)
 पडोस-प्र+घुष् (धातुः)
 पडक्ख-प्रत्यक्ष
 पडंत-प्रत्यन्त (सीमा)
 पडुत्तर-प्रत्युत्तर
 पडुड-पश्चात्
 पडुहोत-पश्चाद्भवत् (पश्चात्स्थित इत्यर्थः)
 पडिछअ-पथ्ययुक्त
 पडिछत्त-प्रायश्चित्त
 पडिछम-पश्चिम
 पडल-प्र+ज्वल् (धातुः)
 पडत्त-पर्याप्त (पडत्तउ इत्यलमर्थऽव्ययम्)
 पडल-प्र+ज्वल् (धातुः)

पडलिय-प्रज्वलित
 पड्जाअ-पर्याप्त
 पट्ट-पट्ट (चिह्न)
 पट्टण-पत्तन
 पट्टबंध-पट्टबन्ध
 पट्टविय-प्रस्थापित
 पड-पत् (धातुः)
 पडपिहियासण-पट+पिहित+आसन
 पडरइअ-पटरचित
 पडल-पटल
 पडह-पटह (वाद्यविशेषः)
 पड्वाविय-पटित, पटयुक्त (आच्छादित)
 पडिअ-पतित
 पडिआवंत-प्रत्यावर्तमान
 पडिकूल-प्रतिकूल
 पडिक्खणं-प्रतिक्षणम्
 पडिखलण-परि+खलन
 पडिखलिय-परिखलित
 पडिगह-प्रति+ग्रह् (धातुः)
 पडिच्छ-प्रति+इप् (धातुः)
 पडिजंपिय-प्रतिजल्पित
 पडिर्विच-प्रतिविम्ब
 पडिर्विचिअ-प्रतिविम्बित
 पडिबुद्ध-प्रतिबुद्ध
 पडिबोद्धिअ-प्रत्युक्त
 पडिम-प्रतिमा
 पडिय-पतित
 पडियार-प्रतिकार
 पडियावय-प्रतियापक (!) प्रत्याख्यात
 पडिलव-प्रति+लप् (धातुः)
 पडिज्ज-प्रति+पद् (धातुः)
 पडिवण्ण-प्रतिपन्न (प्रतिपादन कथनमित्यर्थः)
 पडिवण्णी-प्रतिपन्ना
 पडिवयण-प्रतिवचन
 पडिवहु-प्रतिवधू (सपत्नीत्यर्थः)
 पडिसवण-प्रति+स्वप्न

पडिसिविण-प्रतिस्वप्न
 पडिहार-प्रतिहार
 पडिहारिय-प्रतिहारी
 पडिंद-प्रति+इन्द्र
 पडु-पडु
 पढ-पद् (धातुः)
 पढम-प्रथम
 पढमिल्ल-प्रथम+इल्ल (स्वार्थे)
 पढमुज्जल्ल-प्रथम+उज्ज्वल
 पढंत-पठत्
 पढाव-पाठय् (धातुः)
 पढुक्क-प्रवृत्त इत्यर्थे देशी
 पणइणी-प्रणयिनी
 पणच्चिर-प्र+वृत्+इर (शीलार्थे)
 पणविज्ज-प्र+नम् धातोः कर्मणि
 पणट्ट-प्रनष्ट
 पणयमंग-प्रणयमङ्ग
 पणयंगणा-पण्याङ्गना (वेश्येत्यर्थः)
 पणव-प्र+नम् (धातुः)
 पणविय-प्रणत
 पणसट्ठि-पञ्चषष्टि
 पणालिया-प्रणालिका
 पणयारिउ-पन्नगरिपु
 पणिवाअ-प्रणिपात
 पत्त-पत्र (अश्वदिवाहनम्)
 पत्त-पात्र
 पत्त-प्राप्त
 पत्तछेअ-पत्रच्छेद (अगुरुकुङ्कुमादिभिर्विरचितः)
 पत्तरे शोभाविशेषः)
 पत्तल-कृश इत्यर्थे देशी
 पत्तल-यवीयस् इत्यर्थे देशी
 पत्तलिया-कृशा इत्यर्थे देशी
 पत्तवाडिय-पात्रपतित
 पत्तिय-प्रति+इ (धातुः)
 पत्ति-पत्नी
 पत्थ-प्रस्थ (चान्यादिपरिमाणविशेषः)

पत्थर-प्रस्तर
 पत्थिअ-प्रार्थित
 पत्थियअ-प्रार्थित (क)
 पत्थिव-पार्थिव
 पत्थिप्पिर-प्र+गल्त् इत्यर्थे देशी
 पद्धडिय-पद्धटिका, पद्मटिका (वृत्तनाम)
 पद्माइअ-प्रधावित (प्रसृत इत्यर्थः)
 पपुच्छ-प्र+प्रच्छ (धातुः)
 पप्फुल्लवयण-प्रफुल्लवदन
 पडुद्ध-प्रबुद्ध
 पवोल्ल-प्र+वद् धात्वर्थे देशी
 पमट्ट-प्रभ्रष्ट
 पमण-प्र+भण् (धातुः)
 पमाल-प्रभा+आल (मत्तार्थीयः)
 पमाण-प्रमाण
 पमाणिअ-प्रमाणित (प्रमाणीकृत)
 पमियपडिग्गह-प्रमितपरिमह
 पमुच्-प्र+मुच् (धातुः)
 पमेल्ल-प्र+मुल् इत्यर्थे देशी (धातुः)
 पय-पद
 पय-पद (पदातिरित्यर्थः)
 पयच्छ-प्र+दा (धातुः)
 पयक्ख-प्रत्यक्ष
 पयज्जुअ-पदयुग
 पयज्जुयल-पदयुगल
 पयट्ट-प्र+वृत् (धातुः)
 पयड-प्रकटय् (धातुः)
 पयड-प्रकट
 पयत्त-प्रयत्न
 पयत्थ-पदार्थ
 पयपंकय-पदपङ्कज
 पयपालण-प्रजापालन
 पयलिय-प्रचलित
 पयवाडिय-पदपतित
 पयंड-प्रचण्ड
 पयंप-प्र+जल् (धातुः)

पया-प्रजा
 पयाव-प्रताप
 पयाविअ-पाचित
 पयास-प्रकाशय् (धातुः)
 पयास-प्रकाश
 पयासिअ-प्रकाशित
 पयासिर-प्रकाश + हर (शीलायें)
 पयोहर-पयोधर
 पर-पर (अतीतानागत)
 परद्व-वनकुट्ट
 परत्त-परत्र
 परभवत्थ-परभवत्थ
 परमत्थ-परमार्थ
 परमधम्म-परमधर्म
 परमपर-परमपर (परमा गणधरदेवादयस्ते-
 भ्योऽपि पर उत्कृष्ट इति टिप्पणम्)
 परमप्प-परमात्मन्
 परमप्पअ-परमपद
 परममित्त-परममित्र
 परमहंस-परमहंस
 परमागम-परम + आगम (जिनशासन-
 मित्यर्थः)
 परमाणु-परमाणु
 परमेष्टि-परमेष्ठिन्
 परमैसर-परमैश्वर
 परमेसरि-परमैश्वरी
 परमोवएस-परमोद्देश
 परमंडलिय-पर + माण्डलिक
 परयार-परकार
 परल्लोय-परल्लोक
 परध्वञ्जणयर-परध्वञ्जनकर
 परव्वस-परवश
 परसापर-परस्परम्
 परहिय-परहित
 परंपर-परपरा
 परंमुह-पराङ्मुख

पराइण्ण-परा + दा (निष्ठान्दम्)
 परायण-परायण
 परिअंच-परि + अञ्च (भ्रमणे धातुः)
 परिकरिय-परिकरित
 परिकखा-परीक्षा
 परिक्खिअ-परीक्षित
 परिगण-परि + गण् (धातुः)
 परिगल-परि + गल् (धातुः)
 परिग्गहिअ-परि + गृहीत
 परिघुल-परि + घुल् (धातुः)
 परिघोलिर-परिघोलनशील
 परिचत्त-परित्यक्त
 परिच्छुक्किअ-परिभ्रष्ट इत्यर्थे देशी
 परिद्धविअ-प्रतिष्ठापित
 परिट्ठा-प्रति + स्था (धातुः)
 परिट्ठिअ-प्रतिष्ठित
 परिणह-परिणति
 परिणम-परि + नम् (धातुः)
 परिणय-परिणत
 परिणाव-परि + नायय् (नीचातोर्गिजन्तम्)
 परिणिय-परिणीत, परिणायित
 परितत्त-परितप्त
 परिता-परि + त्रै (धातुः)
 परिपक्क-परिपक्क
 परिपुण्ण-परिपूर्ण
 परिपोस-परि + पुप् (धातुः)
 परिभम-परि + भ्रम् (धातुः)
 परिभमिअ-परिभ्रान्त
 परिमद्ध-परिमृष्ट
 परिमल्ल-परिमल्ल
 परिमाण-परिमाण
 परियत्त-परित्यक्त
 परियत्तण-परिवर्तन
 परियण-परिजन
 परियर-परिचर
 परियरिअ-परिचरित

परियल-परितल (भाजनमित्यर्थे)
 परियलिअ-परिगलित
 परियंच-परि + अञ्च् (धातुः)
 परियंचिअ-पर्यञ्चित
 परियाण-परि + ञा (धातुः)
 पणियाणिय-परिज्ञात
 परियाणियअ-परिज्ञात (क)
 परिरक्ख-परि + रक्षा
 परिरक्खिअ-परिरक्षित
 परिवारअ-परि + उक्त् (!)
 परिवाइय-प्रतिपादित
 परिवाडी-परिपाटी
 परिवार-परिवार
 परिवारे-परि + वारय् (धातुः)
 परिवेढिय-परिवेष्टित
 परिसेस-परि + शिप् (धातुः)
 परिसेसिय-परिवेष्टित (त्यक्त इत्यर्थः)
 परिसोहिय-परिशोधित
 परिहण-परिधान
 परिहर-परि + ह् (धातुः)
 परिहा-परिखा
 परिहाण-परिधान
 परिहास-प्रति + भाप् (धातुः)
 परोबयारि-परोपकारिन्
 पल-पल (मास)
 पलट्टिय-प्र + क्लृप्ति
 पलवन्ति-प्र + लपन्ती
 पलव-प्रलम्ब
 पलाव-प्रलाप
 पलिअ-पलित
 पलित्त-प्रलाप (इति टिप्पणम्)
 पलोइय-प्रलोकित
 पलोट्ट-प्रलोटित (प्रक्षित)
 पल्ल-पल्य (सख्याशब्दः आयुःप्रमाणवाची)
 पल्लव-पल्लव (वल्गादीनामञ्चल इत्यर्थे)
 पल्लवोह-पल्लव + ओष (पल्लवसमूह इत्यर्थः)

पल्हत्थ-पर्यस्त
 पल्हत्थिअ-पर्यस्तित (आवर्जित इत्यर्थः)
 पवण-पवन
 पवणवस-पवनवश
 पवणुद्धय-पवनोद्धत (पवनप्रकम्पित इत्यर्थः)
 पवड्डिय-प्रवर्धित
 पवण्ण-प्रपन्न (प्राप्त इत्यर्थः)
 पवण्णिय-प्रवर्णित
 पवपालिया-प्रपापालिका
 पवयण-प्रवचन
 पवर-प्रवर
 पवसिय-प्रोषित
 पवसियपिय-प्रोषितप्रिय (प्रोषितभर्तृकेत्यर्थः)
 पवसियपियाली-प्रोषितप्रियालि (प्रोषितभर्तृ-
 कापङ्क्तिरित्यर्थः)
 पवास-प्रवास
 पवासिअ-प्रवासिन्
 पवाह-प्रवाह
 पवि-पवि (वज्रमित्यर्थः)
 पविउल-प्रविपुल
 पवित्त-पवित्र
 पवित्ति-प्रवृत्ति
 पविमल-प्रविमल
 पविहिय-प्रविहित
 पव्व-पर्वन् (अमावास्यादि)
 पव्वइअ-प्रप्राजित
 पसइ-प्रसृति
 पसण्ण-प्रसन्न
 पसत्थ-प्रशस्त
 पसापिय-प्रसृत, प्रसारित
 पसम-प्र + शम् (धातुः)
 पसमन्त-प्र + शाश्त्
 पसर-प्र + सृ (धातुः)
 पसर-प्रसर
 पसरिय-प्रसृत
 पसंगय-प्रसक्त (क)

पसविअ-नकुल इत्यर्थे देशी
 पसवी-नकुलस्त्री
 पसगय-प्रसक्त
 पसंस-प्र+शस् (धातुः)
 पसाअ-प्रसाद
 पसार-प्र+सारस् (धातुः)
 पसाह-प्र+श्रावस् (कथनार्थे धातुः)
 पसाहिय-प्रसाधित, प्रकथित
 पसिद्ध-प्रसिद्ध
 पसु-पशु
 पसुय-पशु (क)
 पसुमारण-पशुमारण
 पह-पथिन्
 पहट्ट-प्रभ्रष्ट
 पहत्य-प्रहस्त
 पहभट्ट-पथिन्+भ्रष्ट (भ्रष्टपथ इत्यर्थः)
 पहर-प्र+हृ (धातुः)
 पहर-प्रहार
 पहरण-प्रहरण
 पहरवेविय-प्रहारवेपित
 पहराल-प्रहारशील
 पहरिअ-प्रहृत
 पहस-प्र+हस् (धातुः)
 पहसिय-प्रहसित
 पहतंर-पथान्तर
 पहा-प्रभा
 पहाग-प्रधान
 पहाय-प्रभाव
 पहार-प्रहार
 पहाव-प्रभाव
 पहावण-प्रभावना
 पहिअ-पथिक
 पहियविद-पथिकवृन्द
 पहिलार-प्रथम+आर (स्वार्थे)
 पहिल-प्रथम
 पहिलिय-प्रथम+इय (स्वार्थे)

पाहिसियतुंड-प्रहसिततुण्ड
 पहु-प्र+भू (धातुः)
 पहु-प्रभु
 पहुत्त-प्राप्त
 पंक-पङ्क
 पंकय-पङ्कज
 पंकप्पह-पङ्कप्रम (चतुर्थनरकनाम)
 पंकिय-पङ्कित (पङ्कयुक्त इत्यर्थः)
 पंगण-प्राङ्गण
 पंगु-पङ्गु
 पंगुत्त-प्रावृत इत्यर्थे देशी
 पंगुरुण-प्रावरण इत्यर्थे देशी
 (मराठी-पावरुण)
 पंगुल-पङ्गु+ल (स्वार्थे)
 पंगुलणिमित्त-पङ्गु+निमित्त
 पंच-पञ्चन्
 पंचकल्लाण-पञ्चकल्याण
 पंचत्त-पञ्चत्व
 पंचदश-पञ्चदशन्
 पंचम-पञ्चम
 पंचमगइ-पञ्चमगति (मोक्ष इत्यर्थः)
 पंचमहव्वय-पञ्चमहाव्रत
 पंचवण-पञ्चवर्ण
 पंचवार-पञ्चवारम्
 पंचसमिति-पञ्चसमिति (ईया भाषा-एषणा=दान-उत्सर्गाः)
 पंचाचार-पञ्चाचार
 पंचास-पञ्चास्य (सिंह इत्यर्थः)
 पंचासव-पञ्चासव
 पंचिदिय-पञ्चेन्द्रिय
 पंचुवरि-पञ्च+उदुम्बर
 पंजर-पञ्जर
 पंजलियर-प्राञ्जलि+करं
 पंजली-प्राञ्जलि
 पंडव-पाण्डव
 पडिअ-पाण्डित

पंडिय-पण्डित
 पंडुर-पाण्डुर
 पंथ-पथिन्
 पंथिय-पान्थ, पथिक
 पाअ-पाद (किरण इत्यर्थे)
 पाअ-पाद (चरण इत्यर्थे)
 पाअ-पाप
 पाइक्क-पादिक, पादचारिन् (सेवक इत्यर्थे)
 पाउडियजुम्म- (पादयोरलकारयुग्माभित्यर्थे ।
 हिन्दी-पावडी)
 पाउय-खनित्रविशेषे देशी (मराठी पावडें)
 पाउस-प्रावृप्
 पाउसकाल-प्रावृट्काल
 पाडीण-पाठीन (मत्स्यविशेषः)
 पाडल-पाडल
 पाण-प्राण (स च दशप्रकार इति टिप्पणे)
 पाणक्खअ-प्राणक्षय
 पाणचंडाल-अरण्यचाण्डाल इति टिप्पणम्
 पाणप्पिय-प्राणप्रिय
 पाणविणासन-प्राणविनाशन
 पाणावसाण-प्राण+अवसान (अन्त)
 पाणि-प्राणिन्
 पाणियल-पाणितल
 पाणिवह-प्राणिवध
 पाय-पाद
 पायगा-पादाग्र
 पायड-प्रकट
 पायडिय-प्रकटित
 पायपोम-पादपद्म
 पायंत-पादान्त
 पायार-प्राकार
 पायल-पाताल
 पारद्ध-प्रारब्ध
 पारद्धिय-व्याध इत्यर्थे देशी (मराठी-पारधी)
 पारंभ-प्रारम्भ
 पारावअ-पारावत

पारोह-प्ररोह
 पाल-पाधातोर्णिजन्तम्
 पालण-पालन (पालक-उत्तरपदे एव)
 पालिय-पालित
 पाव-प्र+आप् (धातुः)
 पाव-पाद
 पाव-पाप
 पावइय-प्रापित, प्रव्रज्या
 पावग्गह-पापग्रह
 पावज्ज-प्रव्रज्या
 पावपर-पापपर
 पावफल-पापफल
 पावमल-पापमल
 पावयम्म-पापकर्मन्
 पाववेरि-पापवैरिन्
 पाविअ-प्रापित
 पाविट्ठ-पापिष्ठ
 पास-पाश (पाश इव पाशः, कर्मबन्ध इति
 टिप्पणम्)
 पास-पार्श्व (त्रयोविंशतीर्थकरनाम)
 पासगाम-पार्श्वग्राम
 पासत्थ-पार्श्वस्थ (समीपस्थ इत्यर्थः)
 पासय-पास (क) (कुन्तविशेषः)
 पासिय-पाशित (पाशबद्ध)
 पासुलिय-पाशुल
 पासेय-प्रस्वेद
 पाहुड-प्राभृत (उपायन)
 पाहुणअ-प्राधूर्णक
 पिआ-पितृ
 पिउपट्ट-पितृपट्ट (पितृसिंहासन)
 पिउवण-पितृवन (श्मशान)
 पिक्क-पक्क
 पिक्ख-प्र+ईक्ष् (धातुः)
 पिच्छ-प्र+ईक्ष् (धातुः)
 पिज्ज-पाधातोः कर्मणि
 पिट्ठ-पिष्ट (चूर्ण)

पिठमअ-पिष्टमय
 पित्त-पित्त
 पिम्म-प्रेमन्
 पिय-प्रिय
 पिय-प्रिया
 पियपत्ती-प्रिय+पत्नी
 पिययम-प्रियतम
 पियर-पितृ
 पियरवग-पितृवर्ग
 पियविरह-प्रियाविरह
 पियसंजोग-प्रियासयोग
 पिया-प्रिया
 पियामह-पितामह
 पिळ-डिग्म इत्यर्थे देशी (मराठी पिळ्)
 पिसक्क-पिष्ठाच इत्यर्थे देजी
 पिसक्क-पृपक्क (वाण इत्यर्थः)
 पिसुण-पिशुन
 पिसुणिय-पिशुनित (सूचित)
 पिहिय-पिहित
 पिहुल-पृथुल
 पिंग-पिङ्ग
 पिंगल-पिङ्गल
 पिंछ-पिच्छ
 पिंछाल-पिच्छ+आल (मत्वर्यायः)
 पिंछोह-पिच्छ+ओष (समूहः)
 पिंजर-पिञ्जर
 पिंढ-पिण्ड
 पिण्डाण-पिण्डदान
 पीडकर-पीडाकर
 पीढ-पीठ
 पीण-प्री (धातुः)
 पीण-पीन
 पीणभुअ-पीनभुज
 पीणिय-प्रीत
 पित्तल-पित्तल (धातुविशेषः, मराठी-पितल)
 पीय-पीत

पीयंत-पित्रत्
 पीययंगणंभय-पीत+अङ्गण+अम्मस्
 पील-पील् (धातुः)
 पीलण-पीडन
 पुक्खर-पुष्कर
 पुगाल-पुद्गल
 पुच्छ-प्रच्छ (धातुः)
 पुच्छ-पुच्छ
 पुच्छिय-पृष्ट
 पुज्ज-पूज्य
 पुज्ज-पृषातोः कर्मणि
 पुज्जणिज्ज-पूजनीय
 पुज्जाणुपुज्ज-पूज्याना पूज्यः (पूज्याना गणधर-
 देवादीनामपि पूज्यः आराध्य इति टिप्पणम्)
 पुज्जिअ-पूजित
 पुट्ठि-पुष्टि
 पुट्ठि-पृष्ट
 पुट्ठिपलट्ठियंग-पुष्टि + पल + अस्थि + अङ्क
 (पुष्ट्या उपाचितं पलं मास अस्थीनि
 अङ्कानि च यस्य)
 पुट्ठिवंस-पृष्ठवंश
 पुणु-पुनर्
 पुणो-पुनर्
 पुण्य-पुण्य
 पुण्य-पूर्ण
 पुण्यपुंज-पुण्यपुञ्ज
 पुण्णालि-पुश्चलीत्यर्थे देशी
 पुण्णाहिलास-पूर्णभिलाष
 पुत्त-पुन
 पुत्ति-पुत्री
 पुप्फ-पुष्प
 पुप्फमाल-पुष्पमाला
 पुप्फयंत-पुष्पदन्त (चन्द्रसूर्यौ, कवेर्नाम)
 पुप्फयंत-पुष्पदन्त (नवमतीर्थकरनाम)
 पुर-पुर
 पुरवर-पुरवर

पुरड-पुरतः
 पुरवहि-पुरावाधि (पुरमुद्दिश्येत्यर्थः)
 पुरवर-पुरदर
 पुरारि-पुरारि (शिवः)
 पुरिस-पुरुष
 पुरुएअ-पुरुदेव (इन्द्रादयो देवा इति
 टिप्पणम्
 पुरुहुत-पुरोभवत्
 पुलिद-पुलिन्द
 पुलि-शबरजातिविशेषे देशी
 पुलिंग-पुलिङ्ग
 पुव्वयाल-पूर्वकाल
 पुव्वसिणेह-पूर्वक्षेह
 पुहवि-पृथ्वी
 पुकोइल-पुस्कोकिल
 पुल-पुच्छ
 पुंज-पुञ्ज
 पुंजिअ-पुञ्जित
 पुंजिय-पुञ्जित
 पुंजीकय-पुञ्जीकृत
 पुढ-पुण्ड्र (इक्षुजातिविशेषः)
 पूइवाअ-पूतिवात
 पूय-पूत
 पूरय-पूरय (घातुः)
 पूरिय-पूरित
 पूस-प्रच्छात्तयें देशी
 पूसकोइल-पुस्कोकिल
 पेच्छ-प्र+ईश् (घातुः)
 पेड-उदर इत्यर्थे देशी (हिन्दी-पेट)
 पेन्म-प्रेमन्
 पेय-प्रेत
 पेयंतावलि-प्रेत+अन्व+आलि
 पेरिअ-पेरित
 पेरिय-पेरित
 पेहण-प्रेरण
 पेहय-पेलव

पेहिय-प्रेरित
 पेस-प्रेषय (घातुः)
 पेसण-प्रेषण
 पेसल-पेशल
 पेसिय-प्रेषित
 पेहुणय-पिच्छगद्दायें देशी
 पोक्खर-पुकर
 पोद-उदर इत्यर्थे देशी (मराठी-पोट)
 पोदुअ-ग्रन्थिगद्दायें देशी (मराठी-पोटली)
 पोदुल-पोट+लह (स्वायें)
 पोद-प्रौढ
 पोदत्तण-प्रौढत्व
 पोत्थयवायण-पुम्नरुवाचन
 पोम-पद्म
 पोमराय-पद्मगग
 पोमाइय-अवलोकित इत्यर्थे
 पोमिणि-पद्मिनी
 पोमिणिय-पद्मिनी
 पोसण-पोषण
 पोसह-उपवासदिन इत्यर्थे
 पोसिअ-पोषित
 पोसिय-पोषित

फट्ट-विदीर्ण इत्यर्थे देशी (मराठी-फाटणें)
 फडा-फटा
 फणि-फणिन् (सर्प)
 फणित-फणीन्द्र (शेषः)
 फरुस-परुष
 फरुसमासिणि-परुषभाषिणी
 फल-फल
 फलभोयण-फलभोजन
 फलिय-फलित
 फलिह-स्फटिक
 फलोह-फल+ओष (समूह)
 फफावय-बन्दिचारणादय इत्यर्थे देशी
 फफावयसर-बन्दिन्+स्वर

फंस-स्पर्श

फस-स्पृश (धातुः)

फंसण-स्पर्शन

फाडिअ-पाटित

फार-प्रचुर इत्यर्थं देशी (मराठी-फार)

फार-स्फार, स्फ्रीत (अतिशयार्थं)

फाल-पाटय् (धातुः)

फालिय-पाटित

फान्-स्पर्श

फासवंत-स्पर्शवत्

फासाइय-स्पर्शादिक (विषयः)

फामुअ-प्राशुरु (प्रशस्त इत्यर्थं)

फिर-परावर्तने देशी (धातुः) (मराठी-फिरणें)

फुट्ट-स्फुटित

फुट्ट-भिन्न इत्यर्थं देशी (मराठी-फुटणें)

फुट्टपाय-स्फुटित+पाद्

फुडवत्ति-स्फुट+वृत्ति

फु'फुव-फूत्त (धातुः)

फुर-स्फुर (धातुः)

फुरिअ-स्फुरित (दीप्त)

फुरिय-स्फुरित

फुलिङ्ग-स्फुलिङ्ग

फुल्ल-पुष्प (मराठी-फल)

फुल्ल-फुल्ल

फुल्लोह-पुष्प+ओष (समूह)

फेड-मुञ्चधात्वर्थे देशी

फेण-फेन

फेणरासि-फेनराशि

फोडिय-स्फोटित

वहट्ट-उपविष्ट इत्यर्थे देशी

वइसावय-उपवेशय् इत्यर्थे देशी (धातुः)

वज्झ-बन्धधातोः कर्मणि

वज्झावयास-वाह्य + अवकाश (वाह्यप्रदेश इत्यर्थः)

वज्झ-वाह्य

वद्ध-वद्ध

वद्धाउस-वद्धायुष्

वप्प-पितृशठार्थे देशी

वप्प-चातक

वरिहण-वर्हिन् (मयूरः)

वल-वल

वललीण-वलक्षीण

वलवंत-वलवत्

वलसणाह-वलसनाय

वलि-वलि

वलिय-वलिन्

वलिबिहाण-वलिबिधान (पूजाविधिः)

वहल-वहल

वहिणी-भगिनी

वहिणुली-भगिनिका (यनीयसी भगिनीत्यर्थः)

वहिर-वधिर

वहिरअ-वधिर (क)

वहिरंध-वधिर+अन्ध

वहु-वहु

वहुदुक्खाउर-वहुदुःखातुर

वहुभेय-वहुभेद

वहुरोयहर-वहुरोगहर

वहुवण्णभेय-वहुवर्णभेद

वहुविह-वहुविध

वदियण-बन्दीजन

वदी-बन्दी

वंध-बन्ध

वंधण-बन्धन

वंधु-बन्धु

वंचुल-वच्चुल (वृक्षनामं । मराठी-वाभूळ)

वंभ-ब्रह्मन् (ब्रह्मदेव)

वंभण-ब्राह्मण

वंभणव्वअ-ब्राह्मणव्रत

वंभणी-ब्राह्मणी

वंभयारि-ब्रह्मचारिन्

वंमव्वअ-ब्रह्मव्रत (ब्रह्मचर्यमित्यर्थः)

वंभोत्तर-व्रक्षोत्तर (स्वर्गनाम)
 वायर-बादर (बदरप्रमाण इत्यर्थः)
 वार-द्वार
 बारह-द्वादश
 बारहविह-द्वादशविध
 बाल-बाल
 बालय-बालक
 बावीस-द्वाविंशति
 बाहा-बाहु
 बाहु-बाहु
 बि-द्वि
 बिणि-द्वौ, द्वे
 बिल-बिल
 बिंदु-बिन्दु
 बिबाहर-विबाधर
 बिबीह्लाह-बिम्बीफलाभ
 बीय-द्वितीय
 बीय-बीज
 बीयंद-द्वितीयाचन्द्र
 बीह-भी (धातुः)
 बुज्ज-बुध् (धातुः)
 बुज्झर-मोघनशील
 बुद्ध-बुद्ध
 बुद्ध-बुद्ध (तथागत)
 बुद्धि-बुद्धि
 बुब्बुअ-बुद्धर
 बुब्बुय-बुद्धद
 बुह-बुध
 बुहयण-बुधजन
 बे-द्वि
 वेक्सुर-द्विखुर
 वोक्कड-अज इत्यर्थे देशी (मराठी-वोक्कड)
 वोळिअ-कथित इत्यर्थे देशी
 वोहि-वोधि

भअ-भय

भअ-भव
 भइरअ-भैरव
 भइरव-भैरव
 भइरवाणंद-भैरवानन्द (कापालिङ्गनामविशेष)
 भवहा-भृकुटि
 भक्ख-भक्ष् (धातुः)
 भक्ख-भक्ष्य
 भग्ग-भग्न (वशीकृत इति टिप्पणम्)
 भज्ज-भज्ज् (धातुः)
 भज्ज-भार्या
 भज्ज-भज्जधातोः कर्मणि
 भट्ट-भट्ट
 भट्ट-भ्रष्ट
 भड-भट
 भडारअ-भट्टारक, भगवत्
 भडारिआ-भट्टारिका, भगवती
 भडारी-भट्टारिका
 भडिय-पक्ष इति टिप्पणम् (मराठी-भरित)
 भण-भण् (धातुः)
 भणिअ-भणित
 भणिज्ज-भण्धातोः कर्मणि
 भत्ति-भक्ति
 भत्तिभर-भक्तिभर
 भत्तिह-भक्तियुक्त
 भद्-भद्र
 भद्दी-भद्रा
 भप्पर-भस्म इत्यर्थे देशी
 भस-भ्रम् (धातुः)
 भसर-भ्रसर
 भमरोह-भ्रमर+ओष (समूह)
 भमंत-भ्रमत्
 भमाड-भ्रम् (धातुः)
 भमाडिअ-भ्रामित
 भमिअ-भ्रमित
 भमिय-भ्रमित
 भमिर-भ्रमणशील

भय-भय
 भयउल-भयाकुल
 भयगारी-भयकारिन्
 भयदाइणि-भयदायिनी
 भयधातु-सतधनुर्भित इति टिप्पणम्
 भयवड्-भगवती
 भयवन्त-भगवत्
 भयंकर-भयकर
 भयाउर-भयातुर
 भयाउल-भयाकुल (भयावह इत्यर्थः)
 भर-भर (भार)
 भरह-भरत (वर्षनाम)
 भरह-भृत (आच्छादित इति टिप्पणम्)
 भरिअ-भृत, भरित
 भरिय-भरित
 भल्ल-भद्र
 भल्ल-शूनक इति टिप्पणम्
 भल्लय-भल्लूक (प्राणिविशेषः)
 भल्लू-भल्लूक
 भव-भव (संसारगति)
 भवकदम-भवकदम
 भवचरिय-भवचरित
 भवण-भवन
 भववद्ध-भवयद्ध
 भवन्तर-भवान्तर
 भव्व-भव्य
 भव्वयण-भव्यजन
 भस-भप् (धातुः)
 भसण-भपक (मनसा दुष्ट इति टिप्पणम्)
 भसण-भपक (शूनक इत्यर्थः)
 भसल-भृङ्गगद्गार्ये देशी
 भसलउल-भ्रमरकुल
 भंगाल-भृङ्ग+आल (मत्वर्थीयः) (समृद्ध
 इत्यर्थः)
 भगुर-भट्टगुर
 भंड-भाण्ड

भडण-भण्डन (कलह इत्यर्थः)
 भंति-भ्रान्ति
 भंतिअ-भ्रान्त
 भंभा-भम्भा (वाद्याविशेषः)
 भाण-भाजन
 भाणिअ-भाणित (कथित)
 भाणु-भातु
 भायण-भाजन
 भार-भार
 भारह-भारत (महाभारत इति टिप्पणम्)
 भाल-भाल्य् अवलोकने (धातु)
 भाल-भाल (ललाट)
 भाव-भाव
 भाव-भाव्य् (धातुः)
 भावण-भावना
 भाविफुरन्त-भा+विस्फुरत्
 भाविर-भाव+इर (मत्वर्थीयः)
 भास-भाप् (धातुः)
 भास-भास (पक्षिविशेषः)
 भासा-भाषा
 भासिय-भाषित
 भासुर-भासुर
 भिउडि-भुक्कुटि
 भिक्ख-भिक्षा
 भिक्खयर-भिक्षाचर
 भिक्खपत्त-भिक्षायात्र
 भिक्खा-भिक्षा
 भिक्खाणिमित्त-भिक्षानिमित्त
 भिच्च-भृत्य
 भिच्चउल-भृत्यकुल
 भिज्ज-भिदधातोः कर्मणि
 भिड-अभिगमने देगी (धातुः)
 भिण्ण-भिन्न
 भिणिहिण-भ्रमरादिशब्दानुकरणे धातुः
 (मराठी-भिणभिण)
 भिण्णी-भिन्ना

भित्ति-भित्ति
 भिल्ल-भिल्ल (शबरजातिविशेषे देखी)
 भिस-भिस
 भिंग-भृङ्ग
 भिंगार-भृङ्गार (पात्रविशेषः)
 भिद्-भिद् (धातुः)
 भीअ-भीत
 भीम-भीम
 भीयर-भीकर (भीजनकमित्यर्थः)
 भीस-भीष्म (भीषण)
 भीसण-भीषण
 भीसावण-भेषण
 भुअ-भुज
 भुक्खा-भुभुक्षा
 भुक्खिया-भुभुक्षिता
 भुत्त-भुक्त
 भुत्तुव्वरिअ-भुक्त+उर्वरित (भुक्तशेष इत्यर्थः)
 भुय-भुज
 भुयग्ग-भुजाग्र
 भुयंग-भुजङ्ग (सपौं विटश्चेति टिप्पणम्)
 भुल्लअ-भ्रान्त इत्यर्थे देशी
 भुवण-भुवन
 भुवणयल-भुवनतल
 भुंज-भुज् (धातुः)
 भुंजाविय-भोजित
 भू-भू
 भूदाण-भू+दान
 भूमी-भूमि
 भूमीयल-भूमितल
 भूमीस-भूमीश (दृष्ट इत्यर्थः)
 भूय-भूत
 भूरि-भूरि
 भूवाल-भूपाल
 भूसण-भूषण
 भूस-भूप् (धातुः)
 भूसिय-भूषित

भेय-भेद
 भेरी-भेरी (वाद्यविशेषः)
 भो-भो (सगोवनेऽव्ययम्)
 भोअ-भोग
 भोउवभोय-भोग+उपभोग
 भोज-भोक्ष
 भोम-भौम (भूमिसम्बन्धि)
 भोयण-भोजन
 भोयणवेल-भोजनवेला

 म-मा (निषेधेऽव्ययम्)
 मअ-मद
 मअ-मृग
 मअ-मृत
 मइ-मति
 मइभंस-मतिभ्रश
 मइरक्खण-मतिरक्षण
 मइरंग-मदिर+अङ्ग (मदजललितगरीर इत्यर्थः)
 मइरा-मदिरा
 मइल-मलिन
 मइलणिय-मलिनित
 मइलिय-मलिनित
 मइदासण-मृगेन्द्र+आसन (सिंहासन)
 मई-मति
 मउ-मृदु
 मउअ-मृदुक (प्रियवदः कोमलश्चेति टिप्पणम्)
 मउड-मुकुट
 मउडगाकोडि-मुकुट+अग्र+कोटि
 मउल-मुकुल
 मउल-मौल (मौलिः=गिरिस्) १ २३-६
 मउलिय-मुकुलित
 मऊरी-मयूरी
 मओयर-मृतोदर
 मग्ग-मार्गय् (याच्) (धातुः)
 मग्ग-मार्ग

मगण—मार्गण (वाण)
 मगिगज्ज—मार्गय्धातोः कर्मणि
 मच्छ—मत्स्य
 मच्छर—मत्स्य
 मच्छर—मत्सर
 मच्छंधि—मत्स्यधर
 मच्छंधिणीवाल—मत्स्यधरवाल
 मच्छियअ—मत्स्य(क)
 मज्झ—मध्य
 मज्झत्थ—मध्यस्थ
 मज्झखीणा—मध्यक्षीणा
 मज्झिम—मध्यम
 मज्ज—मद्य
 मज्ज—मस्ज् (धातुः)
 मज्ज—मजा (शरीरधातुविशेषः)
 मज्जखंड—मजाखण्ड
 मज्जमाण—मजत्
 मजाय—मर्यादा
 मडय—मृत (क)
 मढ—मठ
 मण—मन् (धातुः)
 मण—मनस्
 मणगमण—मनोगमन (मनोजव इत्यर्थः)
 मणचट्टल—मनश्चट्टल (मनोवचट्टल)
 मणतणय—मानसिक
 मणरावअ—मनोरञ्जक
 मणहर—मनोहर
 मणहरण—मनोहरण
 मण्ण—मन् (धातुः)
 मणिअ—मणित (शतिकूजितमित्यर्थः)
 मणिजासवणहेउ—मणि+जपा+हेतु (मणि-
 जपादृष्टान्तः । स्फटिकमणिर्यथा जपापुण्य-
 साधिन्यादतिरक्तो दृश्यते तथा शुद्धोऽप्यात्मा
 संसारिणा योगे तादृशो भवति, अरूपित्वात्
 इति टिप्पणम्)
 मणिमय—मणिमय

मणिमुदी—मणिमुद्रिका
 मणुअ—मनुज
 मणुय—मनुज
 मणुस—मनुष्य
 मणोज्ज—मनोज्ञ
 मणोरह—मनोरथ
 मणोहर—मनोहर
 मणिणअ—मानित
 मत्त—मत्त
 मत्थअ—मस्तक
 मत्थिक—मस्तिष्क
 मद्—मृद् (धातुः)
 मद्दण—मर्दन
 मद्दल—मर्दल (बाद्यविशेषः)
 मद्दव—मार्दव
 मम्मण—मम्मण (कामोद्रेककारिवचनम्)
 मय—मद
 मय—मृग
 मय—मृत
 मयलल—मृगकुल
 मयगह—मदग्रह
 मयचक्क—मदचक्र (अष्टविधमदसमूह इत्यर्थः)
 मयच्छि—मृगाक्षी
 मयण—मदन
 मयणाहि—मृगनाभि
 मयणुम्मायअ—मदनोन्मादक
 मयर—मकर
 मयरद्धय—मकरध्वज
 मयलल्लण—मृगालाल्लन
 मयवह—मृगवध
 मयवंत—मदवत्
 मयंक—मृगाङ्क
 मयारि—मद+अरि
 मर—मृ (धातुः)
 मरगाय—मरकत
 मरट्ट—गर्व इत्यर्थे देशी

मरण—मरण
 मराल—हस
 मरालिया—मरालिना (हंसवधूः)
 मरिय—मरिच (मराठी—मिरै)
 मरु—मरुत्
 मरुद्धय—मरुदुद्धत्
 मरुहय—मरुद्+हत
 मल—मल
 मलण—मलन
 मलहेउ—मलहेतु
 मल्ल—मल्ल
 मलिण—मलिन
 मलीमस—मलीमस
 मल्लि—मल्लि (एकोनविंशतीर्थकरनाम)
 मल्लिया—मल्लिका (कुसुमविशेषः)
 मसाण—इमशान
 मासि—मपी
 मासिण—मसुण
 महएवी—महादेवी
 महएविणिकेय—महादेवी+निकेत
 महग्व—महार्घ, अथवा, महाई
 महणव—महार्णव
 महत्थ—महार्थ
 महमह—गन्धोद्धाने देशी (घातुः)
 महयर—महत्तर
 महयाल—महाकाल (उजयिनीस्वशिवनाम)
 महरिसि—महर्षि
 महल—महत् (वृद्ध इत्यर्थः)
 महव्वय—महाव्रत
 महत्—महत्
 महाउह—महायुध
 महाएवी—महादेवी
 महागह—महागृह
 महाजइ—महायति
 महाजस—महायशस्
 महाणुभाव—महानुभाव

महापयत्थ—महापदार्थ
 महापसाअ—महाप्रसाद
 महापह—महापथ
 महावल—महावल
 महामइ—महामति
 महामुणि—महामुनि
 महारह—महारथ
 महारुंद—पूर्ण इत्यर्थे देशी, अथवा, महम्
 (तेजः) + रुंद (विस्तीर्ण) १०१८ १
 (तेजसा विस्तीर्ण इत्यर्थः)
 महावच्छ—महावस्त्र
 महासइ—महासती
 महि—मही (पृथ्वी)
 महिअ—महित (पूजित)
 महिच्छिया—मही+इच्छा (मही+इंसा इति
 टिप्पणम्)
 महिणाह—महीनाथ
 महिमहिय—मही+महित
 महिमहिल—मही+महिला (स्त्री)
 महियाल—महीपाल
 महिल—महिला (स्त्री)
 महिला—महिला (स्त्री)
 महिवइ—महीपति
 महिवल—मही+वल
 महिवलअ—मही + बलय (भूमण्डल—
 मित्यर्थः)
 महिवहु—मही+वधू
 महिस—महिप
 महिसासुर—महिपासुर
 महिसी—महिणी (महिपत्नी)
 मही—मही
 महीमहंत—मही+महत् (पूज्य)
 महीयल—महीतल
 महीहर—महीघर
 मठ—मधु
 महुमह—मधुमथ (न), (विष्णुमित्यर्थः)

महुय-मधुकर
 महुयल-मधुकर
 महुयला-मधुलता
 महु-मधुर
 महुक्खर-मधुराक्षर
 महेली-महिला
 महोरअ-महोरग
 मंगल-मङ्गल
 मंच-मञ्च
 मंजर-मार्जार
 मंजरिया-मञ्जरी
 मंजीरय-मञ्जीर (पादभूषणविशेषः)
 मंठ-मन्द (मराठी-मठ)
 मंठ-मृष्ट
 मंठुवर्यंठ-मृष्ट+उपकण्ठ (समीप-
 स्थप्रदेशः)
 मंडअ-मण्डप
 मंडण-मण्डन
 मंडय-मण्डक (खाद्यविशेषः ।
 मराठी-माडा)
 मंडलचरण-मण्डलचरण (सरीसृप-
 विशेषः)
 मंडलिय-मण्डलित (वर्तुल)
 मंडलिय-माण्डलिक (मण्डलवर्तिनृपसमूहः)
 मंडलिल-मण्डल+इल (मत्वर्थीयः)
 मंडव-मण्डप
 मंढिअ-मण्डित
 मंडिय-मण्डित
 मंत-मन्त्र
 मंतरुंफ-मन्त्र+गुम्फ, अथवा, मन्त्र गुप्त
 (गुप्तमन्त्र इत्यर्थः)
 मंतण-मन्त्रण
 मंति-मन्त्रिन्
 मंतिअ-मन्त्रित
 मंतिमहल-मन्त्रिन्+महत्
 मंतिसुअ-मन्त्रिसुत

मंथर-मन्थर (मन्द)
 मंद-मन्द
 मंदरगिरि-मन्दरगिरि
 मंदल-मर्दल (वाद्यविशेषः)
 मंदार-मन्दार (वृक्षविशेषः)
 मंदिर-मन्दिर
 मंघाय-माघातृ (नृपविशेषः)
 मंस-मास
 मंसासिण-मासाशिन्
 मा-मा (प्रतिपेक्षेऽप्ययम्)
 माइ-मातृ
 माइअ-मात (माघातौर्निष्ठान्तम्)
 माउच्छिआ-मातृप्लवृ
 माउपण्णअ-मातृ+पन्नग
 माऊर-मायूर (मयूरसन्धि)
 माण-मान
 माणअ-मानव
 माणवभव-मानवभव
 माणावमाण-मानापमान
 माणिक्क-माणिक्य
 माणिणि-मानिनी
 माणुस-मनुष्य
 माय-मातृ
 मायरि-मातृ
 मायंग-मातङ्ग (हस्ती)
 मायंगणर-मातङ्गनर (चाण्डाल)
 मायाकसाअ-मायाकषाय
 मायापियरुल्लअ-मातापितृ+उल्लअ (स्वार्थे)
 मायाभाव-मातृभाव
 मायामअ-मायामय
 मायार-माया+आचार
 मायासुअ-मातृ+सुत
 मार-मार (मदन)
 मारण-मारण
 मारणसील-मारणशील
 मारय-मारय (घातुः)

माराव-मारय् (धातु)
 माराविअ-मारित
 मारि-मारी (इननशीलदेवताविशेषः)
 मारिअ-मारित
 मारिदत्त-मारिदत्त (राज्ञो नामविशेषः)
 मारियत्त-मारिदत्त (राज्ञो नामविशेषः)
 मारी-मारी (कात्यायनी)
 माल-माला
 मालइ-मालती (लताविशेषः)
 माला-माला
 मास-मास
 मासावसाण-मास+अवसान
 मासाहार-मासाहार
 माहप्प-माहात्म्य
 माहिंद-माहेन्द्र
 मि-अपि (अनुस्वारानुनासिकयोः परे एव)
 मिउ-मृदु
 मिग-मृग
 मिगीवइ-मृगीपति
 मिच्छत्त-मिथ्यात्व
 मिच्छभाअ-मिथ्याभाव
 मिच्छमअ-मिथ्यामद, मिथ्यामत
 मिच्छ-मा+इच्छ
 मिच्छामअ- मिथ्यामद
 मिट्ठ-मिट्ठ
 मिट्ठ-मृष्ट
 मिट्ठ-मेण्ठ (हस्तिपाल)
 मित्त-मित्र (सुहृद्)
 मित्त-मित्र (सूर्य)
 मिल-मिल् (धातुः)
 मिलिय-मिलित
 मिस-आमिष
 मिहिलाउर-मिथिलापुर
 मिहुण-मिशुन
 मिहुणल्ल-मिशुन+अल्ल (स्वार्थे)
 मिहुणुल्ल-मिशुन+उल्ल (स्वार्थे)

मिंदय-मेपशद्वायें देशी (मराठी-मेंढा)
 मिंदी-मेपस्त्री इत्यर्थे देशी (मराठी-मेंढी)
 मीणधर-मीनधर (धीवर)
 मीणी-मीनी (मत्स्यस्त्री)
 मुअ-मुच् (धातुः)
 मुअ-मृत
 मुक्क-मुक्क
 मुक्ख-मूर्ख
 मुग्गस-नकुल इत्यर्थे देशी (मराठी-मुगुस)
 मुच्छ-मूर्च्छ (धातुः)
 मुच्छ-मूर्च्छा
 मुच्छा-मूर्च्छा (यमदूतीति टिप्पणम्)
 मुच्छावण-मूर्च्छा + आपन्न
 मुच्छावस-मूर्च्छावश
 मुच्छिज्ज-मूर्च्छाधातोः कर्मणि
 मुच्छिय-मूर्च्छित
 मुज्झ-मुद् (धातुः)
 मुट्ठिगाहिअ-मुष्टिग्रहीत
 मुडियट्ठि-मोटित (भग्न)+अस्थि
 मुण-मन् चिन्तायाम् (धातुः)
 मुण-ज्ञा इत्यर्थे (धातुः)
 मुणि-मुनि
 मुणिज्ज- जाधातोः कर्मणि
 मुणिदिक्ख-मुनिदीक्षा
 मुणिपुंगव-मुनिपुंगव
 मुणिंद-मुनीन्द्र
 मुणी-मुनि
 मुणीसर-मुनीश्वर
 मुत्ताहल-मुक्ताफल
 मुत्ति-मुक्ति
 मुत्ति-मूर्ति (शरीर)
 मुत्तिय-मौक्तिक
 मुदा-मुद्रा (अङ्गविशेषप्रकारः)
 मुद्ध-मुग्ध
 मुद्ध-मुग्धा
 मुय-मृत

मुयंग-मृताङ्ग
 मुररिउ-मुररिपु (विष्णुः)
 मुरारि-मुरारि (विष्णुः)
 मुसावाय-मृपावाद
 मुह-मुह् (धातुः)
 मुह-मुत्त
 मुहर-मुत्तर
 मुहरत्त-मुत्तरक्त (शुको विटश्च)
 मुहल-मुत्तर
 मुहलिय-मुत्तरित
 मुहवड-मुत्तपट
 मुहामुक्क-मुत्तामुक्त
 मुहावट्टिय-मुत्तावर्तित
 मुण्ड-मुण्ड् (धातुः)
 मुण्ड-मुण्ड (मूर्धन्)
 मुण्डपसाहणि—मुण्ड + प्रसाधना
 (मुण्डालकृतेत्यर्थः)
 मुण्डिय-मुण्डित
 मृअ-मृक्क
 मृढ-मृढ
 मृढत्तण-मृढत्व
 मृढमड-मृढमति
 मूल-मूल
 मेहणी-मेदिनी (भूमिः)
 मेकरत्त-मे इति मेपशब्द कुर्वत्
 मेच्छ-मेच्छ
 मेमण—मेहतिशब्दाविशेषः
 मेम्मायत्त-मेमे इतिशब्द कुर्वत्
 मेर-मर्यादा इत्यर्थे देशी
 मेरु-मेरु (पर्वतनाम)
 मेलअ-मेलन
 मेलण-मीलन
 मेल्ल-मुच् इत्यर्थे देशी (धातुः)
 मेल्लाविअ-(मेलित)
 मेत्तिअ-मुक्त इत्यर्थे देशी
 मेस-मेप

मेसउल-मेपकुल
 मेसय-मेप (क)
 मेह-मेघ
 मेहजाल-मेघजाल
 मेहा-मेघा
 मेहुण-मैथुन
 मोक्ख-मोक्ष
 मोडिय-मोडित (भग्न)
 मोण-मौन
 मोत्तिय-मौक्तिक
 मोयय-मोदक
 मोर-मयूर
 मोरुल्ल-मयूर+उल्ल (स्वार्थे)
 मोरय-मयूर
 मोल्ल-मूय्य
 मोसिअ-मोषित, मुपित
 मोह-मोह
 मोहणसील-मोहनशील
 मोहरयंघ-मोहरजस्+अन्ध
 मोहंघ-मोहान्ध
 मोहिअ-मोहित

य-च (स्वरात्परे एव)
 या-ज्ञा (धातुः)
 थाण-ज्ञा (धातुः)
 युत्त-युक्त

रइ-रति
 रइअ-रचित
 रइय-रचित
 रइरमण-रतिरमण (मदन)
 रइलासस-रतिलालस
 रइर्विभल-रतिविह्वल
 रउह्-रौद्र
 रउरव-रौरव
 रक्ख-रक्ष (धातुः)

रक्खस-राक्षस
 रक्खसी-राक्षसी
 रक्खिअ-राक्षित
 रज्ज-राज्य
 रज्ज-रज्जघातोः कर्मणि
 रज्जंग-राज्याङ्ग
 रज्जु-रज्जु (प्रमाणविशेषः)
 रज्जुया-रज्जुका
 रड-रट् (धातुः) (रोदनेऽपि दृश्यते)
 रडंत-रटत्, रुदत्
 रण-रण
 रणझणत-रणझणगद्द कुर्वत्
 रण्ण-अरण्य
 रत्त-रक्त (रक्तवर्ण)
 रत्त-रक्त (आसक)
 रत्तच्छ-रक्ताक्ष
 रत्तत्त-रक्त+अक्त (रक्तरञ्जित इत्यर्थः)
 रत्तपत्तचिअ-रक्तपत्राञ्चित
 रत्तसिहर-रक्तशिखर (कुक्कुट)
 रत्तिदिवसु-रात्रिदिवसम्
 रत्तुप्पल-रक्तोत्पल
 रम-रम् (धातुः)
 रमण-रमण (बल्लभ)
 रमण-रमण (रति, क्रीडा)
 रमणिज्ज-रमणीय
 रमणी-रमणी
 रमंत-रममाण
 रम्म-रम्य
 रमिअ-रत
 रय-रजस्
 रयई-रजकी
 रयण-रत्न
 रयणत्त-रत्नत्व
 रयणत्तय-रत्नत्रय (ज्ञानदर्शनचारित्राणि)
 रयणप्पह-रत्नप्रभ (प्रथमनरकनाम)
 रयणायर-रत्नाकर

रयणि-रजनि
 रयणी-रजनी
 रयणीयर-रजनीकर (चन्द्र)
 रयणुज्जल-रत्नोज्ज्वल
 रयणोह-रत्नौघ
 रव-रव
 रवण्ण-रमणीय इत्यर्थे देशी
 रवि-रवि
 रवियर-रविकर (रविकिरण)
 रविवार-रविवासर
 रस-रस
 रस-रस (रक्तादिधातवः) १०१६०९.
 रसणा-रसना
 रसय-रस (क)
 रसयारी-रसकारिन् (सुखजनक इति
 टिप्पणम्)
 रसवस-रसवश
 रसविण्णास-रस + विजिज्ञासा
 रसत-रसत्
 रसिय-रसित (गद्द इत्यर्थः)
 रसोई-रस + इल्ल (मत्वर्थीयः) (पाकइत्यर्थः)
 रसिल्ल-रसवती (ओदनादिपाक इत्यर्थः)
 रसोल्ल-रस + उल्ल (मत्वर्थीयः)
 रह-रथ
 रहवर-रथवर
 रहस-रभस
 रहसज्जुत्त-रभसयुक्त
 रहसिर-रभस + इर (शीलार्थे प्रत्ययः)
 रहसिल्ल-रभस + इल्ल (मत्वर्थीयः)
 राहिअ-रहित
 रहवइ-रघुपति
 रंग-रङ्ग
 रंगंत-रङ्गत् (मराठी-रागणे)
 रंगावलि-रङ्गावलि (प्राङ्गणादिषु विविधवर्ण
 चूर्णैः क्रियमाणो विच्छित्तिविशेषः । मराठी-
 रागोळी)

रंगिर-रङ्ग + इर (रङ्गयुक्त)

रंजिअ-रञ्जित

रंजिय-रञ्जित

रंध-रन्ध्र

राअ-राग

राअ-राजन्

राई-राजि (धान्यविशेषः । मराठी-मोहरी)

राउ-राजन्

राउल-गजकुल

राणअ-गजन्

राणासन-राजासन

राणिया-राजी

राम-राम (रामचन्द्र)

राम-गम (मन्त्रिनाम)

राय-राग

राय-राजन्

रायउत्त-राजपुत्र

रायउर-राजपुर

रायघरिणि-राजग्रहिणी

रायगेह-राजगेह

रायट्टाण-राजस्थान (गजसभेत्यर्थः)

रायतुरअ-राजतुरग

रायपुरिस्-राजपुरष

रायमग्ग-राजमार्ग

रायराग्म-राजराजेश

रायमिरी-राजश्री

रायसोवाण-राजसोपान

रायाणिया-गजी

रायाहिराय-गजाधिराज

रात्र-ग्व (गन्त)

रावण-रावण

रासह-रासभ

रासि-राशि

राहा-शोभा इति टिप्पणम्

रिउ-रिपु

रिउपहरण-रिपुप्रहरण

रिच्छ-ऋक्ष

रिण-ऋण

रिद्ध-ऋद्ध

रिद्धि-ऋद्धि

रिया-ऋच् (वेदपदकयः)

रिसह-ऋषभ (प्रथमतीर्थकरनाम)

रिसि-ऋषि

रिसित्त-ऋषित्व

रिसिवअ-ऋषिव्रत

रिसीसर-ऋषीश्वर

रिंछोलि-श्रेणिशब्दार्थे देशी

रीण-दीन, श्रान्त इत्यर्थे देशी

रुइ-रुचि

रुइरुहियक्क-रुचिरहितार्क (रुच्या दीप्या
प्रच्छादितादित्य इति टिप्पणम्)

रुक्ख-वृक्ष

रुक्खिअ-रुक्षित

रुज्झ-रुध्धातोः कर्मणि

रुट्ट-रुट

रुण्ण-रुदित

रुह-रुद्र

रुह-रौद्र

रुद्ध-रुद्ध

रुप्प-रौप्य

रुपिणी-रुग्मिणी

रुवत्त-रुदत्

रुसा-रुपेण

रुह-रुह (घातुः)

रुहिर-रुधिर

रुहत्थल-रुद्ध+स्थल

रुहिरंचाइणि-रुधिर+अर्चिता

रुहिरावलि-रुधिरावलि

रुहिरोलवोल-रुधिर+ओल + वोल (रुधिरेण
आर्द्रार्द्र इत्यर्थः)

रुंजिय-रुञ्जित

रुंठ-रुञ्ज् इत्यर्थे देशी (घातुः)

रुंढ-रुण्ड (कवन्ध)
 रुंद्-विस्तीर्ण इत्यर्थे देशी
 रुंघण-रोधन
 रुंभ-रुध् (धातुः)
 रुव-रुप
 रुववत-रुपवत्
 रुस-रुष् (धातुः)
 रेणु-रेणु
 रेल्ल-शुभ् धात्वर्थे देशी
 रोल्लिय-भाष् धात्वर्थे देशी
 रेह्वा-रेखा
 रेहातियंक-रेखा+भिक+अङ्क
 रोअ-रुद् (धातुः)
 रोझ-रोझ (प्राणिविशेषः)
 रोमंचिय-रोमाञ्चित
 रोमंथण-रोमन्थ
 रोमावलि-रोमावलि
 रोयत्तण-रोगित्व
 रोयाउर-रोगातुर
 रोर-दरिद्र इत्यर्थे देशी
 रोरत्तण-दारिद्र्य
 रोस-रोष (क्रोध)
 रोसह-! रोषणान्योन्यं ज्ञन्तीति टिप्पणम् ।
 रोसिर-रोषशील
 रोह्य-रोहित (मत्स्यविशेषः)
 रोहिय-रोहित (मत्स्यविशेषः)
 लइ-अतिशयार्थेऽव्ययम् (देशी), लोकोक्ताविति
 तु हैमचन्द्रः ।
 लइ-शीघ्रम्
 लइअ-गृहीत
 लइय-गृहीत (व्याप्त इत्यर्थः)
 लक्ख-लक्ष्य (धातुः)
 लक्ख-लक्ष (सख्या)
 लक्खण-लक्षण
 लक्खणालु-लक्षण+आलु (मत्वर्थीयः)

लग्गा-लग् (धातुः)
 लग्गा-लग्न
 लग्गा-लग्न (योगविशेषः)
 लच्छि-लक्ष्मी
 लच्छिसहि-लक्ष्मी+सखी
 लच्छीपियल्ल-लक्ष्मीप्रिय+ल्ल (स्वार्थे)
 लज्ज-लज्जा
 लज्जा-लज्जा
 लडह-सुन्दर इत्यर्थे देशी
 लट्ठि-यष्टि
 लडुय-लडुक (मोदकादि)
 लण्ह-लङ्गण
 लद्ध-लब्ध
 लद्धी-लब्धि (प्राप्ति)
 लच्च-लभ् धातोः कर्मणि
 लयामंडव-लतामण्डप
 लयाहर-लताग्रह
 लल-लल् (धातुः)
 ललणा-ललना
 ललललिय-चञ्चल इत्यर्थे देशी
 ललंत-ललत्
 लल्ल-अस्पृष्टमापीत्यर्थे देशी
 लल्लक-रौद्र इत्यर्थे देशी
 ललिय-ललिता
 ललिया-ललिता
 लवण-लवण
 लविय-लपित (उक्त)
 लह-लभ् (धातुः)
 लहंत-लभमान
 लहु-लघु
 लहुय-लघुक
 लंगूल-लाहगूल
 लंघ-लङ्घ् (धातुः)
 लंघिय-लङ्घित
 लंछण-लाञ्छन
 लंजिया-दासीशब्दार्थे देशी

लंपट-लम्पट
 लंघ-लम्घ् (धातुः)
 लंघत-लम्घत्
 लंघिय-लम्घित
 लंघिर-लम्घनशील
 लाइअ-लात (गृहीत इत्यर्थः)
 लायण-लावण्य
 लाल-लाला
 लालस-लालस
 लालारस-लाला+रस
 लावण-लावण्य
 लाह-लाभ
 लाहालाह-लाभालाभ
 लिप्त-लिप्त
 लियअ-लात (गृहीत)
 लिह-लिप् (धातुः)
 लिहाव-लेप्स्य (धातुः)
 लिहिय-लीढ, लिपित
 लिंग-लिङ्ग (चिह्न)
 लिंगि-लिङ्गिन् (ब्रह्मचारीत्यर्थः)
 लित-लात् (लाघातोः शत्रन्तम्)
 लीण-लीन
 लीला-लीला
 लुअ-लून
 लुट्टण-लुट्टन
 लुण-लू (धातुः)
 लुट्ट-लुब्ध
 लुट्टअ-लुब्धक (व्याघ्र इत्यर्थः)
 लुट्टक-यमदूत इत्यर्थे (?)
 लुचण-लुञ्चन
 ले-ला (धातुः)
 लेप-लेप (कलास्वन्तमा)
 लेप्प-लेप (वर्णादिः)
 लेव-लेप
 लेसा-लेभ्या
 लोअ-लोक

लोइय-लोचित
 लोण-लावण्य
 लोय-लोक
 लोयण-लोचन
 लोयत्तय-लोकत्रय
 लोयालोय-लोकालोक
 लोल-लोल
 लोलंत-लोलत्
 लोलिर-लोलनशील
 लोहवलय-लोहवलय
 लोहिय-लोहित
 लोहियलुद्ध-लोहितलुब्ध

वइतरणि-वैतरणी (नरकनदीनाम)
 वइधन्व-वैधव्य
 वइयर-व्यतिकर
 वइर-वैर
 वइराअ-वैराग्य
 वइराड-वैराट
 वइरि-वैरिन्
 वइरिमारि-वैरिमाणी
 वइसवण-वैश्रवण (कुबेर)
 वइसाह-वैशाख
 वउ-व्रत
 वउत्थ-व्रतस्थ
 वक्खाण-व्याख्यान
 वग्ग-वर्ग (समूह)
 वग्गुरिया-वागुरा (मुराबन्धनी रज्जु)
 वग्घ-व्याघ्र
 वच्छ-वत्स
 वच्छ-वक्षस्
 वच्छराअ-वत्सराज (पूर्वकवेर्नाम)
 वच्छल-वत्सल
 वच्छल्ल-वात्सल्य
 वज्ज-वज्र
 वज्ज-वर्ज्य (धातुः)

वज्र-वाद्य
 वज्रअ-वाद्य (क)
 वज्रणिहाअ-वज्रनिधात
 वज्रमाण-वाद्यमान
 वज्रर-कथ् इत्यर्थे देशी (धातुः)
 वज्रावय-वादय् (धातुः)
 वट्ट-वृत् (धातुः)
 वट्टण-वर्तन
 वट्टावयास-वाह्य+अवकाश (नगरवाह्यप्रदेश
 इति टिप्पणम्)
 वट्टिय-वर्तित (आवर्तित, अभ्यस्त इत्यर्थः)
 १. १७. १०
 वट्टु-वृष् (धातुः)
 वट्टमाण-वर्धमान (चतुर्विंशतीर्थेकरनाम)
 वट्टमाण-वर्धमान
 वट्टिअ-वर्धित
 वट्टिय-वर्धित
 वण-वन
 वण-व्रण
 वणदेवया-वनदेवता
 वणमकड-वनमर्कट
 वणयर-वनचर
 वणयरि-वनचरी
 वणलच्छी-वनलक्ष्मी
 वणवाल-वनपाल
 वणि-वणिक्
 वणिअ-कदर्शित इति टिप्पणम्
 वणिय-व्रणित (जर्जरित इत्यर्थः)
 वणिवड्-वणिक्पति
 वणिवर-वणिग्वर
 वण्ण-वर्णय् (धातुः)
 वण्ण-वर्ण
 वण्णण-वर्णन
 वण्णवन्त-वर्णवत्
 वण्णुकड-वर्णोत्कट

वत्त-वृत्त
 वत्त-वक्त्र
 वत्त-वार्ता
 वत्त-वार्ता (कृपिवाणिज्यपशुपालनं वार्ता इति
 टिप्पणम्)
 वत्थ-वल
 वत्थु-वस्तु
 वत्थुवन्ध-वस्तुबन्ध
 वम्म-वर्मन्, मर्मन्
 वम्मह-मन्मथ
 वम्मीसर-मदन इत्यर्थे देशी
 वम्मल्लूरिय-वर्मोल्लूरित (मर्मणि विद्ध इत्यर्थः)
 वयण-वचन
 वयण-वदन
 वयणभंग-वचनभङ्ग (स्यादस्ति स्याद्यास्ती-
 त्यादिसप्तभङ्गीप्रतिपादकवचनप्रकार इति
 टिप्पणम्)
 वयणुल्ल-वदन + उल्ल (स्वार्थे)
 वर-वर (श्रेष्ठ)
 वरइत्त-वरीता (पतिरित्यर्थः)
 वरचेल-वर + चेल (वल्ल)
 वराई-वराकी
 वराय-वराक
 वरिट्ट-वरिष्ठ
 वरिस-वर्ष (धातुः)
 वरिस-वर्ष (संवत्सर इत्यर्थे)
 वरिसोण-वर्ष + ऊन
 वल-वल् चलने (धातुः)
 वल-युक्त इत्यर्थे २-२-११.
 वलय-गलाका
 वल्लह-वल्लभ
 वल्लह-वल्लभ (राष्ट्रकूटनरेन्द्राणां त्रिरुदेव्यन्त-
 मम् । कृष्णमहाराजस्य नामान्तरमिति
 टिप्पणम्)
 वल्ली-वल्ली
 ववहर-वि + अव + ह (धातुः)

व्यवहारकूड-व्यवहारकूड (कूटव्यवहार इत्यर्थः)

वविय-उत

वस-वश

वस-वम् (धातुः)

वस-वसा (रसादिगरीरधातूनामन्यतमा
१-१६-९.)

वसकदम्-वसा + कदम्

वसचोप्पड-वसावलित इत्यर्थे देशी

वसण-वसन

वसह-वृषभ

वसहि-वसति

वसा-वसा

वसातुप्पगिह-वसावृतभक्षक

वसुह-वसुधा

वसुहाहिअ-वसुधा + अधिप

वसुधर-वसुधरा (पृथ्वी)

वह-वध् (धातुः)

वह-वद् (धातुः)

वहु-वधू

वंक-वक्र

वंच-वञ् (धातुः)

वंचण-वजन

वंचणपर-वजनपर

वंछ-वान्छ (धातुः)

वंछिअ-वान्छित

वंझ-वञ्ज्या

वंठ-शुक्रवृक्ष इत्यर्थे देगी (मराठी वटलेला)

वंदण-वन्दन

वंदणिल्ल-वन्दनीय

वंदिय-वन्दित

वंभचेर-ब्रह्मचर्य

वंस-वश (कुल)

वा-वा (धातुः)

वा-वार्थे-व्ययम्

वाअ-वात

वाढत्त-वादित

वाड-वायु

वाएसरि-वागीश्वरी

वाड-वाट (वसतिस्थानम् । मराठी-वाडा)

वाणर-वानर

वाणी-वाणी

वाय-वात

वायडउल-शुक्रकुल इत्यर्थे देगी

वायरण-व्याकरण

वाय-वाचय् (धातुः)

वाया-वाच्

वारण-वारण

वारवार-वारवारम्

वारिअ-वारित

वारीयर-वारिचर (जलचर)

वाल-वाल (केग)

वाल-व्याल

वालपूलोलि-वालपूलाः केशपुञ्जास्तेषामोलिः

पट्टकिरिति टिप्पणम्

वालुयपह-वालुकाम्रभ (तृतीयनरकनाम)

वावग-वामन

वावर-वि+आ+वृ (धातुः)

वावरिअ-व्यापार

वावार-व्यापार

वावी-वापी

वास-व्यास

वास-वास (वसतिः)

वासअ-वर्षर्तुसवन्धि (दूर्वादिकम्)

वासट्टिविह-द्विपष्टिविध

वासणा-वासना

वासर-वासर (दिनम्)

वासवसेण-वासवसेन (कविनामविशेषः)

वासिअ-वासित

वासुएअ-वासुदेव

वासुपुज्ज-वासुपूज्य (द्वादशतीर्थकरनाम)

वाह-वाण

वाह-वाहय् (धातुः)

वाह-व्याध
 वाहण-वाहन
 वाहायर-वाधाकर
 वाहि-व्याधि
 वाहिज-वध्धातोर्णिजन्तात् कर्मणि
 वाहिय-वाहित
 वाहियालि-वाह्यालि (वाह्यमार्गः, वाहनानां
 मश्वगजादीनां शिक्षार्थं परिकल्पितः प्रदेश
 विशेषः । बाष्पधारेत्यर्थान्तरम्)
 वाहिल-व्याधि+इल (मत्वर्थायः)
 वि-अपि (स्वरात्परे एव)
 विइण-वितीर्ण
 विउल-विपुल
 विउस-विद्वस्
 विउससह-विद्वत्सभा
 विओय-वियोग
 विओयण-वियोजन (वियोग)
 विक्कमसंवच्छर-विक्रमसवत्सर
 विक्किर-वि+कृ (क्षरणे धातुः)
 विक्किखत्त-विक्षित (विहित)
 विगव्व-विगर्व
 विग्गह-विग्रह
 विग्गहवत्त-विग्रहवत्
 विग्गमहाणह-विग्रमहानदी
 विचित्त-विचित्र
 विच्च-वर्त्मनित्यर्थे देशी
 विच्छड्ड-विच्छर्द
 विच्छाय-विच्छाय (निस्तेजा इत्यर्थः)
 विच्छिण्ण-वि+छिन्न
 विच्छुल-विच्छुर
 विच्छुलिय-विच्छुरित
 विच्छोह-विक्षोभ
 विजय-विजय
 विज्ज-विद्या
 विज्ज-वैद्य
 विज्जविउल-विद्याविपुल

विज्जावच्च-वैयापृत्य (व्यापारः सेवादिक वे-
 ल्यर्थः)
 विज्जाहर-विद्याधर
 विज्जिज्जंत-वीज्यमान
 विज्जु-विद्युत्
 विज्जुपुंज-विद्युत्पुञ्ज
 विज्जुलिय-विद्युत्
 विज्जुविराइय-विद्युद्विराजित
 विट्टल-अपवित्रार्थे, अस्पृश्यसंसर्गं वा देशी
 विट्टलअ-अपवित्रार्थे देशी
 विट्ठर-विष्टर (आसन)
 विड-विट
 विणअ-विनत
 विणअ-विनय
 विणडिअ-वाक्षित इत्यर्थे देशी
 विणविय-विजप्त
 विणास-विनाश
 विणासयर-विनाशकर
 विणिउत्त-विनियुक्त
 विणिग्गम-वि+निर्गम
 विणिग्गय-विनिर्गत
 विणिवारिय-विनिवारित
 विणिवेइय-विनिवेदिन
 विणिहय-विनिहत्त
 विणु-विना
 विण्णाण-विज्ञान
 विणु-विण्ण
 विणोअ-विनोद
 विणोय-विनोद
 वित्त-वित्त
 वित्त-वृत्त
 वित्थर-वि+स्तृ (धातुः)
 वित्थरिअ-विस्तृत
 वित्थार-विस्तार
 वित्थरिअ-विस्तारित
 वित्थिण-विस्तारिण

विट्ठुम-विट्ठुम
 विद्ध-विद्ध
 विद्धंसण-विध्यसन
 विद्धंसिय-विध्यस्त
 विद्धि-वृद्धि
 विद्धी-विद्धा
 विष्प-विष्प
 विष्पागम-विष्प+आगम (वेद इत्यर्थः)
 विष्पिअ-वि+प्रिय (हिंसादिकर्म)
 विष्पिय-विप्रिय
 विष्पोसहि-विप्रौषधि (!) योगिना प्रभाव-
 विशेषेण मूत्रविष्टादिभ्यो निष्पाद्यमाना-
 न्यौषधानि)
 विष्फुर-वि+स्फूर् (धातुः)
 विट्ठम-विट्ठम
 विट्ठमयंत-विभावयत्
 विभिण्ण-विभिन्न
 विमह-विमर्द
 विमल-विमल (त्रयोदशतीर्थकगनाम)
 विमल-विमल
 विमलवाहण-विमलवाहन (राजो नामविशेषः)
 विमाण-विमान (रथादिक्रम)
 विमाणय-विमानक (गृह प्रासादो वा)
 विमीस-वि+मिश्र
 विमुक्क-विमुक्त
 वियाकिअ-वितर्कित
 वियक्खण-विचक्षण
 वियट्ठ-विकट
 वियर-वि+चर् (धातुः)
 वियर+वि+तृ दाने (धातुः)
 वियराल-विकराल
 वियल-वि+गल् (धातुः)
 वियलिय-विगलित
 वियलियसंक-विगलिशतद्
 वियस-वि+कस् विरुसने (धातुः)
 वियंभ-वि+जृम्भ् (धातुः)

वियार-विकार
 वियारणक्खम-विदारणक्षम
 वियारभग्ग-विकारभग्ग (व्याधित इत्यर्थः)
 वियारविज्ज-विचारविद्या (आन्वीक्षिका)
 वियारिअ-विचारित
 वियारिअ-विदारित
 विरड्ढय-विश्चित
 विरड्ढयकाणिय-विश्चित + कर्षिका (कुन्ता-
 दीनामग्रभागः)
 विरत्त-विरक्त
 विरत्त-विशेषेण रक्त १-१४-३
 विरत्तज्झअ-विरजित
 विरम-विराम
 विराहिअ-विरहित
 विरल-विरल
 विरस-वि+रस् शब्दे (धातुः)
 विरस-विरस
 विरह-विरह
 विराम-विराम (नाम)
 विलअ-विलय (विनाश)
 विलआ-वनिता इत्यर्थे देशी १-१४-१०
 विलग्ग-विलग्न
 विलस-वि+ल्स (धातुः)
 विलसिअ-विरसित
 विलंबंत-विलम्बमान
 विलास-विलास
 विलित्त-विलित
 विलिहिय-विलिखित
 विलिहिय-विलीढ
 विल्लि-वल्ली
 विलीण-विलीन
 विलुक्क-विलुप्त (!)
 विलुलिय-विलुलित
 विलुच-वि+लुञ्ज् (धातुः)
 विलोल-विलोल (चञ्चल)
 विलोहिय-विलोभित

विब-इवार्थेऽव्ययम्
 विबज्जिअ-विबज्जित
 विबणम्मण-विमनस्क (!)
 विबण्ण-विपन्न
 विबरीअ-विपरीत
 विबरीय-विपरीत
 विबरेर-विपरीत
 विबरेर-विवरणकार
 विवंच-वि+मुच् धात्वर्थे
 विवाय-विपाक
 विवाह-विवाह
 विविह-विविध
 विविहासण-विविध + आसन
 विस-विष
 विसअ-विषय (देशः भोगादिर्वा)
 विसज्जिय-विसज्जित
 विसण्ण-विषण्ण
 विसदंस-विषदश (सर्प इत्यर्थः)
 विसमी-विपमा
 विसय-विषय
 विसयम्म-विश्वकर्मन्
 विसयासत्त-विषयासक्त
 विसरिस-विसदृश
 विसवेअ-विषवेग
 विससत्ति-विषशक्ति
 विसहर-विषधर (सर्प)
 विसहरारि-विषधरारि (नकुल इत्यर्थः)
 विसहिय-विषह, विसोद
 विसाणय-विषाण (क)
 विसायधत्थ-विश्वासघातिन्
 विसाल-विशाल
 विसुद्धि-विशुद्धि
 विसस-विशेष
 विसेसिय-विशेषित
 विहअ-विभव
 विहट्टिय-विषद्वित

विहडाफड-विस्फुरित इत्यर्थे देशी
 विहत्ति-विभक्ति
 विहत्तिय-विभक्ति (क)
 विहलंघल-विह्वल इत्यर्थे देगी (अचेतन
 इति तु टिप्पणम्)
 विहव-विभव
 विहवत्तण-विभव
 विहंग-विहङ्ग
 विहज-वि + मज्ज (धातुः)
 विहंडण-विखण्डन
 विहडिर-विमण्ड+इर (ग्रीलायें) (कलहग्रील
 इत्यर्थः)
 विहा-वि + भा (धातुः)
 विहाण-विधान
 विहार-विहार
 विहाव-वि + भावय् (धातुः)
 विहावरि-विभावरी
 विहाविअ-विभावित (कथित इति टिप्पणम्)
 विहि-विधि
 विहिअ-विहित
 विहिय-विहित
 विहियछाय-विहितच्छाय (विहितप्रसाद
 इत्यर्थः)
 विहिवसभग्ग-विधिवशभग्ग (कर्मवशात्प्रेरित-
 मिति टिप्पणम्)
 विहीण-विहीन
 विहुणिय-विधूत, विधूनित
 विहुर-विधुर (विकल इत्यर्थे)
 विहुर-विधुर (दुःख इत्यर्थे)
 विहुरवडण-विधुरपतन (दुःखपतन)
 विहूर्इ-विभूति
 विहूसण-विभूषण
 विहूसिय-विभूषित
 विंझ-विन्ध्य
 विंझसिरि-विन्ध्यश्री
 विंद-वृन्द

विंमल-विह्वल
 विंमिय-विस्मित
 वीणंत-वीणयत् (वाद्यन् इत्यर्थे)
 वीणा-वीणा
 वीणारव-वीणारव
 वीयराअ-वीतराग
 वीर-वीर
 वीरवइ-वीरवती (स्त्रीनामविशेषः)
 वीसरिय-विस्मृत
 वीसल-वीसल (पुरुषनामविशेषः)
 वीसास-विश्वास
 वुक्करंत-भू भू इति श्वगदं कुर्यात्
 वुड्ड-वृद्ध
 वुड्डत्तण-वृद्धत्व
 वुड्डूहव-वृद्ध + भूष
 वुत्त-उक्त
 वूह-व्यूह
 वेअ-वेद
 वेइय-वेदित (निवेदित)
 वेउन्वणा-विकुर्वणा (विकार)
 वेढण-वेष्टन
 वेढिअ-वेष्टित
 वेण-वेन (नृपविशेषः)
 वेणु-वेणु (वंश)
 वेयण-वेदना
 वेयमूढ-वेदमूढ
 वेयवत-वेदवत्
 वेयागम-वेद + आगम
 वेयालअ-वेताल (क)
 वेयालकाल-विकाल + काल (संन्यासमयः ।
 वेतालादिभ्रमणकाल इति तु टिप्पणम्)
 वेयालिय-वैतालिक
 वेर-वैर
 वेरमण-विरमण (विराम)
 वेल्-वेला
 वेल्पडिच्छिअ-वेला + प्रतीष्ट

वेह्लि-वल्ली
 वेह्ली-वल्ली
 वेव-वेप (धातुः)
 वेविर-वेपनशील
 वेस-वेष
 वेहविअ-विह्वलित (रोपितोऽनुरजितो वेति
 टिप्पणम्)
 वेहाविय-वि + भावित
 वोक्कय-वृक्क (शरीरभागः)
 वोल्-आर्द्र इत्यर्थे देशी
 वोलीण-व्यतिक्रान्त इत्यर्थे देशी
 वोह्लिअ-आर्द्रकृत (अभ्यक्त)
 व्व-इवार्थेऽव्ययम् (ह्रस्वात्स्वरादुत्तरमेव
 प्रयुज्यते)

सइ-सती
 सइ-स्वयम्
 सइरिणि-स्वैरिणी
 सउच्च-गौच
 सउण-शकुन
 सउण्ण-सपुण्य, १-२५-१०
 सउह्यल-सौघतल
 सउहल्य-सौघतल
 सकलत्त-स्व + कलत्र
 सकहंत-स्व + कथान्तर
 सकंत-स्व + कान्ता
 सक-शक् (धातुः)
 सक-शक्
 सकर-शर्करा
 सकरपह-शर्कराप्रभ (द्वितीयनरकनाम)
 सकुंतलिय-स + कुन्तल (सुकेशीत्यर्थः)
 सकोह-सक्रोध
 सखंड-स + खण्ड
 सक्खीयर-साक्षिचर
 सग्ग-स्वर्ग
 सग्गत्य-स्वर्गस्थ

सगासिर-स्वर्गशिरस्
 सगापवगा-स्वर्गापवर्ग
 सगुण-स + गुण
 सगुण-स्व + गुण
 सगुणोह-सद्गुणौघ
 सञ्च-सत्य
 सञ्चमूल-सत्यमूल
 सञ्चवत-सत्यवत्
 सञ्चविअ-साक्षात्कृत, दृष्ट
 सञ्चसंध-सत्यसंध
 सञ्चित्त-सचित्त (सचेतन इत्यर्थः)
 सचेयण-सचेतन
 सञ्चेलअ-सञ्चेल (क)
 सञ्चैयण-सचेतन
 सञ्छ-स्वच्छ
 सञ्छाय-सञ्छाय
 सञ्छिक्कर-साक्षीकृ दर्शने (धातुः)
 सज्ज-सज्ज (सद्यः ?)
 सज्जण-सज्जन
 सज्जिअ-सज्जित
 सज्जीअ-सज्जीव
 सजोह-सयोध
 सझाण-स्व+ध्यान
 सड-शातय् (धातुः)
 सडंग-षडङ्ग
 सडिय-शातित
 सठ-शठ
 सठत्तण-शठत्व
 सणाह-सनाथ
 सणिउं-शनैः
 सणिद्ध-स्निग्ध
 सण्ण-सन्ना
 सण्णा-सञ्ज्ञा
 सणिण-सशिन् (सचेतन इत्यर्थः)
 सण्ह-ऋक्ष
 सत्त-सत्तन्

सत्ततच्च-सत्य+तत्त्व
 सत्तमेय-सत्तभेद
 सत्तभोम-सत्तभौम (सत्तभूमिबद्ध)
 सत्तम-सत्तम
 सत्तमअ-सत्तम (क)
 सत्तर-सत्तति
 सत्तविह-सत्तविध
 सच्चसील-सत्यगील
 सत्तंग सत्ताङ्ग-साग्यमात्यादिराज्याद्वान्नीत्यर्थः)
 सत्य-ज्ञात्व
 सत्य-सार्थ
 सतामस-सतामस (अज्ञान इति टिप्पणम्)
 सत्ति-शक्ति
 सत्तितय-शक्तित्रय (प्रभावोत्साहमन्त्ररूपा
 राशस्तिस्त्रः शक्तयः)
 सत्तुंड-सत्तुण्ड
 सत्तु-शत्रु
 सयत्ति-स्व+स्थान
 सदय-सदय
 सदल-सदल (सपत्र)
 सद-शद्व
 सदय-शद्व (क)
 सदल-सदल (नीलपत्रयुक्त इति टिप्पणम्)
 सद्वत्त-सद्वत्
 सद्वेह-सद्वेष
 सद्विहिय-सद्वित
 सद्वसण-सद्वर्शन
 सद्वूल-सद्वूल
 सधअ-सध्वज
 सपरिगह-सपरिग्रह
 सप्प-सर्प
 सन्भाव-सद्भाव
 सन्भावपयासण-सद्भावप्रकाशन
 सम-शम
 सम-सम
 समअ-सममित्यर्थेऽव्ययम्

समक्खयं-समश्च (कं)
 समग्ग-समग्र (सपूर्ण)
 समच्चिय-१म् + अर्चित
 समज्जिय-सम् + अर्जित
 समतणकंचण-समतृणकाञ्चन
 समत्त-समात्त
 समत्थ-समर्थ
 समप्पिय-समर्पित
 समम्भसिअ-सम् + अभ्यस्त
 समभावण-समभावना
 समय-समय (व्यवस्थेत्यर्थः)
 समर-शबर २ २९ ६.
 समरउल्ल-शबरकुल
 समरट्ट-स+मरट्ट (मगवं इत्यर्थे देगी)
 समल्ल-स + मल (पापयुक्त)
 समवयस-समवत्
 समसरिस-सम + सहश
 समंजस-समञ्जस
 समाड्डु-समादिष्ट
 समागय-समागत
 समागयचेयण-समागतचेतन (लब्धचेतन इत्यर्थः)
 समाण-समान (सममित्यर्थे)
 समाणत्त-सम् + आनस
 समाया-सम् + आगता
 समाया-स+माया (मायायुक्ता)
 समावरिय-समावृत
 समाहि-समाधि
 समिउ-सम
 समियमअ-शमितमद
 समिच्छ-सम् + इप् (धातुः)
 समिच्छिय-सम् + इप्
 समिद्ध-समृद्ध
 समिय-शमित
 समीर-समीर
 समीरण-समीरण

समीह-सम् + ईह (धातुः)
 समीहिअ-समीहित
 समुग्घायंत-सम् + उद् + जिघ्रत्
 समुज्जल-सम् + उज्ज्वल
 समुद्-समुद्र
 समुद्-स+मुद्रा (लक्षणवर इत्यर्थः)
 समुद्धरिअ-सम् + उद् + वृत्
 समुच्चव-समुच्चव
 समुड-समुण्ड
 समूससिअ-समुच्छमित
 सरूह-सम्
 समोड-सम् + मोट् (धातु)
 सम्मत्त-सम्यक्त्व
 सम्महंसण-सम्यग्दर्शन
 सम्मय-साम्य, सम्यक्ता
 सय-शन
 सयगुणिय-गतगुणित
 सयज्ज-स्व + कार्य
 सयड-शकट
 सयण-शयन (गृहमिति टिप्पणम्)
 सयण-स्वजन
 सयणु-शयन
 मयणोअर-शयन + उर (शयनामन् इत्यर्थः)
 सयदल्ल-शनदल्ल (पद्म इत्यर्थः)
 सयमह-शतमस (इन्द्र)
 सयर-सरर
 सयरायर-सचराचर
 सयल्ल-सकल
 सयवत्त-शतपल्ल
 सयासि-सकाशे
 सयंभु-स्वयम्भू
 सयंभुअ-स्व + भुज
 सयंवरमंडव-सयंवरमण्डप
 सया-सदा
 सर-स (धातुः)

सर-स्वर
 सर-शर
 सर-सरस्
 सरज्ज-स्व + रज्ज
 सरढ-सरठ (सरीसृगविशेष. (मगठी सरढा)
 सरण-गरण
 सरण-गरण (रक्षितृ इत्यर्थे)
 सरणि-सरणि (मार्ग)
 सरय-सरजस्
 सरल-सरल
 सरलामल-सरल + अमल
 सरवर-सरोवर
 सरस-सरस (रमयुक्त)
 सरस-सरस (स्निग्ध इति टिप्पणम्)
 सरसइणिलय-सरस्वतीनिलय (पुष्पदन्त-
 कवेर्विद्वन्व्यतमम्)
 सरह-शरम (अष्टापद. प्राणिविशेषः)
 सरहंस-सरोहस
 सरतगाव्व-सरद्गर्व (!) (गर्वयुक्त इत्यर्थः)
 सरास-कथ् इत्यर्थे देशी
 सरासइ-सरस्वती
 सरासण-शरासन (धनुः)
 सरि-सरित्
 सरिगमपधणी-गीतस्वस्वरश्रेणि
 सरिविवर-सरिद्विवर
 सरीर-शरीर
 सरुअ-स्वरूप
 सलह-श्लाघ् (धातु)
 सलहण-श्लाघन, श्लाघा
 सलिल-सलिल
 सलीलगाइ-सलीलगति
 सल्ल-शल्य
 सल्लेहण-सल्लेखन (तपोविशेषः)
 सल्लेहणय-सल्लेखन(क) (तपोविशेष)
 सव-वु (धातु)
 सवडंसुह-समुख इत्यर्थे देशी

सवण-श्रवण (कर्ण)
 सवत्ति-सपत्नी
 सवत्तिविरोह-सपत्नीविरोध
 सविणय-सविनय
 सवित्तोपलत्त-स्व+वृत्त+उपयुक्त (स्ववृत्तान्त
 सहितमित्यर्थः)
 सवित्थर-सविस्तर
 सविट्ठम-सविभ्रम (सावर्तानि, अथवा,
 सह बीना पक्षिणा भ्रमः भ्रमणैः वर्त-
 मानानि इति टिप्पणम्)
 सविट्ठम-सविभ्रम (कामोद्रेकजनितभ्रूयुगा-
 दिभ्रमणमिति टिप्पणम्)
 सवियाणिया-स+विज्ञानती (विज्ञानवती-
 त्यर्थः)
 सवियार-सविचार (विवृत इत्यर्थः)
 सविस-सविप
 सविसाण-स्वविपण
 सविसेस-सविशेष
 सव्व-सर्व
 सव्वगासि-सर्वग्राप्तिन्
 सव्वण्ण-सर्वज
 सव्वंग-सर्वाङ्ग
 सव्वोसहि-सर्वापवि
 सस-स्वस्
 ससय-शशक
 ससहर-शशधर (चन्द्र)
 ससहरमुही-शशधरमुखी (चन्द्रमुखी)
 ससंघ-संघ (संघसहित)
 ससि-शशिन्
 ससिमुह-शशमुख
 ससिर-स्वशिरस्
 ससिलग्ग-शशिलज
 ससी-शशिन्
 सह-शोभाया देशी (धातु)
 सह-सह (धातु)
 सह-सभा

सह-सह (अव्ययम्)
 सहउयरी-सहोदरी
 सहज-सहज
 सहङ्ग-स+अस्थि
 सहमञ्ज-सभामध्य
 सहमंडव-सभामण्डप
 सहयर-सहचर
 सहंत-सहमान
 सहाय-सहाय
 सहाव-स्वभाव
 सहास-सहस्र
 सहास-सहास, स + भास् (सजोभ इत्यर्थः)
 सहिअ-सहित
 सहिय-सह्य
 सहिय-सहित
 सही-सखी
 सहुं-सह (अव्ययम्)
 संक-शङ्क (धातुः)
 संकड-संकट
 सकडिल-सकट + इल (स्वार्ये) (व्यात
 इत्यर्थे)
 संकमिय-संक्रान्त
 सका-शङ्का
 संकाराविय-संस्कारित
 संकास-सकाश
 संकुल-सकुल
 संक्रेयत्थ-सकेतस्थ
 संख-गख
 सखदीव-शंखद्वीप
 सखल-गृखला
 सखला-गृखला
 संखाण-सख्यान
 संखीणगत्त-सखीणगात्र
 मखेव-सखेप
 सखोहिय-सखोभिन्

संग-संग
 सगम-संगम
 संगर-सगर (युद्ध)
 संगह-सम् + ग्रह् (धातुः)
 संगहण-सग्रहण
 संगहिय-सम् + गृहीत
 संगामरंग-सग्रामरङ्ग
 संगिल-सम् + गृ (धातुः)
 संघ-संघ (जैनधर्मानुयायिना वर्गः)
 संघट्ट-संवट्ट
 संघट्टण-संघट्टन
 संघाअ-संघात
 संघाय-संघात (गात्रमित्यर्थः)
 संघार-सम् + हृशतोगिजन्मम्
 संघारअ-संहारक
 सघारिअ-सहारित (मारित इत्यर्थः)
 संचलिअ-संचलित
 संचार-संचार
 सचि-सम् + चि (धातुः)
 संचिय-संचित
 संचितिय-संचितित
 संछइअ-सच्छन्न
 संजइअ-संपतिक
 संजस-सयम
 संजाय-संजात
 संजायअ-संजात (क)
 संजुअ-सयुन
 सजुत्त-सयुक्त
 सजोइय-संयोजित
 सजोयमेअ-सयोगभेद
 सझ-सञ्ज्ञा
 संझा-सञ्ज्ञा
 संठव-सम् + स्थापय् (धातुः)
 सठिय-मस्थित
 संढ षण्ड (वृन्द)
 संढ-पण्ड

सणास-सन्यास
 सणिसण्ण-सनिपण्ण
 सणिह-सनिभ
 सणिहिय-सनिहित
 सत-शान्त
 सत-सत् (असत्धातो. शत्रन्तम्)
 सतअ-सतत
 संतत्त-सतत
 सताण-सतान
 सताव-सताप
 संताविअ-सतापित
 संति-शान्ति (पोटण्णीभेक्कणाम)
 संति-शान्ति
 संतियरि-शान्तिकरी
 सतुहमण-सतुहमनस
 संतोस-सतोप
 सथुअ-सस्तुत
 सदाणिअ-सदानित (बद्ध इत्यर्थ.)
 सदाणिय-सदानित
 सदेह-सदेह
 संधाण-सधान
 सधि-सधि
 सपइ-सपद्
 सपइ-सप्रति
 सपज्ज-सम् + पद् (धातु)
 सपत्त-सप्राप्त
 संपत्तिअ-संप्राप्त
 सपया-सपद्
 सपासिअ-सप्राणित
 संपिच्छ-सम् + प्र + ईष् (धातु.)
 सपुण्ण-सपूर्ण
 सपुण्णकाअ-सपूर्णकाय
 संफा-सस्यार्थ
 संबोहयारी-सबोधकारी
 संबोहिअ-सबोधित
 संभरिय-सस्मृत

संभव-सभन (तृतीयतीर्थेनरनाम)
 समव-सभव (ससार इति टिप्पणम्)
 संभव-सम् + भू (धातु.)
 संभाल-सम् + भाल्य निरीक्षणे (धातु.)
 संभविअ-सभूत
 सभासण-सभाषण
 समु-शयु
 संस-श्रम
 संमह-समर्द
 संमहण-समर्दन
 समुह-समुख
 संवर-सवर
 सवर-सवर (पशुविशेष.)
 संवरवेउल्ल-सवरवेगवत्
 संवेयायर-सवेगकर
 संसअ-संशय
 मसयार-सस्नार
 ससर-सम् + स (धातु.)
 संसार-ससार
 संसारसरणि-ससार + सरणि (मार्ग.)
 ससिद्धी-ससिद्धि
 संसिंचिय-ससिञ्चित
 ससेत्रिय-ससेवित
 सा-सा (लक्ष्मी)
 साअ-स्वाद ३ ३६.९
 साइअ-स्वादित
 साइणि-शाकिनी (प्रेतपिशाचादिस्त्रीविशेष.)
 सागार-स + अगार
 साडी-शाटी (मराठी साडी)
 साण-श्वन्
 साणंदभाअ-सानन्दभाज् (सानन्द इत्यर्थ.)
 माम-व्याम (वर्ण)
 सामण-सामान्य
 सस-स-सामर्थ्य
 सामरि-शास्त्रमाली (वृक्षनाम)
 सामल-व्यामल

सामलिया-इयामला
 सामन्त-साधन्त
 सामाइय-सामयिक (आचारविशेषः)
 सामि-स्वामिन्
 सामिणी-स्वामिनी
 सामी-स्वामिन्
 सामीवय-सामीय
 सामुद्-सामुद्रिक (लक्षणगान्त्र)
 सायर-मागर
 सायरसम-सागरोपम (आयु प्रमाणम्)
 सार-सार (स्थिराण)
 सार-सार (श्रेष्ठ)
 सारणि-(सरणि) (प्रवाह इत्यर्थः)
 सारमेअ-सारमेय
 सारस-सास (जलचारिपक्षिविशेषः)
 सारंग-सारङ्ग
 सारिच्छ-सदृश
 सारिच्छचक्षु-सदृशचक्षुः
 सारिस-सदृश
 साल-इयान्
 सालंकारवह-स+अलंकार+पथिन् (सालकारे-
 त्यर्थः)
 सालि-स+अलि (सभृङ्गमित्यर्थः)
 सालि-गालि (धान्यविशेषः)
 सालिछेत्त-शालिशेल
 सालूर-गालूर (भेक)
 सावअ-श्रावक
 सावय-श्रावक
 सावयवअ-श्रावकव्रत
 सावयवड-श्रावकपति (साधुरित्यर्थः)
 सावयास-सावकाश
 सास-श्रास
 सासण-शासन
 सासय-शास्वत
 साह-श्रावय (कथंवात्यर्थं देगी धातुः)
 साहण-साधन

साहस-साहस
 साहरण-स + आभरण
 साहसिअ-साहसिक
 साहा-शाखा
 साहामय-शाखामृग (वानर इत्यर्थः)
 साहार-स+आधार
 साहार-सहकार (आप्रवृत्त)
 साहिअ-श्रावित (कथित)
 साहिणाण-स+अभिज्ञान
 साहिलास-सामिलाप
 साहु-साधु
 सिक्ख-शिष्य (धातुः)
 सिक्ख-शिक्षा (उपदेशः)
 सिक्खा-शिक्षा (दीक्षा)
 सिक्खिअ-शिक्षित
 सिगिरि-नीलवर्ण इत्यर्थं देगी (!)
 सिग्घ-शीघ्र
 सिज्जमाण-पच्यमान इत्यर्थं देगी (मराठी-
 शिज्जणारा)
 सिज्जंत-पच्यमान
 सिद्ध-शिष्ट
 सिद्धि-श्रेष्ठिन्
 सिद्धि-सृष्टि
 सिद्धिसंहारकारि-सृष्टिसंहारकारिन्
 सिद्धिल-गिथिल
 सिणिद्ध-स्निग्ध
 सिण्ह-पक्व
 सित्त-सिक्त
 सिद्ध-सिद्ध
 सिद्धइरि-सिद्धिगिरि (क्षेत्रनाम)
 सिद्धंत-सिद्धान्त
 सिद्धि-गिद्धि
 सिप्पा-शिपा (नदीनाम)
 सिप्पिउड-शुक्तिपुट
 सिप्पिसंपुड-शुक्तिसंपुट

सिर्पीर-ग्रान्वादीना वुणमित्यर्थे देवी (पलाल
 ःति टिप्पणम्)
 सिमिसिम-कथनवाचनानुकरणे देवी (गतु)
 सिय-सित (शुद्धवर्ण)
 सियल्लत्त-सितल्लत्त
 सियमेविआ-श्रीमेविता (उभ्रीका, बुन्दरैत्यर्थ)
 सियाल-वृणाल
 सिर-सिरस्
 सिरि-श्री
 सिरिकलस-श्रीकलस
 सिरिपोमिणी-श्रीपद्मिनी (शोभायुक्तं कमल-
 सर इत्यर्थ)
 सिरिमंत-श्रीमन्
 सिरिवड् श्रीपति (बाणजो नामविशेष)
 सिरिवंत-श्रीमन्
 सिल-शिला
 सिलणाव-शिला+नौ
 सिला-शिला
 सिलायल-शिलातल
 सिलोह-शिला+ओष (नमूह)
 सिव-शिव
 सिव-शिवा (वृणालस्त्री)
 सिवसत्थवस-शिवशालवस
 सिविणअ-त्वम् (क)
 सिविणयसमान-त्वप्रसमान
 सिविआ-शिविका (यानविशेष)
 सिसु-शिशु
 सिसुत्तण-शिशुत्व
 सिसुससि-शिशुवाशिन् (प्रनिषच्चन्द्र)
 सिह-शिला
 सिहर-शिवर
 सिहि-शिविन् (अग्नि)
 सिहि-शिविन् (मयूर)
 सिहियूमाळि-शिवियूमावलि
 सिहिसाण-शिविजिन्+वन्
 सिहिसिह-शिविगिजा (अग्निलाला)

सिग-वृद्ध
 सिगग-वृद्धाग्र (नरकशालदेश)
 सिगार-वृद्धार
 सिगि-वृद्धिन्
 सिचिअ-सिक्त
 सिदूर-सिन्दूर
 सिंधु-सिन्धु (देशनाम)
 सिंधुविसय-सिन्धुविषय (देश)
 सिम-श्लेष्मन्
 सीमंतिणी-सीमन्तिनी
 सीमावड-सीमानवड
 सीय-सीना
 सीयर-स्वान-क (धातु)
 सीयल-शीतल
 सीयल-शीतल (दशमतीर्थकरनाम)
 सीयल-शीतल
 सीयलिय-शीतलित (संसारदुःखरक्षोदनकर
 इति टिप्पणम्)
 सीयार-शीतार
 सील-शील
 सीस-शास्त्रातो, कर्मणि
 सीस-शिव्य
 सीसत्त-शिव्य
 गीह-सिंह
 सीहसदल-सिंह+शादल
 सीहासण-सिंहासन
 सु-श्रु (धातु)
 सु-ड (वृष्ट इत्यर्थ)
 सुअ-भुत
 सुअ-भुत
 सुअ-भुत
 सुअवट्टण-भुतवत्तेन
 सुअव्वत्त-भुत+अव्यक्त (गूढ इत्यर्थ)
 सुइ-शुचि
 सुइ-श्रुति

सुदृढ-सु+दृढ
 सुदृरु-सु+चिरम्
 सुकङ्कह-सुकवि + कथा
 सुकय-सुकृत
 सुकुंतल-सु+कुन्तल (केअ)
 सुकियहल-सुकृत । ल
 सुक्क-शुक
 सुक्क-शुल्ल
 सुक्कड-शुक्क इत्यर्थे देशी
 सुक्कलेस-शुक्कलेष्यायुक्त
 सुक्ख-शुक्क
 सुक्ख-सौख्य
 सुक्खणिहि-सौख्यनिधि
 सुखंचिय-सु+खन्ति
 सुगय-सुगत
 सुच्छाय-सुच्छाय
 सुज्ज-सूर्य
 सुज्झ-शुभ्र (धातुः)
 सुट्टु-सुष्टु
 सुट्ठिय-दुःखित इत्यर्थे देशी
 सुण-शु (धातुः)
 सुण-श्वन्
 सुणह-शुनक
 सुणहुल्लअ-शुनक+उल्लअ (स्वाथे)
 सुणिय-श्रुत
 सुणेह-सुस्नेह
 सुण्ण-शून्य
 सुण्ह-स्तुपा
 सुण्हा-स्तुपा
 सुत्त-सुप्त
 सुत्त-सूत्र
 सुत्थिय-सुस्थित
 सुद-श्रुत
 सुदच्छ-सुदक्ष
 सुदत्त-सुदत्त (सुनिनाम)

सुदल्लि-सुदल+इल्ल (मत्वर्थीयः)
 सुदीण-सु+दीन
 सुट्टुणिरिक्ख-सुट्टुनिरीक्ष्य
 सुद्ध-शुद्ध
 सुद्धोयण-शुद्धौदन
 सुद्धभाअ-शुद्धभाव
 सुद्धमइ-शुद्धगति
 सुद्धसई-शुद्धसती
 सुप्पसण-सुप्पसन्न
 सुप्पसत्थ-सुप्पसस्त
 सुप्पसिद्ध-सुप्पसिद्ध
 सुप्पहाण-सुप्पधान
 सुप्पहाय-सुप्पमात
 सुपास-सुपार्थ (सप्तमतीर्थकरनाम)
 सुपासगत्त-सुपार्थगात्र (शोभने पार्थ्वं गत्र
 च बल्येति टिप्पणम्)
 सुपुज्ज-सुपुज्य
 सुपुसिय-सु+पुसिय (मार्जित इत्यर्थे देशी ।
 मराठी-पुसणे)
 सुप्पहाअ-सुप्पमात
 सुमइ-सुमति (पञ्चमतीर्थकरनाम)
 सुमइ-सुमति
 सुमण-सुमनस्
 सुमर-रम् (धातुः)
 सुमरण-स्मरण
 सुय-शुक
 सुय-श्रुत
 सुय-सुत
 सुयण-सुजन
 सुयपय-श्रुतपद
 सुया-सुता
 सुर-सुर
 सुरकामिणी-सुरकामिनी
 सुरगणिया-सुर+गणिका (अप्सरेऽर्थः)
 सुरघणु-सुरघनुप्
 सुरपुरंधि-सुरपुरन्ध्री

सुरय-सुरत
 सुरवड-सुरपति
 सुरवडदिसि-सुरपतिदिश (प्राचीत्यर्थ)
 सुरसरि-सुरमरि (गङ्गा)
 सुरसुअ-सुसुत
 सुरहर-सुगड (देवालय)
 सुरहि-सुरभि
 सुरहिय-सुरभित
 सुरही-सुरभि (धेनुतित्यर्थ)
 सुरहुत्तिय-सुरय+ऊर्वाकृत
 सुरावलि-सुरावलि (देवसमूह)
 सुरिद-सुरेन्द्र
 सुरेसर-सुरेश्वर
 सुरेसरि-सुरेश्वरी (देवी)
 सुलक्षण-सुलक्षण
 सुललिय-सुललित
 सुवण-सुवर्ण
 सुवत्त-सुवृत्त
 सुवाय-सुवाच्
 सुविडल-सुविपुल
 सुविरत्त-सुविरक्त
 सुविसम-सुविपम
 सुविसुद्ध-सुविशुद्ध
 सुविहाण-सु+वि+भान (सुप्रभात इत्यर्थ)
 सुवेल-सुवेल (पर्वतविशेष)
 सुव्वय-सुव्रत (विंशतीर्थकरनाम)
 सुव्वय-सुव्रत
 सुसउच्च-सु+शौच
 सुसच्च-सुसत्य
 सुसमत्थ-सुसमर्थ
 सुसाल-सु+शाला
 सुसिअ-सुशोषित
 सुसेव-सुसेव्य
 सुसीम-सुसीमन् (वृत्तियुक्तमित्यर्थ)
 सुह-सुल
 सुह-श्वन्

सुहकम्म-शुभकर्मन्
 सुहचरिय-शुभचरित
 सुहजोअ-शुभयोग (वानविशेष)
 सुहजोड-शुभज्योतिष्
 सुहड-सुमट
 सुहड-सुमट
 सुहधम्मोदअ-शुभवमोदय
 सुहम-सुधम
 सुहयत्तण-सुभगत्व
 सुहयर-सुवक्र
 सुहरअ-शुभरत
 सुहकर-सुवकर
 सुहाड-सु+भाति १ २० १२
 सुहावअ-सुहावद्
 सुहावण-सुख+आपण (प्रापण)
 सुहासुह-शुभ+अशुभ
 सुहि-सुहद्
 सुहिअ-सुखित
 सुधिअ-आप्रात इत्यर्थ देशी
 सुंड-शुण्डा
 सुडीर-शौण्डीर
 सुंदर-सुन्दर
 सुसुयार-शिशुमार (मर इत्यर्थ)
 सुसुवार-शिशुमार (मकर इत्यर्थ)
 सुसुवारिआ-शिशुमारिका
 सुअर-सूकर
 सुअरि-सूकरी
 सुआर-सूपकार
 सुणार-सुना (वयस्यथान वधो वा) +कर्तृ
 सुयर-सूकर
 सुयारय-सूपकार (क)
 सूर-सूर्य
 सुल-शूल
 सुलच्छ-शूलाक्ष
 सुलभिण-शूलभिन्न
 सुलारूढ-शूलारूढ

सूवार-सूफकार
 सोट्टि-श्रेष्ठिन्
 सेट्टी-श्रेष्ठिन्
 सेट्टि-श्रेणि
 सेणी-श्रेणि
 सेण्ण-सैन्य
 सेय-श्रेयम् (एकादशतीर्थकरनाम)
 सेय-श्वेत
 सेय-स्वेद
 सेयमाणु-श्वेतमानु (चन्द्रः)
 सेयवह-स्वेद+पथिन्
 सेरिह-सैरिष (महिष)
 सेल्ल-शैल
 सेव-सेव् (धातुः)
 सेवय-सेवक
 सेविअ-सेवित
 सेविज्जंत-सेव्यमान
 सेस-शेष
 सेहा-सेधा (प्राणिविशेषः)
 सोअ-शुब् (धातुः)
 सोअ-शोक
 सोइय-सोचित
 सोक्ख-सौक्ख
 सोणइय-श्वपालक, सौनिक
 सोणिय-शोणित
 सोत्तिय-श्रोत्रिय
 सोत्तियवाअ-श्रोत्रियवाद
 सोदामणि-सौदामिनी
 सोम-सौम्य
 सोमभाअ-सौम्यभाव
 सोमभावा-सौम्यभावा
 सोमाल-सुठुमार
 सोयण-शोचन
 सोयरस-शोकरस
 सोयामणि-सौत्रामणि (यजविशेषः)
 सोयार-श्रोतृ

सोयारवयण-सूफकार+वचन
 सोवहि-स+उ+धि
 सोसिय-शोपित
 सोह-शुम् (धातुः)
 सोह-शोभा
 सोहग्ग-सौभाग्य
 सोहग्गयत्ति-सौभाग्यस्थान
 सोहण-शोभन
 सोहा-शोभा
 सोहिय-शोभित

ह-अहम् (ह इत्यस्य स्थाने)
 हअ-हत
 हडाविय-दूरोत्सारित इत्यर्थे देशी (मराठी-
 हटविलेलें)
 हडि-अभ्यस्त इत्यर्थे देशी
 हड्ड-अस्थिद्वयार्थे देशी
 हड्डाल-अस्थियुक्त इत्यर्थे देशी
 हड्डावलि-हड्ड+आवलि
 हण-हन् (धातुः)
 हणण-हनन
 हणहण-हणहण इतिशब्दः
 हत्थ-हस्त
 हत्थगिज्झ-हस्तग्राह्य
 हत्थि-हस्तिन्
 हम्म-हर्म्य
 हम्म-हन्घातोः कर्मणि
 हय-हत
 हय-हय (अश्व)
 हयदइव-हत+दैव
 हयमोह-हतमोह
 हयसल्ल-हतशल्य
 ह्यारि-हय+अरि (महिष इति टिप्पणम्)
 हर-ह (धातुः)
 हरण-हरण
 हरि-हरि (सिंह)

हरि-हरि
 हरि-हरि (विष्णोर्नामविशेषः)
 हरिकिडि-हरि+किटि (वराह)
 हरिण-हरिण
 हरिणोत्त-हरिणनेत्रा (नन्दी)
 हरियकाअ-हरितकाय
 हरिवद्-हरिपति
 हरिस-हर्ष
 हरिहुलि-हरि+हुलि (बालकार्ये देशी, सिंह-
 बालक इत्यर्थः)
 हलहर-हलधर (बलदेव)
 हलि-हले (संभोधने)
 हल्ल-नृत् इत्यर्थ देशी (धातुः)
 हलिणि-हालिनी (कर्षकस्त्री)
 हव्वकव्व-हव्य+कव्य
 हस्-हस् (धातुः)
 हसिअ-हसित
 हंस-हंस
 हसगइ-हसगति
 हसी-हंसी
 हा-हा (खेदेऽव्ययम्)
 हाणि-हानि
 हाणी-हानि
 हार-हार
 हारावलि-हारावलि
 हावभाव-हावभाव
 हास-हास
 हासअ-हास्य
 हाहाकार-हाहाकार
 हाहारव-हाहारव
 हिमपडल-हिमपटल
 हिय-हित (निहित, दत्त)
 हियअ-हृदय
 हियउल्ल-हृदय+उल्ल (स्वाथे)
 हियय-हृदय

हिययहर-हृदयहर
 हियव-हृदय
 हिरी-ही
 हिलिहिलि-अश्वशब्दानुकरणे (धातुः)
 हिलिहिलिसर-हिलिहिलि इत्यश्वशब्दानुकारी
 स्वरः
 हिंङ-हिंङ् (धातुः)
 हिंङोल-हिन्दोल (धातुः)
 हिंस-हिंस (धातुः)
 हिंस-हिंसा
 हिंसाहियय-हिंसाहृदय
 हिंसा-हिंसा
 हिंसाकम्म-हिंसाकर्मन्
 हिंसाजीव-हिंसा+आजीव
 हिंसायार-हिंसाचार
 हिंसारम्भ-हिंसारम्भ
 हिंसावासर-हिंसावासर
 हिंसाहिणंद-हिंसाभिनन्द
 हिंसाहिवत्तार-हिंसा+अभिवक्तु
 हीणाहिअ-हीनाधिक
 हू-भू (धातुः)
 हु-हु होमे (धातुः)
 हुआसण-हुताशन
 हुण-हु (धातुः)
 हुयवह-हुतवह
 हुआसण-हुताशन
 हुंकारकारि-हुंकारकारिन्
 हू-भू (धातुः)
 हूलण-शूलाचारोपणे देशी
 हेच-हेतु (दृष्टान्त)
 हेट्ठि-अघस्
 हेमंत-हेमन्त
 हो-भू (धातुः)
 हो-हो (संभोधनेऽव्ययम्)
 होती-भवन्ती

NOTES

[A B—The Notes supplement the glossary Knowledge of technical terms of Jain philosophy is presumed in the Reader. The first figure indicates the kaṭāṭaka and the second the line,

I

1 The poet, after saluting the Jina, says that he was staying in the house of his patron Nanna, the favourite of the Vallabha king, Kṛṣṇarāja III, and thought of writing upon a pious theme rather than a theme relating to wealth and women

1 7-8 It is only in the fifteen bhūmis, five Bharata, five Arāvatas and five Vidarbhas that Dharma is born or proclaimed, and out of these fifteen bhūmis, it is constant or perpetual in five Vidarbhas only, while it has a fluctuating existence in the remaining ten bhūmis This Dharma was first proclaimed by Rśabha in this Jambudīpa, while the remaining Tirthamkaras repeated the same when occasion arose

3. Description of the Yaudheya country 3 17 The poet fancies that the flags and banners on the lofty palaces of the city of Rājapura were scratching the sky as if by their arms

4. Description of the city of Rājapura 4 6 The city was surrounded by a wall on which the weapons such as tomara, Jīsa etc of the enemies were baffled, *padikkahaya*

5 Description of king Māridatta 5 10 The poet says wherever there is pride of youth and pride of wealth, there is naturally all darkness How can in such a place be found the right path (*suhamaṇṇa*), so long as there are no rays of light from wise men? 5 19 The king performed his duties according to his own whim (*chanda*), and could not find the right path in the absence of wise men

6 Description of Bhairavānanda 6 8 Bhairavānanda himself proclaimed his own greatness and even though nobody asked him (*anaumchhu*) he praised his own self 6 23 *Āsi* it seems to be used in the sense of "was blessed", "was given blessings".

8 1 The word *camakku* is used in the sense of oamatkāra, āśoarya 8 14 The poet says that those who live on himśā fall into the samsāra, while abstinence from it forms the solid base of śubha karman 8 15. For this line see Introduction

9 Description of Candamārī, goddess Kālī of the town 9 1 *Tamṇayaru* stands for tat + nagara, and means 'of that town' 9 9 *Vijārabhagga* are the decrepits by diseases, vikāra

10. List of pairs of different animals 10 9-10 The poet says that it is only a fool who desires to live by killing the lives of others

11 6-9 When Māridatta found that his servants did not procure a human pair, he got angry and asked Candakarman, one of his officers, to procure a good human pair

which he would kill first His servants accordingly searched the region in the neighbourhood of the city (*nagarabajjhāvuyāsa*)

12 A fine description of the pleasure garden of the king 12. 16 The Kolhapur MS reads "*aham mīte*" which is superior to the one in the text as *ahamam* in the sense of *aham* does not seem to be a recognised form of *asmad*

13 Description of the burning ground 13. 12-13 The pupils of Sudatta asked permission of their teacher in the usual terms if they could go out for begging alms, and then the teacher allowed them to do so.

14 4 *Gurunū mukha* means permitted by their teacher, Sudatta 14 5. *Puravah dhuḥka*, proceeded towards the city 14 6 *Lavṇyam samalam*, they talked a wicked talk that this pair of Ksullakas is a good one to be offered as victims 14 11 *Sayanukānamālāphuru*, bright in the cluster of rays of their own body

15 9 *Jai na muni* etc The meaning of the passage seems to be that though the ksullakas may not reach a higher stage of asceticism in this life if they are killed, they will at least be born as gods possessing eight guṇas 15 20 *Jamahlakha*, frightening like the god of death

16 Description of the temple of goddess Candamāri

17. 16 The pair had on their persons auspicious signs, *samudda*, Sk. *Sāmudra* as mentioned in the *Sāmudrikasāstra*, which indicated that they were fit to enjoy the kingdom of the whole earth

19 9 *Matthai sūlaho*, to one who bears on his forehead the mark of trident indicating his faith in the *Kāpālīka* tenets

20 7 *Leppi vhu*, as if made of plaster 20 12 *Suhā*, su + bhāti

21 Description of the Avantī country 21 12-14 The idea is that the elephant mistook the dark green rays of the emerald-pavements for green *dūrvā* grass and therefore was reluctant to leave it The conductor of the elephant drove it away with great difficulty The reading *durvāsā* Sk. *dūrvāsāyā*, of ST is to be preferred to the one in the text

22 3 The young woman of dark complexion was detected by her sparkling smiles in the *Indranīla* houses of the city

23 2 Prince Jasoha is here described as *ksatradharma* in a human garb

24. 8 Abhayaruci says that in his former life as prince Jasahara he had his body in youth well-developed in flesh, bones, and limbs by good nourishment, *putthi-palattihyamga*

25 This *kāvaka* describes how the princess of *Krathakaisika* was offered to Jasahara in marriage A minister of *Krathakaisika* came to the court of Jasahara's father and said that his master proposed to offer his daughter *Amayamahadevi*, i e, *Amrtamati* to prince Jasahara The king agreed and the marriage was celebrated as described in the following *Kāvakas* Note roughness of language of the passage,

NOTES

28 Description of the effects of old age on the body 28 10 The ten constituent parts of the Jain dharma are kṣamā mārdava etc

29 4 *Ma munu etc* I controlled myself by the first lore (*ānviksiki*) which is capable of conquering the senses *vijayitum* of ST is a better reading 29 5 *Cau- rannu*, the four castles 29 6 The seven dangers of kingship are gambling etc 29 7 The king enjoyed pleasures of senses, not out of attachment, but only as a diversion, *vinedanātṛa*

II

1 King Jasahara describes his attachment to Amida-matī 1 18 There is
a pun on the word *attha* which means the setting mountain as well as money

2 Description of the evening 7. 3 *Ahoqanum*, under the dome of the sky, is set 2 11-12 The sky is compared to a threshing ground of the field with twelve heaps of corn There is a dark spot on the moon which is kept there as a sign that prevents bad omens spoiling the harvest

3 The king proceeds to the palace of queen Arimani on a moon-light night

4 Description of the eight quadrangles of the queen's palace

6 1-5 The king enjoys pleasures of the company of the queen 6 9 The queen went to a hump-back who never attempted, *anujaya*, any good deeds of the human life, i e, he was low 6 17 *Siyasette*, the queen who was adorned by beauty, *siya*, Sk. Sri

7 12-13 Amritamati says to her paramour "If Jṛāhara dies (goes to the house of Yama, I shall dance (with delight), and shall myself worship the goddess Kātyāyanī in the month of Caitra with an offering of cooked rice (*caruṅṅā*, Sk *carūgrāsa*)" An offering in the month of Caitra to the goddess is considered as specially auspicious

8 9-10 The king is pained to see that his queen in dallying with the hump-back did not pay any regard to her family, her status or even her royal husband
8 11-12 A creeper (*willi*) climbs up and then stands suspended from a mango tree which is a (fitting) supporting tree for it, but the same creeper (sometimes) kisses a wretched (*nihina*) and harsh thorny plant.

9 5 *Sindhūmah* is a heap of soot from the burning fire which gives a dark tinge to the whitewash of the house. 9 6 The king compares the crooked mind of a woman (*tiyamar*) to the course of the river which is always *nīcarata* (attached to a low-born person with the river, flowing on the slope) 9 8-19 This passage tells us two stories of wicked women, of these the first was named Gopavati, whose husband being disgusted with her want of chastity, married another lady. Now one day Gopavati cut off the head of her rival and kept it at some secret place. The husband returned home after having attended to the funeral of the headless trunk of his young wife, and while he sat for meals, Gopavati placed on his plate the head of her rival saying 'eat it'. Horrified at this conduct of his wife, the husband began to run away when Gopavati stabbed him to death. The second story tells us the wicked conduct of Viravati who was the wife of

Sudatta or Datta, but was in criminal intimacy with a thief called Angāraka. Now this Angāraka was one day found to be guilty by the king of the place and was ordered to be impaled in the burning ground. On learning this news Viravati left her husband's bed at night and went to meet Angāraka who, before dying, kissed her and while kissing, cut off her lower lip. Now Viravati returned home covering her face, and raised a cry that her husband cut off her lip. The king thereupon ordered him to be killed, but a traveller who had watched the conduct of Viravati the previous night, saved him by revealing to the king and the people the wicked conduct of the woman, and convincing the people by showing to them the piece of the lower lip of the lady inside the the mouth of the impaled thief. 9 17 *Sāhūnāna*, Sk *Sābhīṇāna*.

9 18 19 It appears that the thief cut off with his sword the fingers of the lady which were lying under the tree, while the lower lip remained in his mouth.

10 1-2 These two lines refer to the story of queen Raktā who, for the sake of her lame lover, threw her husband Devarati, king of Ayodhyā, into the stream of the river. This queen Raktā, as the story goes, was attached to a lame gardenar. Finding the king a nuisance, she got a garland woven by means of a fine iron thread, put this garland on the neck of Devarati, strangled him and threw him into the river. 10 3 17 Abhayaruci lectures on the worthlessness of the pleasures of senses. 10 13 The *Ṭsūsihi* is the fire of jealousy.

11 A lecture on the nature of human body which is here said to be a bundle of misery and impurities and diseases. 11 11 *Pacchu* Sk *pathya* means wholesome food and drink. The line means that human body is subject to the attack of leprosy even if man takes wholesome food and drink.

12 Jasahara was disgusted with the conduct of his queen and also with the worldly life, and thinks he should become an ascetic, but in the morning he felt he should not do so immediately as his resolve to become an ascetic would be regarded by people as due to some disagreeable things in the harem, so he took to normal life for the time being.

13 The king declared his intention in the court to his mother to place his son Jasamai or Jasavai on the throne in order to respect, as he said, a bad dream which he saw the previous night.

14 Jasahara's mother proposes to him that the effects of an evil dream can be nullified by offering living beings as victims to the goddess, but he shows his disapproval of killing a living being.

17 10-11 The king says to his mother - "If by killing animals as victims merit is obtained, then one should salute a hunter or a butcher in preference to a monk."

19 4 The king dragged his sword in order to cut off his own head, as the thought he was not able to persuade his mother, but the mother, immediately came round and suggested that an inanimate victim should be offered to the goddess to which Jasahara gave his consent by silence. The mother thereupon asked the statue-maker to bring a cock made of flour.

NOTES

22 9-10 Queen Amrtamati says to Jasahara that in case she does not accompany him to the forest, people will ridicule her by pointing their fingers to her youth and therefore she would like even death in his company

24 The king describes several articles of food prepared by the queen as suggesting an approaching death

25 and 26 These kadavakas describe the wailings of Jasahara's son and wives In the latter part of 26, it is mentioned that several obsequious rites were performed by his son in order that Jasahara might get good life after death But, as the fate would have it, Jasahara was born as a peacock in the forest

28 4 *Palkhu-palkhaiu* is an uncertain expression, the line may mean that the young peacock could not at first walk and therefore sought the support of the wings of its mother (The marginal note in one of the MSS is 'pādacāritvāt paksapāte dbrtah') 28 10 Note the word *lai* which means 'much' and is still preserved in the Marathi language of the lower class people of Mahārāstra in this sense, while Hemacandra explains it as '*lai* *iti* *loka* *tau*'

29 The hunter brought the young peacock and its mother home, but offered the hen to the police-officer and kept only the young one for himself At this the hunter's wife got angry The hunter thereupon sold the young peacock to the police officer who brought it up in a cage.

30 The police-officer offers the peacock, when grown up, to Jasavai Candramati, Jasahara's mother, who was also poisoned by Amrtamati, was born in Ujjayini as a bitch and was presented to Jasavai

32 10-11 A fine fancy that the row of clouds is likened to a young maid, lightning as her kañcuki and the rainbow as her cloak, *upariyana*, Sk *uparitana*, upper garment

33 The peacock saw here Amrtamati dallying with the hump-back and out of jealousy of the previous life attacked them both Amrtamati struck it with her girdle and thus broke its leg 33 9-10 The peacock remarks—When I was king, I did not strike the hump-back and the woman who were not my equal, but now as a young and low peacock, I caught the hand of the woman as this time it was not objectionable

34 Maids of Amrtamati soon arrived on the scene and attacked the peacock with whatever weapon they could catch hold of On hearing this din and cry of the maids, the bitch, the peacock's mother in the previous life, came there, and caught it in the neck.

35 Jasavai held the bitch fast with the chain, but when it could not let go the peacock, he struck the bitch with the iron end of the spear, so that both the peacock and the bitch died Jasavai bewailed the loss of both

36 In his next birth Jasahara was born as a mangoose, and as its mother could not sufficiently feed it on her milk, the young mangoose began its career by devouring snakes Candramati also was born in her next life as a snake in the same forest One

day while the snake was entering into its hole, the mangoose caught its tail 36 9.
Līhi sūu Sk, svādam labdhvā, forming taste (for the blood of the snake)

37 When the mangoose was eating the snake, it was itself caught from behind by a wild animal *taracchu*, *Sk taraksu* 37 11-12 Abhayaruci winds up the second pariccheda by appealing to Māridatta that if he understood the significance of the narrative, he should give up doing injury to creatures and should resort to the doctrine of Puspādanta, the ninth Tirthamkara (or the words of the poet Puspādanta)

III

1 The first six kadavakas of this pariccheda describe the next birth of Candramati who was born as a crocodile and of Jasahara who was born as a big fish in the river Śiprā near Ujjayini The first kadavaka gives a fine description of the river in Duval metre rounded off by the usual Ghattā In fact the kadavakas in this pariccheda open with a Duval and close with a Ghattā 1 13 *manthurajantua* is a clean bank adjoining the river which was resorted to by ascetics

2 12 *Danavavyambhuyau Sk daivavyambhuta*, the wonderful working of destiny

3 3 Gomini etc, are the names of maids

4 The great fish was caught and was shown to king Jasavai who got it examined by Brahmins They said the fish belonged to that species from which the Matsyāvatāra of Viṣṇu came, 4 6 *Thotta* is either *sthūla* or *samartha* according to marginal notes, 4-9. *dhammaniddhāda*, from which dharma has disappeared

5 Jasavai took the fish to his mother Amrtamati who cooked, fried and seasoned it

6 7-12 In the next birth Candramati was born a she-goat Jasahara became her child, while in youth he began to enjoy sexual pleasures with the mother-she-goat when he was killed by his father-goat

7 Jasahara was again born into the womb of his mother she-goat King Jasavai caught the pregnant she-goat one day as he did not get any other chase, and when he cut the she-goat into two, he found the child alive and handed it over to the shepherd 7 10 *Kusumāvali*, the name of Jasavai's queen

8 One day Jasavai made a promise to the goddess that he would offer as victim a buffalo if he would find good chase in the forest 8 14 *Parnānu* after having offered the flesh of the buffalo to the goddess in a particular way This act of *parivāraṇa* is usually expressed by *uttāraṇa* and consists of raising the offering from the ground, showing it to the deity and then again placing it on the ground

9 One day Jasavai performed the annual śrāddha of his father For this various articles of food were prepared, and were offered to Brahmins, friends and relatives Amrtamati did not figure amongst these as she was suffering from leprosy and maids were openly talking of this 9 13 *Angu vāu*, the body of Amrtamati is giving out this bad smell

10. Condition of the body of Amrtamati is described here 10 12-14 Amrtamati did not like the flesh of buffalo and asked for some other kind of meat

11. Amrtamati asked the cook to have the meat of a deer or of a pork, but king Jasavai said that the meat of the goat would do well. He therefore asked the cook to cut the hinder leg of the goat for the queen-mother 11 10 *Vejadhamavehāvijamūnasu*, one whose mind is deluded (*vehāvija*) by the law proclaimed in the Veda. The soul of Candramati in the mean while was born as a buffalo in Sind,

12 This buffalo was used to carry goods for a merchant, and once came to Ujjayini. There the buffalo met, while enjoying the bath in the river Sīprā, the royal horse attended by its keepers. The buffalo attacked the horse and killed it. Immediately the keepers caught hold of the buffalo and brought it before the king. The king ordered it to be killed with all possible cruelty. The goat also was killed on the same day

13. 11 Candramati and Jasahara in their next birth were born as young ones of a hen and from this line onwards right upto the end of kadavaka 33, we get the happenings in their life as young ones of hen.

15 These young ones of hen were in due course presented to the king who wanted to see a cock-fight and asked the keeper to bring them up well

16-17 The next morning they were taken to a specially erected tent and were placed under the Aśoka tree. The king's officer saw a Jain monk seated under the tree in a meditating posture

18-33. Then follows a long conversation between the monk and the officer on the religious views of Jains and Cārvākas, and when the monk mentioned that the young ones of hen by his side were formerly king Jasahara and his mother Candramati, the officer accepted the vows of a Śrāvaka. The young ones of the hen also recollected their previous births, in mind decided to observe the vows, and in delight cried aloud. But Jasavai, who was in the company of his queen Kusumāvali, wanted to show his skill in archery by sound to his queen, discharged an arrow at them, and both the young ones were killed. They were born as twins into the womb of the queen

34 17 The king on seeing monk Sudatta thought it to be a bad omen and says.—'How can this monk (*khavanau*) if he is other than the three gods, Brahmā, Viṣṇu and Mahēśa (*taṭṭa*, Sk *trika*) go away (from here) without being killed by me?

35. 15 *Jarvaṇa vayasahya*, a great monk observing the (five great) vows

36 The king gets angry when asked by the merchant to fall at the feet of the monk, and says that he would not do so as the monk was very dirty 36 17 *Nayaroghasarapasara*, like the stream of the dirty gutter-water of the town

37 2 The merchant says. Even the dirt of these monks is capable of curing diseases and therefore, O king (*iśa*), bow down to such monks. Why this hatred?

37 4 *Ahayamahānasaddhi* is a doubtful expression. The marginal note gives its equivalent as *akṣīnamahānasa*, in the light of this we can say that the monks possess the power of making the kitchen inexhaustible and prosperous. To me it appears that the correct reading might be *ahayamūnasaddhi*, Sk *ahatamānasaddhi*, inexhaustible or

JASAHARACARIU

full possession of mental powers 37 17-18 The merchant tells Jasavai that the monk is no other than the king of the Kalinga Country and that he took to the life of an ascetic because, by having wrongly punished a person charged with theft, he got disgusted with his kingship

40 17 *Avatapakkha* is the second and dark half of Bhādrapada during which a mahālaya śrāddha is offered to the manes 40. 18 *Khāu*, Sk khādītum

IV

1 5 *Kheri* is a desi word meaning vaira or vairin, here it is used in the former sense

2 The king says to Sudatta that he would place his son Abhayaruci on the throne and like to be a monk

3 Ladies of the king's harem try to persuade him by saying that he would not get anything better in heaven by practising penance For, they say, they are as good as nymphs, the king Indra and the palaces heavenly abodes, thus the possession of (union with) what is good constitutes Svarga Is there on the head of Svarga (conceived as a being) a crooked horn? *Kaṃ saggasīe kudilaṃ vīśāyāṃ* has a corresponding phrase in the current Marathi language 3 8 *Siggari* is a word of uncertain meaning, does it mean nilavarna?

4 Both Abhayaruci and Abhayamati recollected their previous births on hearing this narrative from Sudatta and fainted Kusumāvali also fainted on seeing her children in that condition Other ladies of the harem came to her help and she and the children soon recovered 4 16. *Mahaevi* of course is queen Kusumāvali.

5 14-15 Abhayaruci, on recollecting that he was in one of his former life the father of Jasavai, says—'He was formerly my dear son, so delightful to my eyes, and I myself placed him on the throne, but now I am (born) as his son with a moonlike face, destiny has taught me a fine (*cangau*) lesson!'

6 1 *Dinnalayaṃ aruvādi*, one, who by turn has given and taken the same position, one who was the father of Jasavai and placed him on the throne has become the son of the same Jasavai, who now thinks of placing him on the throne 6 2 *Muharadu*, mukhapatah, cover for the face

7 17 *Gunamanincānya*, decked (*cānya*) by the gems of guṇa, the vows of Jain ascetics, *Pāvanya* is pravrajyā, taking to the life of an ascetic

8. 1 Abhayaruci handed over the kingdom to his step-brother, Naya 8 2 *Kuhni*, the path

9 1 *Surakubbhija*, erected on a good chariot The sense of the passage is that mere penance without right faith is like a banner on the top of the chariot, without soldiers 9 10 *Angacū*, Sk angatyāga, i e, kāyotsarga posture 9 15 *Anurekhhau*, the twelve anupreksās, impermanence (adhrura) etc

15 12 *Khullayattu*, the stage of kṣullaka consists of complete renunciation of worldly things, wearing only one white garment and a loin-cloth, the gourd, the beg-

NOTES

ging bowl and tonsuring the head 15 16 *Purakantuṣā* is the nun Kusumāvalī who alongwith Jasavai, became a Ganini

17 15 *Saleuvvanūe*, by the supernatural power of creation (*vikurvaṇa*).

18 Candamāri requests the ksullaka to initiate her and teach her the rules of penance The ksullaka thereupon says that there is no penance for gods of sixty-two types

19-20 These two kadavakas give the list of persons who cannot practise penance

23 King Māridatta asks Sudatta to tell him the various previous births of the Govardhana Merchant, Goddess Candamāri, Bhairavānanda and of himself. It has been explained in the Introduction that the portion beginning with this kadavaka down to kadavaka 30, line 15 is added by Gandharva

28 3 *Dandacatta*, free from pairs (of pleasant and unpleasant things) 28 33 *Siddhauri* Sk Siddhagiri, name of a holy place.

29 9-10 For the interpretation of these lines and the following kadavaka see Introduction

31. 4 *Kannā Khandem*, Puṣpadanta was also known by this name Kbanda as could be seen from some of the verses at the opening of saṁdhis in the Mahāpurāṇa MSS

मुग्धे श्रीमदनित्यखण्डसुकवेदन्धुरगैरुन्नतः

स्वप्नेऽप्येव पगङ्गना न भरतः शौचाम्बुधिर्वाञ्छति ॥

ADDENDA ET CORRIGENDA

Page,	Kadavaka,	Line	For	Read
२	१	१०	पुरुण्ड सामि	पुरुणवसामि
४	२	१३	परिह्वि	परिहि वि
५	५	४	चि कर्मति	चिकर्मति
५	४	१२	कहिमि	कहि मि
६	५	८	तरुणसरत	तरुण सरत
६	५	१४	पउहर	पओहर
६	६	१	तीह	तहि
६	६	६	पाउडियजम्मु	पाउडियजुम्मु
७	६	९	जुयचयारि	जुय चयारि
८	८	४	पुरेहु	पूरेहु
१०	१०	७	गो या	गोइया
१०	११	९	णयरि वहाययासि	णयरिन्नज्जावयासि
११	१२	२	कहिमि	कहि मि
११	१२	१६	अहमं तीए	अहमिंतीए
१२	१४	६	लवियंसमल	लविय समलं
१२	१४	११	सयणु किरण	सयणुकिरण
१३	१५	१	णिहणण	णिहणण
१३	१५	९	जइण	जइ ण
१५	१८	७	कहिमि	कहि मि
१५	१८	९	तिणाण	तिणा ण
१५	१८	११	सरज्जाय भट्ठो	सरज्जा पभट्ठो
१७	२१	१४	विणडिउ वासइ	विणडिउ दुव्वासए
१७	२१	note	कसिण	काणिस
१८	२३	९	चंदमइदेवितह	चंदमइ देवि तहु
२०	२५	२१	पइमि	पइं मि
२१	२६	१८	दोहिमि	दोहिं मि
२१	२७	६	ता सुपत्ति	तासु पत्ति

JASAHARACARIU

२१	२७	१०	णवयारि वि	णवयारिवि
२२	२८	६	चि क्रमंति	चिक्रमनि
२४	१	७	पुत्त	युत्तं
२५	२	४	संज्ञावेलि वणीसरिय	संज्ञा वेलि वणीसरिय
२८	७	९	अवरइमि	अवरइ मि
२९	८	१२	वेलिणिहीणु	वेलि णिहीणु
३०	१०	१७	सवइ	सेवइ
३१	१२	१८	विसुहिउ	वि सुहिउ
३४	१७	३	णिच्छाम	णित्थाम
३४	१७	८	दणलाइ	दणणां
३४	१७	१०	हिंसइ	हिंसइ
४४	३३	४	पटिउ	पटिउ
४९	३	७	भीसावणे	भीसावणे
४९	४	९	धम्म णिद्धाडइ	धम्मणिद्धाउइ
५१	७	३	णिवसणेचली	णिवसण चेली
५१	७	१०	लहंति	लहंति
५३	९	१२	वाइ	वाइ
५३	९	१३	अंगुवाइ	अंगु वाइ
५४	१२	१	वणि मंडभारु	वणिमंडभारु
५५	१२	१७	पच्छिमहारि	पच्छिमदारि
६१	२२	५	अणुमाणि	अणुमाणि
७०	३७	२	मच्छरोकओ	मच्छगे कओ
७४	४१	१४	णायणइ	णायणइ
८२	११	७	विभिणु	वि भिणु
८५	१६	४	हट्टुम्भडेहि	हट्टुम्भडेहि
८९	२०	१५	सयराणियइ	सयराणियइ
९९	३०	१	पट्टणेच्छगे (!)	पट्टणे छगे
९९	३०	१	खेलागुणवतु	खेला गुणवतु
१००	३१	१३	णिसुंभउ	णिमुंभउ
१००	३१	१६	सयेल	सयेल

